

**Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ**

Е Л А Б О Р А Т

**ЗА РЕАКРЕДИТАЦИЈА НА СТУДИСКА ПРОГРАМА ОД ТРЕТ ЦИКЛУС АКАДЕМСКИ
СТУДИИ-ДОКТОРСКИ СТУДИИ ПО ЈАВНО ЗДРАВСТВО**

ИНСТИТУЦИЈА ПРЕДЛАГАЧ:

УКИМ - Медицински факултет - Скопје

Скопје, 2025 ГОДИНА

Дали студиската програма се
поднесува за:

☐
☒

Прва акредитација

Реакредитација

1. ОПШТИ ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНОСИТЕЛОТ НА БАРАЊЕТО

Назив на високообразовна установа

Република Северна Македонија, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет во Скопје

Адреса, седиште

„50 Дивизија“, 6 1000 Скопје, Република Северна Македонија

ЕМС

6462588

Матичен број

6462588

Телефон

02 3103 700

Факс

Електронска пошта

medf@medf.ukim.edu.mk

Веб страница на установата

www.medf.ukim.edu.mk

2.1 ОСНОВАЊЕ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА- ЗА УНИВЕРЗИТЕТОТ

Назив на основачот	
Назив на актот за основање	
Број и датум на актот за основање	
Промени во основач ки права (назив на првиот основач и правните следбеници на основачот)	Нема промени
Број и датум на Решението за исполнетоста на условите за почеток со работа и дејноста издадено од Министерството за образование и наука на РСМ	Нема промени
Број и датум Решението за акредитација на високообразовната установа издадено од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на РСМ.	
Број и датум на Решение за упис на високообразовната установа во Централниот регистар	Реш. бр 1409 – 63/2 од 16.3. 2018

2.2 ОСНОВАЊЕ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА – ЗА ЕДИНИЦАТА БАРАТЕЛ НА АКРЕДИТАЦИЈА

Назив на основачот	Собрание на Република Македонија
Назив на актот за основање	Закон на Универзитет во Скопје
Број и датум на актот за основање	Бр. 4/1949 Службен весник на Народна Република Македонија од 29.01.1949
Промени во основач ки права (назив на првиот основач и правните следбеници на основачот)	Нема промени
Број и датум на Решението за исполнетоста на условите за почеток со работа и дејноста	Нема промени

издадено од Министерството за образование и наука на Република Северна Македонија	
Број и датум Решението за акредитација на високообразовната установа издадено од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на Република Северна Македонија.	Реш. бр 14-1147 од 30. 8. 2018
Број и датум на Решение за упис на високообразовната установа во Централниот регистар	Реш. бр 1409 – 63/2 од 16.3. 2018

2.3 ОСНОВАЊЕ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА – ЗА САМОСТОЈНА СТРУЧНА ШКОЛА

Назив на основачот	
Назив на актот за основање	
Број и датум на актот за основање	
Промени во основач ки права (назив на првиот основач и правните следбеници на основач от)	
Промени во основач ки права (назив на првиот основач и правните следбеници на основачот)	
Број и датум на Решението за исполнетоста на условите за почеток со работа и дејноста издадено од Министерството за образование и наука на Република Северна Македонија	
Број и датум Решението за акредитација на високообразовната установа издадено од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на Република Северна Македонија.	
Број и датум на Решение за упис на високообразовната установа во Централниот регистар	

3. СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА

✓	Државна		Приватна		Мешовита
---	---------	--	----------	--	----------

4. ДЕЈНОСТ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА СПОРЕД ФРАСКАТИЕВА КЛАСИФИКАЦИЈА

а) Научно подрачје – прво ниво	3. Медицина и здравствени науки
б) Научна поле - второ ниво	3.01. Базична медицина 3.02. Клиничка медицина 3.03. Здравствени науки
в) Научна област	Сите области од: 3. Медицина и здравствени науки 3.01. Базична медицина 3.03. Клиничка медицина 3.03. Здравствени науки

5. ОРГАН НА ЗАСТАПУВАЊЕ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА

Име и презиме, функција (Ректор, Декан, Директор)

проф. д-р Светозар Антовиќ, Декан

Датум и акт на именување

Одлука на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје за избор на декан за мандатен период 2023-2026 година број 02-2361/3 од 23.05.2023 година и Одлука на Универзитетскиот сенат за потврдување на изборот на декан број 02-697/3 од 27.06.2023 година

Контакт телефон

+38923103702

Е-маил

medf@medf.ukim.edu.mk

Лице за контакт

Име и презиме

Светозар Антовиќ

телефон

+38923103702

Е-маил

medf@medf.ukim.edu.mk

Овластено лице

Датум: _____ М.П. _____

СОДРЖИНА

1. ОПШТИ ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНОСИТЕЛОТ НА БАРАЊЕТО.....	2
Назив на високообразовна установа	2
2.1 ОСНОВАЊЕ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА- ЗА УНИВЕРЗИТЕТОТ	2
2.2 ОСНОВАЊЕ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА – ЗА ЕДИНИЦАТА БАРАТЕЛ НА АКРЕДИТАЦИЈА	2
2.3 ОСНОВАЊЕ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА – ЗА САМОСТОЈНА СТРУЧНА ШКОЛА	3
3. СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА.....	3
4. ДЕЛНОСТ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА СПОРЕД ФРАСКАТИЕВА КЛАСИФИКАЦИЈА.....	3
5. ОРГАН НА ЗАСТАПУВАЊЕ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА.....	4
СОДРЖИНА	5
Правна рамка:.....	8
1. Карта на високообразовната установа (Универзитет, факултет, односно висока стручна школа)	9
1.1. Карта на високообразовна установа.....	9
1.2. Карта на високообразовна установа - за интердисциплинарни студии – учесници во студиската програма	19
2. ПОДАТОЦИ ЗА ЕДИНИЦАТА ОРГАНИЗАТОР НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА.....	20
2. Основни податоци за студиската програма за која се бара (ре)акредитација	24
3. Оправданост за воведување на студиската програма	28
4. Усогласеност на студиската програма со потребите на општеството за дадениот профил на кадри	28
5. Усогласеност на студиската програма со единствениот европски простор за високо образование и споредливост со програмите на европски високообразовни институции	29
76. Специфични дескриптори на квалификации за трет циклус на студии со 180 ЕКТС, за студиската програма поднесена за (ре)акредитација, согласно со Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации	31
8. Структура на студиската програма согласно правилникот за организирање на докторски студии на единицата, број на предвидени предмети и стекнати кредити, како и број на кредити стекнати со изработката на докторскиот труд.	33
СТРУКТУРА НА СТУДИСКА ПРОГРАМА.....	33
8.1. Правила и начин на избор на изборни предмети со можност за избор на предмети од други акредитирани студиски програми	42
8.2. Рокови за завршување на предвидените активности од студиската програма	43

10. Список на наставен кадар со податоци наведени во членот 7 (Прилог бр.4) од Правилникот за содржината за студиските програми (“Службен весник на Република Северна Македонија”, бр.79/2023) и член 61 став 3 од Закон за високо образование (“Службен весник на Република Македонија”, бр.82/2018).....	44
11. Список на акредитирани ментори согласно член 136 став 8 од Закон за високо образование (“Службен весник на Република Македонија”, бр.82/2018).....	46
14. Список на обезбеден потребен број лица на ненаставен кадар, согласно член 13 од Правилникот за нормативи и стандарди за основање на високообразовни установи и вршење на високообразовна дејност („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр 245/22).....	59
15. Податоци за просторот предвиден за реализација на Студиската програма _____, организирана на Факултетот _____ согласно член 20 од Правилникот за нормативи и стандарди за основање на високообразовни установи и вршење на високообразовна дејност („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 245/22).....	60
16. Листа на опрема и Информатичко – технички ресурси предвидени за реализација на студиската програма _____, _____ факултет, согласно Прилог 2 од Правилникот за стандарди и нормативи за основање и вршење на високообразовна дејност („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр 245/22)	61
17. Информација за бројот студенти (прв пат запишани) и бројот на акредитирани ментори на студиската програма во периодот од последната акредитација (само за акредитирани студиски програми)	69
18. Студенти со посебни потреби согласно член 36 од Правилникот за нормативи и стандарди за основање на високообразовни установи и вршење на високообразовна дејност (Службен весник на Република Северна Македонија бр 245/22)	69
19. Информација за научно-истражувачка и издавачка дејност согласно член 18 од Правилникот за нормативи и стандарди за основање на високообразовни установи и вршење на високообразовна дејност („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр 245/22).....	70
20. Библиотека и информација за обезбедена задолжителна и дополнителна литература член 37 од Правилникот за нормативи и стандарди за основање на високообразовни установи и вршење на високообразовна дејност („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр 245/22).....	70
21. Информација за веб веб страница (член 21 од Законот за високото образование (Службен весник на Република Северна Македонија бр 82/18) и член 18 од Правилникот за стандарди и нормативи за основање на високообразовни установи и вршење на високообразовна дејност (Службен весник на Република Северна Македонија бр 245/22)	70
22. Активности и механизми преку кои се развива и се одржува квалитетот на наставата ..	72
23. Резултати од изведената самоевалуација согласно Упатството за единствените основи на евалуацијата и евалуационите постапки на универзитетите донесено од агенција за евалуација на високото образование во Република Македонија и од Интеруниверзитетска конференција на Република Македонија (Скопје -Битола, септември 2002).	72

24. Дали формалното образование и истражувачкото искуство на наставниците кореспондира со специфичноста на студиската програма, односно профилот и квалификацијата на наставно-научниот кадар.	73
25. Соодветноста на структурата и содржината на циклусот на студии со општите и специфичните дескриптори	77
26. Усогласеноста на теоретската и практичната настава со целите на студиската програма	80
27. Обезбедена меѓународна мобилност на студентите	80
1. Одлука за усвојување на студиската програма од Наставно-научниот совет на факултетот, или научниот совет на научниот институт член 110 и член 145 од Законот за високо образование (Службен весник на РМ, бр.82/2018)	83
2. Одлука за усвојување на студиската програма од Универзитетскиот сенат, односно Советот на научната установа; член 94 и член 145 од Законот за високото образование (Службен весник на РМ, бр.82/2018)	84
3. Мислење од Одборот за соработка и доверба со јавноста	85
4. Изјава од наставникот за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма	86
5. Согласност на Универзитетскиот сенат, односно Советот на научната установа за учество на наставникот во реализација на студиската програма во друга високообразовна установа (член 179 од Законот за високо образование, Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018)	87
6. Согласност на Наставно-научниот совет, односно Научниот советот или Наставничкиот совет за учество на наставникот во реализација на студиската програма на друга единица на Универзитетот (член 179 од Законот за високо образование, Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018)	88
ПРИЛОГ БР. 3	90
1. Предметни програми со информации согласно со членот 4 од Правилникот за задолжителните компоненти кои треба да ги поседуваат студиските програми од третиот циклус на студии (“Службен весник на Република Македонија”, бр.25/2011 и бр.154/2011)	91
ПРИЛОГ БР. 4	191
1. Податоци за лицата кои изведуваат настава и за ментори на докторски студии согласно членот 7 од Правилникот за содржина на студиските програми (“Службен весник на Република Македонија”, бр.79/2023)	192
Прилог бр. 5	281
Прилог бр. 6	286
Прилог бр. 7	288
Прилог бр. 8	291
Прилог бр. 9	294
Прилог бр. 10	294
Прилог бр. 11	294

Правна рамка:

Правна основа за подготвување на Елаборатот	
Закони:	
1	Закон за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 178/21 и 58/24)
2	Закон за научно-истражувачката дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 46/08, 103/08, 24/11, 80/12, 24/13, 147/13, 41/14, 145/15, 154/15, 30/16 и 53/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 257/20, 163/21 и 64/24)
3	Законот за националната рамка на квалификации (Службен весник на РСМ, бр. 3 од 3.1.2025 година)
Подзаконски акти:	
4	Уредба за утврдување на научно-истражувачките полиња од трето ниво (области), како дополнување на двете нивоа на Меѓународната Фраскатиева класификација (Службен весник на РСМ, бр.91/2024 година)
5	Правилник за стандардите и нормативите за основање на високообразовни установи и за вршење на високообразовна дејаност („Службен весник на Република СевернаМакедонија“ бр. 245/22 и бр.4/23)
6	Правилникот за методологија, стандарди и постапката за акредитација на високообразовните установи и за акредитација на студиски програми („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 256/22)
7	Правилник за стандардите и постапката за надворешна евалуација и самоевалуација (Службен весник 153/2022)
8	Правилник за стандардите и нормативите за основање на научни институти и завршење на научно-истражувачка дејност („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 245/22)
9	Правилник со кој се утврдуваат стручните и научните називи (Службен весник 125/2023 од 15.06.2023, Службен весник 194 од 18.9.2023 година)
10	Правилник за содржината на студиските програми (Службен весник на Република Северна Македонија, бр.224/23);
11	Упатство за критериумите за начинот на обезбедување и оценување на квалитетот на високообразовните установи и на академскиот кадар во Република Македонија (Службен весник на Република Македонија, бр. 67/13);
12	Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации („Службен весник на РМ “ бр.154/2010),
13	Национална рамка на занимања („Службен весник на Република Македонија, бр.178/15)
14	Правилник за содржината и формата на дипломата, упатството за подготовка на додаток на дипломата и на другите јавни исправи (Службен весник на Република Македонија, 102/2018 од 01.06.2018)
15	Правилник за поблиските критериуми и надлежноста на одборите за соработка и доверба со јавноста („Службен весник на Република Македонија “ бр.148/13)
16	Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите („Службен весник на Република Македонија“ бр.71/09 и 120/10)
17	Правилник за условите кои треба да ги исполнува истакнатиот стручњак од практиката од соодветната област за изведување на клиничка настава („Службен весник на Република Македонија“ бр.71/09 и 120/10)
18	Правилник за начинот и постапката за водење на базата на податоци за високообразовната дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр.65/13)
Други потребни документи	
19	Статут на високообразовната установа
20	Решението за акредитација на високообразовната установа издадено од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на Република Македонија
21	Решението за акредитација на студиска програма издадено од Одборот за акредитација на високото образование на Република Македонија
22	Решението за почеток со работа издадено од Министерство за образование и наука на Република Македонија односно од АКВО (акредитации до 2018).
23	Решението за почеток со работа на студиска програма од трет циклус издадено од Влада на РСМ (акредитации после 2018)

1. Карта на високообразовната установа (Универзитет, факултет, односно висока стручна школа)¹

1.1. Карта на високообразовна установа

Назив на високообразовната установа	На македонски јазик	Република Северна Македонија Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје Медицински факултет во Скопје
	На англиски јазик	Republic of North Macedonia Ss. Cyril and Methodius University in Skopje Faculty of Medicine in Skopje
	На јазикот на која се изведува наставата	македонски
Седиште		50та Дивизија, бр.6, 1000 Скопје
Интернет страница		www.medf.ukim.edu.mk
Вид на високообразовната установа (јавна, приватна, приватно-јавна)		јавна
Податоци за последната акредитација		Решение за акредитација на студиска програма за трет циклус академски студии-докторски студии по јавно здравство 08-600/6 од 20.08.2021
Студиско подрачје или уметничка дисциплина според Меѓународната стандардна класификација на образованието на УНЕСКО (МСКОБ, ISCED) и научно-истражувачки подрачја (Според Меѓународната Фраскатиева класификација од 2015 год) за кои е добиена акредитација		ISCED-F 2013: 09 Здравје и благосостојба 091 Здравје 0912 Медицина Интернационална Фраскатиева класификација од 2015: 3. Медицина и здравствени науки 3.01. Базична медицина 3.02. Клиничка медицина 3.03. Здравствени науки
Податоци за меѓународна соработка на планот на наставата, научно-истражувачката работа и мобилноста на студентите		Студиските програми на Медицинскиот факултет се компатибилни со студиските програми на Европските универзитети/медицински факултети. Медицинскиот факултет интензивно работи на поттикнување на меѓународната соработка, низ повеќе активности, најпрво преку склучување на договори за меѓусебна соработка во рамките на веќе потпишаните договори на Универзитетот, како и преку сопствени договори со други медицински факултети од странство. Со цел да се подобри интернационалната соработка, Медицинскиот факултет при Универзитетот Кирил и Методиј во Скопје, стана член на European Credit Transfer

¹ Високообразовната установа заклучно до 31 јануари во тековната година до Одборот за акредитација поднесува Карта на високообразовната установа која што претставува составен дел на Елаборатите за акредитација на студиските програми поднесени од страна единиците на установата планирани за реализација во наредната академска година (член 29 од Правилникот за организацијата, работата, начинот на одлучување, методологијата за акредитација и евалуација, стандардите за акредитација и евалуација, како и други прашања во врска со работата на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование, Службен весник на Република Македонија, бр. 151/12); Картата се поднесува во два печатени примерока и се објавува на веб страната на установата и веб страната на АКВО. Картата со ажурирани податоци се поднесува секоја година.

	System – Medical Association (ECTS-MA), во Мај 2022 година, каде 64 други медицински факултети од 23 европски земји се исто така членови. Мобилноста на наставниците и студентите се остварува со Еразмус интеринституционални договори, во рамките на проектот ERASMUSPLUS уште од 2014 година. Во период од 2011 до 2017 година најголем број мобилности се реализираа преку ERAWEB проектот, којшто претставуваше прв проект на мобилност од областа на биомедицинските науки и здравството. Преку овој проект, од Медицинскиот факултет, 28 студенти и 3 професори посетија еминентни европски универзитети (во Ротердам, Минхен, Торино, Рим, Виена). Исто така, беа добиени 8 мастер стипендии и 2 стипендии за докторски студии. Мобилноста на студентите и професорите се одвиваше преку ERASMUS PLUS програмите. Од 2017 до 2020 година, 65 студентски мобилности беа реализирани на Универзитетите во Љубљана, Марибор, Аквила, Фоца, Ријека, Сплит, Осјек, Пловдив, Софија и Истамбул. Исто така, мобилност на професори беше реализирана на Универзитетите во Љубљана и Марибор. Секоја година има нови интеринституционални Еразмус договори. Медицинскиот факултет има потпишано договор за соработка и со Универзитетот во Ниш. На Медицинскиот факултет својата мобилност ја реализираа помал број на странски студенти односно 4 студенти од Фоца и Аквила и 3 студенти од Италија. Во периодот од 2020-2025 година, во рамките на ЕРАЗМУС+ програмата, студентска мобилност оствариле дополнителни 95 студенти и тоа 14 во учебната 2020/2021 година, 18 студенти во учебната 2021/2022, 22 студенти во учебната 2022/2023, 25 студенти во учебната 2023/2024 година и 16 студенти во учебната 2024/2025 година. Медицинскиот факултет во Скопје има дефинирани и утврдени процедури за мобилност на студенти кои се објавени и достапни на веб страната на Факултетот. Одборот за меѓународна соработка на факултетот, во анализираниот период обезбедуваше логистичка поддршка на студентите кои се пријавиле за добивање на стипендија за академска мобилност. Студентите како и вработените на Факултетот имаат можност да реализираат мобилност покрај во рамки на програмата Erasmus+, исто така и во склоп на COST проекти. Дополнително, Факултетот се подготвува за вклучување и во програмата Blended Intensive Programmes (BIPs) како нов формат на Erasmus+ програмата која дава дополнителни можности за мобилност. Процентуалните учества на студентите кои оствариле мобилност во дадените години во однос на вкупно запишаните студенти на Факултетот се следниве: 1,5% од вкупниот број на студенти во 2023/2024 година, 1,41% од вкупниот број на студенти во 2022/2023 година, 1,31% од вкупниот број на студенти во учебната 2021/2022 година; 1,2% од вкупниот број на студенти во учебната 2020/2021
--	---

	година и 0,46% од вкупниот број на студенти во учебната 2019/2020 година (во услови на КОВИД-19 пандемија). Иако според мобилноста на студентите на додипломски студии Медицинскиот факултет спаѓа меѓу факултетите со најголема опфатеност на студентите, која по завршување на КОВИД-19 пандемијата од година во година се наголемува, потребни се дополнителни напори за омасовување на мобилноста преку обезбедување на други можности (освен ЕРАЗМУС+ програмата) за финансирање на студентската мобилност. Во истиот период, по еден студент од Универзитетот во Плевен (Бугарија), Каен (Франција) и Ахен (Германија) остварија ЕРАЗМУС+ мобилности на Медицинскиот факултет во Скопје. Исто така, 5 професори од партнерските медицински факултети престојувале на нашиот факултет во периоди од по 1 недела, додека еден од нашите професори престојувал на Медицинскиот факултет во Белград. Исто така, Деканот, Продеканот за наука проф. Д-р Марија Вавлукис, Продеканот за меѓународна соработка, проф.д-р Рубенс Јовановиќ и Еразмус плус координаторот проф.д-р Билјана Кузмановска, во февруари, 2024 година остварија ЕРАЗМУС+ мобилност на Универзитетот во Каен, Франција Преку различни проекти (Erasmus, Fullbright, Link Across), на Медицинскиот факултет, странски експерти учествуваат во активностите на факултетот на различни начини (предавања, учество во здравствената работа, научно-истражувачки проекти, едукација во странски земји). Интернационалната комуникација со 18те почесни и 27 избрани визитинг професори е постојана и преку неа се одвиваат редовни посети и професорите учествуваат во дипломските и посдипломските студиски програми. Некои од реномираните визитинг професори кои предавале на Медицинскиот факултет се: проф. д-р Драгана Јаниќ, од Универзитетот во Белград, проф. д-р Катја Залетел од Универзитетот во Љубљана, проф. д-р Жозеф Глигоров, од Универзитетот во Париз, проф. д-р Мирослав Ѓорѓевиќ, од Универзитетот во Белград, проф. д-р Живојин Јоњев од Универзитетот во Нови Сад, проф. д-р Гершон Волпин од Универзитетот во Хаифа, инаку почесен професор на УКИМ, проф. д-р Оскар Азман од Универзитетот во Виена, проф. д-р Фридрих Хербст, од Универзитетот во Виена, проф.д-р Рок Венгуст од Универзитетот во Љубљана, проф.д-р Теди Цицвариќ од Универзитетот во Ријека, проф.д-р Валтер Клепетко од Универзитетот во Виена, проф. д-р Јадранка Стојановска и д-р Сафидех Гилани, ОРЛ, како и д-р Менг Лоу од Универзитетот во Мелбурн и други. Исто така, голема меѓународна активност покажуваат студентските организации преку организација на конгреси, летни
--	--

	школи, твининг проекти и различни видови на студентска и научноистражувачка работа. Во периодот помеѓу 2020 и 2025 година, и покрај рестрикциите предизвикани од пандемијата на КОВИД-19 во дел од овој период, Медицинскиот факултет продолжи да изнаоѓа начини за продолжување на интернационалните активности. Веќе постоечките билатерални договори со останатите медицински факултети кои се дел од ERASMUS+ програмата беа обновени (Каен и Безансон во Франција, Аквила и Фоџа во Италија, Љубљана и Марибор во Словенија, Осјек, Сплит и Рјека во Хрватска, Белград и Ниш во Србија, Пловдив и Софија во Бугарија, Едрене и Истамбул во Турција). Нови билатерални договори во периодот 2020-2025 година беа потпишани со Факултетот за медицина на Источно Сараево, Босна и Херцеговина, Факултетот за медицина на Универзитетот Медењет во Истамбул, Турција, Медицинскиот факултет на Универзитетот Клод Бернар, Лион, Франција, Медицинскиот факултет во Јанина, Грција, Медицинскиот факултет на Универзитетот Филипс во Марбург, Германија, Медицинскиот факултет на Универзитетот во Ерциес, Турција, Медицинскиот факултет на Универзитетот во Русе, Бугарија и Медицинскиот факултет на Универзитетот Ондокус Маис во Самсун, Турција. Во академската 2022/2023, односно 2023/2024 Медицинскиот факултет, УКИМ во Скопје воспостави соработка со две реномирани установи од САД: Dpt. of Public Health, University of Knoxville, Tennessee, како и со University of Michigan Medical School, со цел унапредување на студиската програма на втор циклус студии за јавно здравје, како и можност за мобилност на наставен кадар и специјализанти на различни специјалности и субспецијалности во медицината. Дополнително, како дел од соработката со Dpt. of Public Health, University of Knoxville, Tennessee за развој на студиската програма на втор циклус на студии по јавно здравје, на Медицинскиот факултет, УКИМ во Скопје, во периодот 2022-2024 година се остварија организациски посети во три наврати од проф. д-р Марша Марш и директорот на Одделот за јавно здравје од Универзитетот во Ноксвил, Тенеси, САД проф. д-р Танкам С. Сунил. На 14, 18, и 26. Октомври 2023 година, под раководство на Проф. д-р Лорејн Валас од Универзитетот на Охајо, САД, се одржаа работилници за студенти и специјализанти на тема „Opportunity to create and publish an e-Letter for submission to the Annals of Family Medicine. ” Во периодот на строги забрани, поради пандемијата на КОВИД-19, дел од предавањата на визитинг професорите и другите странски експерти беа одржани виртуелно
--	--

	преку различни платформи за електронска комуникација. Посети од странски професори и експерти помеѓу 2020 и 2025 година беа: Октомври 2021 година, проф. Мрша Марш, Универзитет во Ноксвил, Тенеси, САД; Август 2022 година, д-р. Магдалена Каснакова, ERASMUS+ координатор од Медицинскиот факултет во Софија, Бугарија; Ноември 2022 година, проф. д-р Томаж Марш, продекан за настава на Медицинскиот факултет, Универзитет во Љубљана, Словенија; Деветнаесет реномирани експерти од различни универзитети во САД, во склоп на програмата за соработка со агенцијата MEI (Medical Education International од САД) одржаа предавања и работилници за студентите на прв и втор циклус интегрирани студии по општа медицина академската 2023/2024 година; Октомври 2023 година, проф. д-р Оскар Азман од Медицинскиот Универзитет во Виена, Проф. д-р. Иван Кнежевиќ, Универзитет во Љубљана и проф. д-р Марек Ерлих од Медицинскиот универзитет во Виена, Австрија; Ноември 2023 година, проф. д-р Хара Спилиополу, професор по судска медицина на Националниот и Каподистриски Универзитет во Атина, Грција, како и проф. д-р Корџ Ачарли, професор на Универзитетот во Истанбул, Медицински факултет; Мај 2024 година, проф. д-р Булент Унал од Универзитетот Ајдин во Истанбул, Турција; проф. д-р Натали Рош од Универзитетот во Гент, Белгија и проф. д-р Оскар Азман од Медицинскиот Универзитет во Виена, Австрија; Октомври 2024 година, Проф. Д-р. Иван Кнежевиќ, Универзитет во Љубљана; Ноември 2024 година, проф. д-р Вим Грот од Универзитетот во Мастрихт, Холандија; Јануари 2024 година, Д-р Јоел Харевен од Медицинскиот центар Шиба (Тел Хашомер), Израел, Февруари 2025 година, Проф. Матијас Трбушич од Универзитетот во Загреб, Хрватска.. Листата на визитинг професори кои го посетиле Медицинскиот факултет во Скопје, како и професори кои оствариле посета во склоп на ЕРАЗМУС+ програмата, опфаќа вкупно 43 странски професори. Некои од нив се: Проф. д-р Димитар Ефремов, Раководител на оддел за молекуларна хематологија на Интернационалниот центар за генетско инженерство и биотехнологија во Трст, Италија. Проф. д-р Марио Стрешиниќ, професор по трауматологија, Медицински факултет во Загреб. Проф. д-р Ѓуро Мацут, Клиника за ендокринологија, дијабет и метаболитички пореметувања на Медицински факултет во Белград, Србија. Проф. д-р Радмило Јанковиќ, Клиника за анестезиологија и интензивна нега на Медицински факултет во Ниш, Србија. Проф. д-р Натали Рош, професор по пластична хирургија на Медицински факултет на Универзитет во Гент, Белгија. Проф. д-р Дејан Раденковиќ, професор по дигестивна хирургија на Медицински факултет во Белград, Србија.
--	---

	Проф. д-р Предраг Стевановиќ, професор по анестезиологија, реанимација и интензивно лекување од Универзитетот во Белград, Србија. Проф. д-р Миломир Нинковиќ, професор по пластична и реконструктивна хирургија, Клиничка болница Богенхаузен, Минхен, Германија. Проф. Иван Кнежевиќ, професор по кардиоваскуларна хирургија, Универзитет во Љубљана, Словенија. Проф. д-р Драгослав Башиќ, професор по урологија, Универзитет во Ниш, Србија. Проф. д-р Миодраг Аќимовиќ, професор по урологија, Универзитет во Белград, Србија. Проф. д-р Дејан Раденковиќ, професор по дигестивна хирургија, Универзитет во Белград, Србија. Проф. д-р Радоје Симиќ, професор по детска хирургија на Медицински факултет во Белград. Проф. Д-р Хара Спилиопулу, професор по судска медицина на Националниот и Каподистриски универзитет во Атина, Грција. Проф. д-р Марко Иноченти, професор по пластична, реконструктивна и естетска хирургија од Универзитетот во Болоња, Италија, и други. Во 2024 година, факултетот започна со подготовки за вклучување и во програмата Blended Intensive Programmes (BIPs) како нов формат на Erasmus+ програмата која дава дополнителни можности за мобилност. Медицинскиот факултет во Скопје исто така поседува и Стратегиски план за меѓународна соработка и интернационализација за периодот 2024-2029 година, со цел зајакнување на институционалните капацитети за реализирање на меѓународна соработка, активна вклученост на факултетот во меѓународни иницијативи, проекти и двонасочна мобилност на вработени и студенти, идентификување на потребните промени и чекори кон започнување на процесот на меѓународна акредитација на факултетот, итн. Во изминатиот период се реализираа повеќе мрежни меѓународни настани со цел промоција на факултетот во меѓународни рамки, меѓу кои се вбројуваат и две интернационални работилници во склоп на COST проекти во кои учествува Медицинскиот факултет, УКИМ во Скопје. Во овој контекст може да се спомнат и Twinning проекти, меѓународни студентски конгреси и летни школи на студентските организации, 5 меѓународни летни школи кои редовно се одржуваат секоја година во Охрид. На Медицинскиот факултет, УКИМ во Скопје, во 2023/2024 академска година, се запишале 10 странски студенти на прв и втор циклус интегрирани студии по општа медицина, и 7 студенти на трет циклус докторски студии. Во академската 2024/2025 година се запишаа 50 странски студенти на прва година од интегриран прв и втор циклус студии по општа медицина, како и 32 на прва година од интегриран прв и втор циклус студии по општа медицина англиски јазик. Во академската 2025/2026 година се запишаа 76 студенти на прва година од интегриран прв и втор циклус студии по општа медицина англиски јазик.
--	--

Податоци за просторот наменет за изведување на наставната и научно-истражувачката дејност	За реализација на теоретската и практичната настава за сите студиски програми како и за научноистражувачката дејност, Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје, го користи целокупниот современо опремен простор на: - 12 Институту при Медицинскиот факултет; - 24 Јавно здравствени установи - Универзитетски клиници во Скопје; - 11 наставни бази: - ЈЗУ Институт за медицина на трудот на Р.М.; - ЈЗУ Институт за белодробни заболувања кај децата „Козле“ Скопје; - ЈЗУ Универзитетска Клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ Скопје (Градска хируршка болница); - ЈЗУ Завод за физикална медицина и рехабилитација „Пресвета Богородица“ Скопје; - Градска општа болница „8-ми Септември“ - Скопје; - ЈЗУ Републички завод за трансфузиологија - Скопје; - ЈЗУ Специјална болница за гинекологија и акушерство „Чаир“ Скопје; - ЈЗУ Институт за јавно здравје на РМ; - ЈЗУ Психијатриска болница „Скопје“ Скопје; - Центар за јавно здравје - Скопје; - ЈЗУ Завод за рехабилитација на слух, говор и глас. - Вкупната површина на установата - 193279 м² - 9 амфитеатри со 1000 седишта - 8 предавални со 500 седишта - 1 компјутерска училница со 30 работни места - 49 лаборатории со 380 седишта - 82 кабинети за наставно-научниот кадар - 1 библиотека со 110 седишта - 24 универзитетски клиници и болнички одделенија за практични вежби - 11 јавно-здравствените установи-наставни бази
Податоци за опремата за изведување на наставната и истражувачката дејност	За реализација на теоретската и практичната настава, Факултетот ја употребува целата апаратура/ средства во Институтските лаборатории, опремата достапна на Универзитетските клиници. Медицински факултет располага со: Преносни компјутери, Паметни табли, ЛЦД Проектори, Графоскопи, Платна, Компјутери со интернет пристап, Фантоми и модели дигитални или аналогни за различни едукативни цели (анатомија, физиологија, хидтологија, биохемија, педијатрија, оториноларингологија), Луминометар, Electrophoresis System Multifor II, Electrophoresis System Biorad Mini Protean II (4) хефер со делови, Капиларна електрофореза,

	Систем за течна хроматографија- хплц, Анализатор - Виктор 2 Multilabel-C (2), Genoquant PRO RNA/DNA, PCT-100 HB 96V Thermal Cycler, LKB-Victor2-флуорометар, апарат Bee Blot, BN Prospec Nefelometer, Bio Robot EZ 1 систем, апарат читач на Елиса (2), АПАРАТ Imulite комплет со ацесор (2), Multiphor 2 Elektrophorezis System (2), Multi Temp 3 thermostatik, Електронски микроскоп Електролитски бројач, автоматизиран хематолошки анализер, бинокуларен светлосен микроскоп VWR, хемилуминисцентен имунолошки анализатор, автоматизиран флуоресцентен имунолошки анализатор, лабораториска центрифуга, автоматски дигитални микропипетори со променлив волумен (1000-5000µl, 25-250µl, 100-1000µl) медицински ладилник витрина +4°СТ, Дата логер за мерење температура и влажност, Дата логер за мерење на температура, Ротациона мешалка за епрувети за крвна слика, автоматизиран биохемиски анализатор Chemwell awareness technology, автоматизиран биохемиски анализатор Chem 200, автоматизиран биохемиски анализатор Cobas c311 analyzer, автоматизиран екстрактор на нуклеинска киселина, спектрофотометар, флуорометар, термички циклер, Real time PCR систем, генетски анализер, Randox evidence investigator, Easy PGX – Real time PCR, секвенционери, имунохистохемиски staining систем. Simbionix LAP Mentor Laparoscopic Surgical Simulator Deluxe “PLUS” Adult CRiSis™ Manikin- фантом за АЛС-напредно одржување во живот (1 кукла), Фантом за БЛС основно одржување во живот со автоматски надворешен дефибрилатор (2 кукли-фантоми), Адултен и детски реален дефибрилатор од 200-360 цули, Автоматски надворешни дефибрилатори-симулатори (1 европски и 2 американски IPAD типови), Торзо за боцкање, Дел од кичма за спинално боцкање, Глава (Adam Rouilly), Женско торзо (Adam Rouilly) Limbs and things, Gaumard кеса со црево, Мали кислородни боци, Црн куфер со кожи,
--	---

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	Шприц со чип за препознавање на лекови, Пресек на торзо со триаголник (со аорта и вени)
Вкупен број на студенти за кои се добиени претходни акредитации	Прв циклус: 990 Втор циклус: 120 Трет циклус: 148
Број на студенти (прв пат запишани)	Од 2021/2022 до 2024/2025 вкупно запишани 1027; вкупно трет циклус 296
Број на лица во наставно-научни, научни и наставни звања	138 редовни професори, 88 вонредни професори, 57 доценти, 13 научни советници, 16 виши научни соработници, 47 научни соработници, 9 насловни вонредни професори, 10 насловни доценти
Број на лица во соработнички звања	273 асистенти според нов ЗВО
Однос наставник: студенти (број на студенти на еден наставник)	1,9
Однос простор: студенти (м ² на еден студент)	53,19м ²
Внатрешни механизми за обезбедување и контрола на квалитетот на студиите	Докторските студии се координираат од Советот на студиската програма Јавно здравство, составен од избрани универзитетски наставници од четири катедри при Медицинскиот факултет. Советот на студиската програма Јавно здравство ги обавува задачите предвидени во член 9 на Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и струдирање на трет циклус-докторски студии на УКИМ во Скопје. Советот на студиска програма има одговорност да се грижи за квалитетот и начинот на изведување на постоечките програми, да предлага нивни измени или да предлага нови програми и да прави анализа на проодноста. Советот на студиската програма Јавно здравство се бира по пат на делегатски систем од четирите катедри носители на наставата за докторските студии од областа на јавно здравство, тоа се наставниците од превентивните катедри (Центар за јавно здравство) при Медицинскиот факултет: Катедра по епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Катедра по социјална медицина, Катедра по хигиена и Катедра по медицина на трудот. Квалитетот на програмата се мониторира преку: 1. Самоевалуација од страна на Комисии за евалуација составена од универзитетски наставници и студенти 2. По завршување на наставната програма по секој предмет се спроведува анонимна програми и наставниците. 3. Надворешна евалуација

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

Фреквенција на самоевалуациониот процес (секоја година, на две години, на три години) и датум на последна самоевалуација	Секоја трета година - Самоевалуација за периодот 2019/20 – 2021/22 Секоја година: Декември 2023 Самоевалуација за периодот 2023/2024 година
Податоци за последната спроведена надворешна евалуација на установата	Последната петта надворешна евалуација на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје како членка на Европската асоцијација на универзитети беше успешно спроведена во периодот од 16 до 20 октомври 2017 година, од страна на експертски тим номиниран од Европската асоцијација на универзитети во Брисел (EUA), во состав: Johanna Maria Lijeroos, Tampere, Finland, Borje Lennart Olausson, Asa Sweeden, Georg Schulc Salzburg, Austria, Andree Sursock, Nia и Janis Vetra Latvia. Финалниот извештај беше изготвен во ноември 2017 година, од страна на експертскиот тим составен од Џорџ Шулц, претседавач, Џоана Лијерус, Ленарт Олаусон, Јанис Ветра, и Андре Сурсок, координатор на тимот. Во заклучоците на извештајот, тимот на ПИЕ (Програма за институционална евалуација/„Св. Кирил и Методиј“), истакнува дека е импресиониран од капацитетот на Универзитетот да работи во рамки на својата ограничена средина и од неговиот прагматичен пристап во донесување одлуки. Исто така треба да се оддаде признание на УКИМ за јасното разбирање на неговата улога во јавната служба во Република Македонија. Тимот смета дека УКИМ може да ја зголеми својата ефикасност преку централизација на некои клучни услуги (како пишување на предлози за грантови), и преку создавање и спроведување на една заедничка стратегија за настава и учење, истражување, интернационализација и внатрешно обезбедување на квалитет, со што би се намалиле и голем дел од разликите кои постојат на Универзитетот. Препораките кои ги дава експертскиот тим се однесуваат на: управување, култура на квалитет, настава и учење, истражување и интернационализација. Експертскиот тим го подржува избраниот модел и концепт на „интегриран универзитет“, и поттикнува на посилна интеракција на единиците на Универзитетот, преку организирање на периодични средби на кадарот од единиците, организирање на меѓуфакултетски истражувачки активности, развивање на единствена комуникациска стратегија. Експертскиот тим истакнува дека Knowe информациски модел кој содржи голем потенцијал за анализа, и потребно е факултетите да се поттикнат доследно да ги користат неговите можности и функционалности за да се овозможи подлабока анализа на податоците. Експертскиот тим ја поздравува употребата на студентските прашалници во евалуација на наставата, но треба да се зајакне нивната употреба преку формирање на комисија која вклучува академски персонал и студенти; УКИМ треба да ги стандардизира студентските услуги, протокот на информации до студентите треба да се

	зајакне преку различни формати, како што се редовни билтени, интернет страници, електронски пошти и социјални мрежи, треба да се развијат критериуми за одобрување на постоечките и нови студиски програми. Во врска со докторските студии, експертскиот тим дава одредени сугестии и препораки (на школата за докторски студии да и се довери функцијата на прием на студенти, приемот на студенти да зависи од релевантните способности на менторот и капацитетот на катедрата, комисијата за тези да вклучува барем еден меѓународен експерт и да не го вклучува менторот, како што е стандардна практика во поголемиот дел од Европа. Експертскиот тим поттикнува на развивање истражувачка стратегија за проекти и интердисциплинарни истражувања, заради привлекување европски и меѓународни средства. Продолжување на поддршката за мобилност на студенти и наставници, препознавање на области со висок потенцијал за меѓународни партнери и студенти, избирање наставни програми на англиски кои би биле најпривлечни за меѓународните студенти.
Други податоци кои Установата сака да ги наведе како аргумент за нејзината успешност	Прво рангиран факултет во неговото научно поле во Република Северна Македонија

1.2. Карта на високообразовна установа - за интердисциплинарни студии – учесници во студиската програма

Назив на високообразовната установа	На македонски јазик	
	На англиски јазик	
	На јазикот на која се изведува наставата	
Седиште		
Интернет страница		
Вид на високообразовната установа (јавна, приватна, приватно-јавна)		
Податоци за последната акредитација		
Студиско подрачје или уметничка дисциплина според Меѓународната стандардна класификација на образованието на УНЕСКО (МСКОБ, ISCED) и научно-истражувачки подрачја (Според Меѓународната Фраскатиева класификација од 2015 год) за кои е добиена акредитација		
Податоци за меѓународна соработка на планот на наставата, научно-истражувачката работа и мобилноста на студентите		
Податоци за просторот наменет за		

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

изведување на наставна и научно-истражувачката дејност	
Податоци за опремата за изведување на наставната и истражувачката дејност	
Вкупен број на студенти за кои се добиени претходни акредитации	
Број на студенти (прв пат запишани)	
Број на лица во наставно-научни, научни и наставни звања	
Број на лица во соработнички звања	
Однос наставник: студенти (број на студенти на еден наставник)	
Однос простор: студенти (м ² на еден студент)	
Внатрешни механизми за обезбедување и контрола на квалитетот на студиите	
Фреквенција на самовалуциониот процес (секоја година, на две години, на три години) и датум на последна самовалуација	
Податоци за последната спроведена надворешна евалуација на установата	
Други податоци кои Установата сака да ги наведе како аргумент за успешност на високообразовна установа учесник во реализација на студиската програма	

2. ПОДАТОЦИ ЗА ЕДИНИЦАТА ОРГАНИЗАТОР НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

1	Единица на високообразовна установа (единица на Универзитетот)	На македонски јазик	Република Северна Македонија Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Медицински факултет во Скопје,
		На англиски јазик	Republic of North Macedonia Ss. Cyril and Methodius University in Skopje Faculty of Medicine in Skopje
		На јазикот на која се изведува наставата	Македонски
2	Седиште		Ул. 50та Дивизија, бр.6, 1000 Скопје
3	Студиско и научно-истражувачко подрачје во кое е акредитирана единицата според Меѓународната стандардна класификација на образованието на УНЕСКО (МСКОБ, ISCED).		ISCED-F 2013: 09 Здравје и благосостојба 091 Здравје 0912 Медицина
4	Научно истражувачко подрачје за кое е акредитирана единицата според Фраскатиева класификација		Интернационална Фраскатиева класификација од 2015: 3. Медицина и здравствени науки

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		3.01. Базична медицина 3.02. Клиничка медицина 3.03. Здравствени науки
5	Вид на студии (докторски студии или специјалистички) кои се развиваат на единицата	Академски и стручни
6	Студиски програми во состав на единицата (од трет циклус)	Прв и втор циклус шестгодишни интегрирани академски студии по Општа медицина на македонски јазик Прв и втор циклус шестгодишни интегрирани академски студии по Општа медицина на англиски јазик Академски студии за дипломиран логопед Тригодишни стручни студии за дипломирана медицинска сестра/техничар Тригодишни стручни студии за дипломирани радиолошки технолози Тригодишни стручни студии за дипломиран физиотерапевт Тригодишни стручни студии за дипломирана акушерка/акушер Тригодишни стручни студии за медицинско -лабораториска дијагностика Тригодишни стручни студии за дипломиран оптометрист Магистерски студии по јавно здравство Стручни специјалистички студии по клиничка логопедија Стручни специјалистички студии за дипломиран физиотерапевт во ортопедија и хирургија Стручни специјалистички студии за дипломиран физиотерапевт во неврологија Стручни специјалистички студии за медицинска сестра/техничар- Специјалист по анестезија со реанимација Стручни специјалистички студии за медицинска сестра/техничар- Специјалист за интензивна здравствена нега Стручни специјалистички студии за инструментар/ка Докторски студии по медицина Докторски студии по јавно здравство Докторски студии по медицинска физика
7	Циклус на образование (трет циклус)	Прв, втор циклус на студии, интегриран прв со втор циклус студии и трет циклус

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

8	Вкупен број на студенти за кои се добиени претходни акредитации со број на запишани студенти на трет циклус	740
9	Број на лица во наставно-научни, научни и наставни звања	296
10	Листа на акредитирани ментори на докторски студии	Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска Проф. д-р Розалинда Исјановска Проф. д-р Драган Даниловски Проф. д-р Никола Оровчанец Проф. д-р Билјана Таушанова Проф. д-р Ирина Павловска Проф. д-р Моме Спасовски Проф. д-р Фимка Тозија Проф. д-р Елена Косевска Проф. д-р Јованка Карацинска Бислимовска Проф. д-р Јордан Минов Проф. д-р Драган Ѓорѓев Проф. д-р Михаил Кочубовски Проф. д-р Гордана Ристовска Проф. д-р Игор Спироски Н. сов. Татијана Зорчец Проф. д-р Владимир Андреевски Проф. д-р Бети Тодоровска Проф. д-р Мирјана Димовска Н. сов. Виолета Анастасовска Проф. д-р Павлина Џекова Видимлиски Проф. д-р Кристина Скепаровска

Табела 2.1. Список на лица избрани во наставно-научни звања во работен однос со полно работно време на единица (факултет) што бара (ре)акредитација на студиската програма (член 61 од Закон за високо образование, “Службен весник на Република Македонија”, бр.82/2018)

	Име и презиме на наставникот	Наставно-научно звање
1.	Ники Матвеева	Редовен професор
2.	Јулија Живадиновиќ Богдановска	Редовен професор
3.	Биљана Зафирова	Редовен професор
4.	Елизабета Чадиковска	Редовен професор
5.	Билјана Бојациева Стојаноска	Редовен професор
6.	Аце Додевски	Редовен професор
7.	Соња Топузовска	Редовен професор
8.	Светлана Џековска	Редовен професор
9.	Катерина Тошеска Трајковска	Редовен професор
10.	Бети Дејанова	Редовен професор
11.	Сунчица Петровска	Редовен професор
12.	Лидија Тодоровска	Редовен професор
13.	Сања Манчевска	Редовен професор
14.	Јасмина Плунцевски Глигоровска	Редовен професор

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

15.	Елена Трајковска Докиќ	Редовен професор
16.	Жаклина Цековска	Редовен професор
17.	Гордана Јанкоска	Редовен професор
18.	Весна Котевска	Редовен професор
19.	Ана Кафтанџиева	Редовен професор
20.	Гордана Петрушевска	Редовен професор
21.	Славица Костадинова Куновска	Редовен професор
22.	Рубенс Јовановиќ	Редовен професор
23.	Даниела Поп Ѓорчева	Редовен професор
24.	Вењјамин Мајсторов	Редовен професор
25.	Ана Угринска	Редовен професор
26.	Никола Лабачевски	Редовен професор
27.	Маја Сланинка Мицеска	Редовен професор
28.	Трајан Балканов	Редовен професор
29.	Димче Зафиров	Редовен професор
30.	Јасмина Тројачанец Павловска	Редовен професор
31.	Круме Јаковски	Редовен професор
32.	Дејан Трајков	Редовен професор
33.	Весна Велиќ Стефановска	Редовен професор
34.	Бети Зафирова Ивановска	Редовен професор
35.	Ирина Павловска	Редовен професор
36.	Златко Јаковски	Редовен професор
37.	Рената Јанкова	Редовен професор
38.	Александар Станков	Редовен професор
39.	Катарина Ставриќ	Редовен професор
40.	Александар Петличковски	Редовен професор
41.	Томислав Станковски	Редовен професор
42.	Ирена Костовска	Вонреден професор
43.	Билјана Трпковска	Вонреден професор
44.	Лена Какашева Маженкова	Вонреден професор
45.	Маја Јурхар Павлова	Вонреден професор
46.	Магдалена Богдановска Тодоровска	Вонреден професор
47.	Синиша Стојаноски	Вонреден професор
48.	Мери Кријас	Вонреден професор
49.	Иванка Караѓозова	Вонреден професор
50.	Ирена Костадинова Петрова	Доцент
51.	Селим Комина	Доцент
52.	Невена Маневска	Доцент
53.	Тања Маказлиева	Доцент
54.	Анамарија Јанкуловска	Доцент
55.	Горан Павловски	Доцент
56.	Наташа Битољану	Доцент
57.	Викторија Белакапоска Српанова	Доцент
58.	Соња Кузмановска	Научен советник
59.	Јулијана Брезовска Кавракова	Научен советник
60.	Тони Трипуноски	Научен советник
61.	Емилија Атанасовска	Научен советник
62.	Игор Кикерков	Научен советник
63.	Драгица Зенделовска	Научен советник
64.	Марија Петрушевска	Научен советник
65.	Елена Петрова Костова	Научен советник
66.	Гордана Мирчевска	Виш научен соработник

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

67.	Лилјана Лабачевска Ѓатовска	Виш научен соработник
68.	Александар Ефтимов	Виш научен соработник
69.	Калина Ѓорѓиевска	Виш научен соработник
70.	Кирил Михајлов	Научен соработник
71.	Марко Костовски	Научен соработник
72.	Марија Бујароска Перковиќ	Научен соработник
73.	Кристина Павловска	Насловен вонр. професор
74.	Огнен Петровски	Насловен вонр. професор

2. Основни податоци за студиската програма за која се бара (ре)акредитација

1	Назив на студиската програма	На македонски јазик	трет циклус академски студии-докторски студии по јавно здравство
		На англиски јазик	third cycle academic studies - doctoral studies in public health
		На јазикот на која се изведува наставата	македонски
2	Студиско подрачје според Меѓународната стандардна класификација на образованието на УНЕСКО (МСКОБ, ISCED) и НРК	Пошироко подрачје	09 Здравје и благосостојба
		Потесно подрачје	091 Здравство
		Детално подрачје	0912 Медицина
3	Научно-истражувачко подрачје, поле и област (согласно Меѓународната Фраскатијева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се уредуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво – области). За интердисциплинарни студиски програми се наведуваат соодветните студиски полиња или уметнички дисциплини од прво, второ и трето ниво	Научно подрачје	3. Медицински и здравствени науки
		Научно поле	3.03. Здравствени науки 3.03.01 Јавно здравство и здравствена заштита
		Научна, стручна или уметничка област	3.03.01.01 Епидемија со здравствена статистика и информатика 3.03.01.02 Хигиена 3.03.01.03 Социјална медицина во јавно здравје 3.03.01.04 Медицина на трудот 3.03.01.05 Геронтологија 3.03.01.06 Спортска и училишна медицина 3.03.01.07 Здравствен менаџмент 3.03.01.08 Јавно здравство во стоматологија 3.03.01.09 Друго
4	Можни занимања со назив и шифри согласно	Главни групи	2. Стручници и научници
		Подгрупи	21. Стручњаци за наука и инжињеринг 22. Стручњаци од областа на здравството

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	Национална класификација на занимања		26. Правни, општествени и стручњаци од областа на културата
		Споредни групи	221. Доктори по медицина
		Единечни групи	2261. Стоматолози 262. Фармацевти 2263. Здравствени еколози и ...
5	Вид на студии (академски или специјалистички)		Академски
6	Циклус на образование (трет циклус студии)		Трет
7	Оптовареност на студиската програма изразена во ЕКТС кредити и доколку е предвидено подготвителни курсеви		180 ЕКТС
8	Вредност во ЕКТС кредити на докторска дисертација		180 ЕКТС
9	Времетраење на студиите (во години и семестри на траење на студиската програма)		3 години 6 семестри
10	Податоци дали студиската програма се поднесува за акредитација или за продолжување на претходната акредитација		Реакредитација
11	Начин на финансирање на предложената студиска програма, а за приватните и приватно-јавните непрофитни високообразовни и научни установи доказ за обезбедена квалитетна финансиска гаранција за студиската програма		Самофинансирање
12	Степен или ниво на квалификација потребно за запишување на студиите според Националната рамка на квалификации		VII степен/ниво на образование според Национална рамка на високообразовни квалификации
13	Услови за запишување на студиската програма посебно за редовни, вонредни и странски студенти, кои вклучуваат предмети релевантни за студиската програма од државната матура или приемен испит со јасна, недвосмислена и точна содржина на испитот, неговото траење, изведување и оценување		На докторски студии од областа на јавно здравство право на запишување имаат лица кои завршиле соодветни студиски програми и кои ги исполнуваат основните критериуми: ➤ доктори по медицина по завршување на Мед.Факултет кои имаат интегриран циклус на студии по општа медицина ➤ стоматологија со комплетиран втор циклус на студии (освоени 360 кредити) ➤ доктори по медицина или стоматологија, магистри на науки и магистри на науки од областа на јавно здравство, како и останати кандидати од области од интерес за јавното здравство со стекнато звање магистри; ➤ Останати кандидати од области од интерес за јавното здравје со комплетиран втор циклус на студии со стекнати 300 до 360

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		кредити на соодветни студии или со звање “магистер на науки“ и со дополнителни услови кои се дефинирани со актите на Медицинскиот факултет и Универзитетот “Св. Кирил и Методиј“; ➤ Лица со завршен Медицински факултет по старата програма, кои немаат завршен втор циклус (последипломски студии), а кои се специјалисти, или имаат претходно искуство во научно-истражувачка работа (печатени најмалку 2 труда in extenso и објавени во меѓународни часописи каде се прв автор). ➤ Остварен просечен успех од сите предмети од претходно завршеното високо образование (прв и втор циклус студии посебно, односно на интегрираните студии) од најмалку 8,00; ➤ познавање на еден од светските јазици. Доказ за познавање на светски јазик е сертификат од Филолошкиот факултет "Блаже Конески" или меѓународен сертификат или диплома за претходно стекнато образование - додипломски студии (прв циклус) и постдипломски студии (втор циклус), на еден од светските јазици. ➤ За кандидатите кои запишале последипломски магистерски студии, ги положиле испитите предвидени со соодветната програма, но не го одбраниле магистерскиот труд, советот на студиската програма ќе процени колку кредити ќе се признаат, во зависност од соодветноста на ислушаните и положените предмети со предметите на докторските студии	
14	Степен или ниво на квалификација што се стекнува со завршување на студиите според Национална Рамка на Квалификација		
15	Научен назив кој се стекнува по завршувањето на студиската програма	На македонски јазик	Доктор на науки по јавно здравство
		На англиски јазик	PhD in Public Health
		На јазикот на која се изведува наставата	Доктор на науки по јавно здравство
16	Место на реализирање на наставата		
17	Број на студенти што се планира да се запишат на студиската програма		

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

18	Број на ментори	Акредитирани	23
		Број на поднесени барања за ментор	
19	Јазик на којшто ќе се изведува наставата		македонски
20	Можност за изведување на наставата на странски јазик (прозорци на мобилност-наставни предмети што можат да се реализираат на англиски јазик)		Да
21.1	Начин на студирање (редовни, вонредно студирање)		редовни
21.2	Правила, можности и услови за вонредно студирање на студиската програма		не
22	Информација за продолжување на образованието		Последен степен на образование
23	Учебна година во која ќе започне реализацијата на студиската програма		2026/27
24	Роковите за звршување на предвидените активности од студиската програма		Согласно Превилникот за Условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус академски студии – докторски студии на универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (универзитетски гласник бр. 530, од 31.12.2020) член 76, студентот е должен во рок 6 години да ги положи сите испити и да го одбрани докторскиот труд. На барање на студентот, а пред истекот на рокот од 6 год., истиот може да се продолжи за не повеќе од 2 години
25	Број и датум на Решение (доколку се поднесува за реакредитација)	на последна акредитација од Одборот за Акредитација	08-600/6 од 20.08.2021
		за почеток со работа на студиската програма од МОН на Република Северна Македонија (за акредитации пред 2018 год)	
		за почеток со работа на студиската програма од ВЛАДА на Република Северна Македонија (за акредитации после 2018 год)	40-9935/1 од 21.09.2021

3. Оправданост за воведување на студиската програма

Целта и оправданоста за воведување и повторно акредитирање на студиската програма од трет циклус академски студии-докторски студии по јавно здравство се состои во постојаната потреба од оспособување на професионални научни кадри од областа јавно здравство. Со овие студии се очекува да се задоволи континуираната потреба од доктори на науки по јавно здравство, кои како научни професионалци ќе го најдат своето професионално место во здравствените, научните и истражувачките институции, министерства, меѓународни преставништва итн.

Целта на овие студии не е масовност, туку создавање квалитетен кадар, за што е неопходна строга селекција при изборот на кандидати.

Третиот циклус студии-докторски студии по јавно здравство успешно се спроведува од академската 2011/2012 година, и им овозможува на студентите кои го завршиле интегрираниот циклус на додипломски студии на Медицинскиот факултет (360 кредити) и на студентите од останатите регулирани професии, да ги усовршат компетенциите на самостоен истражувач и по освоени 180 кредити, да се стекнат со звањето *доктор на науки по јавно здравство*.

Програмата за докторски студии од областа на јавно здравство се стреми да им обезбеди на студентите компетенции кои им овозможуваат да се развијат во квалитетни истражувачи, односно научни работници и професионалци кои се способни да спроведуваат индивидуални истражувања.

4. Усогласеност на студиската програма со потребите на општеството за дадениот профил на кадри

Главната цел на студиската програма е да создаде професионалци во полето на јавното здравство, кои се способни да дадат позитивен придонес во системот на здравствена заштита и превенција. Јавното здравство како дел од медицинската наука денеска зазема посебно и се позначајно место помеѓу сите науки (општествени и природни).

За потребата, атрактивноста и современоста на студиската програма од трет циклус академски студии-докторски студии по јавно здравство, потврда наоѓаме во современите услови на живеење и во искуството на Европските држави во организација на студии со иста или слична поставеност и фокусираност на компетенциите на студентите.

Наставниот план на студиската програма е конципиран во склад со современите потреби на јавноздравствените аспекти на медицинската струка и наука, со цел формирање на кадри кои покрај своето теоретско знаење, располагаат и со широка палета на усвоени практични вештини, применливи во процесот на решавање на големите јавно здравствени предизвици од аспект на епидемии, пандемии, елементарни непогоди и катастрофи, биолошка војна, тероризам, следење на состојбите од јавноздравствен интерес и креирањето на здравствената политика.

Сметаме, дека називот на предметите, компетенциите кои се развиваат преку предметите, структурата на студиската програма, методите кои професорите ги користат при реализација на наставата и евалуација на наставниците се соодветни на студиските програми и предметните програми во современите образовни системи.

5. Усогласеност на студиската програма со единствениот европски простор за високо образование и споредливост со програмите на европски високообразовни институции

Табела 5. Институции односно студиски програми преку кои се потврдува усогласеноста на студиската програма со единствениот европски простор за високо образование и споредливост со програмите на европски високообразовни институции

Ред број	Назив на институција	Назив на студиска програма со која се обезбедува споредливост	Линк до студиската програма
1.	ASPHER- Association of Schools of Public Health in the European region	PhD in Public Health	https://www.aspher.org/
2.	European Higher Education Area - achieving the goals" communique of the conference of the European Ministers responsible for Higher Education"	PhD in Public Health	https://www.cedefop.europa.eu/en/news/bergen-communicu-european-higher-education-area-achieving-goals
3.	The European Higher Education Area (Bologna)	PhD in Public Health	chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://ehea.info/Immagini/the-european-higher-education-area-in-2024-EC0224018ENN.pdf
4.	Doctoral Programmes for European Knowledge Society	PhD in Public Health	https://www.eua.eu/publications/reports/doctoral-programmes-for-the-european-knowledge-society.html
5.	Bologna ProcessLondon Communiqué Towards the European Higher Education Area: responding to challenges in a globalised world	PhD in Public Health	chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/2007_London_Communique_English_588697.pdf

6. Степен или ниво на квалификација што се стекнува со завршување на студиите според Национална рамка на квалификации:

Ниво во Националната рамка на високообразовните квалификации	Високо образование	Ниво во Европската рамка на високообразовни квалификации
VIII		8

7. Цели на студиска програма и резултати од учење кои означуваат успешно завршување на третиот циклус на студии (180 ЕКТС) и се доделуваат на лице кое ги исполнува следните дескриптори на квалификациите:

7а. Општи дескриптори на квалификации за трет циклус на студии со 180 ЕКТС, за студиската програма поднесена за (ре)акредитација, согласно со Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации

Тип на дескриптор	Опис
Знаење и разбирање	Покажува систематско разбирање на полето на истражување на јавното здравство и совршено познавање на методи и вештини за истражување во рамките на јавното здравство согласно највисоките меѓународни стандарди
Примена на знаењето и разбирањето	Покажува способност да толкува, дизајнира, применува и адаптира суштински предмет на истражување во јавното здравство, со научен интегритет. Има направено придонес преку оригинални истражувања кои ги поместуваат напред постојните граници на знаење во јавното здравство, а развивајќи нови знаења, вреднувани на ниво на национални и интернационални рецензирани публикации
Способност за проценка	Способност за критичка анализа, оценување и синтеза на нови и сложени идеи, имајќи компетенции за проценка. Способност за независно иницирање и учество во национални и меѓународни истражувачки мрежи во областа на јавното здравство и настани со научен интегритет. Способност за независно иницирање на истражувачки и развојни проекти на полето на јавното здравство, преку кои ќе генерира ново знаење и вештини за развој на истражувачкото поле.
Комуникациски вештини	Може да комуницира со своите колеги, пошироката академска заедница и со општеството во целина во рамките на јавно здравствените области.
Вештини на учење	Се очекува да биде способен да се промовира во академски и професионални рамки и во технолошкиот, социјалниот или културниот развој во општество базирано на знаење

76. Специфични дескриптори на квалификации за трет циклус на студии со 180 ЕКТС, за студиската програма поднесена за (ре)акредитација, согласно со Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации

Тип на дескриптор	Опис
Знаење и разбирање	1.Студентите по завршување на студиите од третиот циклус треба да покажат високо ниво на систематизирано знаење и разбирање во областа на научното истражување во јавното здравство генерално, но и од потесната област на истражувањето. 2.Исто така, треба да бидат квалификувани и да имаат совладано вештини на истражување во полето на истражување и потесната област, во доменот на специфичните дисциплини (биостатистика, еколошки детерминанти на здравјето, епидемиологија, здравствен менаџмент, и социјални и бехејвиорални науки) како и во интердисциплинарните-cross-cutting домените (комуникации и информатика, диверзитет и култура, лидерство, професионализам и етика, програмско планирање и системско мислење), со кои ќе бидат оспособени за независно и автономно истражување во согласност со принципите на наука базирана на докази, како и добра пракса и раководење. 3.Студентите треба да обезбедат пошироко знаење на научните теории, методологии и алатки кои ја сочинуваат основата за истражување во јавното здравство и здравствените науки, а исто така треба да се развијат способностите кај студентот за индивидуално разбирање и справување со зададените проблеми и теми; 4.Студентите треба да бидат подготвени индивидуално за истражувања и едукација во јавното здравство во академски, приватни и јавни истражувачки и консултациски организации; 5.Студентите треба да развијат експертски вештини при дизајнирање на истражувањата, методите и дисеминацијата, основно познавање на науката за јавно здравство и експертиза во една специјализирана област.
Примена на знаењето и разбирањето	1.Со помош на стекнатото знаење и совладаните вештини да може да примени оригинално истражување во соодветната потесна област, кое ќе овозможи стекнување на нови знаења кои безусловно ќе треба да бидат вреднувани не само во национални, туку и интернационални публикации од страна на независни стручњаци во научното поле. 2.Демонстрира способност за критичко, независно и креативно решавање на приоритетни јавно здравствени проблеми: ризици, стратегии, политики, со индивидуална оригиналност и научен пристап во нови или непознати ситуации и во мултидисциплинарен контекст, поврзани со јавното здравство. 3.Покажува способност да толкува, дизајнира, применува и адаптира суштински предмет на истражување со научен интегритет.

Способност за проценка	1. Да покажува способност за критичка анализа на презентирани научни откритија од други автори. 2. Навремено да препознае област во науката каде се потребни дополнителни истражувања и да процени дека со своите оригинални истражувања може да даде значителен придонес во тој правец. 3. Да покаже способност за иницирање на истражувачки проекти за нови откритија кои ќе генерираат нови знаења и вештини во полето на јавното здравство и својата потесна област. 4. Поседува способност да спроведе проценка на потребите за одредена целна група или за некоја специфична услуга од областа на јавното здравство со научно-истражувачка цел.
Комуникациски вештини	1. Поседува способност за дискусија околу своето и истражувањата на други истражувачи на национално ниво, со своите ментори, но и со истражувачи надвор од земјата. 2. Учествува во национални и интернационални истражувачки мрежи и настани, независно и со научен интегритет. 3. Резултатите од своите откритија умее вешто и систематизирано да ги презентира пред пошироката академска заедница во земјата и во странство. 4. Поседува способности за водење на истражувачки тим. 5. Поседува способност за комуникација со колегите од матичната и нематичните установи, како и со општата јавност. 6. Поседува способност за ефективна комуникација, односно умее да ја даде потребната информација на лицата кои ја бараат информацијата со цел да направат правилен избор; умее информацијата да ја даде во достапен формат, вклучително и преку интернет; обезбедува сигурност дека, кога е можно, луѓето разбрале што е предложено. 7. Поседува способност да воспостави и одржи доверба со луѓето преку активно слушање и почитување на нивните ставови, почитување на приватноста и дигнитетот на индивидуите и третирање на информациите за луѓето како доверливи.
Вештини на учење	1. Покажува интерес за континуирана едукација и професионален развој на личен план во научното истражување во својата област. 2. Покажува способност да организира новитети и напредни активности во процесот на учењето, но и критички да ги анализира методите на учење во однос на нивниот ефект врз знаењето, вештините и праксата. 3. Поседува способност и за документирање на активностите за учење. 4. Се промовира себеси во академски и професионални рамки во технолошкиот развој на општеството. 5. Покажува континуирано почитување на професионалните етички кодекси на однесување, вклучително и финансиската чесност и професионална доверливост.

8. Структура на студиската програма согласно правилникот за организирање на докторски студии на единицата, број на предвидени предмети и стекнати кредити, како и број на кредити стекнати со изработката на докторскиот труд.

СТРУКТУРА НА СТУДИСКА ПРОГРАМА

I година	
I семестар	
Академска обука <i>Предмети за стекнување генерички знаења:</i> 1. Етика во научноистражувачка работа со примена и примери во подрачјето на јавното здравство 2. Методологија на научноистражувачка работа со примена и примери во подрачјето на јавното здравство Предмет за стекнување генерички знаења и вештини за истражување од универзитетска листа на изборни предмети II. <i>Изборни предмети:</i> Три изборни предмети од студиската програма за стекнување напредни знаења од областа на истражување (два предмети од листа 1 на понудени изборни предмети, и еден предмет од листа 2 на понудени изборни предмети)	1 x 3 ЕКТС 1 x 3 ЕКТС 1 x 6 ЕКТС 3 x 6 ЕКТС= 18 ЕКТС
Вкупно 30 ЕКТС	
II семестар	
Академска обука Два изборни предмети од студиската програма за стекнување напредни знаења од областа на истражување (од листа 2 на понудени изборни предмети)	2 x 6 ЕКТС = 12 ЕКТС
Истражувачка работа под менторство (подготовка на предлог-докторски проект)	14 ЕКТС
Прва годишна конференција	4 ЕКТС
Вкупно 30 ЕКТС	
II година	
III семестар	
Предлог-докторски проект (подготвување на предлог-докторски проект за изработка на докторска дисертација)	27 ЕКТС
Прв докторски семинар	3 ЕКТС
Вкупно 30 ЕКТС	
IV семестар	
Изработка на докторскиот труд	20 ЕКТС
Меѓународна мобилност (најмалку еднонеделен престој)	6 ЕКТС
Втора годишна конференција	4 ЕКТС
Вкупно 30 ЕКТС	
III година	
V семестар	
Активности за објавувањето на два труда во референтна научна	20 ЕКТС

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

публикација	
Учество на меѓународен собир	7
Втор докторски семинар	3 ЕКТС
Вкупно 30 ЕКТС	
VI семестар	
Трета годишна конференција	4 ЕКТС
Одбрана на докторскиот труд	26 ЕКТС
Вкупно 30 ЕКТС	
Вкупно 180 ЕКТС	

Табела 8.1. Распоред на предмети/активности по семестри и години на студии

Структурата на студиската програма за докторски студии						
семестар	Реден број/код	Назив на предмет/активност	Број на ЕКТС кредити		Припадност на предмет/активност согласно ЗВО	
			Задолжителни предмети/активности	Изборни предмети		
ПРВА ГОДИНА						
1	ПРВ семестар		Етика во научноистражувачка работа со примена и примери во подрачјето на јавното здравство	3 ЕКТС		Академска обука
			Методологија на научноистражувачка работа со примена и примери во подрачјето на јавното здравство	3 ЕКТС		Академска обука
			Статистика, информатика и вештачка интелигенција во јавното здравство	6 ЕКТС		Академска обука
			Задолжителен/изборен предмет од листа 1 на понудени изборни предмети,		6 ЕКТС	Академска обука
			Задолжителен/изборен предмет од листа 1 на понудени изборни предмети,		6 ЕКТС	Академска обука
			Еден премеет од листа 2 на понудени изборни предмети		6 ЕКТС	Академска обука
2	ВТОР семестар		Изборен предмет од студиската програма за стекнување Напредни знаења од областа на		6 ЕКТС	Академска обука

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

			истражување (од листа 2 на понудени изборни предмети)			
			Изборен предмет од студиската програма за стекнување Напредни знаења од областа на истражување (од листа 2 на понудени изборни предмети)		6 ЕКТС	Академска обука
			Истражувачка работа под менторство	14 ЕКТС		Независен истражувачки проект под менторство (докторски проект)
			Прва годишна конференција	4 ЕКТС		Предавања и друг вид на комуникациски активности
ВТОРА ГОДИНА						
3	ТРЕТ семестар		Предлог-докторски проект (подготвување на предлог-докторски проект за изработка на докторска дисертација)	27 ЕКТС		Независен истражувачки проект под менторство (докторски проект)
			Прв докторски семинар	3 ЕКТС		Предавања и друг вид на комуникациски активности
4	ЧЕТВРТИ семестар		Изработка на докторскиот труд	20 ЕКТС		Независен истражувачки проект под менторство (докторски проект)
			Меѓународна мобилност (најмалку еднеделен престој)	6 ЕКТС		Меѓународна мобилност
			Втора годишна конференција	4 ЕКТС		Предавања и друг вид на комуникациски активности

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

ТРЕТА ГОДИНА						
5	ПЕТИ семестар		Активности за објавувањето на два труда во референтна научна публикација	20 ЕКТС		Објавување во референтни научни публикации и активно учество на меѓународни собири во врска со докторскиот труд
			Учество на меѓународен собир	7 ЕКТС		Објавување во референтни научни публикации и активно учество на меѓународни собири во врска со докторскиот труд
			Втор докторски семинар	3 ЕКТС		Предавања и друг вид на комуникациски активности
6	ШЕСТИ семестар		Трета годишна конференција	4 ЕКТС		Предавања и друг вид на комуникациски активности
			Одбрана на докторскиот труд	26 ЕКТС		Изработка и јавна одбрана на докторскиот труд врз основа на докторскиот проект

Табела 8.2. Изборни наставни предмети на студиската програма (во Листата се вклучуваат изборните предмети од студиска програма и наставни предмети кои се изведуваат на друга единица на универзитетот, согласно член 139 став 9 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ 82/18))

ЛИСТА 1

Задолжителни/изборни предмети од студиската програма за стекнување напредни знаења од областа на истражување (6 ЕКТС)

Реден број	Код	Назив на предметот	Семестар	ЕКТС	Научна област на која му припаѓа изборниот предмет	Од која единица на универзитетот
1	ЗИПЈЗ-4	Епидемиолошки принципи и методи во истражувања во јавното здравство	I	6 ЕКТС	3.03.01.01 Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика
2	ЗИПЈЗ-5	Научен труд – од идеја до публикување	I	6 ЕКТС	3.03.01.01 Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика
3	ЗИПЈЗ-6	Принципи на добра пракса во јавното здравство	I	6 ЕКТС	3.03.01.02 Хигиена 3.03.01.04 Медицина на трудот 3.03.01.03 Социјална медицина во јавно здравје	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за хигиена, Катедра за медицина на труд, Катедра за социјална медицина
4	ЗИПЈЗ-7	Дизајнирање и управување со научно-истражувачки проекти во јавното здравство	I	6 ЕКТС	3.03.01.02 Хигиена 3.03.01.04 Медицина на трудот 3.03.01.03 Социјална медицина во јавно здравје	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за хигиена, Катедра за медицина на труд, Катедра за социјална медицина

II семестар - Јавно здравство

Два изборни предмети од Студиската програма за стекнување напредни знаења од потесните подрачја на истражување (види листа бр. 2 на изборни предмети)

Реден број	Код	Назив на предметот	Семестар	ЕКТС	Научна област на која му припаѓа изборниот предмет	Од која единица на универзитетот
1	ИПЈЗ-8	Стреесење – предизвик во јавното здравство	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.01 Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика
2	ИПЈЗ-9	Медицинските грешки - реалност, соочување, пријавување и превенирање	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.01 Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика
3	ИПЈЗ-10	Примена на Епидемиолошките и статистичките методи во решавање на проблемите со кои се соочува јавното здравство	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.01 Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика
4	ИПЈЗ-11	Епидемиолошкиот метод во процена на ефикасноста на превенирање на заразни и незаразни болести	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.01 Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика
5	ИПЈЗ-12	Примена на Епидемиолошкиот метод во превенција на зоонозите, нивно значење во медицината, екологијата и економијата	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.01 Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика
6	ИПЈЗ-13	Дизајн на епидемиолошки студии	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.01 Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика
7	ИПЈЗ-14	Епидемиологија на животна средина, темел на јавното здравство	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.01 Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

8	ИПЈЗ-15	Професионални болести и болести во врска со работата – јавноздравствени аспекти	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.04 Медицина на трудот	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за медицина на труд
9	ИПЈЗ-16	Респираторно здравје и аерополутанти од животната и работната средина – јавноздравствени аспекти	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.04 Медицина на трудот	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за медицина на труд
10	ИПЈЗ-17	Професионални малигни неоплазми - јавноздравствени аспекти	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.04 Медицина на трудот	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за медицина на труд
11	ИПЈЗ-18	Психосоцијални фактори на работното место - јавноздравствени аспекти	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.04 Медицина на трудот	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за медицина на труд
12	ИПЈЗ-19	Глобализација и ефектите врз здравјето на работниците	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.04 Медицина на трудот	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за медицина на труд
13	ИПЈЗ-20	Здравствена политика и стратешко планирање - дигитализација и вештачка интелигенција во пракса	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.03 Социјална медицина во јавно здравје	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за социјална медицина
14	ИПЈЗ-21	Здравје на мигранти и примена на вештачката интелигенција	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.03 Социјална медицина во јавно здравје	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за социјална медицина
15	ИПЈЗ-22	Здравствен менаџмент	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.03 Социјална медицина во јавно здравје	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за социјална медицина
16	ИПЈЗ-23	Право и јавно здравство	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.03 Социјална медицина во јавно здравје	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за социјална медицина
17	ИПЈЗ-24	Културолошки и структурни компетенции на здравствените професионалци	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.03 Социјална медицина во јавно здравје	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за социјална медицина
18	ИПЈЗ-25	Промоција на здравје и превенција на болести	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.03 Социјална медицина во јавно здравје	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за социјална медицина
19	ИПЈЗ-26	Безбедна храна и јавно здравје	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.02 Хигиена	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за хигиена
20	ИПЈЗ-27	Едно Здравје пристап и глобално здравје	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.02 Хигиена	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за хигиена
21	ИПЈЗ-28	Јавноздравствени аспекти на дебелината	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.02 Хигиена	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за хигиена
22	ИПЈЗ-29	Проценка на ризикот по здравјето од фактор(и) на животната средина	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.02 Хигиена	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за хигиена

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

23	ИПЈЗ-30	Јавно здравство во услови на итности и катастрофи	I, II	6 ЕКТС	3.03.01.02 Хигиена	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за хигиена
24	ИПЈЗ-31	Неонатален скрининг на генетски болести како јавноздравствен програм	I, II	6 ЕКТС	3.01.00.09 Медицинска генетика	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за генетика
25	ИПЈЗ-32	Генетика на јавното здравје	I, II	6 ЕКТС	3.01.00.09 Медицинска генетика	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за генетика
26	ИПЈЗ-33	Хепатоцелуларен карцином – важноста на скрининг програмата за негова рана детекција	I, II	6 ЕКТС	3.02.00.05 Хепато-гастро-ентерологија	УКИМ – Медицински факултет, Катедра за интерна медицина
27	ИПЈЗ-34	Хронични вирусни хепатити В, С и D	I, II	6 ЕКТС	3.02.00.05 Хепато-гастро-ентерологија	УКИМ – Медицински факултет, Катедра по интерна медицина

Табела 8.3. Прозорци на мобилност – наставни предмети кои можат да се реализираат и на англиски јазик согласно член 139 став 10 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/18)

	Назив на предмет	Наставник	Година/Семестар	ЕКТС
1.	Етика во научноистражувачка работа од областа	Проф. д-р Гордана Ристовска; Проф. д-р Игор Спироски; Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска; Проф. д-р Елена Ќосевска; Проф. д-р Михаил Кочубовски	прва	3
2.	Методологија на научноистражувачка работа од областа	Проф. д-р Моме Спасовски	прва	3
3.	Статистика, информатика и вештачка интелигенција во јавното здравство	Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска, Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска	прва	6
4.	Епидемиолошки принципи и методи во медицинските истражувања	Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска, Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска	прва	6
5.	Научен труд – од идеја до публикување	Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска. Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска	прва	6
6.	Принципи на добра пракса во јавното здравство	Проф. д-р Јованка Карадинска Бислимовска, проф. д-р Фимка Тозија, проф. д-р Драган Ѓорѓев	прва	6
7.	Дизајнирање и управување со научно-истражувачки проекти во јавното здравство	Проф. д-р Драган Ѓорѓев, проф. д-р Фимка Тозија, проф. д-р Јованка Карадинска Бислимовска	прва	6
8.	Стреење – предизвик во јавното здравство	Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска	прва/втора	6
9.	Медицинските грешки - реалност, соочување, пријавување и	Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска	прва/втора	6

**ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)**

	превенирање			
10.	Дизајн на епидемиолошки студии	Проф. д-р Розалинда Исјановска	прва/втора	6
11.	Епидемиологија на животна средина, темел на јавното здравство	Проф. д-р Розалинда Исјановска	прва/втора	6
12.	Професионални болести и болести во врска со работата – јавноздравствени аспекти	Проф. д-р Јордан Минов	прва/втора	6
13.	Респираторно здравје и аерополутанти од животната и работната средина – јавноздравствени аспекти	Проф. д-р Јордан Минов	прва/втора	6
14.	Професионални малигни неоплазми - јавноздравствени аспекти	Проф. д-р Сашо Столески	прва/втора	6
15.	Психосоцијални фактори на работното место - јавноздравствени аспекти	Проф. д-р Драган Мијакоски	прва/втора	6
16.	Глобализација и ефектите врз здравјето на работниците	Проф. д-р Јованка Караинска Бислимовска	прва/втора	6
17.	Здравствена политика и стратешко планирање - дигитализација и вештачка интелигенција во пракса	Проф. д-р Фимка Тозија	прва/втора	6
18.	Здравје на мигранти и примена на вештачката интелигенција	Проф. д-р Фимка Тозија	прва/втора	6
19.	Здравствен менаџмент	Проф. д-р Моме Спасовски	прва/втора	6
20.	Право и јавно здравство	Проф. д-р Моме Спасовски	прва/втора	6
21.	Културолошки и структурни компетенции на здравствените професионалци	Проф. д-р Елена Ќосевска	прва/втора	6
22.	Промоција на здравје и превенција на болести	Проф. д-р Елена Ќосевска	прва/втора	6
23.	Безбедна храна и јавно здравје	Проф. д-р Гордана Ристовска	прва/втора	6
24.	Едно Здравје пристап и глобално здравје	Проф. д-р Гордана Ристовска	прва/втора	6
25.	Јавноздравствени аспекти на дебелината	Проф. д-р Игор Спироски	прва/втора	6
26.	Проценка на ризикот по здравјето од фактор(и) на животната средина	Вонр. проф. д-р Мирјана Димовска	прва/втора	6
27.	Јавно здравство во услови на итности и катастрофи	Проф. д-р Михаил Кочубовски	прва/втора	6
28.	Неонатален скрининг на генетски болести како јавноздравствен програм	Науч. сов. Виолета Анастасовска	прва/втора	6
29.	Генетика на јавното здравје	Науч. сов. Виолета Анастасовска	прва/втора	6
30.	Хепатоцелуларен карцином – важноста на скрининг програмата за негова рана детекција	Вонр. проф. д-р Бети Тодоровска	прва/втора	6
31.	Хронични вирусни хепатити В, С и D	Вонр. проф. д-р Бети Тодоровска	прва/втора	6

Табела 8.4. Преглед на застапеност на задолжителните предмети/активности и изборните предмети на студиската програма.

Табела 1. Сооднос меѓу задолжителните и изборните предмети

Семестар	Број на задолжителни предмети/активности	Број на изборни предмети	Вкупно предмети
I	2 предмети	4 предмети	6
II	2 активности	2 предмети	4
III	2 активности	-	2
IV	3 активности	-	3
V	3 активности	-	3
VI	2 активности	-	2
Вкупно	2 предмети и 12 активности	6 предмети	20 (8 предмети и 12 активности)
% застапеност	70	30	100

Табела 8.5. Преглед на процентуалната застапеност на задолжителните предмети и изборните предмети.

Ред бр.	Траење на студиите (години)/вкупен број на ЕКТС на студиската програма	Вкупна оптовареност изразена преку ЕКТС		Оптоварност за изборни предмети изразена преку ЕКТС	
		A Вкупен број на ЕКТС од наставните предмети	A1 Процентуална застапеност на ЕКТС од наставните предмети на студиската програма	B Вкупен број на ЕКТС од изборни наставни предмети	B1 Процентуална застапеност на ЕКТС од изборните наставни предмети во однос на вкупниот број на ЕКТС на студиската програма
1.	3 години 180	180 ЕКТС	100%	36 ЕКТС	$(B/A) \cdot 100 = \% 20$

8.1. Правила и начин на избор на изборни предмети со можност за избор на предмети од други акредитирани студиски програми

Начин на избор на изборни предмети од студиска програма
Студентот, во договор со менторот, избира предмети за стекнување генерички знаења и вештини за истражување и предмети за едукација од полето или областа на истражување. Избраните предмети се запишуваат во соодветната студентска евиденција и во индексот на студентот. Промена на избраните предмети е можна со поднесување молба за промена на предметот, со плаќање надомест утврден со акт на Универзитетот. Одлука за промена на избраните предмети донесува советот на студиската програма.
Начин на избор на изборни предмети од универзитетска листа
Студентот, во договор со менторот, избира еден изборен предмет за стекнување генерички знаења и вештини за истражување од универзитетската листа на изборни предмети од трет циклус студии, што го води наставник на акредитирана студиска програма и се вреднува со 6 ЕКТСкредити. Изборниот предмет треба да биде од акредитирана студиска програма од универзитетска листа на изборни предмети.

8.2. Рокови за завршување на предвидените активности од студиската програма

Докторските студии опфаќаат активна истражувачка работа под менторство, траат најмалку три години и носат најмалку 180 ЕКТС-кредити.

Во рок од 6 години, од денот на почетокот на семестарот во кој се запишал на докторски студии, студентот е должен да ги положи сите испити и да ги заврши другите обврски утврдени со студиската програма и со Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус академски студии - докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник Бр. 530, 31 декември 2020) и да го одбрани докторскиот труд. По истекот на рокот од став 1 на овој член, студентот го губи статусот на студент на докторски студии. По исклучок, кога условите на истражувањето бараат подолго време, на барање на студентот и пред истекот на рокот за студирање, советот на студиската програма може да го продолжи рокот, соодветно на потребите, но не повеќе од 2 години. Лицето кое го изгубило статусот на студент на докторски студии, може повторно да конкурира за запишување на докторски студии. На кандидатот на кој му е одобрено повторно запишување, може да му се признаат положените испити и реализираните активности и на докторски студии, за што одлука донесува советот на студиската програма. При повторно запишување, студентот плаќа полн износ на школарина, намален за износ што одговара на бројот на претходно признаените кредити од советот на студиската програма.

9. Список на наставен кадар со податоци наведени во членот 29 од Правилникот за нормативи и стандарди за основање на високообразовни установи и вршење на високообразовна дејност (“Службен весник на Република Северна Македонија”, бр.245/22)

Табела 9.1. Список на лица избрани во наставно-научни звања во работен однос со полно работно време на единица што бара (ре)акредитација на студиската програма односно доктори на науки во полето од научно-истражувачкото подрачје, од кои најмалку **три се редовни или вонредни професори во областа** (член 29 Правилникот за стандардите и нормативите за основање на високообразовни установи и за вршење на високообразовна дејност (“Службен весник на Република Северна Македонија”, бр.245/22))

	Име и презиме на наставникот	Поле на научно-истражувачкото подрачје на докторат	Научна област на избор во наставно-научно звање
1	Весна Велиќ Стефановска	3.03.01.01 Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика
2	Бети Зафирова-Ивановска	3.03.01.01 Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика
3	Ирина Павловска	3.03.01.01 Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика

10. Список на наставен кадар со податоци наведени во членот 7 (Прилог бр.4) од Правилникот за содржината за студиските програми (“Службен весник на Република Северна Македонија”, бр.79/2023) и член 61 став 3 од Закон за високо образование (“Службен весник на Република Македонија”, бр.82/2018)

Табела 10. Список на наставници предвидени за реализација на студиската програма

Ред. бр.	Наставник	Назив на наставен предмет/активност за кој е ангажиран на трет циклус	Семестар
1.	Весна Велиќ Стефановска	Етика во научноистражувачка работа со примена и примери во подрачјето на јавното здравство; Статистика, информатика и вештачка интелигенција во јавното здравство; Епидемиолошки принципи и методи во медицинските истражувања; Научен труд – од идеја до публикување; Палијативно згрижување; Медицинските грешки - реалност, соочување, пријавување и превенирање	I, II
2.	Бети Зафорова-Ивановска	Статистика, информатика и вештачка интелигенција во јавното здравство; Епидемиолошки принципи и методи во медицинските истражувања; Научен труд – од идеја до публикување; Примена на Епидемиолошките и статистичките методи во решавање на проблемите со кои се соочува Јавното здравство; Епидемиолошкиот метод во процена на ефикасноста на превенирање на заразни и незаразни болести	I, II
3.	Ирина Павловска	Примена на Епидемиолошкиот метод во превенција на зоонозите, нивно значење во медицината, екологијата и економијата	I, II
4.	Розалинда Исјановска	Дизајн на епидемиолошки студии; Епидемиологија на животна средина, темел на јавното здравство	I, II
5.	Јордан Минов	Професионални болести и болести во врска со работата – јавноздравствени аспекти; Респираторно здравје и аерополутанти од животната и работната средина – јавноздравствени аспекти	I, II
6.	Сашо Столески	Професионални малигни неоплазми - јавноздравствени аспекти	I, II
7.	Драган Мијакоски	Психосоцијални фактори на работното место - јавноздравствени аспекти	I, II
8.	Јованка Караџинска Бислимовска	Принципи на добра пракса во јавното здравство; Дизајнирање и управување со научно-истражувачки проекти во јавното здравство; Глобализација и ефектите врз здравјето на работниците	I, II
9.	Фимка Тозија	Принципи на добра пракса во јавното здравство; Дизајнирање и управување со научно-истражувачки проекти во јавното	I, II

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		здравство; Здравствена политика и стратешко планирање - дигитализација и вештачка интелигенција во пракса; Здравје на мигранти и примена на вештачката интелигенција	
10.	Моме Спасовски	Методологија на научноистражувачка работа со примена и примери во подрачјето на јавното здравство; Здравствен менаџмент; Право и јавно здравство	I, II
11.	Елена Косевска	Етика во научноистражувачка работа со примена и примери во подрачјето на јавното здравство; Културолошки и структурни компетенции на здравствените професионалци; Промоција на здравје и превенција на болести	I, II
12.	Гордана Ристовска	Етика во научноистражувачка работа со примена и примери во подрачјето на јавното здравство; Безбедна храна и јавно здравје; Едно Здравје пристап и глобално здравје	I, II
13.	Игор Спироски	Етика во научноистражувачка работа со примена и примери во подрачјето на јавното здравство; Јавноздравствени аспекти на дебелината	I, II
14.	Мирјана Димовска	Проценка на ризикот по здравјето од фактор(и) на животната средина	I, II
15.	Драган Ѓорѓев	Принципи на добра пракса во јавното здравство; Дизајнирање и управување со научно-истражувачки проекти во јавното здравство	I
16.	Михаил Кочубовски	Етика во научноистражувачка работа со примена и примери во подрачјето на јавното здравство; Јавно здравство во услови на итности и катастрофи	I, II
17.	Виолета Анастасовска	Неонатален скрининг на генетски болести како јавноздравствен програм; Генетика на јавното здравје	I, II
18.	Бети Тодоровска	Хепатоцелуларен карцином – важноста на скрининг програмата за негова рана детекција; Хронични хепатити В, С и D	I, II

11. Список на акредитирани ментори согласно член 136 став 8 од Закон за високо образование (“Службен весник на Република Македонија”, бр.82/2018)

Табела 11.1 Список на акредитирани ментори

Ред. бр.	Акредитиран ментор	Наставно-научно звање на менторот	Број и датум на решение за акредитација на ментор
1.	Весна Велиќ Стефановска	Редовен проф. д-р	1409-97/7 од 10.10.2017
2.	Бети Зафирова Ивановска	Редовен проф. д-р	1409-97/6 од 10.10.2017
3.	Розалинда Исјановска	Редовен проф. д-р	1409-97/5 од 10.10.2017
4.	Драган Даниловски	Редовен проф. д-р	1409-97/4 од 10.10.2017
5.	Никола Оровчанец	Редовен проф. д-р	1409-97/3 од 10.10.2017
6.	Билјана Таушанова	Редовен проф. д-р	1409-97/2 од 10.10.2017
7.	Ирина Павловска	Редовен проф. д-р	1409-97/8 од 10.10.2017
8.	Моме Спасовски	Редовен проф. д-р	1409-97/9 од 10.10.2017
9.	Фимка Тозија	Редовен проф. д-р	1409-97/10 од 10.10.2017
10.	Елена Косевска	Редовен проф. д-р	1409-97/11 од 10.10.2017
11.	Јованка Карацинска Бислимовска	Редовен проф. д-р	1409-97/12 од 10.10.2017
12.	Јордан Минов	Редовен проф. д-р	1409-97/13 од 10.10.2017
13.	Драган Ѓорѓев	Редовен проф. д-р	1409-97/14 од 10.10.2017
14.	Михаил Кочубовски	Редовен проф. д-р	1409-97/15 од 10.10.2017
15.	Гордана Ристовска	Редовен проф. д-р	1409-97/16 од 10.10.2017
16.	Игор Спироски	Редовен проф. д-р	08-206/4 од 20.01.2021
17.	Татијана Зорчец	Научен советник	08-412/4 од 18.03.2021
18.	Владимир Андреевски	Вонреден проф. д-р	08-132/6 од 03.07.2024
19.	Бети Тодоровска	Вонреден проф. д-р	08-310/6 од 26.07.2024
20.	Мирјана Димовска	Вонреден проф. д-р	08-911/6 од 08.01.2025
21.	Виолета Анастасовска	Научен советник	08-220/6 од 29.04.2025
22.	Павлина Џекова Видимлиски	Вонреден проф. д-р	08-556/6 од 11.09.2025
23.	Кристина Скепаровска	Вонреден проф. д-р	08-635/6 од 20.10.2025

*Се пополнува доколку се бара реакредитација на студиска програма

Табела 11.2. Список на поднесени барања за акредитација на ментор

Ред. бр.	Наставник	Наставно-научно звање	Број и датум на барањето од единицата за акредитација на ментор ²
1			
2			
3			
4			

*Се пополнува доколку се бара акредитација на нова студиска програма

² Се наведува архивскиот број под кој е заверено барањето за акредитација на ментор во високообразовната институција што го поднесува барањето

12. Список на научно-истражувачки проекти со кои се опфатени најмалку 20% од наставниот кадар

Табела 12.1 Список на наставници и научно-истражувачки проекти

Ред. бр.	Наставник	Назив на научно-истражувачки проект	Научно истражувачко подрачје во кое подпаѓа проектот	Година на реализација
1.	Томислав Станковски и сор.	Information, Coding, and Biological Function: the Dynamics of Life (DYNALIFE) COST – CA21169	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2026
2.	Рубенс Јовановиќ и сор.	COST Action CA21113, Genome Editing to Treat Humans Diseases (GenE-Humdi)	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2026
3.	Сите наставници од катедра за ОРЛ	Компаративна евалуација на видео ларингоскопијата и конвенционалната ларингоскопија при трахеална интубација	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
4.	Сите наставници од катедра за онкологија	Евалуација на BRCA1 и BRCA2 мутации кај пациенти со оваријален канцер	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
5.	Сите наставници од катедра за неврологија	Невролошки манифестации на COVID-19 и пост COVID-19-опсервациона, лонгитудинална ретроспективно-проспективна студија за евалуација на исходот	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
6.	Сите наставници од катедра за Анатомија	Значење на дерматоглифите во популациони и клинички истражувања	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
7.	Сите наставници од катедра за Анестезија	Рана примена на транексамична киселина кај родилки со постпартално крвање	3.Медицински и здравствени науки	2022 – 2025
8.	Сите наставници од катедра за Клиничка фармакологија	Терапевтско мониторирање на биолошки лекови кај пациенти со воспалителни цревни заболувања	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
9.	Сите наставници од катедра за Физикална медицина и рехабилитација	Спинална мускулна атрофија-рехабилитација и функционално следење	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
10.	Сите наставници од катедра за Физиологија и спортска медицина	Воспоставување на здрав хигиено-диететски протокол кај здрави испитаници и кај спортисти	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
11.	Сите наставници од катедра за Хигиена	Проценка на здравствениот ризик од алиментарен внес на пестициди преку јаболка	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
12.	Сите наставници од катедра за Имунологија	Имунофенотипизирање на периферни Т-клетки кај пациенти со зголемени антинуклеарни антитела	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

13.	Сите наставници од катедра по Медицина на трудот	Ресурси на работното место, ангажирање на работниците и задоволство од работата: лонгитудинална студија	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
14.	Сите наставници од катедра за Медицинска биохемија	Серумски хомоцистеин како можеен биомаркер за рана детекција на бубрежни лезии кај пациенти со шеќерна болест тип 2	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
15.	Сите наставници од катедра за Медицинска биохемија	Улога на липопротеин асоцирана фосфолипаза A ₂ (Lp-PLA ₂) во предикција на коронарна срцева болест кај пациенти со шеќерна болест тип 2	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
16.	Сите наставници од катедра за Патологија	Основи на морфолошките и ултраструктурни промени кај инфекции со SARS COVID-19 кај COVID-19 позитивни трудници и трудници со пост-COVID 19 инфекција	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
17.	Сите наставници од катедра за Трансфузиона медицина	Молекуларна крвно-групна типизација	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
18.	Сите наставници од катедра за Инфективни болести	Застапеност и значење на асоцираноста на тешки клинички форми на COVID-19 и други болести со пневмонија/ARDS или/и сепса со габични инфекции на Оддел за интензивно лекување на Универзитетската Клиника за инфективни болести и фебрилни состојби, при Универзитетот “Свети Кирил и Методиј” - Скопје	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
19.	Сите наставници од катедра за Медицинска физика	Кардио-респираторни интеракции детектирани преку четири различни опсервабилни сигнали	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
20.	Сите наставници од катедра за Педијатрија	Инциденца и етиологија на анемии кај деца на возраст до 5 години на ЈЗУ УК за детски болести со фокус на дефицит на витамин B ₁₂	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
21.	Сите наставници од катедра за Педијатрија	Асоцијација на експираторен индекс на варијабилност со ризикот од појава на астма, визинг и тежина на акутна бронхоопструктивна атака кај деца од предучилишна возраст	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
22.	Сите наставници од катедра за Педијатрија	Ауксолошка и нутритивна процена на деца со хронични состојби	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
23.	Сите наставници од катедра за Гинекологија и акушерство	Корелација помеѓу различните ХПВ генотипови со хистолошките наоди во проценка на ризик од појава на Цервикални Интраепителијални Неоплазми и Цервикален Карцином	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

24.	Сите наставници од катедра за Гинекологија и акушерство	Серумски нивоа на Д-димери во тек на нормална бременост: специфични рефрентни интервали низ триместрите - проспективно лонгитудинално кохортно истражување	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
25.	Сите наставници од катедра за Хирургија-детска	Улогата на хипербарната оксигено-терапија во намалувањето на постоперативните компликации при третман на хипоспадии	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
26.	Сите наставници од катедра за Хирургија-дигестивна хирургија	Лапараскопска наспроти отворена колоректална хирургија	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
27.	Сите наставници од катедра за Хирургија-пластична и реконструктивна хирургија	Ефекти на плазмата богата со тромбоцити врз регенерацијата на нервите кај модел на стаорец. Експериментална студија	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
28.	Сите наставници од катедра за Хирургија-торакална хирургија	Компарација на интраоперативен приказ на тумор и негова екстензија во околните структури со примена на флуоресцентна боја коњугирана со фолатен (OTL 38) споредено со приказ со обична колор камера и корелација со патохистолошки наод	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
29.	Сите наставници од катедра за Хирургија-урологија	Генетска асоцијација на полиморфизмот <i>Mdm2 SNP309</i> со фенотипот на уроепителните карциноми	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
30.	Сите наставници од катедра за Интерна медицина-гастроентерохепатологија	Мерки за рана детекција и дијагноза на хепатоцелуларниот карцином - една од иницијативите за реализација на Европскиот план за борба против ракот	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
31.	Сите наставници од катедра за Интерна медицина-ендокринологија	Pioglitazone за неалкохолна масна болест на црниот дроб кај пациенти со тип 2 дијабетес мелитус и метаболен синдром	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
32.	Сите наставници од катедра за Интерна медицина-кардиологија	Предиктори за морбидитет и морталитет и ризик стратификација на пациентите со срцева слабост со редуцирана ежекциона фракција и напредната срцева слабост	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
33.	Сите наставници од катедра за Интерна медицина-кардиологија и ревматологија	Потреба за сеопфатна проценка на кардиоваскуларниот ризик кај индивидуи со дијагностициран ревматоиден артритис со увид во ендотелната функција	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

34.	Сите наставници од катедра за Хумана генетика	Фенотип-генотип студија на геномскиот имбаланс предизвикан од варијанти во бројот на копии кај пациенти со невроразвојни пореметувања	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
35.	Проф. д-р Гордана Петрушевска,	Основи на морфолошките и ултраструктурни промени на постелката кај инфекции со SARS, COVID-19 од COVID-19 позитивни трудници и трудници со пост-COVID 19 инфекција“ - проект одобрен од Медицински факултет, УКИМ, Скопје -	3.Медицински и здравствени науки	2023 - 2026
36.	Центар за семејна медицина Медицински Факултет, Универзитет Св Кирил и Методиј, Скопје	“Transferring simulation to medicine” TRANSSIMED; Erasmus+ KA220-VET Cooperation partnerships in vocational education and training”. Центар за семејна медицина Медицински Факултет, Универзитет Св Кирил и Методиј Скопје	3.Медицински и здравствени науки	2022
37.	Центар за семејна медицина Медицински Факултет, Универзитет Св Кирил и Методиј, Скопје	European general practitioners attitudes towards person-centered care and factors that influence its implementation in everyday practice.	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2025
38.	Проф. д-р Марија Вавлукис	Еразмус плус “SaveLife - Reorganizing Basic/Advanced Life Support Training Through the Use of Innovative Materials” 2022-1-TR01-KA220-HED-000089373	3.Медицински и здравствени науки	2022-2025
39.	Prof. Tomislav Stankovski, MC	COST Action CA21169. Information, Coding, and Biological Function: The Dynamics of Life (DYNALIFE)	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2026
40.	prof. d-r Maja Jurhar Pavlova, MC	COST Action CA21105, Blastocystis under One Health (OneHealthBlastocystis)	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2026
41.	Dr. E. Miceva Velickovska, Prof. d-r D. Petkovska, Cvetkovska, MC	COST Action CA21137, Ethics in Dementia (EDEM)	3.Медицински и здравствени науки	2025 - 2029
42.	Prof. d-r Aleksandar Petlickovski, Prof. d-r Irina Panovska Stavridis, MC	COST Action CA21151, Generation of human induced pluripotent stem cells from haplo-selected cord blood samples (HAPLO-iPS)	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2026
43.	Prof. d-r Rubens Jovanovic MC	COST Action CA21113, Genome Editing to Treat Humans Diseases (GenE-Humdi)	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2026
44.	Prof. d-r Nikola Jankulovski MC	COST Action CA21116, Identification of biological markers for prevention and translational medicine in pancreatic cancer (TRANSPAN)	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2026

**ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)**

45.	Prof. d-r Gligor Tofoski, MC	COST Action CA21152, Implementation Network Europe for Cancer Survivorship Care (INE-CSC)	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2026
46.	Prof. d-r Meri Kirijas, MC	COST Action CA21168, Improving outcome of Juvenile Inflammatory Rheumatism via universally applicable clinical practice strategies (JIR-CLiPS)	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2026
47.	Prof. d-r Slavica Kostadinovska Kunovska, MC	COST Action CA21140, Interception of oral cancer development (INTERCEPTOR)	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2026
48.	Prof. d-r Igor Stojkovski, MC	COST Action CA21135, Modelling immunotherapy response and toxicity in cancer (IMMUNO-model)	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2026
49.	Prof. d-r Sasko Jovev, MC	COST Action CA21153, Network for implementing multiomic approaches in atherosclerotic cardiovascular disease prevention and research (AtheroNET)	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2026
50.	Prof. d-r Zlatko Jakjovski, MC	COST Action CA21160, non-globular proteins in the era of Machine Learning (ML4NGP)	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2026
51.	Prof. d-r Jasmina Trojancanec, MC	COST Action CA21130, P2X receptors as a therapeutic opportunity (PRESTO)	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2026
52.	Prof. d-r Sonja Genadieva Stavrikj, MC	COST Action CA21122, PROMoting GeRiAtric Medicine IN countries where it is still eMerGing (PROGRAMMING)	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2026
53.	Prof. d-r Goce Spasovski, MC	COST Action CA21165, Personalized medicine in chronic kidney disease: improved outcome based on Big Data (PerMediK)	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2026
54.	d-r Bojan Boskovski, MC	COST Action CA21117, The role of IMMUnity in tackling PARKinson's disease through a Translational NETwork (IMMUPARKNET)	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2026
55.	d-r Sead Zejnel, MC	COST Action CA21164, Towards an improvement in diagnostics and treatment strategies for TB control (ADVANCE-TB)	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2026
56.	Aleksandar Eftimov MPharm PhD, MC	COST Action CA21154, Translational control in Cancer European Network (TRANSLACORE)	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2026
57.	Prof. d-r Marija Vavlukis, Prof. d-r Hristo Pejkov	COST Action CA22169. EUropean network to tackle METABolic alterations in HEART failure" (EU-METAHEART)	3.Медицински и здравствени науки	2023 - 2027
58.	d-r Bisera Nikolovska, MC	COST Action CA22103. A comprehensive network against brain cancer (Net4Brain)	3.Медицински и здравствени науки	2023 - 2027
59.	prof. d-r Stojan Bajraktarov, MC	COST Action CA22111, A European consortium to determine how complex, real-world environments influence brain	3.Медицински и здравствени науки	2023 - 2027

**ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)**

		development (ENVIRO-DEV)		
60.	Prof. d-r Aleksandra Pivkova Veljanovska MC	COST Action CA22119, Haemoglobinopathies in European Liaison of Medicine and Science (HELIOS)	3.Медицински и здравствени науки	2023 - 2027
61.	D-r Nenad Mitreski, MC	COST Action CA22125, Precision medicine in biliary tract cancer (Precision-BTC-Network)	3.Медицински и здравствени науки	2023 - 2027
62.	Toni Tripunovski, MC	COST Action CA22118, Radionuclide theragnostics for personalised medicine (RATIONALE)	3.Медицински и здравствени науки	2023 - 2027
63.	Prof. d-r Sofija Pejкова, MC	COST Action CA22170, Tendon Regeneration NETwork (TENET)	3.Медицински и здравствени науки	2023 - 2027
64.	d-r Ognjen Ivanovski, MC	COST Action CA23125, The mETamaterial foRmalism approach to recognize cAncer (TETRA)	3.Медицински и здравствени науки	2024 - 2028
65.	Prof. d-r Aco Kostovski, MC	COST Action CA23146, European vascular liver diseases network (EURO-VALDI-NET)	3.Медицински и здравствени науки	2024 - 2028
66.	Prof. d-r Marija Vavlukis MC	COST Action CA24107. Patient SAFety Related Outcome Measures in European ICUs	3.Медицински и здравствени науки	2025 - 2029
67.	Prof. d-r Svetozar Antovic, MC	COST Action CA24162, Adaptive and acquired resistance in gastrointestinal cancers- contemporary and emerging resolutions (AdResCanCER)	3.Медицински и здравствени науки	2025 - 2029
68.	Prof. D-r Anita Arsova, mc.	COST Action CA24118, Advancing human brainstem MRI and its application in clinical research and practice (ImagingBrainstemHealth)	3.Медицински и здравствени науки	2025 - 2029
69.	Prof. D-r Ace Dodevski, mc member	COST Action CA24106, Building Education and One Health with Adaptive Convergence and Open Networks (BEACON)	3.Медицински и здравствени науки	2025 - 2029
70.	Prof. d-r Violeta Klisarova, and Ass. D-r Nevenka Ridova, national MCs.Ace Dodevski, MC	COST Action CA24115, Connecting an INTERNATIONAL Network of Academic Manufacturers of ONcoimmunotherapies (CINNAMON)	3.Медицински и здравствени науки	2025 - 2029
71.	Prof. d-r Emilija Gosevska Dastevska, MC	COST Action CA24105, Enabling Translation of Retinal Disease Diagnosis and Therapies: A Roadmap for Future (Retina4Future)	3.Медицински и здравствени науки	2025 - 2029
72.	Prof. d-r Katerina Toshevska Trajkovska MC	COST Action CA24138, EU-Resolution Biology Network (EU-RESOLVE)	3.Медицински и здравствени науки	2025 - 2029
73.	Toni Tripumovski, MC	COST Action CA24168, European Initiative to Enhance the Current SABV Policy in Preclinical Biomedical Research (EU-SABV)	3.Медицински и здравствени науки	2025 - 2029

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

74.	Prof. d-r Meri Kirijas, MC	COST Action CA24133, European network for animal evolutionary immunology: interlinking laboratory and wildlife infection biology (EVIM-NET)	3.Медицински и здравствени науки	2025 - 2029
75.	Prof. d-r Anita Arsovska, ass. D-r Aleksandra Angelova, MC	COST Action CA24123, Extended Reality Neurorehabilitation of Spatial Neglect and Related Disorders After Brain Injury (neuroXRehab)	3.Медицински и здравствени науки	2025 - 2029
76.	Prof. d-r Gabriela Novotni, MC	COST Action CA24161, Improving Neuroimaging Data for Sharing (INDoS)	3.Медицински и здравствени науки	2025 - 2029
77.	Prof. d-r Irina Panovska Stavridis, D-r Gordana Petkovska, MC	COST Action CA24117, Innate lymphoid cells – the European quest for innovative cancer prognosis and immunotherapy (ILCquest)	3.Медицински и здравствени науки	2025 - 2029
78.	Prof. d-r Oliver Karanfilski and Lazar Cadievski, MC	COST Action CA24124, Network for the Advancement of Neutropenia Research and Patient Support (Neutro-NARPS)	3.Медицински и здравствени науки	2025 - 2029
79.	Prof. d-r Marija Cvetanovska, MC	COST Action CA24140, One Health zoonotic Hepatitis Network (ONWARD)	3.Медицински и здравствени науки	2025 - 2029
80.	Prof. d-r Gordana Mircevska, MC	COST Action CA24127, Pan European Commission on Photoantimicrobial Testing (PanEuCOPT)	3.Медицински и здравствени науки	2025 - 2029
81.	Prof. d-r Slavica Arsova Hadziangelkova, MC	COST Action CA24130, Psychedelic renaissance: turn on, tune in and drop in (PSY-NET)	3.Медицински и здравствени науки	2025 - 2029
82.	Scs. Coop. d-r Jane Taleski, MC	COST Action CA24142, Precision Medicine for Cardiac Arrest (PREMEDICARE)	3.Медицински и здравствени науки	2025 - 2029
83.	Prof. d-r Igor Stojkovski, MC	COST Action CA24151, Towards PERSONalized Cancer Chronotherapy (PERCC).	3.Медицински и здравствени науки	2025 - 2029
84.	Проф. д-р Катерина Дамевска	Мукокутани промени после акутен COVID-19: проспективна кохортна студија	3.Медицински и здравствени науки	2021 - 2025
85.	Проф. д-р Рубенс Јовановиќ	Пост-транскрипциско стивнување (silencing) на теломеразна експресија во хепатално ткиво кај експеримен. животни ин виво	3.Медицински и здравствени науки	2022
86.	Доц. д-р Силвија Дума	Евалуација на третманот со 5% топичен имиквимод кај актинични кератози со и без детектирано присуството на хуман папилома вирус во лезијата	3.Медицински и здравствени науки	2023
87.	Вонр. проф. д-р Невена Маневска и Доц д-р Софија Пејкова	Карпал тунел декомпресија (Dellon техника)-подоброена микроциркулација кај дијабетично стопало, следено преку ткивната Tc99 MIBI перфузиона сцинтиграфија на	3.Медицински и здравствени науки	2024 - 2025

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		стопало		
88.	Вонр. проф. д-р Павлина Џекова Видимлиски	Уринарна подоцитна информациона рибонуклеинска киселина (mRNA): неинвазивен биомаркер за проценка на активноста на гломеруларните заболувања	3.Медицински и здравствени науки	2025
89.	Проф. д-р Јулија Живадиновиќ Богдановска	Употреба на 3д-печатени анатомски реплики во едукација и клиничка пракса	3.Медицински и здравствени науки	2026
90.	Весна Велиќ Стефановска и сор.	North Macedonia COVID-19 Snapshot MOnitoring (COSMO North Macedonia): Monitoring knowledge, risk perceptions, preventive behaviours, and public trust in the current coronavirus outbreak in North Macedonia	3.Медицински и здравствени науки	2020 - 2024
91.	Весна Велиќ Стефановска и сор.	Improving microbiology diagnostic system quality in the function of surveillance on communicable diseases	3.Медицински и здравствени науки	2020
92.	Весна Велиќ Стефановска и сор.	CA18208 “Novel tools for test evaluation and disease prevalence estimation” – Harmony project –	3.Медицински и здравствени науки	2018 - 2024
93.	Весна Велиќ Стефановска и сор.	MediPiet – Mediterranean program for Intervention Epidemiology Training	3.Медицински и здравствени науки	2013 - 2025
94.	Jadranka Georgievska, Beti Zafirova at al.	First and second trimester medical abortion – pilot study in Republic Of North Macedonia	3.Медицински и здравствени науки	2021
95.	Проф. д-р Розалинда Исјановска	Одредување на КЕП-индексот кај деца на 12-годишна возраст во урбани и рурални средини на територијата на Република Македонија	3.Медицински и здравствени науки	2024
96.	Проф. д-р Розалинда Исјановска	Евалуација на тераписката ефикасност на perioplus protect и perioplus regenerate во третманот на пародонтална болест и оралната халитоза	3.Медицински и здравствени науки	2024
97.	Ј. Минов, Ј. Караџинска- Бислимовска, Е. Стикова, Д. Мијакоски, С. Столески, А. Атанасовска	Хронична опструктивна белодробна болест и специфична професионална експозиција	3.Медицински и здравствени науки	2018 - 2022
98.	Виолета Анастасовска	Ауксолошка и нутритивна проценка на деца со хронични состојби	3.Медицински и здравствени науки	2022-2025
99.	J. Karadzinska- Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski, S. Stoleski	Building of effective state administration authorities for control of occupational health services in Serbia and North Macedonia	3.Медицински и здравствени науки	2021
100.	J. Karadzinska-	Revision of the List of hazardous	3.Медицински и	2023

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski, S. Stoleski, A. Atanasovska, M. Panajotovic- Radevska, D. Bislimovska	occupations eligible for early retirement with extended service period (ESP)	здравствени науки	
101.	Sim K, Mijakoski D, Stoleski S, Rodriguez del Rio P, Sammut P, Le T-My, Munblit D, Boyle R.J.	Outcomes for clinical trials of food allergy treatments	3.Медицински и здравствени науки	2020
102.	Minov J, Stoleski S, Mijakoski D, Atanasovska A, Panajotovic Radevska M, Bislimovska D.	Work Ability in Patients with COPD: Sick Leave Frequency and Duration.	3.Медицински и здравствени науки	2023
103.	Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D.	Work-related Asthma in Crop Farmers	3.Медицински и здравствени науки	2020
104.	Stoleski S, Minov J, Mijakoski D, Bislimovska D, Atanasovska A, Karadzinska-Bislimovska J.	Lung Function Impairment in Construction Workers - Influence of Smoking and Exposure Duration.	3.Медицински и здравствени науки	2021
105.	Stoleski S, Minov J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D, Bislimovska J.	Prevalence and Characteristics of Chronic Obstructive Pulmonary Disease in Dairy Farmers.	3.Медицински и здравствени науки	2022
106.	Проф. д-р Драган Мијакоски	European Bronchiectasis Registry	3.Медицински и здравствени науки	2015
107.	Проф. д-р Драган Мијакоски	Хронична опструктивна белодробна болест и специфична професионална експозиција	3.Медицински и здравствени науки	2019 - 2021
108.	Проф. д-р Драган Мијакоски	OMEGA-NET Inventory on Occupational Cohorts	3.Медицински и здравствени науки	2019 - 2022
109.	Проф. д-р Драган Мијакоски	Building of effective state administration authorities for control of occupational health services in Serbia and North Macedonia	3.Медицински и здравствени науки	2021
110.	Проф. д-р Драган Мијакоски	The Core Outcome Measures for Food Allergy	3.Медицински и здравствени науки	2019 - 2024
111.	J. Minov, S. Stoleski, E. Stikova, D. Mijakoski, A. Atanasovska, J. Karadzinska-	COPD in a sample of general adult population from the Skopje region	3.Медицински и здравствени науки	2022

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	Bislimovska			
112.	J. Minov, S. Stoleski, T. Petrova, K. Vasilevska, D. Mijakoski, J. Karadzinska-Bislimovska	Effects of a long-term use of carbocysteine on frequency and duration of exacerbations in patients with bronchiectasis	3.Медицински и здравствени науки	2020
113.	MP Radevska, JK Bislimovska	Risk assessment of musculoskeletal disorders in nurses using the WERA Questionnaire	3.Медицински и здравствени науки	2024
114.	S. Stoleski, J. Minov, D. Mijakoski, A. Atanasovska, D. Bislimovska, J. Karadzinska-Bislimovska	Specific work activities and exposure to respiratory hazards – predictors of lung function impairment among crop farmers.	3.Медицински и здравствени науки	2020
115.	J. Karadzinska-Bislimovska, D. Mijakoski, S. Stoleski, Minov J.	“Job Stress in Health Workers during Covid-19 pandemics”	3.Медицински и здравствени науки	2020
116.	J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski, S. Stoleski	„Building of effective state administration authorities for control of occupational health services in Serbia and North Macedonia “(SAMRS/2021/ZB/1/8)	3.Медицински и здравствени науки	2021 –2024
117.	J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski, S. Stoleski, A. Atanasovska, M. Panajotovic-Radevska, D. Bislimovska	Revision of the List of hazardous occupations eligible for early retirement with extended service period (ESP)	3.Медицински и здравствени науки	2023 - 2026
118.	F. Tozija	5 th Global status report on road safety.	3.Медицински и здравствени науки	2022-2024
119.	F. Tozija	Road Safety Management Capacity Review (RSMCR) and improvements of road safety management capacity at municipality level (Local Communities).	3.Медицински и здравствени науки	2022 - 2023
120.	F. Tozija	Technical Committee on Road Safety. Indicators for Balkan Road Safety	3.Медицински и здравствени науки	2021 -2024
121.	Fimka Tozija	Burden of Disease in Europe	3.Медицински и здравствени науки	2019-2024
122.	Fimka Tozija	WHO. Responding to violence against women and children during COVID -19 Impact on service provision, strategies and actions in the WHO European Region	3.Медицински и здравствени науки	2021 -2023
123.	F. Tozija	Working bottom up – building a local model for	3.Медицински и здравствени науки	2020-2021

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		deinstitutionalization - UNPRPD project in the South Eastern part of the country (Strumica Region),	науки	
124.	Fimka Tozija	INHERIT Project	3.Медицински и здравствени науки	2016-2020
125.	Deska Dimitrievska, Marija Zdraveska, Mome Spasovski	Collaborative development of a continuing education program to train healthcare providers on tobacco cessation counseling in the Republic Macedonia	3.Медицински и здравствени науки	2023
126.	Виолета Анастасовска	Улогата на неонаталниот скрининг во превенција на респираторните секвели и нутритивните дефицити кај децата дијагностицирани со цистична фиброза	3.Медицински и здравствени науки	2018-2020
127.	Виолета Анастасовска	Зачестеност на полиморфизмите на MTHFR генот кај пациенти со конгенитални аномалии асоцирани со расцепи на структури.	3.Медицински и здравствени науки	2018-2020
128.	Kjosevska E.	SHE monitoring of HPS -Report in North Macedonia	3.Медицински и здравствени науки	2020
129.	Kjosevska E.,Prosheva S.	On-line Survey for Drug Use	3.Медицински и здравствени науки	2020-21
130.	Kjosevska E., Memeti Sh., Velikj Stefanovska V. et al.	Distance learning on epidemic and pandemic outbreaks in Western Balkans: Albania, North Macedonia, Serbia, B&H, Montenegro	3.Медицински и здравствени науки	2020-2021
131.	Kjosevska E.	ESPAD 2024	3.Медицински и здравствени науки	2024
132.	Kjosevska E.	Global Youth Tobacco Survey	3.Медицински и здравствени науки	2024
133.	Гордана Ристовска	Интернационален проект Early Environmental Quality and Life-Course Mental Health Effects- HORIZON 2020	3.Медицински и здравствени науки	2020-2025
134.	Игор Спироски	WHO Europe, COSI (Childhood Obesity Surveillance Initiative), Sixth round	3.Медицински и здравствени науки	2022
135.	Игор Спироски	FutureFoods - European partnership for a sustainable future of food systems	3.Медицински и здравствени науки	2023
136.	Мирјана Димовска	Air Pollution in Kosovo – impact on human health, behavior change and policy recommendations K-02-2021	3.Медицински и здравствени науки	2022
137.	Мирјана Димовска	DEMIS EU Project “Development of the Monitoring Information System – EuropeAid/139107/IH/SER/MK,	3.Медицински и здравствени науки	2019-2023

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

138.	Мирјана Димовска	Supply of project management, air quality information management, behavior change and communication services	3.Медицински и здравствени науки	2020 – 2021
139.	Мирјана Димовска	Transboundary Air Pollution Health Index, Development and Implementation (TRAP Project)	3.Медицински и здравствени науки	2019- 2022
140.	Мирјана Димовска	HBM4EU Project	3.Медицински и здравствени науки	2017-2021
141.	Dragan Gjorgjev	Development of Baseline Emission inventories and CC Risk and Vulnerability Assessment (RVA)for three supported LSGU in North Macedonia	3.Медицински и здравствени науки	2022-2023
142.	.Dragan Gjorgjev	Data consolidation and additional gender-sensitive climate risk assessments of the four priority sectors (water, agriculture, health, and tourism) in Montenegro	3.Медицински и здравствени науки	2021-2023
143.	Dragan Gjorgjev	Transboundary Air Pollution Health Index, Development and Implementation (TRAP)	3.Медицински и здравствени науки	2019-2020
144.	Dragan Gjorgjev	“Supply of Project management, air quality information management, behavior change and communication services”	3.Медицински и здравствени науки	2020-2021
145.	Михаил Кочубовски	Strengthening CBRN Waste Management Capabilities in South-East and Eastern European Countries	3.Медицински и здравствени науки	2018-2022
146.	Михаил Кочубовски	Климатски пријателски здравствени институции	3.Медицински и здравствени науки	2021
147.	Михаил Кочубовски	Early environmental quality and life-course mental health effects	3.Медицински и здравствени науки	2020-2025
148.	Михаил Кочубовски	Студија за подземни води во Скопска агломерација	3.Медицински и здравствени науки	2021
149.	Михаил Кочубовски	Превенција, подготовка и одговор за Акционите планови за топлотни бранови	3.Медицински и здравствени науки	2024
150.	Виолета Анастасовска	PharmGenHUB	3.Медицински и здравствени науки	2022-2025
151.	Виолета Анастасовска	Инциденца и етиологија на анемии кај хоспитализирани деца на возраст до 5 години на Универзитетската Клиника за детски болести со фокус на дефицит на витамин Б12	3.Медицински и здравствени науки	2022-2025

Табела 12.2. Табеларен приказ на број на наставници и научно-истражувачки проекти

Ред. бр.	Категорија	Број на наставници
1.	Вкупен број на наставници на високообразовната установа	283
2.	Вкупен број на наставници вклучени во реализација на научноистражувачки проекти	81
3.	Процентуално учество на наставниците вклучени во реализација на научноистражувачки проекти во однос на вкупниот број наставници	56,6

13. Податоци за рангирањето на високообразовната установа која бара акредитација на студиската програма

Табела 13. Табеларен приказ за местото на високообразовната установа подносител на барањето на акредитација на општата ранг-листата на рангирани универзитети

Реден број	Назив на високообразовната установа
1.	Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје
2.	Универзитет Гоце Делчев - Штип
3.	Универзитет за информатички науки и технологии „Св. Апостол Павле“ - Охрид
4.	Универзитет на Југосисточна Европа - Тетово
5.	Универзитет Американ Колеџ Скопје
6.	Меѓународен Балкански Универзитет - Скопје
7.	Универзитет Св. Климент Охридски - Битола

14. Список на обезбеден потребен број лица на ненаставен кадар, согласно член 13 од Правилникот за нормативи и стандарди за основање на високообразовни установи и вршење на високообразовна дејност („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр 245/22)

Табела. 14. Збиен преглед на ненаставен/административен кадар по звање и работните места на високообразовната установа (факултет односно висока стручна школа)

Ред. број	Опис на работно место	Квалификација	Број на лица
1.	Одделение за студентски прашања	Високо образование/ средно образование	6
2.	Одделение за специјализации, магистерски и докторски студии	Високо образование/ средно образование	6
3.	Одделение за библиотечно работење	Високо образование	5

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

4.	Одделение за финансиско, сметководствено и материјално работење	Високо образование/ средно образование	16
5.	Одделение за правни работи	Високо образование/ средно образование	41
6.	Одделение за јавни набавки	Високо образование	4
7.	Одделение за општи работи и човечки ресурси	Високо образование/ средно образование	61

15. Податоци за просторот предвиден за реализација на Студиската програма трет циклус академски студии-докторски студии по јавно здравство, организирана на УКИМ-Медицинскиот Факултет согласно член 20 од Правилникот за нормативи и стандарди за основање на високообразовни установи и вршење на високообразовна дејност („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 245/22)

Табела 15. Список на простории со површина со кои располага високообразовната установа (факултет односно висока стручна школа)

Р.Б.	Вид и намена на простор	Број	Број на места	Површина m ²
1.	Амфитеатри и предавални	17	2780	1619
2.	Лаборатории	49	1596	380
3.	Кабинети за вработениот наставниот кадар	82	1287	140
4.	Канцеларии и простории за ненаставен кадар	18	65	700
5.	Простории за работа на органите и телата на високообразовната установа	6	20	400
6.	Простории за работа на студентско собрание	1	8	50
7.	Други заеднички и повеќенаменски простории: сали за состаноци,	3	70	350
8.	Библиотека, читална	1	722	110
9.	Хигиенски и санитарни јазли,	64		550
10.	Простории за прием на посетители,	1		30
11.	Ходници, магацини, остава, архиви, лифтови, скали и друго	50		2387
12.	Соба за нумерички вежби	8	280	24
13.	Училница со компјутери (Интернет центар)	1	40	30
14.	Клинички и болнички оддели за практична настава	24	175,574	
15.	Здравствени институции за практична настава (наставни бази)	1	11,000	
16.	Медицински симулациски центар			532
Вкупно				

16. Листа на опрема и Информатичко – технички ресурси предвидени за реализација на студиската програма за трет циклус академски студии-докторски студии по јавно здравство, Медицински факултет, согласно Прилог 2³ од Правилникот за стандарди и нормативи за основање и вршење на високообразовна дејност („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр 245/22)

Табела 16.1 Список на опрема и наставни средства (по вид, број и намена) за вршење на дејноста што одговараат на нормативите и стандардите за вршење високообразовна дејност.

Ред.бр.	Опрема и наставни средства	Вид	Намена	Број
1.	Фантоми и модели – дигитални и аналогни за различни образовни цели (анатомија, физиологија, хистологија, биохемија, педијатрија, оториноларингологија)		Практична настава	6
2.	Луминометар		Наставна и научно-истражувачка работа	1
3.	Систем на електрофореза Multifor II		Наставна и научно-истражувачка работа	1
4.	Систем на електрофореза Biorad Mini Protean II (4)		Наставна и научно-истражувачка работа	4
5.	Апарат за капиларна електрофореза		Наставна и научно-истражувачка работа	1
6.	Систем на високо делотворна течна хроматографија – HPLC		Наставна и научно-истражувачка работа	1
7.	Анализатор – Victor 2, Multilabel – C (2)		Наставна и научно-истражувачка работа	2
8.	Genoquant PRO RNA/DNA		Наставна и научно-истражувачка работа	1
9.	PCT-100 HB 96V Thermal Cycler		Наставна и научно-истражувачка работа	1
10.	LKB-Victor2-флуорметар		Наставна и научно-истражувачка работа	1
11.	Device Bee Blot		Наставна и научно-истражувачка работа	1
12.	BN Prospec нефелометар		Наставна и научно-истражувачка работа	1
13.	Bio Robot EZ 1 систем		Наставна и научно-истражувачка работа	1
14.	Device ELISA reader (2)		Наставна и научно-истражувачка работа	2
15.	Device Imulite together with accessor (2)		Наставна и научно-истражувачка работа	2
16.	Multiphor 2 систем за електрофореза (2)		Наставна и научно-истражувачка работа	2
17.	Multi Temp 3 thermostatik		Наставна и научно-	1

³ Секоја високообразовна установа (универзитет, факултет и висока стручна школа) подносител на елаборатот, Табела 10 ја прилагодува зависно од содржина нотирана во Прилог 2 согласно припадноста на единицата кон научно-истражувачко подрачје и поле од Правилникот за стандарди и нормативи за основање и вршење на високообразовна дејност (Службен весник на Република Северна Македонија бр 245/22).

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

			истражувачка работа	
18.	Електронски микроскоп		Наставна и научно-истражувачка работа	1
19.	Микроскопи, фотометри, пипетори, PCR технологија		Наставна и научно-истражувачка работа	1
20.	Опрема на Универзитетските клиники и операционите сали		Наставна и научно-истражувачка работа	1
21.	Автоматизиран биохемиски анализатор Chemwell awareness technology		Наставна и научно-истражувачка работа	1
22.	Автоматизиран биохемиски анализатор Chem 200		Наставна и научно-истражувачка работа	1
23.	Автоматизиран биохемиски анализатор Cobas c311		Наставна и научно-истражувачка работа	1
24.	Електролитет бројач: HumaLyte Plus ⁵		Наставна и научно-истражувачка работа	1
25.	Автоматизиран хематолошки анализатор, Sysmex XS 800i		Наставна и научно-истражувачка работа	1
26.	Бинокуларен светлосен микроскоп VWR BL 124		Наставна и научно-истражувачка работа	1
27.	Автоматизиран хемилуминисцентен имунолошки анализатор, MAGLUMI 800		Наставна и научно-истражувачка работа	1
28.	Автоматизиран флуоросцентен имунолошки анализатор Vidas 3		Наставна и научно-истражувачка работа	1
29.	Лабораториска центрифуга Labofuge 200		Наставна и научно-истражувачка работа	1
30.	Автоматски дигитален микропипетор со варијабилен волумен (1000-5000µl, 25-250µl, 100-1000µl)		Наставна и научно-истражувачка работа	1
31.	Медицински ладилник витрина +4°C LR 440 V		Наставна и научно-истражувачка работа	1
32.	Data-logger мерачи на температура и влага		Наставна и научно-истражувачка работа	1
33.	Ротациона мешалка за епрувети за крвна слика		Наставна и научно-истражувачка работа	1
34.	Автоматизиран лабораториски системи како на пример системот за крвна слика BacT/Alert (bioMérieux, France) and VITEK (bioMérieux)		Наставна и научно-истражувачка работа	1
35.	Ion Gene Studio S5™ System (Thermo Fisher)		Наставна и научно-истражувачка работа	1
36.	Ion Chef™ Instrument (Thermo Fisher)		Наставна и научно-истражувачка работа	1
37.	MiniSeq System (Illumina)		Наставна и научно-истражувачка работа	1
38.	ELITE InGenius (ELItech group) интегриран систем за молекуларна дијагностика кој вклучува екстракција на нуклеински киселини, амплификација и детекција на вирусни геноми		Наставна и научно-истражувачка работа	1

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

39.	ABI 310 genetic analyzer (Thermo Fisher), апарат за капиларна електрофореза и секвенционирање по Сангер		Наставна и научно-истражувачка работа	1
40.	Applied Biosystems™ 7500 Real-Time PCR Systems (Thermo Fisher)		Наставна и научно-истражувачка работа	1
41.	Attune NxT Flow Cytometer (Invitrogen)		Наставна и научно-истражувачка работа	1
42.	QIAgility (Qiagen) роботска станица за автоматизирана припрема на PCR		Наставна и научно-истражувачка работа	1
43.	EUROIMMUN Analyzer I-2P (Euroimmun), комплетно автоматизиран ELISA систем		Наставна и научно-истражувачка работа	1
44.	Phadia Unicap 100 (Thermo Fisher) апарат за ин витро алерго-тестирање		Наставна и научно-истражувачка работа	1
45.	Maglumi X3 (SNIBE), Комплетно автоматизиран CLIA систем		Наставна и научно-истражувачка работа	1
46.	Luminex 200 компактен анализатор за мултиплексирање на имуноесеи		Наставна и научно-истражувачка работа	1
47.	LabScan 3D компактен анализатор за мултиплексирање на имуноесеи		Наставна и научно-истражувачка работа	1
48.	ABI и MagCore, апарати за автоматска изолација на DNA и RNK		Наставна и научно-истражувачка работа	2
49.	Pro Flex, 9700, PCR апарат		Наставна и научно-истражувачка работа	3
50.	Real Time PCR 7500		Наставна и научно-истражувачка работа	1
51.	ABI 3500, апарат за капиларна електрофореза		Наставна и научно-истражувачка работа	1
52.	NGS секвенционер Ion S5/Ion Chef		Наставна и научно-истражувачка работа	1
53.	Leica – апарат за фиксирање на ткива		Наставна и научно-истражувачка работа	1
54.	Leica – микротом		Наставна и научно-истражувачка работа	1
55.	Leica – апарат за автоматско боење на ткива		Наставна и научно-истражувачка работа	1
56.	ABBOTT – апарат за семиквантитативно одредување на лекови и дроги		Наставна и научно-истражувачка работа	1
57.	SHIMADZU - GC FID апарат за одредување на алкохол во биолошки материјал		Наставна и научно-истражувачка работа	1
58.	SHIMADZU - GC FID апарат за анализа на лекови и психоактивни супстанции кои може да се преведат во испарлива состојба		Наставна и научно-истражувачка работа	1

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

59.	SHIMADZU - LC-MS апарат за идентификација и квалификација на дроги и психоактивни супстанции во траги		Наставна и научно-истражувачка работа	1
60.	Leica TP1020 – Ткивен процесор		Наставна и научно-истражувачка работа	1
61.	SAKURA - Табла за дисекција		Наставна и научно-истражувачка работа	1
62.	Маса за дисекција IB		Наставна и научно-истражувачка работа	1
63.	Аутопсиона маса		Наставна и научно-истражувачка работа	2
64.	Дигестор за дисекција		Наставна и научно-истражувачка работа	1
65.	Ротационен микротом Leica RM 2245		Наставна и научно-истражувачка работа	1
66.	Ротационен микротом Leica 2125 RT		Наставна и научно-истражувачка работа	1
67.	Ротационен микротом ThermoFischer		Наставна и научно-истражувачка работа	1
68.	Лизгачки микротом Leica SM 2000		Наставна и научно-истражувачка работа	1
69.	Ладна плоча Leica EG 1150C		Наставна и научно-истражувачка работа	4
70.	Водено купатило Bio-Optica FALC – B291562 и Bio-Optica 1770		Наставна и научно-истражувачка работа	2
71.	Ткивен калапер Leica EG 1160		Наставна и научно-истражувачка работа	1
72.	Хистостејнер Leica ST4040		Наставна и научно-истражувачка работа	1
73.	Криостат Leica CM 1850 и Leica CM 1860		Наставна и научно-истражувачка работа	2
74.	Печатач на калапи Leica IP C		Наставна и научно-истражувачка работа	1
75.	Печатач на стакла Leica IP S		Наставна и научно-истражувачка работа	1
76.	Покривач на стакла Leica CV 5030		Наставна и научно-истражувачка работа	1
77.	Микроцентрифуга SIGMA 2 – 16P – FN140133		Наставна и научно-истражувачка работа	1
78.	Ротационен микротом Leica RM 2125 RTS		Наставна и научно-истражувачка работа	1
79.	Полуавтоматски имуностејнер PT LINK DAKO – PT-2469Y1111		Наставна и научно-истражувачка работа	1
80.	Атаго DRH		Наставна и научно-истражувачка работа	1
81.	Трансмисионен електронски микроскоп (TEM) – JEOL JEM1400 – EM18460030		Наставна и научно-истражувачка работа	1
82.	CCD камера за TEM Olympus VELETA – T0601119405		Наставна и научно-истражувачка работа	1
83.	Ултрамикротом – RMC QG-3100		Наставна и научно-истражувачка работа	1

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

84.	Автоматски ТЕМ бојач – QG – 3100		Наставна и научно-истражувачка работа	1
85.	In situ хибридизер Thermo Brite		Наставна и научно-истражувачка работа	1
86.	Аналитичка вага Sartorius GE 4101		Наставна и научно-истражувачка работа	2
87.	Магнетна мешалка – S6897		Наставна и научно-истражувачка работа	1
88.	Real Time PCR 7500 – Applied Biosystems		Наставна и научно-истражувачка работа	1
89.	Генетски анализатор – Секвенцер 310 – Applied Biosystems		Наставна и научно-истражувачка работа	1
90.	Систем за електрофореза - MultiPhor 2 Amersham Biosciences GE Healthcare		Наставна и научно-истражувачка работа	1
91.	Дигитална вага - Sartorius GE4101		Наставна и научно-истражувачка работа	1
92.	Систем за сребрена ин ситу хибридизација – Ventana – 011011AGxB0103		Наставна и научно-истражувачка работа	1
93.	Ултрамикроцентрифуга – Thermo CL21R		Наставна и научно-истражувачка работа	1
94.	Ултрамикроцентрифуга – ThermoScientific Fresco21		Наставна и научно-истражувачка работа	1
95.	UV Спектрофотометар – 5A5P010002		Наставна и научно-истражувачка работа	1
96.	pH метар – Corning 320, pH метар – Mettler Toledo		Наставна и научно-истражувачка работа	2
97.	Систем за ултра-чиста вода – ELGA – UIM 214756		Наставна и научно-истражувачка работа	1
98.	RT – PCR COBAS Z480 – ROCHE – 53461		Наставна и научно-истражувачка работа	1
99.	Апарат за микроереј технологија Randox Evidence Investigator – Randox Bioscience EI17453		Наставна и научно-истражувачка работа	1
100.	Апарат за автоматска екстракција на ДНК – Scan Drop Analytic Jenna -3830A-0214		Наставна и научно-истражувачка работа	1
101.	Флуорофотометар Qubit 3000 – Applied Biosystems – 2321611952		Наставна и научно-истражувачка работа	1
102.	UV PCR 2 Кабинет – Analytic Jena – 849-00001-3		Наставна и научно-истражувачка работа	1
103.	Мешалка 1+2 за систем Randox – 01011926080274		Наставна и научно-истражувачка работа	1
104.	NGS – MiSeqDx – Illumina - 2014DJ5216		Наставна и научно-истражувачка работа	1
105.	PCR Verity 96 Well Cycler – Applied Biosystems - 2990233807		Наставна и научно-истражувачка работа	1
106.	PCR Life Express Thermo Cycler Bioer – BYQ6620E-105		Наставна и научно-истражувачка работа	1
107.	Фрижидер на -86oC – Hereus		Наставна и научно-истражувачка работа	1
108.	Фрижидер на -86oC – Ultra		Наставна и научно-	1

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	low temperature freezer DW-86HL388 – 51019572		истражувачка работа	
109.	Разладна комора – Fonko, Школски микроскоп - Nikon YS100 (615687, 616445, 615867)		Наставна и научно-истражувачка работа	1
110.	Школски микроскоп - Nikon SE		Наставна и научно-истражувачка работа	2
111.	Школски микроскоп - VWR		Наставна и научно-истражувачка работа	10
112.	Школски микроскоп - Olympus CX21		Наставна и научно-истражувачка работа	8
113.	Специјалистички светлосен микроскоп поврзан со екран за едукација – Nikon Labphot 2		Наставна и научно-истражувачка работа	1
114.	Дискусиски микроскоп BIOPTICA		Наставна и научно-истражувачка работа	3
115.	Специјалистички светлосен микроскоп Leica DM100 LED		Наставна и научно-истражувачка работа	2
116.	Специјалистички светлосен микроскоп со можност за работа во поле на имунофлуоресцентно и поларизационо светло - Nikon Eclipse E1000M 650013		Наставна и научно-истражувачка работа	1
116.	Светлосен микроскоп со софтвер за анализа на слики Olympus BX41TF		Наставна и научно-истражувачка работа	2
117.	Специјалистички светлосен микроскоп со можност за работа во имунофлуоресцентно светло и фазен контрат - Nikon Labophot 2		Наставна и научно-истражувачка работа	1
118.	Специјалистички светлосен микроскоп, Leitz Diam 20		Наставна и научно-истражувачка работа	2
119.	Специјалистички светлосен микроскоп – Leitz ORTHOPLAN		Наставна и научно-истражувачка работа	1
120.	Специјалистички светлосен микроскоп со софтвер за анализа на слики - – Nikon Eclipse 80i		Наставна и научно-истражувачка работа	1
121.	Specialist light microscope - Nikon Labophot 2		Наставна и научно-истражувачка работа	1
122.	Специјалистички светлосен микроскоп – Olympus BH-2		Наставна и научно-истражувачка работа	1
123.	Специјалистички светлосен микроскоп со можност за флуоресцентни анализи за флуоресцентна ин ситу хибридизација – Olympus BX43		Наставна и научно-истражувачка работа	1
124.	Специјалистички светлосен микроскоп со вградена каамера и софтвер Zeiss Lab A1Axio		Наставна и научно-истражувачка работа	1

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

125.	Фрижидер за длабоко замрзнување за делови од тела – БЕКО		Наставна и научно-истражувачка работа	1
126.	Симулатор – модел на постаро женско тело		Наставна и научно-истражувачка работа	1
127.	Напредно торзо за CPR тренинг – симулатор-дефрибрилатор		Наставна и научно-истражувачка работа	1
128.	Систем за симулациони записи и извештаи		Наставна и научно-истражувачка работа	1
129.	GAUMARD HAL® mannequin phantom s3000 series- адултен		Практична настава	1
130.	GAUMARD PEDIATRIC HAL® mannequin s3005 series- петгодишно дете		Практична настава	1
131.	GAUMARD NOELLE® S551 - Maternal Care Simulator with OMNI®		Практична настава	1
132.	Laerdal Resusci Baby QCPR - новороденче до една година за АЛС-напредно одржување во живот		Практична настава	5
133.	Laerdal Premature Anne Simulator- прематурно-предвремено родено бебе за АЛС-напредно одржување во живот		Практична настава	1
134.	Resusci Baby QCPR - новороденче до една година за БЛС-основно одржување во живот		Практична настава	3
135.	Механички вентилатор Silare		Практична настава	1
136.	Simbionix LAP Mentor Laparoscopic Surgical Simulator		Практична настава	1
137.	Deluxe “PLUS” Adult CRiSis™ Manikin- фантом за АЛС-напредно одржување во живот		Практична настава	1
138.	Фантом за БЛС основно одржување во живот со автоматски надворешен дефибрилатор		Практична настава	2
139.	Адултен и детски реален дефибрилатор од 200-360 цули		Практична настава	1
140.	Автоматски надворешни дефибрилатори-симулатори		Практична настава	3
141.	Торзо за боцкање		Практична настава	1
142.	Дел од 'рбет за спинално боцкање		Практична настава	1
143.	Глава (Adam Rouilly)		Практична настава	1
144.	Женско торзо (Adam Rouilly) Limbs and things		Практична настава	1
145.	Gaumard кеса со црево		Практична настава	1
146.	Мали кислородни боци		Практична настава	3
147.	Црн куфер со кожи		Практична настава	1
148.	Шприц со чип за препознавање на лекови		Практична настава	12

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

149.	Пресек на торзо со триаголник (со аорта и вени)		Практична настава	1
150.	Рака за венепункција		Практична настава	1
151.	Раце (сунѓери) за шиене		Практична настава	1
152.	Десен лакт (сунѓер)		Практична настава	1
153.	Колено (сунѓер)		Практична настава	1
154.	Модел за ставање на презерватив		Практична настава	1
155.	Машки дел (колкови) со гениталии		Практична настава	2
156.	Женски дел со гениталии		Практична настава	1
157.	Женски гради (торзо)		Практична настава	1
158.	Спенсер апарат		Практична настава	1
159.	Квадрат (желатизиран) за ехо		Практична настава	1

Табела 16.2 Список на **Информатичко – технички ресурси** (по вид, број и намена) за вршење на дејноста што одговараат на нормативите и стандардите за вршење високообразовна дејност

Ред. Бр.	Информатичко – технички ресурси	Вид	Намена	Број
1.	Лаптопи		Теоретска и практична настава	19
2.	ЛПД прожектори		Теоретска и практична настава	19
3.	Графоскопи		Теоретска и практична настава	17
4.	Платна		Теоретска настава	9
5.	Компјутери со интернет пристап		Теоретска и практична настава	242
6.	Смарт табли		Теоретска настава	8

17. Информација за бројот студенти (прв пат запишани) и бројот на акредитирани ментори на студиската програма во периодот од последната акредитација (само за акредитирани студиски програми)

Табела 17.1 Преглед на бројот на студенти кои се запишани (по прв пат) на студиската програма во периодот на последната акредитација и бројот на студенти за кои се бара акредитација.

Академска година		Број на студенти запишани во прва година	Акредитирани ментори
1.	2021/22	8	17
2.	2022/23	7	17
3.	2023/24	2	16
4.	2024/25	14	18
5.	2025/26	1	23
Вкупно запишани студенти		89	89
Бројот на студенти за кои е добиена акредитација		39	13
Бројот на студенти за кои се бара нова ре/акредитација		69	23

18. Студенти со посебни потреби согласно член 36 од Правилникот за нормативи и стандарди за основање на високообразовни установи и вршење на високообразовна дејност (Службен весник на Република Северна Македонија бр 245/22)

Табела 18.1. Услови кои високообразовната установа треба да ги обезбеди за студентите со посебни потреби

Ред. Бр	Услови	Опис (доколку не постои се остава празно или се нуди планирање)
1.	Непречен пристап до објектот	На Медицинскиот факултет се инсталирани пристапни рампи за да им се помогне на лицата со попреченост да пристапат до објектите.
2	Лифт	На Медицинскиот факултет се обезбедени лифтови за да им се овозможи на лицата со попреченост пристап до објектите кои имаат повеќе катови.
3	Посебни места во училница	
4	Електронски помагала	

19. Информација за научно-истражувачка и издавачка дејност согласно член 18 од Правилникот за нормативи и стандарди за основање на високообразовни установи и вршење на високообразовна дејност („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр 245/22)

Високообразовната установа поседува информатички и други технички ресурси, кои се достапни за вршење на образовна, научно-истражувачка и уметничка дејност.

20. Библиотека и информација за обезбедена задолжителна и дополнителна литература член 37 од Правилникот за нормативи и стандарди за основање на високообразовни установи и вршење на високообразовна дејност („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр 245/22)

Табела 20.1. Список на задолжителна литература и бројот на примероци

Ред. Бр.	Вид на литература нотирана во Прилог 3	Број на примероци	Електронски формат (Pdf, word и др) ⁴
1.	Задолжителна литература	2942	ebook.medf.ukim.edu.mk https://ovidsp.ovid.com/
2.	Дополнителна литература	1032	http://cmb.edu.mk/?page_id=356

21. Информација за веб веб страница (член 21 од Законот за високото образование (Службен весник на Република Северна Македонија бр 82/18) и член 18 од Правилникот за стандарди и нормативи за основање на високообразовни установи и вршење на високообразовна дејност (Службен весник на Република Северна Македонија бр 245/22)

Единиците на Универзитетот имаат веб страна, каде следниве документи мора да бидат објавени: 1. Статут на единицата (со сите промени и дополнувања) и други акти кои ги утврдуваат внатрешните релации, 2. Одлука за акредитација за секоја студиска програма поединечно и Одлука за почеток со работа за секоја студиска програма поединечно 3. Акт за систематизација 4. Деловник за работа на наставно-научниот, односно научниот совет 5. Правилник за плати и други надоместоци на единицата, 6. Извештај и одлука за последните избори во знаење за секој наставник и соработник објавени во Билтен, 7. Распоред на работни задачи за моменталната академска година, не подоцна од 10 дена пред почетокот на академската година, 8. Завршен финансиски извештај, не подоцна од 10 дена по денот на усвојување, 9. Годишен извештај, не подоцна од 10 дена од денот на усвојување, 10. Одобрени мастер теми, не подоцна од 10 дена од денот на одобрување, 11. Одобрени теми за докторска дисертација, не подоцна од 10 дена од денот на одобрување, 12. Акти кои единицата ги донесува според други закони и 13. Етички кодекс.

⁴ Во графата се пишува/се обележува вкупниот број на задолжителна и дополнителна литература за која единицата располага во електронска верзија, преку пристап до електронска библиотека

21.1. Јавност во работата на високообразовната установа

Табела 21. Достапни и објавени информации за работата на високообразовната установа и студиската програма која е предмет на ре/акредитација

Ред. Бр.	Вид на објавени информации	Линк
1.	Статутот на единицата (со сите измени и дополнувања) и другите акти со кои се уредуваат внатрешните односи	https://medf.ukim.edu.mk/wp-content/uploads/2025/11/glasnik-458-%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%82-%D0%BD%D0%B0-%D0%9C%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%86%D0%B8%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D1%84%D0%B0%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%82%D0%B5%D1%82.pdf
2.	Студиски програми	https://medf.ukim.edu.mk/
3.	Извештајот од последната самоевалуација	https://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/samo_ev/SE-MEDF.pdf
4.	Решението за акредитација на секоја студиска програма одделно и решение за почеток со работа за секоја студиска програма одделно	https://medf.ukim.edu.mk/online-%d0%bf%d1%80%d0%b5%d0%b4%d0%b0%d0%b2%d0%b0%d1%9a%d0%b0/
5.	Актот за систематизација	https://medf.ukim.edu.mk/wp-content/uploads/2023/12/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D1%80%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%BD%D0%B8-%D0%BC%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%A3%D0%9A%D0%98%D0%9C-%D0%9C%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%86%D0%B8%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D1%84%D0%B0%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%82%D0%B5%D1%82-%D0%A1%D0%BA%D0%BE%D0%BF%D1%98%D0%B5-%D0%90%D0%BD%D0%B5%D0%BA%D1%81-%D0%B1%D1%80-.5.pdf
6.	Деловникот за работа на наставно-научниот, односно научниот совет	https://medf.ukim.edu.mk/wp-content/uploads/2025/11/glasnik-471-Delovnik-za-nacinot-na-rabota-i-odlucuvanje-na-NNS-Dekanatska-katedri-.pdf
7.	Извештај и одлука за последен избор во звање за секој наставник и соработник објавен во Билтенот	https://www.ukim.edu.mk/bilten
8.	Распоредот на работни задачи	https://medf.ukim.edu.mk/%d1%81%d1%82%d1%83%d0%b4%d0%b8%d1%80%d0%b0%d1%9a%d0%b5/%d0%b4%d0%be%d0%b4%d0%b8%d0%bf%d0%bb%d0%be%d0%bc%d1%81%d0%ba%d0%b8-%d1%81%d1%82%d1%83%d0%b4%d0%b8%d0%b8/raspored-na-predavanja/

9.	Прифатени теми за изработка на магистерски/докторски трудови	https://www.ukim.edu.mk/bilten
10.	Акти кои ги носи единицата согласно други закони	https://medf.ukim.edu.mk/%d0%b0%d0%ba%d1%82%d0%b8-%d0%bd%d0%b0-%d1%84%d0%b0%d0%ba%d1%83%d0%bb%d1%82%d0%b5%d1%82%d0%be%d1%82/
11.	Етичкиот кодекс	https://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/248_Eticki_kodeks.pdf

22. Активности и механизми преку кои се развива и се одржува квалитетот на наставата

Советот на студиската програма го сочинуваат лица избрани во наставно-научни и научни звања на единицата, односно единиците, акредитирани како наставници во студиската програма.

Советот на студиската програма има за задача да се грижи за квалитетот и начинот на кој се изведуваат постојните програми, да предлага промени и нови програми.

Во рамките на студиската програма со цел за надополнување и усовршување на планираните активности како и за одржување на квалитетот и контролата на квалитетот се користат методите за континуирана евалуација, самоевалуација и системот за оценување на квалитетот. Истите се иведуваат на повеќе нивоа и тоа индивидуална евалуација на секој од наставниците, евалуација на информации/содржина на самиот предмет како и евалуација на стекнатите знаења и вештини во рамките на предметот односно во рамките на задолжителни/ изборни предмети. Евалуацијата / контролата на квалитет се изведуваат анонимно и се во согласност со одредбите од Законот за високото образование, како и во согласност со веќе воспоставените механизми за евалуација во рамките на УКИМ – Медицински факултет. Планирани за во иднина се фокусни групни дискусии со докторантите за согледување на нивните предлози и визии за унапредување на програмата.

23. Резултати од изведената самоевалуација согласно Упатството за единствените основи на евалуацијата и евалуационите постапки на универзитетите донесено од агенција за евалуација на високото образование во Република Македонија и од Интеруниверзитетска конференција на Република Македонија (Скопје - Битола, септември 2002).

Околу 90% од докторантите сметаат дека содржината на наставата во целост ги задоволува нивните потреби/визии за стекнување на знаења/ вештини од областите на задолжителните/ изборни предмети. Просечна оценка на квалитетот на теоретската и практичната настава и достапната литература изнесува 9.26 на скала од 5 до 10. Анализата покажува дека повеќе од 80% од сите испити по сите предмети се положени и нема случаи на поплаки на докторантите во смисол на отсуство на соработка со наставниците. Соработката и достапноста до професорите е оценета со оценка 10, а условите за настава и достапноста до литература преку факултетската библиотека се оценети со оценка со 9,87. Се истакнува потреба од огранизирање на отворени форуми со учество на наставници и докторанди за подобрување на квалитетот на студиите. Според процесот на самоевалуација може да се заклучи дека факултетот има тенденција константно да го подобрува воспитно-образовниот процес и научно-истражувачката работа.

24. Дали формалното образование и истражувачкото искуство на наставниците кореспондира со специфичноста на студиската програма, односно профилот и квалификацијата на наставно-научниот кадар.

Табела 24.1. Список на лица избрани во наставно-научни, научни и наставни звања во редовен работен однос со полно работно време вклучени во реализација на студиската програма

Ред. бр.	Наставник	Научно поле и област во кои што е стекнат научниот степен доктор на науки	Наставно- научна област во која е избран наставникот	Предмети на кои наставникот се јавува како носител
1.	Редовен проф. д-р Весна Велиќ Стефановска	3.Медицински и здравствени науки	3.03.00.01 Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	Етика во научноистражувачка работа со примена и примери во подрачјето на јавното здравство; Статистика, информатика и вештачка интелигенција во јавното здравство; Епидемиолошки принципи и методи во медицинските истражувања; Научен труд – од идеја до публикување; Палијативно згрижување; Медицинските грешки - реалност, соочување, пријавување и превенирање;
2.	Редовен проф. д-р Бети Зафирова-Ивановска	3.Медицински и здравствени науки	3.03.00.01 Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	Статистика, информатика и вештачка интелигенција во јавното здравство; Епидемиолошки принципи и методи во медицинските истражувања; Научен труд – од идеја до публикување; Примена на Епидемиолошките и статистичките методи во решавање на проблемите со кои се соочува Јавното здравство; Епидемиолошкиот метод во процена на ефикасноста на превенирање на заразни и незаразни болести

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

3.	Редовен проф. д-р Ирина Павловска	3.Медицински и здравствени науки	3.03.00.01 Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	Примена на Епидемиолошкиот метод во превенција на зоонозите, нивно значење во медицината, екологијата и економијата
----	-----------------------------------	----------------------------------	--	---

Табела 24.2. Список на лица избрани во наставно-научни, научни и наставни звања во редовен работен однос со полно работно време на единицата каде што се реализира студиската програма

Ред. бр.	Наставник	Научно поле и област во кои што е стекнат научниот степен доктор на науки	Наставно- научна област во која е избран наставникот	Предмети на кои наставникот се јавува како носител
1.	Редовен проф. д-р Весна Велиќ Стефановска	3.Медицински и здравствени науки	3.03.00.01 Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	Етика во научноистражувачка работа со примена и примери во подрачјето на јавното здравство; Статистика, информатика и вештачка интелигенција во јавното здравство; Епидемиолошки принципи и методи во медицинските истражувања; Научен труд – од идеја до публикување; Палијативно згрижување; Медицинските грешки - реалност, соочување, пријавување и превенирање;
2.	Редовен проф. д-р Бети Зафирова-Ивановска	3.Медицински и здравствени науки	3.03.00.01 Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	Статистика, информатика и вештачка интелигенција во јавното здравство; Епидемиолошки принципи и методи во медицинските истражувања; Научен труд – од идеја до публикување; Примена на Епидемиолошките и статистичките методи во решавање на проблемите со кои се соочува Јавното

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

				здравство; Епидемиолошкиот метод во процена на ефикасноста на превенирање на заразни и незаразни болести
3.	Редовен проф. д-р Ирина Павловска	3.Медицински и здравствени науки	3.03.00.01 Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	Примена на Епидемиолошкиот метод во превенција на зоонозите, нивно значење во медицината, екологијата и економијата

Табела 24.3. Список на лица избрани во наставно-научни, научни и наставни звања во работен однос во друга високообразовната установа или институција ангажирани на единицата каде што се реализира студиската програма

Ред. бр.	Наставник	Научно поле и област во кои што е стекнат научниот степен доктор на науки	Наставно- научна област во која е избран наставникот	Предмети на кои наставникот се јавува како носител
1.	Редовен проф. д-р Јордан Минов	3.Медицински и здравствени науки	3.02.00.06 Пулмологија со физиологија 3.03.00.04 Медицина на трудот	Професионални болести и болести во врска со работата – јавноздравствени аспекти; Респираторно здравје и аерополутанти од животната и работната средина – јавноздравствени аспекти
2.	Вонреден проф. д-р Сашо Столески	Медицински и здравствени науки	3.02.00.06 Пулмологија со физиологија 3.03.00.04 Медицина на трудот	Професионални малигни неоплазми - јавноздравствени аспекти
3.	Вонреден проф. д-р Драган Мијакоски	Медицински и здравствени науки	3.03.00.04 Медицина на трудот	Психосоцијални фактори на работното место - јавноздравствени аспекти
4.	Редовен проф. д-р Фимка Тозија	Медицински и здравствени науки	3.03.00.03 Социјална медицина во јавно здравје	Принципи на добра пракса во јавното здравство; Дизајнирање и управување со научно- истражувачки проекти

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

				во јавното здравство; Здравствена политика и стратешко планирање - дигитализација и вештачка интелигенција во пракса; Здравје на мигранти и примена на вештачката интелигенција
5.	Редовен проф. д-р Гордана Ристовска	Медицински и здравствени науки	3.03.00.02 Хигиена	Етика во научноистражувачка работа со примена и примери во подрачјето на јавното здравство; Безбедна храна и јавно здравје; Едно Здравје пристап и глобално здравје
6.	Редовен проф. д-р Игор Спироски	Медицински и здравствени науки	3.03.00.02 Хигиена	Етика во научноистражувачка работа со примена и примери во подрачјето на јавното здравство; Јавноздравствени аспекти на дебелината
7.	Вонреден проф. д-р Мирјана Димовска	Медицински и здравствени науки	3.03.00.02 Хигиена	Проценка на ризикот по здравјето од фактор(и) на животната средина
8.	Научен советник Виолета Анастасовска	Медицински здравствени науки	3.01.00.09 Медицинска генетика	Неонатален скрининг на генетски болести како јавноздравствен програм; Генетика на јавното здравје
9.	Вонреден проф. д-р Бети Тодоровска	Медицински здравствени науки	3.02.00.05 Хепато-гастро- ентерологија	Хепатоцелуларен карцином – важноста на скрининг програмата за негова рана детекција; Хронични вирусни хепатити В, С и D

Табела 24.4. Табеларен приказ на наставници според видот на работен однос на единиците на високообразовната установа, односно студиската програма за која се бара ре/акредитација

Реден број	За единиците на високообразовната установа што ја реализира студиската програма		За студиската програма за која се бара ре/акредитација	
	Вид на работен однос	Број на наставници	Вид на работен однос	Број на наставници
1	Во редовен работен однос со полно работно време	55	Во редовен работен однос со полно работно време	3
2	Во работен однос со определено работно време	212	Во работен однос со определено работно време ⁵	8

25. Соодветноста на структурата и содржината на циклусот на студии со општите и специфичните дескриптори

Општи дескриптори		Предмети/активности преку кои се обезбедува постигнување на општите дескриптори
Специфичен дескриптор	Опис	
Знаење и разбирање	Покажува систематско разбирање на полето на истражување на јавното здравство и совршено познавање на методи и вештини за истражување во рамките на јавното здравство согласно највисоките меѓународни стандарди	Сите предмети од предметната програма
Примена на знаење и разбирање	Покажува способност да толкува, дизајнира, применува и адаптира суштински предмет на истражување во јавното здравство, со научен интегритет. Има направено придонес преку оригинални истражувања кои ги поместуваат напред постојните граници на знаење во јавното здравство, а развивајќи нови знаења, вреднувани на ниво на национални и интернационални рецензирани публикации	Сите предмети од предметната програма
Способност за проценка	Способност за критичка анализа, оценување и синтеза на нови и сложени идеи, имајќи компетенции за проценка. Способност за независно иницирање и учество во национални и меѓународни истражувачки мрежи во областа на јавното здравство и настани со научен интегритет. Способност за независно иницирање на истражувачки и развојни проекти на полето на јавното здравство, преку кои ќе генерира ново знаење и вештини за развој на истражувачкото поле.	Сите предмети од предметната програма
Комуникациски вештини	Може да комуницира со своите колеги, пошироката академска заедница и со општеството во целина во рамките на јавно здравствените области.	Сите предмети од предметната програма

⁵ Согласно Член 29 Правилник за работа на ОАЕО единиците треба да го обезбеди “потребниот број на лица во наставно-научни, научни и наставни звања за сите предметни програми во студиската програма, најмалку за првите две години“

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

Вештини на учење	Се очекува да биде способен да се промовира во академски и професионални рамки и во технолошкиот, социјалниот или културниот развој во општество базирано на знаење	Сите предмети од предметната програма
------------------	---	---------------------------------------

Специфични дескриптори		Предмети/активности преку кои се обезбедува постигнување на специфичните дескриптори
Специфичен дескриптор	Опис	
Знаење и разбирање	1.Студентите по завршување на студиите од третиот циклус треба да покажат високо ниво на систематизирано знаење и разбирање во областа на научното истражување во јавното здравство генерално, но и од потесната област на истражувањето. 2.Исто така, треба да бидат квалификувани и да имаат совладано вештини на истражување во полето на истражување и потесната област, во доменот на специфичните дисциплини (биостатистика, еколошки детерминанти на здравјето, епидемиологија, здравствен менаџмент, и социјални и бехејвиорални науки) како и во интердисциплинарните-cross-cutting домените (комуникации и информатика, диверзитет и култура, лидерство, професионализам и етика, програмско планирање и системско мислење), со кои ќе бидат оспособени за независно и автономно истражување во согласност со принципите на наука базирана на докази, како и добра пракса и раководење. 3.Студентите треба да обезбедат пошироко знаење на научните теории, методологии и алатки кои ја сочинуваат основата за истражување во јавното здравство и здравствените науки, а исто така треба да се развијат способностите кај студентот за индивидуално разбирање и справување со зададените проблеми и теми; 4.Студентите треба да бидат подготвени индивидуално за истражувања и едукација во јавното здравство во академски, приватни и јавни истражувачки и консултациски организации; 5.Студентите треба да развијат експертски вештини при дизајнирање на истражувањата, методите и дисеминацијата, основно познавање на науката за јавно здравство и експертиза во една специјализирана област.	Сите предмети од предметната програма
Примена на знаење и разбирање	1.Со помош на стекнатото знаење и совладаните вештини да може да примени оригинално истражување во соодветната потесна област, кое ќе овозможи стекнување на нови знаења кои безусловно ќе треба да бидат вреднувани не само во национални, туку и интернационални публикации од страна на независни	Сите предмети од предметната програма

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	стручњаци во научното поле. 2.Демонстрира способност за критичко, независно и креативно решавање на приоритетни јавно здравствени проблеми: ризици, стратегии, политики, со индивидуална оригиналност и научен пристап во нови или непознати ситуации и во мултидисциплинарен контекст, поврзани со јавното здравство. 3.Покажува способност да толкува, дизајнира, применува и адаптира суштински предмет на истражување со научен интегритет.	
Способност за проценка	1.Да покажува способност за критичка анализа на презентирани научни откритија од други автори. 2.Навремено да препознае област во науката каде се потребни дополнителни истражувања и да процени дека со своите оригинални истражувања може да даде значителен придонес во тој правец. 3.Да покаже способност за иницирање на истражувачки проекти за нови откритија кои ќе генерираат нови знаења и вештини во полето на јавното здравство и својата потесна област. 4.Поседува способност да спроведе проценка на потребите за одредена целна група или за некоја специфична услуга од областа на јавното здравство со научно-истражувачка цел	Сите предмети од предметната програма
Комуникациски вештини	1. Поседува способност за дискусија околу своето и истражувањата на други истражувачи на национално ниво, со своите ментори, но и со истражувачи надвор од земјата. 2.Учествува во национални и интернационални истражувачки мрежи и настани, независно и со научен интегритет. 3.Резултатите од своите откритија умее вешто и систематизирано да ги презентира пред пошироката академска заедница во земјата и во странство. 4.Поседува способности за водење на истражувачки тим. 5.Поседува способност за комуникација со колегите од матичната и нематичните установи, како и со општата јавност. 6.Поседува способност за ефективна комуникација, односно умее да ја даде потребната информација на лицата кои ја бараат информацијата со цел да направат правилен избор; умее информацијата да ја даде во достапен формат, вклучително и преку интернет; обезбедува сигурност дека, кога е можно, луѓето разбрале што е предложено. 7.Поседува способност да воспостави и одржи доверба со луѓето преку активно слушање и почитување на нивните ставови, почитување	Сите предмети од предметната програма

	на приватноста и дигнитетот на индивидуите и третирање на информациите за луѓето како доверливи.	
Вештини на учење	1.Покажува интерес за континуирана едукација и професионален развој на личен план во научното истражување во својата област. 2.Покажува способност да организира новитети и напредни активности во процесот на учењето, но и критички да ги анализира методите на учење во однос на нивниот ефект врз знаењето, вештините и праксата. 3.Поседува способност и за документирање на активностите за учење. 4.Се промовира себеси во академски и професионални рамки во технолошкиот развој на општеството. 5.Покажува континуирано почитување на професионалните етички кодекси на однесување, вклучително и финансиската чесност и професионална доверливост.	Сите предмети од предметната програма

26. Усогласеноста на теоретската и практичната настава со целите на студиската програма

Табела 26. Список на институции со кои високообразовната установа има склучено договор за вршење на практична настава од студиско подрачје на студиската програма за која се бара акредитација

	Назив на институција	Начин на изведување на практична настава	Предвидено време за реализација на практичната настава
1.			
2.			
3.			

27. Обезбедена меѓународна мобилност на студентите

Меѓународна мобилност се реализира врз основа на претходна согласност на менторот во времетраење од најмалку една недела и се вреднува со 6 ЕКТС-кредити. Извештајот за реализирана меѓународна мобилност, подготвен од студентот и одобрен од менторот, е дел од досието на студентот. Меѓународната мобилност на докторандите по јавно здравство се обезбедува со логистичка поддршка на менторот односно Советот на докторски студии по јавно здравство. Одредени професори/ ментори на докторандите се вклучени во различни меѓународни проекти во чија реализација ги вклучуваат и докторандите базирано на што отвараат можност за нивна мобилност. Резултатите од истражувањата за потребите на докторскиот труд, докторандите имаат можност да ги презентираат на семинари/ конференции во земјата и странство. Истовремено, за потребите на престој во странство,

сите професори кои се дел од докторските студии како и советот за докторски студии по јавно здравство во целина се отворени за давање на писмо на поддршка по барање на докторандот. Дел од докторандите имаат отворена можност за остварување на мобилноста преку Одборот за меѓународна соработка на УКИМ - Медицински факултет, Скопје. Во прилог подолу се селектирани линкови за мобилност од веб страната на факултетот:

- International Clinical affiliation exchange agreement: Medical School, University of Michigan, Ann Arbor, MI, USA.
- Memorandum of Understanding with Medical Education International; MEI North Macedonia US Physician Projects
- Active ERASMUS + bilateral agreements
 - [Link](#)
 - TABELA 2
 - ERASMUS+ mobility calls

28. Информација за обезбедена квалитетна финансиска гаранција⁶

Табела 28. Вредноста на финансиската гаранција

Вредност на приложената банкарска гаранција	Износ на школарината кој студентот ја уплаќа при запишување на студиската програма	Број на студенти запишани на високообразовна установа (универзитет односно висока стручна школа)	Број на студенти за кои се бара акредитација

⁶ Пополнуваат приватни високообразовни установи и високи стручни школи

ДОКУМЕНТИ

1. Одлука за усвојување на студиската програма од Наставно-научниот совет на факултетот, или научниот совет на научниот институт член 110 и член 145 од Законот за високо образование (Службен весник на РМ, бр.82/2018)

Примерок

Врз основа на член 110 од Законот за високото образование (Службен весник на РСМ бр.82/18), член ___ од Статутот на _____, врз основа на Одлуката за именување на членови на Комисија за подготвување на Елаборат за Студиска програма _____ (бр. ___ од _____ година) како и врз основа на поднесениот предлог Елаборат за акредитација на Студиска програма од трет циклус на академски/стручни студии _____ од страна на Комисијата за подготвување на Елаборатот, Наставно- научниот совет на Факултетот (За институтите- Наставнички совет) за _____ на седницата одржана на _____ година, ја донесе следната:

ПРЕДЛОГ ОДЛУКА

за усвојување на студиска програма за трет циклус по _____

Член 1

Се усвојува елаборатот на студиска програма _____ од трет циклус на академски/стручни студии во рамките на Факултетот _____.

Член 2

Наставата, од Студиската програма _____ насока _____ ќе започне да се изведува по добивањето согласност од Одборот за акредитација на високообразовните установи и по добивањето на согласност за исполнетост на условите за почеток со работа на студиската програма од страна на Владата на Република Северна Македонија.

Член 3

Одлуката да се достави до Ректорска управа/ Универзитетскиот Сенат на _____ за усвојување на студиската програма _____.

Член 4

Составен дел на оваа одлука е Елаборатот на Студиската програма _____.

Член 5

Оваа Одлука влегува во сила со денот на нејзиното донесување.

место/датум

Декан,

Доставено до

Проф. Д-р -----

- Архивот на ----
- Ректорска управа/Универзитетскиот сенат ---

**2. Одлука за усвојување на студиската програма од Универзитетскиот сенат,
односно Советот на научната установа; член 94 и член 145 од Законот за
високото образование (Службен весник на РМ, бр.82/2018)**

Примерок

Врз основа на член 93 од Законот за високото образование (Службен весник на РСМ бр.82/18), член -- од Статутот на _____, на предлог на Наставно- научниот совет на Факултет (За институтите- Научен совет, за високи стручни школи-Наставнички совет) _____ за усвојување на студиската програма од трет циклус на академски/стручни студии _____ бр. ____ од ____ 2020, Ректорска Управа/Универзитетскиот Сенат на седницата одржана на --. --. 2023 година, ја донесе следната:

О Д Л У К А

**за усвојување на Студиска програма за трет циклус студии на студии по
_____ во рамките на Факултетот _____**

Член 1

Се усвојува елаборатот на студиска програма _____ од трет циклус на академски/стручни студии во рамките на Факултетот (Институтот или висока стручна школа) _____.

Член 2

Наставата, од Студиската програма _____ ќе започне да се изведува по добивањето согласност од Одборот за акредитација на високообразовните установи и по добивањето на согласност за исполнетост на условите за почеток со работа на студиската програма од страна на Владата на Република Северна Македонија

Член 3

Одлуката да се достави до Факултетот _____ како и до Одборот за акредитација на високото образование.

Член 4

Оваа Одлука влегува во сила со денот на нејзиното донесување.

Место, --. --. 2023

Претседател на Универзитетскиот сенат ,

Проф. Д-р -----

Доставено до

- Архивот на -----
- Факултетот -----

3. Мислење од Одборот за соработка и доверба со јавноста

Врз основа на член 122 од Законот за високото образование (Службен весник на РМ бр.82/18), Одборот за соработка и доверба со јавноста на Факултетот _____ при Универзитетот _____, на својата седница одржана на ден --.--.2023 година го донесе следново:

М И С Л Е Њ Е

Се дава позитивно/негативно мислење за Елаборатот за Студиската програма _____ на трет циклус на академски/стручни студии на Факултетот _____

О б р а з л о ж е н и е

Одборот за соработка и доверба со јавноста на Факултетот _____ го разгледа Елаборатот на Студиската програма _____ и донесе заклучок дека предложената Студиска програма _____ за акредитација

Поради сето тоа Одборот за соработка и доверба со јавноста на Факултетот _____ го даде своето позитивно/негативно мислење.

Скопје, --.--.2023

Одбор за соработка со јавноста
Претседател

Доставено до

- Архивот на----
- Ректорска управа на -----

4. Изјава од наставникот за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма

Врз основа на член 61 став 1 точка 4 од Законот за високо образование (Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018) ја давам следната

ИЗЈАВА

за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма на трет циклус студии по _____

Јас _____, избран во звање _____ и вработен во/на _____ на Универзитет _____ давам согласност за учество во изведување на настава од Студиската програма _____ на Факултетот _____, по наставните предмети:

1. _____
2. _____
3. ...
4. ...

Скопје, --.--.2023

Подносител на изјава

5. Согласност на Универзитетскиот сенат, односно Советот на научната установа за учество на наставникот во реализација на студиската програма во друга високообразовна установа (член 179 од Законот за високо образование, Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018)

Врз основа на член 93 и член 179 од Законот за високото образование (Службен весник на РМ бр.82/18) Сенатот на Универзитетот _____ на седницата одржана на _____ година, ја донесе следната:

ОДЛУКА (1)

**За согласност за учество во реализација на студиската програма _____
на Факултетот _____ при Универзитетот _____**

Член 1

Врз основа на доставеното барање на Факултетот _____ при Универзитетот _____ Сенатот на Универзитетот _____ донесе одлука за определување на наставен кадар што ќе учествува во изведување на наставата на трет циклус студии на студиската програма _____ на Факултетот _____

Член 2

Наставен кадар вработен на единиците на Универзитетот _____ што ќе учествува во изведување на настава на трет циклус академски/стручни студии на студиската програма _____ се:

1. Проф. Д-р -----
2. Проф. Д-р -----

Член 3

Одлуката стапува на сила со денот на нејзиното донесување

Скопје, --.--.2023

Претседател на Сенат

Проф. Д-р -----

Доставено до:

- Архивот на
- Факултетот _____

6. Согласност на Наставно-научниот совет, односно Научниот советот или Наставничкиот совет за учество на наставникот во реализација на студиската програма на друга единица на Универзитетот (член 179 од Законот за високо образование, Службен весник на Република Македонија, бр.82/2018

Врз основа на член 110/112/113 и член 179 од Законот за високото образование (Службен весник на РМ бр.82/18) Наставно-научниот совет на Факултетот _____, при Универзитетот _____ / Научниот совет при Институтот _____/Наставничкиот совет при стручната школа _____, на седница одржана на _____ година, ја донесе следната:

ОДЛУКА (2)

За согласност за учество во реализација на студиска програма _____ на Факултетот _____ при Универзитетот _____

Член 1

Наставно-научниот совет/Научниот совет/Наставничкиот совет донесе одлука за определување на наставен кадар што ќе изведува настава на трет циклус на студии на студиската програма _____ на Факултет _____ при Универзитетот _____.

Член 1

Наставен кадар што ќе биде ангажиран за изведување настава на трет циклус академски/стручни студии на студиската програма _____ е:

1. Проф. Д-р Весна Велиќ Стефановска
2. Проф. Д-р Бети Зафирова-Ивановска
3. Проф. Д-р Ирина Павловска
4. Проф. Д-р Розалинда Исјановска
5. Проф. Д-р Јордан Минов
6. Проф. Д-р Сашо Столески
7. Проф. Д-р Драган Мијаќоски
8. Проф. Д-р Јованка Карадинска Бислимовска
9. Проф. Д-р Фимка Тозија
10. Проф. Д-р Моме Спасовски
11. Проф. Д-р Елена Косевска
12. Проф. Д-р Гордана Ристовска
13. Проф. Д-р Игор Спироски
14. Проф. Д-р Мирјана Димовска
15. Проф. Д-р Драган Ѓорѓев
16. Проф. Д-р Михаил Кочубовски

17. Н. Сов. Виолета Анастасовска

Член 3

Одлуката стапува на сила со денот на нејзиното донесување.

Скопје, --.--.2023

Декан -----

Доставено до:

- Архивот на
- Факултетот _____

ПРИЛОГ БР. 3

1. Предметни програми со информации согласно со членот 4 од Правилникот за задолжителните компоненти кои треба да ги поседуваат студиските програми од третиот циклус на студии (“Службен весник на Република Македонија”, бр.25/2011 и бр.154/2011)

Прилог бр. 5

Предметни програми со информации согласно со членот 4 од овој правилник (Прилог бр. 3)

**Академска обука / структура на студиските програми за докторски студии на УКИМ
усогласена со Законот за високо образование**

Листа на предмети за третиот циклус студии студиски програма: Јавно здравство

	Тип на предмет/ опис на предмет
1.	Два задолжителни предмети за стекнување генерички знаења и вештини за истражување. 1. Етика во научноистражувачка работа од областа (3 ЕКТС) 2. Методологија на научноистражувачка работа од областа (3 ЕКТС)
2.	Еден изборен предмет за стекнување генерички знаења и вештини за истражување од универзитетската листа на изборни предмети. 1. Статистика, информатика и вештачка интелигенција во јавното здравство (6 ЕКТС)
3.	Два задолжителни/изборни предмети од студиската програма за стекнување напредни знаења од областа на истражување. (6 ЕКТС)
4.	Три изборни предмети од студиската програма за стекнување напредни знаења / од потесните подрачја на истражувања (6 ЕКТС)

I СЕМЕСТАР

Два задолжителни предмети за стекнување генерички знаења и вештини за истражување

- 1. Етика во научноистражувачка работа со примена и примери во подрачјето на јавното здравство (3 ECTS)** - Наставници: проф. д-р Гордана Ристовска, проф. д-р Игор Спироски, проф. д-р Весна Велиќ Стефановска, проф. д-р Елена Косевска, проф. д-р Михаил Кочубовски
- 2. Методологија на научноистражувачка работа со примена и примери во подрачјето на јавното здравство (3 ECTS)** - Наставници: проф. д-р Моме Спасовски

Ред. број 1		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЕТИКА ВО НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА РАБОТА СО ПРИМЕНА И ПРИМЕРИ ВО ПОДРАЧЈЕТО НА ЈАВНОТО ЗДРАВСТВО			
2.	Код	ГПЈЗ-1			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ, Медицински факултет - Скопје			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за хигиена, Катедра за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Катедра за социјална медицина			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	прва	Семестар	прв
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	3			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Гордана Ристовска (одговорен наставник), Проф. д-р Игор Спироски, Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска, Проф. д-р Елена Косевска, Проф. д-р Михаил Кочубовски			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	По завршувањето на предметот, студентот ќе добие специфични знаења поврзани со етичките принципи на истражувањето во јавното здравство. Студентот треба да знае: • Да ги препознае и применува етичките норми во јавното здравство; • Да ги знае фундаменталните документи кои ги регулираат етичките норми на истражувањето; • Да ги разликува јавноздравствените од биомедицинските етички прашања; • Да ги применува етичките принципи на популациските истражувања; • Да ги примени принципите и критериумите на донесување одлуки во јавното здравство, земајќи ги предвид етичките принципи.			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава: • Историски аспекти – почетоци на етиката во истражувачката дејност; • Генерални етички принципи во епидемиолошки истражувања; • Цели на јавноздравствените истражувања и нивна етичка димензија; • Индивидуална информативна согласност - обврска за истражувачите и спонзорите на истражувањето; • Етички прашања во посебни теми од јавното здравство; • Истражувачки протоколи при истражувања кои вклучуваат ранливи популациски групи; • Улогата на корпоративните спонзорства во јавноздравствените истражувања; • Комитети за етички прашања и нивната улога јавноздравствени истражувања; • Еднаквост и популациско здравје; • Приватност на податоците во јавноздравствените истражувања; • Етика во публикувањето. Семинари: • Дискусии за етички дилеми; дефинирање на етичките позиции во јавноздравствените истражувања; • Студии на случај и искуства од имплементирани популациски студии; • Чување и користење на податоци од популациски студии; • Анализа на потребни материјали за поднесување на предлог-истражување до етички комитет. Семинарска работа: Студентот подготвува и презентира семинарска работа со примарен фокус кон етичките аспекти на одреден јавноздравствен проблем.		
13.	Заемна поврзаност на предметите	да		
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Предавања, интерактивна настава, пребарување на нова литература, анализа на етичките принципи во спроведени или планирани јавноздравствени истражувања, подготовка и презентација на семинарска работа.		
15.	Вкупен расположив фонд на време	90 часа		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	25
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	20
		16.3.	Пракса: часови	
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	10
		17.2.	Самостојни задачи: часови	15
		17.3.	Домашно учење - задачи	20
18.	Услови за потпис	Учество на теоретска настава		
19.	Начин на оценување			
	19.1.	Тестови: бодови		

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови			25-50	
	19.3.	Завршен испит: бодови			25-50	
20.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Пополнување прашалник за евалуација од студентите			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Dawson A.	Public health ethics	Cambridge university press	2011
		2.	Council for International Organizations of Medical Sciences (CIOMS) & World Health Organization (WHO)	International Ethical Guidelines for Epidemiological Studies	Council for International Organizations of Medical Sciences (CIOMS)	2009
		3.	Council for International Organizations of Medical Sciences (CIOMS)	International Ethical Guidelines for Health-related Research Involving Humans, Fourth Edition	Council for International Organizations of Medical Sciences (CIOMS)	2016
		4.	World Medical Association	Declaration of Helsinki Ethical Principles for Medical Research Involving Human Participants	World Medical Association	2024
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број				
		1.	Barrett DH, Ortmann LW, Dawson A, Saenz C, Reis A, Bolan G.	Public health ethics. Cases spanning the globe	Springer	2016
		2.	Zaletel-Kragelj L, Božikov J.	Methods and Tools in Public Health	Lage, Germany: Hans Jacobs	2010

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

Ред.број 2		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕТОДОЛОГИЈА НА НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА РАБОТА СО ПРИМЕНА И ПРИМЕРИ ВО ПОДРАЧЈЕТО НА ЈАВНОТО ЗДРАВСТВО			
2.	Код	ППЗ-2			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ, Медицински факултет - Скопје			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за социјална медицина, Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	прва	Семестар	прв
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	3			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Моме Спасовски			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	По завршување на наставата и научноистражувачката работа, докторандот треба да усвои знаења за: 1. Да дефинира истражувачки прашања, цели и хипотези на истражување; 2. Да се запознае со основните принципи на дизајн на студија и видови на научно-истражувачки студии; 3. Да се запознае со методологијата на преглед на литература и самостојно да направи преглед на одредена тема; 4. Самостојно да напише научен труд со сите елементи притоа користејќи различни извори на информации; 5. Како да пријави научен труд во соодветно научно списание; 6. Научниот труд јавно да го презентира пред академска и стручна јавност; 7. Да се оспособи докторандот да подготви научно-истражувачки поднесок за докторски проект +во областа на јавно здравје; 8. Да се оспособи како да го напише поглавјето материјал и методи во докторската дисертација.			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Поглавје 1 – основни принципи и вовед во научноистражувачка работа Во првото поглавје се опфатени следните содржини во теоретската и практична настава: • Како да се идентификува и формулира истражувачки проблем во истражувачка тема за докторски проект или научноистражувачка работа од областа на јавно здравје; • Дефинирање на истражувачки прашања; • Поставување на хипотези на истражување; • Основни научни методи за собирање на податоци (квантитативни и квалитативни); • Извори на податоци од областа на јавно здравје; • Практична настава преку разгледување на примери. Очекувани резултати: Докторандот ќе знае да ја подготви и презентира почетната			

	истражувачка идеја, проблем во основна, работна научно-истражувачка тема со дефинирано истражувачко прашање. Поглавје 2 – преглед на литература Во второто поглавје се опфатени следните содржини: • Основи на методологијата на спроведување на преглед на литература; • Како да пристапи до референтни научни бази, бази на податоци, референтни списанија и веб страни од областа на медицина и јавно здравје; • Дефинирање на клучни зборови за пребарување; • Дефинирање на критериуми на пребарување на литературата; • Критичка анализа и евалуација на научни публикации; • Методи на синтеза на резултатите, научните публикации; • Литературно формување на прегледот; • Практични вежби за подготовка на преглед на литература за докторска дисертација; • Практични вежби за спроведување на сите елементи од прегледот на литературата преку интерактивни алатки, индивидуална и групна работа. Очекувани резултати: Докторандот ќе знае да направи преглед на литературата на претходно дефинирана тема и да подготви семинарски проект/труд кој ќе го презентира за време на наставата. Со ова се очекува докторандот да биде информиран за истражувачкиот проблем и подготвен за првата годишна конференција од програмата на докторски студии. Поглавје 3 – научен труд, научноистражувачки поднесок на тема и презентација Во третото поглавје се опфатени следните теоретски и практични содржини: • Литературно формување на научен труд, публикација, поднесок на тема за докторски проект и докторска дисертација: елементи, сличности и разлики; • Техничко формување на труд: подготовка на табели, графикони, шеми за презентација на резултати, лекторирање, употреба на кратенки, индекси, цитирање на користена литература; • Практични вежби со разгледување на структурата на научен труд во областа на јавното здравје; • Практични вежби на групна работа за разгледување на структурата и содржината на поднесокот на тема на докторски проект и поглавјето материјал и методи од докторска дисертација; • Практични вежби и техники за вештини на презентирање на научен труд и поднесок – разлика помеѓу пишаниот текст и усната верзија; Очекувани резултати: Докторандот ќе се запознае со структурата и содржината на поднесокот на тема за докторски проект и ќе ги зајакне вештините на презентација, со усвоените содржини од ова поглавје ќе биде подготвен за следниот семестар кога и треба да го достави. По завршување на наставата, докторандот ќе биде запознаен и оспособен како да ги напише поглавјата од докторска дисертација: вовед, преглед на литература, и материјал и методи.
--	--

**ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)**

13.	Заемна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма			
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Методи на учење: Интерактивни предавања, семинари со претходно зададени теми, практична примена на содржините преку индивидуална и групна работа. Практични вежби и семинари со тимска работа преку прикази, вежби за калкулација и анализа, демонстрација, компјутерска симулација. Индивидуална работа: дискусија, евалуација на научна литература, консултации, проектни и самостојни задачи за подготовка на семинарски проект, преглед на литература, вештини на презентација.			
15.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС (90 часови)			
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	30	
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	15	
		16.3.	Пракса: часови	/	
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	15	
		17.2.	Самостојни задачи: часови	15	
		17.3.	Домашно учење – задачи: часови	15	
18.	Услови за потпис	Докторандот може да оствари право на потпис и да пристапи на завршен испит откако ќе освои минимум бодови од учество во наставата и од семинарската работа/проект со усна презентација.			
19.	Начин на оценување				
	мин.- макс. бодови				
	19.1.	Активност и учество во наставата		6 - 10	
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		18 - 30	
19.3.	Завршен испит: бодови		36 - 60		
20.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода		5 (пет) (F)	
		60 x до 68 бода		6 (шест) (E)	
		69 x до 76 бода		7 (седум) (D)	
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)	
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)	
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Walshe C., Brearley S. (eds.)	Handbook of theory and methods in applied health research : questions, methods and choices	Edward Elgar Publishing, Northampton
2.	Bowling, A.	Research methods in health : investigating health and health services	Open University Press, Maidenhead, England.		

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		3.	Спироски М.	Научниот труд-да се напише и објави	Институт за имунобиологија и хумана генетика, Медицински факултет-Скопје	2002
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Padgett D.K.	Qualitative and Mixed Methods in Public Health	SAGE Publications, Incorporated, Thousand Oaks	2011
		2.	Tulchinsky T.H., Varavnikova E.A., Cohen M.J.	The New Public Health. Fourth Edition	Academic press, San Diego	2023

Еден избран предмет за стекнување на генерички знаења и вештини за истражување од универзитетската листа на изборни предмети

**Статистика, информатика и вештачка интелигенција во јавното здравство (6 ЕКРС) -
Наставници:** проф. д-р Весна Велик Стефановска, проф. д-р Бети Зафирова Ивановска

Ред.број 3	Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СТАТИСТИКА, ИНФОРМАТИКА И ВЕШТАЧКА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА ВО ЈАВНОТО ЗДРАВСТВО		
2.	Код	ГПЈЗ-3		
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ, Медицински факултет - Скопје		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј”, Скопје		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус		
6.	Академска година / семестар	Година	прва	Семестар прв
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6		
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Весна Велик Стефановска (одговорен наставник), Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска		
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема		
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Специфичните цели планирано да бидат исполнети по завршувањето на програмата на задолжителниот предмет се однесуваат на две целини и тоа за: Медицинска статистика 1. Да се стекнат знаења за поимот, значењето и развојот на медицинската статистика како и да се објаснат и совладаат основните термини и концепти за нејзина примена во јавно здравствената пракса. 2. Да се стекнат теоретски знаења и совладаат вештини за препознавање и разбирање на сите аспекти поврзани со податоците од интерес за истражувањата во јавното здравство, формирање на база на податоци, поставување на хипотези и нивно тестирање. 3. Да се стекнат знаења и вештини за комплетна статистичка обработка на податоците и табеларно и графичко прикажување на истите со примена на STATISTICA for Windows и SPSS for Windows како и стручно толкување на добиените резултати. Медицинска информатика 1. Да се укаже на историскиот развој, базичните концепти, местото и улогата на медицинската информатика во современата здравствена заштита и решавањето на јавно здравствените проблеми; 2. Да се стекнат знаења и вештини за презентација (Word, Excel, Power Point);		

		3. Конструирање на примерок и креирање на бази на податоци; Можности и ограничувања во користење на AI и Chat Gpt во медицината;
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Содржина на предметната програма: Теоретска настава медицинска информатика: 1. Вовед, историскиот развој, базичните концепти, местото и улогата на медицинската информатика во современата здравствена заштита 2. Комуникациски аспекти на медицинската информатика (мрежа, интернет, е-маил) 3. Презентација (Word, Excel, Power Point, конструирање на бази на податоци), 4. Пребарување на Chat Gpt 5. Користење на вештачката интелигенција (AI) во медицината Теоретска настава медицинска статистика: 1. Поим и развој на статистиката 2. Дескриптивна анализа 2.1. План на статистичкото истражување 2.2. Методи за собирање податоци 2.3. Групирање на податоците 2.4. Употреба на релативни броеви (индекси на структурата, коефициенти на интензитетот и ндекси на динамиката 2.5. Графичко прикажување на податоците 2.6. Анализа на структурата на статистичката маса според нумеричките белези (аритметичка средина, медијана, модус, мерки на дисперзија, варијанса, стандардна девијација, коефициент на варијација) 2.7. Метод на примерок 3. Распределба на фреквенциите и веројатноста 3.1. Процена на параметри од примерокот 3.2. Стандардна грешка на просек 3.3. Стандардна грешка на пропорција 4. Хипотези 4.1. t - тест на разликата меѓу аритметички средини 4.2. t - тест за разликата меѓу пропорции 5. Анализа на варијанса 6. Pearson-ов или X^2 (ХИ-КВАДРАТ) тест 6.1. X^2 -тест за еден примерок 6.2. X^2 -тест за два или повеќе независни примероци 6.3. X^2 -тест за два или повеќе зависни примероци 6.4. X^2 - тест на хомогеност 6.5. Адитивно дејство на x^2 -тестот

		7. Регресиона анализа и линеарна корелација 7.1. Мерки на корелацијата (точкест дијаграм, линија на регресија, стандардна грешка на регресијата, коефициент на корелација, пресметување на коефициентот на корелација со помош на коваријанса) 7.2. Корелација на групирани податоци 7.3. Повеќекратна корелација (равенка на регресијата) 7.4. Парцијална корелација 7.5. Процена на корелацијата 8. Мерки на корелација базирани на рангирани податоци 8.1. Spearman Rank Order Correlation) 9. Непараметарски тестови-независни примероци 9.1. Медијана-тест (Mediana test) 9.2. Тест на сума на рангови (Mann-Whitney U test) 9.3. Тест-хомогена низа (Run test, Wald-Wolfowitz-ов тест) 9.4. Kolmogorov-Smirnov test 9.5. Kruskal-Wallis-ов тест 10. Непараметриски тестови-зависни примероци 10.1. Sign- тест 10.2. Wilcoxon matched pairs test 10.3. Friedman-Anova & Kendalls concordance 11. Испитување на динамиката на појавите 11.1. Секуларни варијации / тренд (одредување) 11.2. Сезонски варијации (сезонски индекс) 12. Анализа на времето на преживување 12.1. Вовед и општи информации (цензорирани опсервации) 12.2. Аналитички техники и методи за преживување (животна табела или таблица на преживување, Kaplan-Meier-ова метод, ризик во преживувачката анализа) 12.3. Компарирање на две преживувачки криви (Geham или генерализиран Wilcoxon – тест, Logrank – тест); Регресионен модел - Proportional hazard models (Cox-модел, Коксов соодносен модел) Практична настава: 1. Формирање на бази на податоци во EXSEL, STATISTICA for Windows и SPSS for Windows 2. Дискутирање за примери од пракса, поставување на хипотези и избор на начини за нивно тестирање 3. Статистичка обработка на податоците од примери од пракса со примена на STATISTICA for Windows и SPSS for Windows и стручно толкување на добиените резултати. 4. Табеларно и графичко прикажување на добиените резултати со примена на STATISTICA for Windows и SPSS for Windows.
13.	Заемна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Методи на учење:

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		Теоретска настава: интерактивни предавања, Практична настава: вежби/работилници за обработка на примери од пракса со примена на компјутер и соодветен статистички софтвер, презентација и толкување на резултати и дебатарање. Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес и подготвување на есеи на зададени теми.				
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа				
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	45		
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	45		
		16.3.	Пракса: часови			
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	15		
		17.2.	Самостојни задачи: часови	15		
		17.3.	Домашно учење - задачи	60		
18.	Услови за потпис	Учество на теоретска настава				
19.	Начин на оценување			бодови		
	19.1.	Тестови: бодови				
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		15-30 бодови		
	19.3.	Завршен испит: бодови		15-30 бодови		
20.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенска анонимна евалуација за предметот, наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Даниловски Д. и сор.	Биостатистика	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет, Skopje	2012
		2.	Betty R. Kirkwiid, Jonathan A. C. Sterne	Medical Statistics Second edition	Blackwll SCience	2003
		3.	Douglas G. Altman	Practical Statistics for medical research	Chapman & Hall/CRC	1999

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
 -докторски студии по јавно здравство
 (повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		4.	Џејмс Ф. Џекел, Дејвид Л. Кац, Џоан Џ. Елмор, Доротеа М. Џ.Вајлд	Епидемиологија, биостатистика и превентивна медицина	Табернакул	2010
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Stanton A. Glantz.	The Primer of biostatistics	McGraw-Hill	2005

Два изборни предмети од студиската програма за стекнување напредни знаења од Листата 1 на изборни предмети.

ЛИСТА 1

Задолжителни/изборни предмети од студиската програма за стекнување напредни знаења од областа на истражување (секој предмет по 6 ЕКТС)

Листа 1 - изборни предмети		
Предмети	Одговорен наставник	ЕКТС кредити
Епидемиолошки принципи и методи во медицинските истражувања	Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска (одговорен наставник), Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска	6
Научен труд – од идеја до публикување	Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска (одговорен наставник), Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска	6
Принципи на добра пракса во јавното здравство	Проф. д-р Јованка Карадинска Бислимовска (одговорен наставник), проф. д-р Фимка Тозија, проф. д-р Драган Ѓорѓев	6
Дизајнирање и управување со научно-истражувачки проекти во јавното здравство	Проф. д-р Драган Ѓорѓев (одговорен наставник), проф. д-р Фимка Тозија, проф. д-р Јованка Карадинска Бислимовска	6

Ред.број 4		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЕПИДЕМИОЛОШКИ ПРИНЦИПИ И МЕТОДИ ВО ИСТРАЖУВАЊА ВО ЈАВНОТО ЗДРАВСТВО			
2.	Код	ЗИПЈЗ-4			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ, Медицински факултет - Скопје			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	прва	Семестар	прв
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска (одговорен наставник), Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			

11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Учебните цели кои е планирано да бидат исполнети по завршувањето на програмата на задолжителниот предмет се: Цели: 1. Стекнување на знаења и вештини за примена на епидемиолошките методи во медицинските истражувања, толкување на добиените резултати и утврдување на местата каде има потреба од интервенција. 2. Правилан избор на истражувачки метод/ класификација на истражувачки студии 3. Стекнување на знаења и вештини за утврдување и анализа на показателите на заболувањата, нарушувањето на здравјето и смртноста и толкување на состојбите со поедините болести или групи на заболувања, како и етиолошките фактори за нивното настанување. 4. Стекнување на знаења и вештини од областа на клиничката епидемиологија и нивна примена во медицинските истражувања и во пракса.
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава: 1. Современи аспекти на фундаменталната улога на епидемиологијата во темелот и развојот за медицинските истражувања 1.1. Историски вовед во епидемиологијата, дефиниција, цели, модернизација, 1.2. Епидемиски процеси, епидемиолошки модели и настанување на болестите 2. Епидемиолошки поместувања 2.1. Демографија, популациска пирамида 2.2. Промени во очекуваните години живот 2.3. Промени во основните причини за смрт 2.4. Социјална епидемиологија - диспаритети (нееднаквости) во здравствената заштита што резултираат со разлики во морталитетот и морбидитетот од заболувањата, расположливост и достапност на лекови. 3. Мерење на негативни ефекти и тежината на болеста 3.1. Показатели на фреквенцијата на заболувањата, нарушувањето на здравјето и смртноста 3.2. Мерење на асоцијацијата (поврзаноста) на болестите 3.3. Стандардизација на стапки - директен и индиректен метод на стандардизација 3.4. SDRs (евиденција на статистички податоци), SMRs (стандардизирана стапка на смртност), DALYs (години животот изгубени поради инвалидитет), QALYs (години животот според неговиот квалитет), морталитет што може да се избегне. 4. Епидемиолошки методи во медицинските истражувања 4.1. Дескриптивни методи (корелациони еколошки студии, студии на индивидуален случај, студии на серија на случаи) 4.2. Опсервациони аналитички методи (анамнестички истражувања, кохортни истражувања - ретроспективни и проспективни, пресечни студии на преваленца, клинички истражувања и интервентни студии) 4.3. Експериментални методи (начини на изведување, предности и недостатоци, мерење на ефикасност на интервенција,

		контролирани и неконтролирани експериментални студии). 4.4. ЕКО епидемиологија - Еколошки студии, цели, локација и временски шеми 5. Следење на болестите од голем предизвик за медицинските истражувања 5.1. Прва генерација епидемиолошко следење - серолошко следење 5.2. Втора генерација епидемиолошко следење - серобихевиорално следење 5.3. Трета генерација на епидемиолошко следење - етички аспекти во следењето 6. Анализа на епидемиолошките истражувања 6.1. Улогата на грешката/ bias (варијабилност на појавите, видови на грешките, евалуација и контрола на грешките, валидност, веродостојност/сигурност) 6.2. Улогата на придружност/confounding (толкување, контрола при дизајн и анализа) 7. Епидемиологијата во контрола на болестите 7.1. Болести кои подлежат на скрининг 7.2. Скрининг тестови 7.3. Евалуација на скрининг програмите: изводливост и ефикасност 8. Клиничка епидемиологија 8.1. Селектирани интернистички области 8.2. Селектирани области во хирургијата 9. Епидемиологија на инфекции поврзани со здравствената заштита 9.1. Одредување и значење на моменталната преваленца, вкупната преваленца и дистрибуцијата во однос на патогенот, одделот и локализацијата 9.2. Ризик фактори (докажани, веројатни и потенцијални) според пациентот и интервенцијата. 9.3. Системи на следење на резистентност Практична настава: 1. Примена на епидемиолошките методи преку примери од пракса 2. Меѓународна споредби на индикатори за здравје, миграција, регионални варијации со користење на HFA база 3. Обработка на примери од пракса за различни видови на епидемии како и решавање на креиран случај на епидемија 4. Примена на епидемиолошките знаења и вештини во научноистражувачката работа
13.	Заедна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Методи на учење: Теоретска настава: интерактивни предавања, Практична настава: вежби/работилници за обработка на примери од пракса со примена на компјутер и соодветен статистички софтвер, презентација и толкување на резултати и дебатирање.

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес и подготвување на есеи на зададени теми.				
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа				
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	45		
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	45		
		16.3.	Пракса: часови			
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	15		
		17.2.	Самостојни задачи: часови	15		
		17.3.	Домашно учење - задачи	60		
18.	Услови за потпис	Учество на теоретска настава				
19.	Начин на оценување			бодови		
	19.1.	Тестови: бодови				
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		15-30 бодови		
	19.3.	Завршен испит: бодови		15-30 бодови		
20.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенска анонимна евалуација за предметот, наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Даниловски Д. и сор.	Општа епидемиологија	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет, Skopje	2007
		2.	James F. Jekel, David L. Katz, Joann G. Elmore, Dorothea Wild,	Epidemiology, Biostatistics and Preventive Medicine	Elsevier Inc. 3rd Edition	2001
		3.	Gordis Leon	Epidemiology	Second Edition. New York: WB Saunders	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Stephen B. Hulley et al.	Designing Clinical Research	Lipingot Williams & Wilkins	2001

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

Ред.број 5	Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	НАУЧЕН ТРУД – ОД ИДЕА ДО ПУБЛИКУВАЊЕ		
2.	Код	ЗИПЈЗ-5		
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ, Медицински факултет - Скопје		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Скопје		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус		
6.	Академска година / семестар	Година	прва	Семестар прв
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6		
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска (одговорен наставник), Проф. Д-р Бети Зафирова Ивановска		
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема		
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Учебните цели планирано да бидат исполнети по завршувањето на програмата на изборниот предмет се: 1. Стекнување на вештини за конципирање и пишување на научен труд; 2. Вештини за пребарување и селектирање на научна литература; 3. Информираност за начините, критериумите и можностите за публикување		
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава: • Публикување на научни трудови – историјат и факти; • Видови бази на списанија • Видови истражувања - квалитативни, квантитативни (RAR, PAR) • Пребарување на литература (Boolean пребарување) • Користење на FINER, PICO, PICOT, PICO, SPICE, SPIDER • Приказ на референтниот процесот на публикување на труд • Тема, структура, пишување (за што да пишувам, структура и редослед, сумирање и парафразирање, обем) • Методологија (тип на студија, критериуми за селекција, третман/ интервенција, евалуација, статистичка анализа) • Резултати (правила и начини на прикажување) • Дискусија (споредување со другите истражувања) • Заклучок • Апстракт (кога, како и колку се пишува) • Наслов на трудот (можности и начини за избор и дефинирање) Практична настава: • Дефинирање на област/ цел - дебатирање • Вовед – дебатирање. • Пребарување на литература – дебатирање. • PICO – формулирање на истражувачко прашање. • PICO, SPICE, SPIDER – формулирање на истражувачко прашање • Boolean пребарување – практична работа		

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		Критичка проценка на пребарување				
13.	Заемна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма				
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Методи на учење: Теоретска настава: интерактивни предавања, Практична настава: вежби/работилници преку прикажување на филмови со презентација на случај од соодветниот проблем и дебатирање Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес и подготвување на есеи на зададени теми.				
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа				
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	45		
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	45		
		16.3.	Пракса: часови			
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	15		
		17.2.	Самостојни задачи: часови	15		
		17.3.	Домашно учење - задачи	60		
18.	Услови за потпис	Учество на теоретска настава				
19.	Начин на оценување		бодови			
	19.1.	Тестови: бодови				
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		15-30 бодови		
	19.3.	Завршен испит: бодови		15-30 бодови		
20.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот, наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Џејмс Ф. Џекел, Дејвид Л. Кац, Џоан Ц. Елмор, Доротеа М. Ц.Бајлд	Епидемиологија, биостатистика и превентивна медицина	Табернакул	2010
		2.	World Health Organization	Rapid Assessment and Response Technical Guide	WHO	2003

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		3.	Џејмс Ф. Џекел, Дејвид Л. Кац, Џоан Џ. Елмор, Доротеа М. Џ.Вајлд	Епидемиологија, биостатистика и превентивна медицина	Табернакул	2010
		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	World Health Organization	The Rapid Assessment and Response Guide on Psychoactive Substance Use and Sexual Risk Behaviour (SEX - RAR).	WHO	2001

Ред.број 6		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРИНЦИПИ НА ДОБРА ПРАКСА ВО ЈАВНОТО ЗДРАВСТВО			
2.	Код	ЗИПЗ-6			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ, Медицински факултет - Скопје			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за медицина на трудот, Катедра за социјална медицина и Катедра за хигиена, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	прва	Семестар	прв
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. Д-р Јованка Караџинска Бислимовска (одговорен наставник), Проф. Д-р Фимка Тозија, Проф.д-р Драган Ѓорѓев			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Запознавање и усвојување на принципите на Добра пракса во јавното здравство (ДПЗ) што претставува основа за примена на меѓународни научни, професионални и етички стандарди на квалитетот во работата во јавното здравство. Студентот треба да биде оспособен да ги примени стекнатите знаења и вештини за примена на научноистражувачки методи и изработка на научен труд од оваа област.			

12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава: Поглавје 1: Добра пракса – вовед, дефиниции, принципи, подрачје на делување - Добра пракса во јавно здравство-дефиниција и значење - Основни принципи и методи на добра пракса во јавното здравство - Домени на делување : Подобрување на здравје,Заштита на здравјето и ЈЗ во здравствената заштита - Подрачја на ЈЗ: Знаење, вештини и изведба, Безбедност и квалитет, Комуникација, партнерство и тимска работа, Одржување доверба во јавноста Поглавје 2: Стандарди и основни компетенции за добра пракса во јавното здравство - Стандарди и основни компетенции во клучните подрачја на јавноздравствената пракса: следење и проценка на популационото здравје, проценка на ефикасноста и ефективноста на интервенции, програми и услуги во ЈЗ, примена на evidence-informed and evidence-based approaches, развој и имплементации на стратегии и политики, стратешко лидерство и работа во тим, подобрување и заштита на здравјето итн - Односи и комуникација со заедницата, јавноста и колегите, почит кон пациентите-нивните права, дигнитетот и приватноста, работа со вулнерабилните групи Поглавје 3: Принципи на работа, етички принципи, примена на знаењата во пракса за јавно здравје - Принципи на работа во тимот и лидерство со тимот - Тренинг и обука во ЈЗ-значење, принципи на едукација и моделуи - Етички принципи во ЈЗ пракса и истражување. - Апликација на научните сознанија и разбирањето за социјални детерминанти на здравјето, во развојот на ЈЗ политика, легислатива и здравствениот систем во заедницата Практична настава: Избрани примери на ДПЈЗ - Дефинирање проблем, одредување приоритет, давање совети и информација, примена на evidence-informed and evidence-based approaches, планирање и имплементација на специфични превентивни интервенции - Конкретни примери-- проблеми во пракса и применливи решенија Индивидуална работа: - Евалуација на литература (desk research) - Семинари , проектна задача - Консултации		
13.	Заемна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма		
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Интерактивна настава, предавања,студија на случај-вежби, семинарска работа, проектна задача		
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	30
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски),	20

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

			семинари, тимска работа: часови		
		16.3.	Пракса: часови	10	
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	30	
		17.2.	Самостојни задачи: часови	20	
		17.3.	Домашно учење - задачи	70	
		Редовно следење на теоретската и практичната настава и семинарите. За да пристапи на завршниот испит студентот треба да изработи проектна задача во писмена форма и да ја презентира. Оценката се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот од бодовите од сите активности и завршниот испит.			
18	Услови за потпис				
19	Начин на оценување			бодови	
	19.1.	Тестови: бодови		20	
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		50	
	19.3.	Завршен испит: бодови		30	
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот, наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Detels R, Beaglehole R, Lansang MA, and Gulliford M.editors	Oxford Textbook of Public Health.6th edition Journal of Public Health, Volume 38, Issue 3, 17 September 2016, Page 623, https://doi.org/10.1093/pubmed/fdv134	Oxford:Oxford University Press.
		2.	Faculty of Public Health, London Professional code	Good Public Health Practice for public health professionals-Draft document, https://www.fph.org.uk/professional-development/good-public-health-practice-2024/	Faculty of Public Health, 3 rd edition, UK
		3.	Tulchinsky TH, Varavikova EA	The New Public Health:	Elsevier Academic Press
		2016			
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
1.	Faculty of Public Health, London	Good Public Health Practice: General Professional Expectionс of Public Health Professionals http://www.gmc-uk.org/guidance/good_public_health_practice	Faculty of Public Health, London	2016	

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

Ред.број 7		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ДИЗАЈНИРАЊЕ И УПРАВУВАЊЕ СО НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКИ ПРОЕКТИ ВО ЈАВНОТО ЗДРАВСТВО			
2.	Код	ЗИПЈЗ-7			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ, Медицински факултет - Скопје			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за хигиена, Катедра за социјална медицина, и Катедра за медицина на трудот, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	III циклус студии – докторски студии по јавно здравство			
6.	Академска година / семестар	Година I	прва	Семестар	прв
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6 ЕКТС			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф.д-р Драган Ѓорѓев, Проф. Д-р Фимка Тозија, Проф. Д-р Јованка Карацинска Бислимовска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	▪ Усвојување на методологија за дефинирање и селектирање на јавно здравствен проблем, ▪ Утврдување критериуми за развивање на јавно здравствен проект , ▪ Усвојување на методологија за апликација, планирање, изведба и мониторирање на проекти во јавно здравство, оценка и управување со податоци и информации , ▪ Усвојување на методологија за буџетирање на проекти, методологија за дисеминација на наодите ▪ Презентација и застапување проект пред донатори и јавност.			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава Поглавје 1 - Вовед во научно-истражување во јавно здравство: ▪ Оценка на здравје и здравствени потреби, мерење на социјални детерминанти и здравствени нееднаквости ▪ Оценка на влијанието на политиките врз здравјето на населението (НІАР) ▪ Одредување вредности и етика во јавно здравје Поглавје 2 - Дефинирање на јавно здравствен проблем: ▪ Преглед на постојна литература -увид во постојното знаење за проблемот и празнините во истото- учење од претходните студии. ▪ Развивање оформување и апликација на проект ▪ Модели и организација на јавно здравствени истражувања, оценка на расположиви податоци и наоди во други истражувања, стратегија,			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		планирање и методологија на истражувањето, водење на истражувачкиот проект, локација и времетраење, формирање на истражувачки тим, целни групи и методологија за одредување на истражувачки примерок, развивање цели и поставување хипотези, карактеристики на истражувачки протоколи Поглавје 3 - Истражувачка методологија: - Користење податоци и докази за истражување во јавно здравство, интервенции базирани на докази и информации - Типови на дизајнирани студии: Дескриптивни : Истражувања , студии на случај Аналитички : Кохортни студии, case-control студии. Експериментални Методи за узоркување на истражувачки примерок - Квантитативни и квалитативни методи за собирање податоци - Основи на КАП методологијата, изготвување на истражувачки Прашалници - Индикатори за следење и евалуација на успешноста на проектот, правни и етички аспекти на истражувањето, управување со податоците од истражувањето, - Методологија и структура на буџетирање и обезбедување други ресурси за изведба на здравствени истражувачки проекти од јавно здравство - Известување и дисеминација и комуникација на наодите и меѓународна димензија на проектите, - Одржливост на проектот и резултатите од истиот Поглавје 4 - Примена на резултатите од јавно-здравствените научно-истражувачки проекти во пракса: - Обезбедување податоци за креаторите на политика Практична настава Работилници за подготовка на проекти - Влијание на меѓународната јавно-здравствена политика, интервенции базирани на докази - добра пракса									
13	Заемна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма									
14	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Методи на учење: - Интерактивни предавања - Работилници за подготовка на проекти - Студии на случај - Симулативни активности - Самостојна и групна работа									
15	Вкупен расположив фонд на време	180 часа									
16	Форми на наставните активности	<table border="1"> <tr> <td>16.1.</td><td>Предавања- теоретска настава. часови</td><td>30</td></tr> <tr> <td>16.2.</td><td>Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови</td><td>30</td></tr> <tr> <td>16.3.</td><td>Пракса: часови</td><td>40</td></tr> </table>	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	30	16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	30	16.3.	Пракса: часови	40
16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	30									
16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	30									
16.3.	Пракса: часови	40									
17	Други форми на активности	<table border="1"> <tr> <td>17.1.</td><td>Проектни задачи: часови</td><td>30</td></tr> <tr> <td>17.2.</td><td>Самостојни задачи: часови</td><td>40</td></tr> <tr> <td>17.3.</td><td>Домашно учење - задачи</td><td>10</td></tr> </table>	17.1.	Проектни задачи: часови	30	17.2.	Самостојни задачи: часови	40	17.3.	Домашно учење - задачи	10
17.1.	Проектни задачи: часови	30									
17.2.	Самостојни задачи: часови	40									
17.3.	Домашно учење - задачи	10									
18	Услови за потпис	Учество на теоретска настава									

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

19 .	Начин на оценување					
	19.1.	Тестови: бодови				
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови			60	
	19.3.	Завршен испит: бодови			40	
20 .	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
21 .	Метод на следење на квалитетот на наставата		Квалитативен - Прашалник за евалуација			
22 .	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Detels R, Beaglehole R, Lansang MA, and Gulliford M. editors	Oxford Textbook of Public Health.6th edition <i>Journal of Public Health</i> , Volume 38, Issue 3, 17 September 2016, Page 623, https://doi.org/10.1093/pubmed/fdv134	Oxford:Oxford University Press.	2016
		2.	R.Kumar	Research Methodology – step-by-step guide for beginners V-th edition	SAGE. Publ.	2019
		3.	Tulchinsky TH, Varavikova EA	The New Public Health:	Elsevier Academic Press	2014
		Дополнителна литература				
	22.2.	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Bowling, A. .	Research Methods in Health	McGraw-Hill. Publishing	2014
		2.	CDC	Program Performance and Evaluation Framework	CDC	2022
		3.	INHERIT EU Project	Quantitative and qualitative evaluations of the impacts and benefits of nine INHRIT case studies	EU Horizon www.inherit.eu	2020

II семестар - Јавно здравство

Два изборни предмети од Студиската програма за стекнување напредни знаења од потесните подрачја на истражување (види листа бр. 2 на изборни предмети)

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ (листа бр. 2)

Предмет	Одговорен наставник	ЕКТС кредити
Катедра по епидемиологија		
Стресње – предизвик во јавното здравство	Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска	6
Медицинските грешки - реалност, соочување, пријавување и превенирање	Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска	6
Примена на Епидемиолошките и статистичките методи во решавање на проблемите со кои се соочува јавното здравство	Проф. д-р Бети Зафорова Ивановска	6
Епидемиолошкиот метод во процена на ефикасноста на превенирање на заразни и незаразни болести	Проф. д-р Бети Зафорова Ивановска	6
Примена на Епидемиолошкиот метод во превенција на зоонозите, нивно значење во медицината, екологијата и економијата	Проф. д-р Ирина Павловска	6
Дизајн на епидемиолошки студии	Проф. д-р Розалинда Исјановска	6
Епидемиологија на животна средина, темел на јавното здравство	Проф. д-р Розалинда Исјановска	6
Катедра по медицинска на труд		
Професионални болести и болести во врска со работата – јавноздравствени аспекти	Проф. д-р Јордан Минов	6
Респираторно здравје и аерополутанти од животната и работната средина – јавноздравствени аспекти	Проф. д-р Јордан Минов	6
Професионални малигни неоплазми - јавноздравствени аспекти	Проф. д-р Сашо Столески	6
Психосоцијални фактори на работното место - јавноздравствени аспекти	Проф. д-р Драган Мијаќоски	6
Глобализација и ефектите врз здравјето на работниците	Проф. д-р Јованка Караќинска Бислимовска	6

Катедра по социјална медицина		
Здравствена политика и стратешко планирање - дигитализација и вештачка интелигенција во пракса	Проф. д-р Фимка Тозија	6
Здравје на мигранти и примена на вештачката интелигенција	Проф. д-р Фимка Тозија	6
Здравствен менаџмент	Проф. д-р Моме Спасовски	6
Право и јавно здравство	Проф. д-р Моме Спасовски	6
Културолошки и структурни компетенции на здравствените професионалци	Проф. д-р Елена Ќосевска	6
Промоција на здравје и превенција на болести	Проф. д-р Елена Ќосевска	6
Катедра по хигиена		
Безбедна храна и јавно здравје	Проф. д-р Гордана Ристовска	6
Едно Здравје пристап и глобално здравје	Проф. д-р Гордана Ристовска	6
Јавноздравствени аспекти на дебелината	Проф. д-р Игор Спироски	6
Проценка на ризикот по здравјето од фактор(и) на животната средина	Вонр. проф. д-р Мирјана Димовска	6
Јавно здравство во услови на итности и катастрофи	Проф. д-р Михаил Кочубовски	6
Други		
Неонатален скрининг на генетски болести како јавноздравствен програм	Науч. сов. Виолета Анастасовска	6
Генетика на јавното здравје	Науч. сов. Виолета Анастасовска	6
Хепатоцелуларен карцином – важноста на скрининг програмата за негова рана детекција	Вонр. проф. д-р Бети Тодоровска	6
Хронични вирусни хепатити В, С и D	Вонр. проф. д-р Бети Тодоровска	6

**ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)**

Ред.број 8		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СТАРЕЕЊЕ – ПРЕДИЗВИК НА ЈАВНОТО ЗДРАВСТВО			
2.	Код	ИПЈЗ-8			
3.	Студиска програма	Докторски студии по медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	прва	Семестар	прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Специфичните цели планирано да бидат исполнети по завршувањето на програмата се однесуваат на: • Да се прикажат јавно здравствените аспекти на проблемот на стареењето на популацијата и поврзаноста со остварувањето на здравствена заштита; • Да се укаже на психосоцијалните аспекти со кои се соочува возрасната популација при остварувањето на здравствената заштита; • Да обработат потенцијалната дискриминација, диспаритети и неправедности при остварувањето на здравствената заштита поврзани со возраста. • Предрасуди и стереотипи во јавното здравство при работа со возрасна популација. • Да се совладаат техниките на тимска работа, комуникација и надминување на конфликти при работа со возрасна популација.			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: • Развој на палијативното згрижување; • Основни факти за стареење и јавното здравство; • Болести од интерес за возрасната популација; • Влијание на морбидитетот на возрасната популација врз вкупната здравствена состојба на популацијата како и врз здравствениот систем во целина; • Модели на јавното здравство прилагодени на популација која старее; • Психосоцијални аспекти и индикатори во пракса при јавноздравственото згрижување на возрасната популација; • Стареење – самопрегорување (самогрижа и грижа за давателот на грижа); • Медицински грешки од јавно здравствен интерес при здравствена заштита на возрасна популација			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		Практична настава: - Филмска презентација поврзана со јавно здравствени проблеми на возрасната популација - дебатирања - Филмска презентација самогрижа и грижа за возрасната популација – дебатирање. - Презентирање на улоги на ситуација за тимска работа, мултидисциплинарен приод и разрешување на конфликти при работа со возрасни пациенти – дебатирање. - Работа на случај - проценување и мерење на квалитетот на животот на возрасната популација. - Филмска презентација на случај на медицинска грешка при здравствена заштита на возрасна популација – дебатирање и анализа на патот на грешката.		
13.	Заемна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма		
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Методи на учење: Теоретска настава: интерактивни предавања, Практична настава: вежби/работилници за обработка на примери од пракса, филмови со целна содржина и дебатирања. Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес и подготвување на есеи на зададени теми.		
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	45
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	45
		16.3.	Пракса: часови	
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	15
		17.2.	Самостојни задачи: часови	15
		17.3.	Домашно учење - задачи	60
18.	Услови за потпис	Учество на теоретска настава		
19.	Начин на оценување		бодови	
	19.1.	Тестови: бодови	15-25 бодови	
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови	15-30 бодови	
	19.3.	Завршен испит: бодови	15-30 бодови	
20.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот, наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата		
22.	Литература			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Scott L Greer et al.	Cambridge University Press	Cambridge University Press	2021
		2.	Jeffrey D., et al.	Teaching Palliative Care: A Practical Guide.	Radcliffe Medical Press	2002
		3.	Jian Sun, Hongye Luo, Yi Zeng	Analyses on Health Status and Care Needs among Older Adults	Frontiers Media SA	2003
		4.	Well Andrew	Healthy Aging: A Lifelong Guide to Your Well-Being	The New York Time magazine	2007

Ред.број 9		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕДИЦИНСКИТЕ ГРЕШКИ - РЕАЛНОСТ, СООЧУВАЊЕ, ПРИЈАВУВАЊЕ И ПРЕВЕНИРАЊЕ			
2.	Код	ИПЈЗ-9			
3.	Студиска програма	Докторски студии по медицина, УКИМ Медицински факултет- Скопје			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	прва	Семестар	прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Учебните цели планирано да бидат исполнети по завршувањето на програмата на изборниот предмет се: • Приказ на хронологијата, дефиницијата и големината на проблемот на медицинските грешки; • Приказ на можните видовите и научното толкување на медицинските грешки; • Укажување на факторите кои го зголемуваат ризикот од медицински грешки и можна превенција; • Совладување на вештините за препознавање на посебно вулнерабилната популација за медицински грешки; • Совладување на вештини за идентификување патот на медицинската грешка; • Пријавување на медицински грешки и начин на регистрирање; • Начините на комуникација со колегите и пациентите при медицинска грешка;			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		• Обработка на начините за надминување на самопрегорувањето при медицинска грешка; • Законската регулатива за правата на пациентите со посебен осврт на медицинските грешки.
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава: • Предизвикот на медицинските грешки – историјат и факти; • Официјална и проектирана статистика за бројот за медицинските грешки низ земјите во светот; • Економски аспекти на медицинските грешки; • Медицински грешки – дефинирање, видови, карактеристики; • Модел “Швајцарско сирење”; • Ризик фактори за медицински грешки – поединечен осврт на средина, организација, опрема, кадар, економски аспекти, системска аспекти; • Грешки при терапија со лекови – синоними, дефиниција, настанување, ризични групи, превенирање; • Видови медицински грешки при разновидни медицински интервенции и начини на превенирање; • Видови хируршки грешки, најчести причини, последици, превенирање; • Видови лабораториски грешки, најчести причини, последици, превенирање; • Пријавување на медицински грешки и анализа на патот на грешката. • Светски иницијативи за превенција на медицински грешки и сигурност на пациентите Техники на отворен разговор за медицинската грешка. Практична настава: • Филмска презентација на изјава за член на семејство за случај на медицинска грешка - дебатирања • Филмска презентација на настанување на медицинска грешка во здравствена установа – дебатирање. • Филмска презентација на настанување на медицинска грешка при ињектирање – дебатирање. • Филмска презентација на настанување грешка при терапија со лекови – дебатирање. • Филмска презентација на отворн разговор за медицинските грешки – дебатирање. • Филмска презентација на анализа на патот на грешката – дебатирање.
13.	Заедна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Методи на учење: Теоретска настава: интерактивни предавања, Практична настава: вежби/работилници за обработка на примери од пракса, филмови со целна содржина и дебатирања. Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес и подготвување на есеи на зададени теми.
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	45	
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	45	
		16.3.	Пракса: часови		
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	15	
		17.2.	Самостојни задачи: часови	15	
		17.3.	Домашно учење - задачи	60	
18	Услови за потпис	Учество на теоретска настава			
19	Начин на оценување			бодови	
	19.1.	Тестови: бодови		15-25 бодови	
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		15-30 бодови	
	19.3.	Завршен испит: бодови		15-30 бодови	
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот, наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Reason J.	Himan Error: Models and Management.	BMJ, 320: 768 – 770.
		2.	Kohn L. at al.	To Err is Human: Building a safer Helath System.	National Academy Press, Washington
		3.	Reason J. at al.	Diagnosing “Vulnerable system syndrome” an essential prerequisite to effective health management.	Quality in Health Care. 10 (Sup. II): ii21 - ii 25
		4.	Espinosa J, Nolan T.	<u>Reducing errors made by emergency physicians in interpreting radiographs: longitudinal study</u>	BMJ Publishing Group. Retrieved 2006-03-17.
		5.	Kelly K.	<u>Study explores how physicians communicate mistakes.</u>	University of Toronto. Retrieved 2006-03-17.

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		6.	Helmreich R.	<u>On error management: lessons from aviation</u>	BMJ Publishing Group.. Retrieved 2006-03-17.	2006
--	--	----	--------------	---	--	------

Ред.број 10		Предметна програма од трет циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРИМЕНА НА ЕПИДЕМИОЛОШКИТЕ И СТАТИСТИЧКИТЕ МЕТОДИ ВО РЕШАВАЊЕ НА ПРОБЛЕМИТЕ СО КОИ СЕ СООЧУВА ЈАВНОТО ЗДРАВСТВО
2.	Код	ИПЈЗ-10
3.	Студиска програма	Докторски студии по медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Скопје
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус
6.	Академска година / семестар	Година прва Семестар прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Да се добијат знаења за аплицирање на епидемиолошките и статистички методи во донесување на точни заклучоци кои се однесуваат на лечењето
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава: Концепт за дефинирање на нормалност-дефинирање и одредување на границата меѓу болест и нормална состојба. Мерење на прогнозата на болестите. Извори на варијации во испитувањата. Елементи на сигурност и валидност на дијагностичките тестови и постапки. Грешки при мерење на изложеноста и при дијагностицирање на болеста Практична настава: Практична примена на современите статистички методи: статистичка значајност и разлика меѓу споредуваните групи (p ниво). анализа на преживување (survival analysis). процент на слагање. сензитивност, специфичност, позитивна предиктивна вредност, негативна предиктивна вредност, глобална точност, bias
13.	Заемна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма
14.	Детален опис на наставните и работните методи за	Методи на учење:

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	предметот	Теоретска настава: интерактивни предавања, Практична настава: вежби/работилници за обработка на примери од пракса, филмови со целна содржина и дебатирања. Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес и подготвување на есеи на зададени теми.				
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа				
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	45		
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	45		
		16.3.	Пракса: часови			
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	15		
		17.2.	Самостојни задачи: часови	15		
		17.3.	Домашно учење - задачи	60		
18	Услови за потпис	Учество на теоретска настава				
19	Начин на оценување			бодови		
	19.1.	Тестови: бодови		15-25 бодови		
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		15-30 бодови		
	19.3.	Завршен испит: бодови		15-30 бодови		
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенска анонимна евалуација за предметот, наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1	Даниловски Д. и сор.	Биостатистика	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет,	2012
		2	Даниловски Д. и сор.	Општа Епидемиологија	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет,	2008
		3	Даниловски Д. и сор.	Специјална Епидемиологија	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет,	2009

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

Ред.број 11		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЕПИДЕМИОЛОШКИОТ МЕТОД ВО ПРОЦЕНА НА ЕФИКАСНОСТА НА ПРЕВЕНИРАЊЕ НА ЗАРАЗНИ И НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ			
2.	Код	ИПЈЗ-11			
3.	Студиска програма	Докторски студии по медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	прва	Семестар	прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Цел е слушателот да добие сознанија за епидемиолошките карактеристики на заразните и незаразните болести, што ќе придонесе за негово активно учество во давање насоки за подобро пребенирање на истите, бидејќи искуствата од развиените земји покажале дека одредени болести можат успешно да се превенираат со примена на соодветни стратегии, пред се од примарната превенција.			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава: • Основни социјално-демографски и епидемиолошки податоци за хроничните незаразни болести (заболување, умирање, тренд); • Глобални ризици; • Ризици кои се однесуваат на популационите групи и индивидуите; • Унапредување на здравјето и показатели на здравјето; • Епидемиолошки пристап на превенцијата на хроничните незаразни болести; • Мерење на ефектите на превенцијата; • Нивои на превенција; • Стратегија на превенција; • Роузова теорема и популационен парадокс; • Причина за заболување на индивидуата и причини за инциденција; • Превенција, релација меѓу инциденцијата и преваленцијата; • Релативен и атрибутивен парадокс; • Odds Ratio; • Survival (Life-table) Analysis; • Економски критериуми и Cost Benefit Analysis; • Заштита на високоризичните групи и заштита на популацијата; • Индивидуализиран и популационен пристап на превенција; • Ставот на научната јавност во однос на популациониот пристап на превенција;			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		Практична настава: Примери за мерење на ефикасноста на превенцијата на хроничните незаразни болести; Примена на тестови за мерење на ефектот на рехабилитација				
13.	Заемна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма				
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Методи на учење: Теоретска настава: интерактивни предавања, Практична настава: вежби/работилници за обработка на примери од пракса, филмови со целна содржина и дебатирања. Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес и подготвување на есеи на зададени теми.				
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа				
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	45		
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	45		
		16.3.	Пракса: часови			
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	15		
		17.2.	Самостојни задачи: часови	15		
		17.3.	Домашно учење - задачи	60		
18	Услови за потпис	Учество на теоретска настава				
19	Начин на оценување		бодови			
	19.1.	Тестови: бодови		15-25 бодови		
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		15-30 бодови		
	19.3.	Завршен испит: бодови		15-30 бодови		
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенска анонимна евалуација за предметот, наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1	Даниловски Д. и сор.	Специјална Епидемиологија	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет.	2009

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		2	Зоран Радованович	Најчесте болести и повреди	Београд	2004
		3	Даниловски Д. и сор.	Специјална Епидемиологија	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет,	2009

Ред. број 12		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРИМЕНА НА ЕПИДЕМИОЛОШКИОТ МЕТОД ВО ПРЕВЕНЦИЈА НА ЗООНОЗИТЕ, НИВНО ЗНАЧЕЊЕ ВО МЕДИЦИНАТА, ЕКОЛОГИЈАТА И ЕКОНОМИЈАТА			
2.	Код	ИПЗ-12			
3.	Студиска програма	Докторски студии по медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	прва	Семестар	прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Ирина Павловска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Цел е да се добијат знаења за аплицирање на епидемиолошкиот метод во превенција на зоонозите, запознавање со нивното зголемено присуство во современата медицина и екобиологијата, како и во економијата на регионите каде овие болести се од примарно значење.			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава: • Вовед во избирање на најактуелните зоонози со нивна поделба; • Теоретски предавања за зоонозите кои постојат на Балканот и кај нас; • Излагања за светските проблеми (кои можат да го засегнат и нашиот регион); • Утврдување на ризиците за опстојување на овие болести (од аспект на • карактеристиките на агенсот, чувствителност на поединците и колективот), во • регионални и светски размери; • Начин на примарна превенција, како елементарна така и специфична;			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		- Улога на раната т.е. навремена дијагноза и значење на нејзината примена во урбани и - неурбани средини. Диференцијална дијагноза со болести што имаат слична клиничка - слика; - Прилог кон ефектите на делување на само еден или повеќе лекови во третманот на - зоонозите; - Постојано следење на индикаторите на заболување и умирање од некои зоонози (мапинг). Практична настава: - Вежби за запознавање на поедини агенсии и техники за дијагноза на зоонозите; - Практична примена на елементарната примарна превенција; - Практична примена на одредени статистички методи за анализа на резултатите добиени со истражувањата на овие заболувања.		
13.	Заемна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма		
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Методи на учење: Теоретска настава: интерактивни предавања, Практична настава: вежби/работилници за обработка на примери од пракса, филмови со целна содржина и дебатирања. Индивидуална работа: евалуација на научна литература, консултации, дискусии по теми од интерес и подготвување на есеи на зададени теми.		
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	45
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	45
		16.3.	Пракса: часови	
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	15
		17.2.	Самостојни задачи: часови	15
		17.3.	Домашно учење - задачи	60
18	Услови за потпис	Учество на теоретска настава		
19	Начин на оценување		бодови	
	19.1.	Тестови: бодови		15-25 бодови
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		15-30 бодови
	19.3.	Завршен испит: бодови		15-30 бодови
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот, наставниците и соработниците кои учествуваат во		

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		изведувањето на наставата				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1	Даниловски Д. и сор.	Општа Епидемиологија	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет,	2008
		2	Даниловски Д. и сор.	Специјална Епидемиологија	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет,	2009
		3	Џејмс Ф. Џекел, Дејвид Л. Кац, Џоан Ц. Елмор, Доротеа М. Вајлд	Епидемиологија, Биостатистика и Превентивна медицина	Табернаку Македонско издание	2007

Ред. број 13		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ДИЗАЈН НА ЕПИДЕМИОЛОШКИ СТУДИИ			
2.	Код	ИПЈЗ-13			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Медицински факултет, Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	Прва година	семестар	прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Розалинда Исјановска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	1. Дефинирање на општото значење на "студија дизајн" 2. Разликување на дескриптивни од аналитички студии-дизајни 3. Дискусија за описот, предностите и слабостите на различни дизајнирани студии			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		4. Разграничување на опсервационите од експерименталните студии 5. Пред-пост-клиничко испитување / кросовер испитување е оној во кој субјектите прво се распоредени во групата за третман и, по краток интервал за прекин на резидуалниот ефект на лекот, се префрлаат во плацебо / алтернативна група. Така, субјектите дејствуваат како своја контрола на крајот од студијата. Сепак, ваквите студии не се изводливи ако постои смртност, или ако болеста лесно се лекува со една од интервенциите. 6. Дефинирање на на внатрешна и надворешна валидност 7. Идентификација на шест основни активности и три видови на мета-анализа		
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава: • Дизајн на студиите • Дескриптивна студија-дизајн: Студија на случај / дескрипција/јачина/слабост Студија на пресек/ дескрипција/јачина/слабост Еколошка студија/ дескрипција/јачина/слабост • Дизајн на аналитичка студија Експериментални студии / дескрипција/јачина/слабост Кохортни студии/ дескрипција/јачина/слабост Студија на случај-контрола/ дескрипција/јачина/слабост Студија на кросовер/ дескрипција/јачина/слабост • Валидност Надворешна валидност Внатрешна валидност • Мета анализа Практична настава • Дефинирање на дизајн на студијата и примери на дизајн од истражувачки проекти • Споредување на дескриптивни и аналитички истражувачки проекти • Споредба опсервациони и експериментални студии • Дискусија за предности и слабости на епидемиолошките студии • Придобивката на кросовер студијата • Основни методи или активности во рамките на мета анализа		
13	Заедна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма		
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Методи на учење: Теоретска настава: предавања, интерактивна настава, групна работа, прикажување и анализа на студии; Практична настава: семинари, вежби и анализа на студии, предлагање на видови студии, поставување на виртуелни проблеми. Индивидуална работа: дискусии, евалуација на научна литература, консултации во целост или по сегменти од интерес, есеи, семинарски работи Интерактивна настава (теоретска), вежби/ работилници		
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	45
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	45
		16.3.	Пракса: часови	
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	15
		17.2.	Самостојни задачи: часови	15
		17.3.	Домашно учење - задачи	60
18	Услови за потпис	За да добие потпис, студентот е потребно да освои минимум бодови од		

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		семинарска работа/проект, теоретска и практична настава. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираната проверка и завршниот испит				
19	Начин на оценување					
	19.1.	Тестови: бодови			10 - 25 бодови	
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови			25 - 35 бодови	
	19.3.	Завршен испит: бодови			25 - 40 бодови	
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенска анонимна евалуација за предметот и наставникот кој ја изведува наставата.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Swapna Munnangi; Sameh W. Boktor.	Epidemiology of Study Design	Nassau University Medical Center Penn State College of Medicine	2023
		2.	Тулчински Т.,Варавикова Е.,	Новото јавно здравство-вовед во 21-от век		2003
		3.	Mark Woodward	Epidemiology Study design and data Analysis Third edition	By Taylor & Francis Group,LLC	2014
	4.	Kenneth J Rothman, Sender Greenland, Timothy L.Lash	Modern Epidemiology	Lippincott Williams &Wilkins	2008	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	University of South Australia	Epidemiological Studies Overview	CRICOS Provider No 00121B	2025
		2.	David A. Savitz	Interpreting epidemiologic evidence: strategies for study design and analysis.	Oxford (NY): Oxford University Press;	2003
		3.	Detels R., Beaglehole R., Lansang MA., Gulliford M.	Oxford Textbook of public health (5 th edition)	Oxford University Press	2009

**ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)**

Ред.број 14		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЕПИДЕМИОЛОГИЈА НА ЖИВОТНА СРЕДИНА, ТЕМЕЛ НА ЈАВНОТО ЗДРАВСТВО			
2.	Код	ИПЈЗ-14			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	Прва година	семестар	прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Розалинда Исјановска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Да ги објасни и примени основните поими и концепти на примената на епидемиолошките принципи и методи на животната средина- кон биолошките агенси(патогени) и нивното влијание во снабдувањето со вода, отпадни материи, условите на домување и ракување со храната			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава: • 1.Вовед во епидемиологија на животната средина • 2.Ситемски пристапи • 3.Улогата на епидемиологија на животната средина Создавачки циклуси и загадување • 4.Основни елементи на истражување, експозиција, резултат, проценка • 5.Епидемиологија на животната средина според лице, место и време, • 6.Примена на епидемиологијата на животната средина Практична настава • Дефинирање на епидемиологија на животната средина • Идентификување начини на кои епидемиологијата на животната средина допринесува за здравјето • Разлика помеѓу проблем на истражување, истражувачко прашање и хипотеза			
13.	Заемна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Методи на учење: Теоретска настава: предавања, интерактивна настава, групна работа, прикажување на материјали прикажување и анализа на епидемиологија на животна средина; Практична настава: семинари, вежби и анализа на податоци, предлагање на мерки, излегување на терен, поставување на виртуелни проблеми. Индивидуална работа: дискусии, евалуација на научна литература, консултации во целост или по сегменти од интерес, есеи, семинарски работи Интерактивна настава (теоретска),вежби/ работилници				
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа				
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	45		
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	45		
		16.3.	Пракса: часови			
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	15		
		17.2.	Самостојни задачи: часови	15		
		17.3.	Домашно учење - задачи	60		
18	Услови за потпис	За да добие потпис, студентот е потребно да освои минимум бодови од семинарска работа/проект, теоретска и практична настава. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности и завршниот испит.				
19	Начин на оценување					
	19.1.	Тестови: бодови		15-25 бодови		
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		15-30 бодови		
	19.3.	Завршен испит: бодови		15-30 бодови		
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенска анонимна евалуација за предметот и наставникот кој ја изведува наставата.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ray M. Meril	Епидемиологија на животна средина Принципи и методи	Jones&Bartllet Learning	2009
		2.	Тулчински Т.,Варавикова Е.,	Новото јавно здравство-вовед во 21-от век		2003
		3.	Макси-Розено-Ласт, Роберт В. Волас и др.	Јавно здравство и превентивна медицина	Табернакул	2011

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		4.	Roberto Bertollini, Michael D. Lebowitz, Rodolfo Saracci, David A. Savitz	Environmental Epidemiology Exposure and Disease	Taylor & Francis Group	2019
		5.	Detels R., Beaglehole R., Lansang MA., Gulliford M.	Oxford Textbook of public health (6 th edition)	Oxford University Press	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	D. L. Sackett, W. S. Richardson, W. Rosenberg, and R. B. Haynes	Evidence-Based Medicine—How to Practice and Teach EBM	New York: Churchill Livingstone	1997
		2.	Evelyn O. Talbott Gunther F. Craun	Introduction to Environmental Epidemiology	Taylor & Francis Group, LLC.	1995
		3.	Irene A. Kreis, Araceli Busby, Giovanni Leonardi	Essentials of Environmental Epidemiology for Health Protection: A Handbook for Field Professionals	Oxford university press	2013

Ред.број 15		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ И БОЛЕСТИ ВО ВРСКА СО РАБОТАТА – ЈАВНОЗДРАВСТВЕНИ АСПЕКТИ			
2.	Код	ИПЈЗ-15			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра по медицина на трудот, Медицински факултет, УКИМ, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	Прва	семестар	прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Јордан Минов			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за	Положени испити од прв семестар			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	слушање и полагање на предметот			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Да се обезбеди знаење и вештина за препознавање, етиолошка проценка, дијагностика, третман и превенција на болестите поврзани со професионалната изложеност, како и за актуелната легислатива од оваа област. Студентот ќе биде оспособен да ги примени стекнатите знаења за изведување на научно-истражувачка работа и изработка на научен труд од оваа област		
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава: - Професионални болести и болести во врска со работата - дефиниција, легислатива, патогенеза, дијагностика, третман, превенција - Професионални болести и болести во врска со работата на респираторниот систем, КВС, црниот дроб, УТ, локомоторниот систем, ЦНС и ПНС, кожата - Професионални инфективни болести - Професионални малигни неоплазми Практична настава: - Астма во врска со работата/професионална астма - приказ на случаи и клиничко-епидемиолошки истражувања - ХОББ, хиперсензитивен пневмонит, силикоза, болести на белите дробови предизвикани од професионална експозиција на азбест, акутен иритационен респираторен синдром - приказ на случаи и клиничко-епидемиолошки истражувања - Професионален контакт дерматит, анафилаксија предизвикана од латекс - приказ на случаи - Професионално труење со олово, кадмиум и стирен - приказ на случаи - Професионален токсичен хепатит - приказ на случаи - Професионални оштетувања од висока температура - приказ на случаи - Професионални крвно преносливи инфективни болести - приказ на случаи - Професионални малигни неоплазми (респираторен систем, кожа, мочен меур) - приказ на случаи Индивидуална работа: - Евалуација на литература - Семинари (3) за дијагностички пристап кон болни со болести поврзани со работата - Консултации		
13	Заемна поврзаност на предметите	Има заемна поврзаност, предметот е компатибилен со студиската програма		
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Интерактивна настава, предавања, вежби, семинарска работа		
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	30
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	50
		16.3.	Пракса: часови	20
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	30
		17.2.	Самостојни задачи: часови	20
		17.3.	Домашно учење - задачи	30
18	Услови за потпис	Редовна посета на теоретската и практичната настава и семинарите. За да пристапи на завршниот испит студентот треба да изработи семинарски		

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		труд во писмена форма. Оценката се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот од бодовите од сите активности континуираните проверки и завршниот испит.				
19	Начин на оценување					
	19.1.	Тестови: бодови			15-25 бодови	
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови			20-40 бодови	
	19.3.	Завршен испит: бодови			25-35 бодови	
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анонимна судентска евалуација за предметот, наставникот и соработниците кои учествуваат во наставата.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Карацинска-Бислимовска Ј, Минов Ј, Ристеска-Куч С, Мијаковски Д, Столески С	Медицина на трудот	УКИМ, Скопје	2011
		2.	Минов Ј	Болести на белите дробови и плеврата поврзани со професионалната експозиција	Пристоп МК, Скопје & Институт за медицина на трудот на Р. Македонија, Скопје	2009
		3.	Minov J	COPD and the Workplace	Nova Science Publishers, Inc., New York	2016
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Braunwald E, Isselbacher KJ, Petersdorf JG, et al. (eds.)	Harrison’s Principles of Internal Medicine (17 th ed.)	McGrow-Hill Book Company, New York	2015
		2.	Rom WN (ed.)	Environmental and Occupational Health (4 th ed.)	Lippincot & Williams, Boston	2007

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

Ред.број 16		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РЕСПИРАТОРНО ЗДРАВЈЕ И АЕРОПОЛУТАНТИ ОД ЖИВОТНАТА И РАБОТНАТА СРЕДИНА – ЈАВНОЗДРАВСТВЕНИ АСПЕКТИ			
2.	Код	ИПЈЗ-16			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра по медицина на трудот, Медицински факултет, УКИМ, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	Прва	семестар	прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Јордан Минов			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Положени испити од прв семестар			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Да се обезбеди знаење за најважните аерополутанти од животната и работната средина кај нас, нивните ефекти врз респираторниот систем, како и за дијагностиката, третманот и превенцијата на респираторните болести поврзани со изложеноста на аерополутанти. Студентот ќе биде оспособен да ги примени стекнатите познавања за изведување на научно-истражувачка работа и изработка на научен труд од оваа област.			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава: • Аерополутанти од животната и работната средина - прадини, чадови, гасови и пареи • Активно и пасивно пушење • Респираторно здравје и аерополуција • Астма, ХОББ, хиперсензитивен пневмонит, фиброгени пневмокониози, акутен иритативен респираторен синдром, опструктивна sleep апнеа, малигни неоплазми на белите дробови • Превенција на оштетувањата на респираторното здравје предизвикани од аерополутантите од животната и работната средина Практична настава: • Проценка на аерополуцијата во животната и работната средина • Анамнеза и работна анамнеза, функционални нарушувања на белите дробови при опструктивниот и рестриктивниот синдром • Астма, ХОББ, егзацербации на астма и ХОББ, пневмокониози, опструктивна sleep апнеа, малигни неоплазми на белите дробови - прикази на случаи и на клиничко-епидемиолошки истражувања Индивидуална работа: • Евалуација на литература • Семинари (3) за најважните аерополутанти и нивните ефекти врз респираторното здравје • Консултации			
13.	Заемна поврзаност на	Има заемна поврзаност, предметот е компатибилен со студиската			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	предметите		програма			
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот		Интерактивна настава, предавања, вежби, семинарска работа			
15.	Вкупен расположив фонд на време		180 часови			
16.	Форми на наставните активности		16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	30	
			16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	50	
			16.3.	Пракса: часови	20	
17.	Други форми на активности		17.1.	Проектни задачи: часови	30	
			17.2.	Самостојни задачи: часови	20	
			17.3.	Домашно учење - задачи	30	
18	Услови за потпис		Редовна посета на теоретската и практичната настава и семинарите. За да пристапи на завршниот испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма. Оценката се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот од бодовите од сите активности континуираните проверки и завршниот испит.			
19	Начин на оценување					
	19.1.	Тестови: бодови			15-25 бодови	
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови			20-40 бодови	
	19.3.	Завршен испит: бодови			25-35 бодови	
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
				61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Анонимна судентска евалуација за предметот, наставникот и соработниците кои учествуваат во наставата.		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Карацинска-Бислимовска Ј, Минов Ј, Ристеска-Куч С, Мијакоски Д, Столески С	Медицина на трудот	УКИМ, Скопје	2011
		2.	Минов Ј	Болести на белите дробови и плеврата поврзани со професионалната експозиција	Пристоп МК, Скопје & Институт за медицина на трудот на Р. Македонија, Скопје	2009
		3.	Minov J	COPD and the Workplace	Nova Science Publishers, Inc., New York	2016
	22.2.	Дополнителна литература				

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Murray JF, Nadel JA (eds.)	Textbook of Respiratory Medicine (4 th ed.)	W.B. Saunders Company, Philadelphia	2005
	2.	Rom WN (ed.)	Environmental and Occupational Health (4 th ed.)	Lippincot & Williams, Boston	2007

Ред.број 17		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРОФЕСИОНАЛНИ МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ - ЈАВНОЗДРАВСТВЕНИ АСПЕКТИ			
2.	Код	ИПЈЗ-17			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за медицина на трудот, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	прва	Семестар	прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Сашо Столески			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Положени испити од прв семестар			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Да се обезбеди знаење и вештини за примена на основните принципи за превенција на професионалните малигни неоплазми, евалуација на достапната литература од оваа област, придонес за спроведување јавноздравствени интервенции за превенција на овие болести и оценка на успешноста на јавноздравствените интервентни програми од оваа област. Студентот ќе биде способен да ги примени стекнатите знаења за изведување на научноистражувачка работа и изработка на научен труд од областа на јавното здравство посветен на оваа проблематика.			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава: ○ Професионални малигни неоплазми – јавноздравствено значење ○ Професионални малигни неоплазми – дефиниција и професионален ризик етиопатогенезата, дијагностиката и третманот ○ Професионални хумани канцерогени – класификација според International Agency for Research on Cancer (IARC) ○ Професионални малигни неоплазми – епидемиолошки карактеристики и burden of the disease ○ Професионални малигни неоплазми - регистрација ○ Професионални малигни неоплазми - превенција ○ Професионални малигни неоплазми - можности за јавноздравствена			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		интервенција		
		Практична настава: • Јавноздравствени аспекти на професионалните малигни неоплазми на одделни органи и системи • Специфични case studies од интерес за јавното здравство – азбест, силициум диоксид, никел, хром, винил хлорид, јонизирачко и нејонизирачко зрачење, вирусен хепатит, афлатоксин и др. Индивидуална работа: ○ Евалуација на литература ○ Семинари (3) за јавноздравствен пристап кон професионалните малигни неоплазми ○ Консултации		
13	Заемна поврзаност на предметите	Има заемна поврзаност, предметот е компатибилен со студиската програма		
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Интерактивна настава, предавања, вежби, семинарска работа		
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	30
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	50
		16.3.	Пракса: часови	20
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	30
		17.2.	Самостојни задачи: часови	20
		17.3.	Домашно учење - задачи	30
18	Услови за потпис	Редовна посета на теоретската и практичната настава и семинарите. За да пристапи на завршниот испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма. Оценката се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот од бодовите од сите активности континуираните проверки и завршниот испит.		
19	Начин на оценување			
	19.1.	Тестови: бодови	15-25 бодови	
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови	20-40 бодови	
	19.3.	Завршен испит: бодови	25-35 бодови	
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анонимна судентска евалуација за предметот, наставникот и соработниците кои учествуваат во наставата.		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Карацинска-Бислимовска Ј, Минов Ј, Ристеска-Куч С, Мијакоски Д, Столески С	Медицина на трудот	Медицински факултет, УКИМ, Скопје	2011
2.	Rom WN (ed.)	Environmental and Occupational Health (4th ed.)	Lippincott & Williams, Boston	2007
3.	International Agency for Research on Cancer.	IARC Monograph on the Evaluation of the Carcinogenic Risk of Chemical To Humans. Some Industrial Chemicals. Vol. 115.	IARC, Lyon	2018
Дополнителна литература				
Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Anttila S, Boffetta P.	Occupational Cancers	Springer	2014
2.	Linda R, Mark C, Carl B, Carrie R.	Textbook of Clinical Occupational and Environmental Medicine 2nd Edition	Saunders	2004
3.	Carol J.B.	ICD-10-CM Draft Edition	Elsevier Health Sciences	2013

Ред.број 18		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПСИХОСОЦИЈАЛНИ ФАКТОРИ НА РАБОТНОТО МЕСТО - ЈАВНОЗДРАВСТВЕНИ АСПЕКТИ			
2.	Код	ИПЈЗ-18			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за медицина на трудот, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	Прва	семестар	прв/ втор
7	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Драган Мијакоски			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Положени испити од прв семестар
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Да се обезбеди знаење и вештини за: • примена на основните принципи на идентификација на психосоцијалните фактори на работното место; • анализа на стресот поврзан со работата и синдромот на согорување; • утврдување и примена на методологијата за анализа на стресогените фактори поврзани со работата според моделот на барања и ресурси на работното место; • да придонесе за спроведување јавноздравствени интервенции за превенција на негативните ефекти од психосоцијалните фактори на работното место и да овозможи креирање и примена на организациски интервенции според принципите на акциското истражување. Студентот ќе биде оспособен да ги примени стекнатите знаења за изведување на научно-истражувачка работа и изработка на научен труд од јавното здравство од оваа област.
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава: • Психолошки аспекти на работата - основен концепт и дефиниции • Значење на психосоцијалните фактори на работното место • Анализа на Моделот на барања и ресурси на работното место (Job Demands/Resources Model) • Стрес поврзан со работата и синдром на согорување - дефиниции, епидемиолошки податоци и негативни ефекти • Синдром на согорување vs. ангажирање на индивидуата при работењето • Значење на организациската култура и тимската работа • Јавноздравствени интервенции за превенција на негативните ефекти од психосоцијалните фактори на работното место • Улога на акциското истражување во креирање и примена на организациски интервенции - епидемиолошки студии и case studies со евалуација на научната литература од интерес Практична настава: • Утврдување и примена на методологијата за евалуација на психосоцијалните фактори на работното место, стресот поврзан со работата и синдромот на согорување • Практична примена на статистичките методи за анализа на психосоцијалните фактори на работното место, стресот поврзан со работата и синдромот на согорување и изведување релевантни заклучоци • Креирање на организациски интервенции за редуцирање на стресот поврзан со работата според принципите на акциското истражување Индивидуална работа: • Евалуација на литература • Семинари (3) за анализа на психосоцијалните фактори на работното место • Консултации
13	Засемна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот		Интерактивна настава, предавања, вежби, семинарска работа			
15.	Вкупен расположив фонд на време		180 часови			
16.	Форми на наставните активности		16.1.	Предавања - теоретска настава: часови	30	
			16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	50	
			16.3.	Пракса: часови	20	
17.	Други форми на активности		17.1.	Проектни задачи: часови	30	
			17.2.	Самостојни задачи: часови	20	
			17.3.	Домашно учење - задачи	30	
18	Услови за потпис		Редовна посета на теоретската и практичната настава и семинарите. За да пристапи на завршниот испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма. Оценката се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот од бодовите од сите активности континуираните проверки и завршниот испит.			
19	Начин на оценување					
	19.1.	Тестови: бодови			15-25 бодови	
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови			20-40 бодови	
	19.3.	Завршен испит: бодови			25-35 бодови	
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
				61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Анонимна судентска евалуација за предметот, наставникот и соработниците кои учествуваат во наставата.		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Караџинска-Бислимовска Ј, Минов Ј, Ристеска-Куч С, Мијаќоски Д, Столески С	Медицина на трудот	УКИМ Скопје	2011
		2.	Tulchinsky T, Varavikova E.	The New Public Health	Tulchinsky T, Varavikova E.	2014
		3.	Rom WN (ed.)	Environmental and Occupational Health (4 th ed.)	Lippincot & Williams, Boston	2007
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Sauter S, Murphy L, Colligan M, et al.	Stress at Work. DHHS (NIOSH) Publication No. 99-101	National Institute for Occupational Safety and Health (NIOSH).	1999

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

					Cincinnati, OH	
		2.	Leka S, Griffiths A, Cox T, Institute of Work, Health & Organizations	Work Organization and stress: systematic problem approaches for employers, managers and trade union representatives	World Health Organization (WHO), Geneva	2004
		3.	European Commission, Directorate- General for Employment and Social Affairs	Guidance on work- related stress. Spice of life or kiss of death?	Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg	2000
		4.	European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions	Work-related stress	European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, Dublin	2007
		5.	Bakker AB, Leiter MP (eds.)	Work engagement: a handbook of essential theory and research	Psychology Press, New York, NY	2010

Ред. број 19		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЛОБАЛИЗАЦИЈА И ЕФЕКТИТЕ ВРЗ ЗДРАВЈЕТО НА РАБОТНИЦИТЕ			
2.	Код	ИПЈЗ-19			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за медицина на трудот, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	прва	Семестар	прв/ втор
7	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. Д-р Јованка Караџинска Бислимовска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Стекнувања знаења и вештини во примена на научно-истражувачките методи во оценка на ефектите на глобализација врз здравјето на работниците			

12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава: Поглавје 1: Глобализација-причини и влијание бврз здравјето-позитивни и негативни ефекти - глобализација и глобална економија влијание врз здравјето на работниците- позитивни и негативни ефекти; - позитивни ефекти:економски раст и подобрување на животен стандард, зголемен пристап до здравствената заштита и информации, вовед во нови технологии. - негативни ефекти: зголемена несигурна и опасна работа, психолошки стрес во врска со работа, ширење на стари и нови инфективни болести (Ковид19), трансфер на технологии и експозиција на опасни супстанции, климатски промени, намалување на социјална заштита и зголемена нееднаквост меѓу одделни групи на работници. Поглавје 2: Глобализација и промени во технологиите, промени во системот за безбедност и здравје при работа - Регионална мапа на хазарди-карактеристики и специфики; - Промени во технологијата, комуникации, движење на луѓе и стоки,финансии,знаења и здравјето на работниците; - Компетитивни цели и новини во технологиите, менаџментот и пазарот на трудот, дигитализација –нови форми и начини на работа, работа од дома, работа на далечина итн.-рефлексија врз здравјето на работниците; - Безбедност и здравје при работа-промени на услови на работа и работното место, професионални ризици, БЗР стандарди. Служби за медицина на трудот -нови предизвици во услови на глобализацијата; Поглавје 3:Справување со последици на глобализацијата, ЈЗ интервенции и програми за унапредување на здравјето на работниците - Справување со предизвици на глобализацијата-јакнење на социјална заштита, промоција на пристојна работа, јакнење на БЗР стандарди, поддршка на одржлив развој, интерсекциски пристап. - Јавноздравствени интервенции и програми за здравјето на работниците во услови на глобализацијата. Практична настава: Избрани студии на случај (на пр. ментално здравје, специфични професионални ризици, промени во светот на работата и др.): - идентификација на проблемот, - анализа, - конкретни ЈЗ решенија и интервенции Индивидуална настава: Евалуација на литература (desk research) - Семинари, проектна задача - Консултации		
13	Заемна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма		
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Интерактивна настава, предавања, студии на случај- вежби, семинарска работа, проектна задача		
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	30
		16.2.	Вежби (лабораториски,	20

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

			аудиториски), семинари, тимска работа: часови		
		16.3.	Пракса: часови	10	
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	30	
		17.2.	Самостојни задачи: часови	20	
		17.3.	Домашно учење - задачи	70	
		Редовно следење на теоретската и практичната настава и семинарите. За да пристапи на завршниот испит студентот треба да изработи проектна задача во писмена форма и да ја презентира Оценката се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот од бодовите од сите активности континуираните проверки и завршниот испит			
19	Начин на оценување				
	19.1.	Тестови: бодови		20 бодови	
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		50 бодови	
	19.3.	Завршен испит: бодови		30 бодови	
20	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анонимна судентска евалуација за предметот			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Карацинска Бислимовска Ј, Минов Ј, Ристеска-Куч С, Мијакоски Д, Столески С.	Медицина на трудот-универзитетски учебник	УКИМ Скопје
		2.	Detels R, Beaglehole R, Lansang MA, and Gulliford M.editors	Oxford Textbook of Public Health.6th edition <i>Journal of Public Health</i> , Volume 38, Issue 3, 17 September 2016, Page 623, https://doi.org/10.1093/pubmed/fdv134	Oxford:Oxford University Press.
		3.	Tulchinsky TH, Varavikova EA	The New Public Health:	Elsevier Academic Press
		22.2.	Дополнителна литература		
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	
	Година				

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		1.	Fatjri Nur Tajuddin	Globalization of Health: Positive or Negative? (Anthropological Perspective)	European Journal of Social Science Education and Research. Volume 11, Issue 1:22-28	2024
		2.	Ernest Madu	The impact of globalisation on the health of at-risk population	Global Governance Project, Berlin	2025

Ред. број 20		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЗДРАВСТВЕНА ПОЛИТИКА И СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ - ДИГИТАЛИЗАЦИЈА И ВЕШТАЧКА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА ВО ПРАКСА			
2.	Код	ИПЈЗ-20			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за Социјална медицина, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	По избор	семестар	прв/ втор
7	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Фимка Тозија			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на овој предмет, студентот ќе го продлабочи знаењето од областа на здравствена политика, стратешко планирање во здравството, економика во здравството, реформи во здравството, дигитализација и вштаква интелигенција, и би требало да биде способен: • Да врши анализа на политиките – политичко мапирање и развива стратегии • Да го објасни сеопфатниот пристап на евалуацијата на здравјето на			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		населението		
		• Да примени економски евалуации за одредување приоритети во здравството и креирање здравствена политика • Да дефинира јавно-здравствен проблем, развие стратегија • Да ги идентификува предностите и слабостите на дигитализацијата и вештачката интелигенција за креирање здравствена политика		
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Содржина на предметната програма: Теоретска настава Поглавје 1 – Евалуација на здравје и здравствен систем и здравствена политика • Етика и здравствена политика • Евалуација на здравствената состојба • Евалуација на перформансите на здравствени систем • Здравствена политика, евалуација и одредување приоритети, контрола на трошоците • Политичка анализа, анализа на силите - политичко мапирање и стратегија за здравствена политика Поглавје 2 –Економски евалуации и здравствена политика • Потребa за здравствени услуги и побарувачка за здравје и здравствени услуги • Користење на економски податоци за: стратешко планирање во здравството, буџетирањето, епидемиолошките цели и за контрола на квалитетот • Економски евалуации и одредување приоритети за здравствена политика • Анализа на јавно-здравствен проблем, ОСРП и ПЕПРЛ Поглавје 3 – Здравствена политика базирана на докази – дигитализација и вештачка интелигенција во пракса • Одбирање интервенција и дизајн на стратегија за интервенција • Планирање на мониторинг и евалуација, промоција и комуникации • Организација, лидерство и водење промена кон резултати • Реформи во здравството, пристап на цела Влада и цело општество • Дигитализација и вештачката интелигенција во пракса за стратешко планирање и креирање политика за подобро јавно здравје Практична настава: за секое поглавје со примена на подолу наведените методи за групна и индивидуална работа Анализа на здравствени системи и здравствена политика во Европа и во РС Македонија.		
13	Заемна поврзаност на предметите	Нема		
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Методи на учење: Теоретска настава: предавања, on line настава, интерактивна настава, групна работа, прикажување на филмови од областа Практична настава: семинари, вежби со калкулации и анализа на податоци, дискусии, демонстрација, компјутерска симулација и интернет, алатки на вештачка интелигенција Индивидуална работа: евалуација на научна литература, критичко читање, консултации, консултации по сегменти од интерес, есеи, семинарска работа, проектна задача		
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	30
		16.2.	Семинари, вежби, тимска работа: часови	30

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови		30	
		17.2.	Самостојни задачи: часови		30	
		17.3.	Домашно учење - задачи		60	
18	Услови за потпис	Студентот е задолжен активно да ги следи сите предвидени активности со коишто освојува бодови како дел од завршното оценување. Студентот ќе учествува во изготвување план на истражување, анализа на податоци, пишување извештај и презентација на проект во јавен семинар. Следењето и активното учество во наставата е задолжително Самостојно изготвување на семинарски теми нивно презентирање и дебатирање е задолжително.				
	Начин на оценување			бодови		
	19.1.	Тестови: бодови		-		
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		40		
	19.3.	Завршен испит: бодови		60		
20	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Континуирана евалуација за предметот и изведувањето на наставата			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	WHO	Ethics and governance of artificial intelligence for health. Guidance on large multi-modal models.	Geneva: World Health Organization; 2024. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO.	2024
		2.	Tulchinsky TH, Varavikova EA, Cohen MJ	The New Public Health. Third Edition	Academic Press	2023
		3.	<u>David B Olawade, Ojima J Wada</u> et al.	Using artificial intelligence to improve public health: a narrative review	Front Public Health . 2023 Oct 26;11:1196397. doi: 10.3389/fpubh.2023.1196397	2023
		4.	WHO	Global strategy on digital health 2020-2025. Geneva:	World Health Organization; 2021. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO	2021
		5.	Detels R, Karim QA, et al.	Oxford Textbook of Global Public Health (7 th ed.)	Oxford: Oxford University Press.	2021
		6.	Kawachi I, Lang I, Ricciardi W.	Oxford Handbook of Public Health Practice (4 th Edit.)	Oxford University Press	2020

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Paulien Tensen, Francisca Gaifém et al.	Electronic Personal Health Records for Mobile Populations: A Rapid Systematic Literature	Review. <i>Int. J. Environ. Res. Public Health</i> 2025, 22(4), 488; https://doi.org/10.3390/ijerph22040488	2025
	2.	UN	UN Summit of the Future – Outcome Documents. The Pact for the Future, Global Digital Compact, and Declaration on Future Generations,	United Nations New York	2024
	3.	UN	Implementing the Secretary-General’s Roadmap for Digital Cooperation: July 2022 Update,	United Nations, New York	2022
	4.	E. Mossialos, M. Wenzl, R. Osborn, D. Sarnak	2015 International Profiles of Health Care Systems	London School of Economics and Political Science, The Commonwealth Fund	2016
	5.	UN	Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development	UN	2015
	6.	Tozija F. , Gjorgjev D., Gudeva Nikovska D.	Measurement, Monitoring and Evaluation of Public Health Systems. Assessment of Essential Public Health Functions. In: Methods and Tools in Public health. Zaletel Kragelj Lj et al.	Hans Jacob Publishing Company	2010
7.	CDC	SMDP. Healthy Plan – it™ a tool for planning and managing public health programs.	Centers for Disease Control	2005	

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

Ред.број 21		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЗДРАВЈЕ НА МИГРАНТИ И ПРИМЕНА НА ВЕШТАЧКАТА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА			
2.	Код	ИПЈЗ-21			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за Социјална медицина, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	По избор	семестар	прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Фимка Тозија			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на овој предмет студентот ќе го продлабочи знаењето за здравствените ризици и здравјето на мигрантите, организацијата на здравствена заштита и пристапот до здравствени услуги за културолошки различни популации и би требало да биде способен: • Да го објасни сеопфатниот пристап на здравјето на мигрантите; • Да ги идентификува главните ризик фактори за здравјето на мигрантите и за нееднаквости за здравје на мигрантите; • Да ги идентификува најдобрите практики за здравствени услуги кои одговараат на потребите на мигрантите во различни земји во Европа; • Да ги идентификува предностите и слабостите на вештачката интелигенција за здравјето на мигрантите			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Содржина на предметната програма: Теоретска настава Поглавје 1 - Здравје на мигранти • Дефиниции и терминологија за мигранти и здравје на мигранти • Здравјето на мигрантите како јавно здравствен проблем • Здравствени ризици за мигранти и вулнерабилност на мобилните популации • Нееднаквости за здравје • Перцепција на болест, симптоми и лекување во различни социо-културолошки контексти			

		Поглавје 2 – Здравствена заштита за мигранти • Културолошка сензитивност и културолошки диверзитет на здравствени услуги за мобилни популации • Здравствени системи и културолошки диверзитет • Потреба за културолошки компетентни здравствени работници • Улога на културолошки медијатори за подобрување на комуникацијата помеѓу давателите на здравствени услуги и корисниците мигранти • Примена на пристап на цела Влада и цело општество за обезбедување на соодветна здравствена заштита за мигрантите Поглавје 3 – Добри практики за здравје на мигранти и вештачката интелигенција • Здравствена состојба на мигрантите во Европа • Добри практики за здравствени услуги кои ги задоволуваат потребите на мигрантите во земји во Европа; • Подрачја на подобрување на здравствените услуги за мигрантите. • Вештачката интелигенција во пракса за подобро здравје на мигрантите • Предности и слабости на вештачката интелигенција за подобро здравје на мигрантите Практична настава: за секое поглавје со примена на подолу наведените методи за групна и индивидуална работа. Анализа на политиката за здравствена заштита за мигранти во Европа и во земјата.		
13.	Заемна поврзаност на предметите	Нема		
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Методи на учење: Теоретска настава: предавања, on line настава, интерактивна настава, групна работа, прикажување на филмови од областа Практична настава: семинари, вежби со калкулации и анализа на податоци, дискусии, демонстрација, компјутерска симулација и интернет Индивидуална работа: евалуација на научна литература, критичко читање, консултации, консултации по сегменти од интерес, есеи, семинарска работа, проектна задача		
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	30
		16.2.	Семинари, вежби, тимска работа: часови	30
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	30
		17.2.	Самостојни задачи: часови	30
		17.3.	Домашно учење - задачи	60
18.	Услови за потпис	Студентот е задолжен активно да ги следи сите предвидени активности со коишто освојува бодови како дел од завршното оценување. Студентот ќе учествува во изготвување план на истражување, анализа на податоци, пишување извештај и презентација на проект во јавен семинар. Следењето и активното учество во наставата е задолжително Самостојно изготвување на семинарски теми нивно презентирање и дебатирање е задолжително.		

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

19	Начин на оценување			бодови		
	19.1.	Тестови: бодови			-	
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови			40	
	19.3.	Завршен испит: бодови			60	
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода		5 (пет) (F)
				51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
				61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
				од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
				од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
				од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Континуирана евалуација за предметот и изведувањето на наставата		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Stephen A. Matlin, Johanna Hanefeld, Ana Corte-Real at al.	Digital solutions for migrant and refugee health: a framework for analysis and action.	The Lancet Regional Health - Europe Volume 50: March 2025, 101190	2025
		2.	WHO	Mapping Health Systems' Responsiveness to Refugee and Migrant Needs	World Health Organization, Geneva	2021
		3.	F. Tozija	North Macedonia MIPEX 2020. In Editors: Solano, Giacomo & Huddleston, Thomas (2020). Migrant Integration Policy Index 2020.	IOM. CIDOB and MPG Barcelona/ Brussels	2020
		4.	F. Tozija, T. Lizana	Migrant Health Policy in European Union (EU) and a non EU country: Current situation and future challenges for improvement	South Eastern European Journal of Public Health (SEEJPH). doi: 10.4119/seejph-3369.	2020
		5.	Angelka Jankulovska, Fimka Tozija.	The Right of Access to Health Care for Migrants in the Republic of North Macedonia - Barriers and Challenges.	Journal of Health, Medicine and Nursing Vol.70, 2020: 20-25 ISSN 2422-8419	2020
		6.	IOM	Summary Report on the MIPEX Health Strand and Country Reports	IOM Geneva	2016
	22.2.	Дополнителна литература				

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Paulien Tensen, Francisca Gaifém et al.	Electronic Personal Health Records for Mobile Populations: A Rapid Systematic Literature	Review. <i>Int. J. Environ. Res. Public Health</i> 2025, 22(4), 488; https://doi.org/10.3390/ijerph22040488	2025
2.	UN	Summit of the Future – Outcome Documents. The Pact for the Future, Global Digital Compact, and Declaration on Future Generations	United Nations New York	2024
3.	L. Salgado, H. Beirens	What Role Could Digital Technologies Play in the New EU Pact on Migration and Asylum?.	Migration Policy Institute Europe, Brussels	2023
4.	UN	Implementing the Secretary-General's Roadmap for Digital Cooperation: July 2022 Update,	United Nations, New York	2022
5.	A. Lebano, S. Hamed, H. Bradby, <i>et al.</i>	Migrants' and refugees' health status and healthcare in Europe: a scoping literature review	BMC Public Health, 20 (2020), p. 1039, 10.1186/s12889-020-08749-8	2020
6.	E. Mossialos, M. Wenzl, R. Osborn, D. Sarnak	2015 International Profiles of Health Care Systems	London School of Economics and Political Science, The Commonwealth Fund	2016

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

Ред.број 22		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЗДРАВСТВЕН МЕНАЏМЕНТ			
2.	Код	ИПЈЗ-22			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за социјална медицина, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	Прва	Семестар	прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Моме Спасовски			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	По завршување на наставата докторандот ќе усвои знаења за: • Да ја дефинира улогата на менаџментот на сите нивоа на здравствените служби и јавно здравствени организации; • Да ја примени теоријата на менаџментот во планирањето на здравството и новото јавно здравство; • Да ја продолжи подготовката за водечките улоги во организациите за здравствени услуги; • Да ја опише одговорноста и методите за оценување и регулирање на технолошкиот развој на здравствената заштита; • Да се оспособи за примена на TQM алатката во подобрување на квалитетот на здравствената заштита, градење на консензус и тим; • Да се оспособи за аналитички приод на здравствените системи. • Да идентификува јавноздравствени проблеми поврзани со полето на работа; • Да ги препознава и дискутира за етички и правни прашања на националните здравствени системи.			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава – основни принципи на здравствен менаџмент Се опфатени следните содржини: • Теории на организацијата - структура, хиерархиски бирократски модел наспроти мрежа; • Стратегиско планирање при управување со организации; • Улогата на менаџерот (раководителот) во организациите за здравствена заштита - визија, стратегиско планирање, мотивација, одлучување, лидерство, TQM, консензус и градење на тим; • Финансирање и одредување буџети во здравствени организации на примарно, секундарно и терцијарно ниво; • Извори на финансирање: даноци, грантови во помош, цена на услуга, капитација, блок грантови; • Улогата на владите во здравствените системи - одредби, регулатива и финансии; • Кадровско раководење во здравствените служби – работни односи, оценување на потребите, преговарање за склучување договор за работа, жалби, мотивација; 8. Маркетинг, конкуренција и односи со заедницата за здравствените услуги; • Управувана здравствена заштита и регионални здравствени системи;			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		- Оценување на технологијата; - Раководење со специјалистички, дијагностички и терапевтски и јавноздравствени служби; - Здравствени информативни системи за раководење со здравствениот систем; - Рамноправност (еднаквост) за здравје и алокација на ресурсите; - Оценување на квалитетот, подобрување, внатрешна ревизија и механизми на надворешна акредитација; - Организациска структура и култура; - Здравствена политика; - Права на пациентите. Очекувани резултати: Докторандот ќе усвои знаења со здравствен менаџмент во здравствениот систем и организации во светот и Македонија. Практична примена на вештини во јавноздравствената научка и пракса Во второто поглавје се опфатени содржини на практична работа и вежби: - Учење преку зададени теми, проблеми: примена на вештини на здравствен менаџмент за решавање; - Сценарио за комуникација во тим, решавање на конфликти; - Алатка за одредување на приоритети (Brainstorming, гласање, критериуми за приоритети, постапки преку flowchart); - Развивање на рибина коска-fishbone дијаграм за причина-ефект; - Методи за мерливи индикатори за работата на организација (countermeasures matrix, cost-benefit analysis); - SWOT анализа на здравствена организација; - Алатка на TQM (идентификување на причина за подобрување, сегашна состојба, анализа, резултати, стандардизација, идни планови). Очекувани резултати: Докторандот ќе знае да поставува проблем (problem statement) и цели за подобрување на состојбата (improvement target) во една организација; Дополнително, ќе може самостојно да идентификува причини за настанување на проблемот, како и да предлага мерки за редукција и елиминација на причините, и план за одржување на напредокот.									
13.	Заемна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма									
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Методи на учење: Интерактивни предавања, семинари со претходно зададени теми, практична примена на содржините преку индивидуална и групна работа. Практични вежби и семинари со тимска работа преку анализа на случај, демонстрација, компјутерска симулација. Индивидуална работа: дискусија, консултации, проектни и самостојни задачи за подготовка на семинарски проект и презентација.									
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови									
16.	Форми на наставните активности	<table> <tr> <td>16.1.</td><td>Предавања- теоретска настава. часови</td><td>60</td></tr> <tr> <td>16.2.</td><td>Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови</td><td>30</td></tr> <tr> <td>16.3.</td><td>Пракса: часови</td><td></td></tr> </table>	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	60	16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	30	16.3.	Пракса: часови	
16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	60									
16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	30									
16.3.	Пракса: часови										
17.	Други форми на активности	<table> <tr> <td>17.1.</td><td>Проектни задачи: часови</td><td>30</td></tr> <tr> <td>17.2.</td><td>Самостојни задачи: часови</td><td>30</td></tr> </table>	17.1.	Проектни задачи: часови	30	17.2.	Самостојни задачи: часови	30			
17.1.	Проектни задачи: часови	30									
17.2.	Самостојни задачи: часови	30									

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		17.3.	Домашно учење – задачи: часови	30		
18	Услови за потпис	Докторандот може да оствари право на потпис и да пристапи на завршен испит откако ќе освои минимум бодови од учество во наставата и од семинарската работа/проект со усна презентација.				
19	Начин на оценување		бодови			
	19.1.	Активност и учество во наставата	12 – 20			
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови	24 – 40			
	19.3.	Завршен испит: бодови	24 – 40			
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 59 бода	5 (пет) (F)		
			60 x до 68 бода	6 (шест) (E)		
			69 x до 76 бода	7 (седум) (D)		
			од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)		
			од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)		
			од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Донев Д., Спасовски М., Тозија Ф., Косевска Е. и сор.	Социјална медицина	УКИМ, Медицински факултет во Скопје	2013
		2.	Tulchinsky T.H., Varavnikova E.A., Cohen M.J.	The New Public Health. Fourth Edition	Academic press, San Diego	2023
		3.	K.Petkovski, V. Simonovska, M. Spasovski, E.Rutebemberwa	Healthcare Management	Makerere Unuversity Printery; ISBN No.978-9970-35-005-6	2014
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Абделхак М., Гростик С., Хакен МЕ., Џејкобс Е	Здравствени информации	Магор	2010
		2.	CDC	Introduction to Total Quality Management, course in Management for International Public Health-Workbook.	U.S. Centers for Disease Control and Prevention, Georgia	2004

Ред.број 23	Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАВО И ЈАВНО ЗДРАВСТВО		
2.	Код	ИПЈЗ-23		
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за социјална медицина, Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус		
6.	Академска година / семестар	Година	Прва	Семестар прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6		
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Моме Спасовски		
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема		
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	По завршување на наставата докторандот ќе усвои знаења за: • Дефинирање на јавно здравствените функции во различни нивоа на управа; • Дефинирање на методите кои се на располагање на владините организации за работа со јавно-здравствените одговорности и активности; • Употреба на принципите на новото јавно здравство во активностите од национално, државно, регионално и локално ниво на управа; • Разбирање на системот за здравствена заштита во С. Македонија (легислатива, администрирање, обезбедување на здравствена заштита и акредитација); • Здравствената политика и јавното здравство (влијание на глобализацијата и преглед на легислативи); • Унапредување на здравјето и легислативни аспекти; • Биоетички и медицинско-правни аспекти на јавно-здравствени приоритети.		
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Поглавје 1 – правни принципи во јавноздравствената наука и практика Во првото поглавје се опфатени следните содржини во теоретската и практичка настава: • Здравствен систем и организација на здравствена заштита; • Здравствена политика; • Национална законска рамка во областа на медицина, здравство и јавно здравје; • Здравствени стратегии, акциони планови и национални програми; • Социјални и социоекономски детерминанти на здравје; • Легислативни рамка за унапредување на здравјето на населението и заедницата. Очекувани резултати: Докторандот ќе ја проучи и осознае легислативната рамка на здравството и јавно здравје.		

		Поглавје 2 – правни предизвици во јавното здравје Во второто поглавје се опфатени следните содржини: • Актуелни проблеми и предизвици во јавното здравје; • Биоетички дилеми; • Вештачката интелигенција (AI) и јавно здравје: правни и етички аспекти; • Big data: рамка за собирање и обработка на податоци на населението; • Правни аспекти на здравствено информатички систем, чување и обработка на податоци; • Одговор на пандемии и јавноздравствени кризи: правни и етички аспекти • Практични вежби: дискусија преку метод на приказ на случаи, права на пациенти, и интерактивни работилници за предизвиците и улогата на правото во јавното здравје. Очекувани резултати: Докторандот да совлада вештини за критичко размислување, да ги разбира, дискутира и предлага решенија за адресирање на правните предизвици во јавното здравје.		
13.	Заемна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма		
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Методи на учење: Интерактивни предавања, семинари со претходно зададени теми, практична примена на содржините преку индивидуална и групна работа. Практични вежби и семинари со тимска работа преку анализа на случај, демонстрација, компјутерска симулација, игра на улоги. Индивидуална работа: дискусија, консултации, критична евалуација и разбирање на легислативи, проектни и самостојни задачи за подготовка на семинарски проект и презентација.		
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	60
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	30
		16.3.	Пракса: часови	
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	30
		17.2.	Самостојни задачи: часови	30
		17.3.	Домашно учење – задачи: часови	30
18.	Услови за потпис	Докторандот може да оствари право на потпис и да пристапи на завршен испит откако ќе освои минимум бодови од учество во наставата и од семинарската работа/проект со усна презентација.		
19.	Начин на оценување		бодови	
	19.1.	Активност и учество во наставата		12 – 20
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		24 – 40
	19.3.	Завршен испит: бодови		24 – 40
20.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 59 бода	5 (пет) (F)
			60 x до 68 бода	6 (шест) (E)
			69 x до 76 бода	7 (седум) (D)
			од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)
			од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)
			од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Давитковски Б., Тупанчески Н., Павловска-Данева А., Трендафилова А., Карандиска-Бислимовска Ј., Спасовски М., и сор.	Право и јавно здравство	УКИМ, Правен факултет во Скопје	2009
		2.	Tulchinsky Т.Н., Varavnikova Е.А., Cohen M.J.	The New Public Health. Fourth Edition	Academic press, San Diego	2023
		3.	Martin R.	International Encyclopedia of Public Health: Law and Public Health Policy	Academic press, San Diego	2008
		4.	Донев Д., Спасовски М., Тозија Ф., Ќосевска Е. и сор.	Социјална медицина	УКИМ, Медицински факултет во Скопје	2013
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Adirim Т.	Artificial Intelligence for Public Health In: Adirim, Т. (eds) Digital Health, AI and Generative AI in Healthcare	Springer, Cham	2025
		2.	Horney J.A.	The COVID-19 Response: The vital role of the Public Health Professional	Academic press, San Diego	2022
	3.	Detels R., Beaglehole R., Lansang MA., Gulliford M.	Oxford Textbook of public health (5 th edition)	Oxford University Press	2009	

**ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)**

Ред.број 24		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ И СТРУКТУРНИ КОМПЕТЕНЦИИ НА ЗДРАВСТВЕНИТЕ ПРОФЕСИОНАЛЦИ			
2.	Код	ИПЈЗ-24			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за социјална медицина, Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	прва	семестар	прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Елена Ќосевска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	По завршувањето на овој предмет, студентот ќе го продлабочи знаењето од областа на културолошките и структурните компетенции на идни здравствени професионалци за надминување на нееднаквоста, диспаратите, невидливата дискриминација, како и влијанието на социо-економските фактори при здравствената заштита на пациентите со посебен фокус на маргинализираните групи. Други цели: • стекнување на знаења, вештини и техники за практикување на наративната медицина со фокус на културолошките и структурните компетенции при здравствената заштита; • проучување на примери за нееднаквости при здравствената заштита со посебен фокус на вулнерабилните групи; • сензибилизација за прифаќање на правата за здравје и еднаквост во национален и европски контекст.			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Содржина на предметната програма: • Наративна медицина, наративна етика и техника-поими (односите здравствен работник-пациент, во секојдневната клиничка пракса); • Етички аспекти на истражувања врз луѓе и кај ранливото население; • Културолошки компетенции -дефиниција, важноста на културолошките разлики во медицински контекст (културна идентификација, јазични бариери, метод на комуникација итн.), интеркултурно образование; • Структурни компетенции (поим за “структурна ранливост”, извори и ефекти од socioeconomicката нееднаквост); • Медицинска одговорност за недискриминација (во релација со пациентите..), ставови, знаење, вештини; • Здравствен систем, право на здравје, процеси на дискриминација (стереотипи, предрасуди, разлики), принципи на недискриминација во ЕУ и во национални рамки; • Набљудување на феноменот на дискриминација со соодветен пристап на заштитата на здравјето кај вулнерабилните групи (ХИВ позитивни лица, жени и деца жртви на насилство, ЈГБТИ лица, сексуални работници, лица кои користат дроги, лица со неспособност, роми. сиромашни луѓе, и други групи);			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		- Анализа на статусот на Ромите, како најзастапени вулнерабилни групи (историја, здравје, култура, вработување, јазик. социо-економски статус, еманципација итн., (во Европски и национален контекст); - Поимот еднаквост и неговите претпоставки: формална и суштинска равноправност меѓу различните социјални групи и намалување на здравствените разлики; - Респектирање на човековите права за живот, здравје, приватност, фамилијарен живот и недискриминација.				
13	Заемна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма				
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Методи на учење: Теоретска настава: предавања, интерактивна настава, групна работа Практична настава: семинари, вежби со анализа на податоци, демонстрација, компјутерска симулација, приказ на филмови, подготовка на проекти Индивидуална работа: есеи, семинарска работа, консултации, евалуација на научна литература, консултации по сегменти од интерес				
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа				
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	45		
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	45		
		16.3.	Пракса: часови			
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	15		
		17.2.	Самостојни задачи: часови	15		
		17.3.	Домашно учење - задачи	60		
18.	Услови за потпис	Редовност на теоретската и практична настава, положени тестови и изготвен проект				
19.	Начин на оценување					
	19.1.	Тестови: бодови		9-15		
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		3-5		
	19.3.	Завршен испит: бодови		48-80		
20.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставникот кој учествува во изведувањето на наставата.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Косевска Е., Стефановска В. В., Најчевска М., Исмаил Георгиевска Лј., Спасовски М., Димова Ц., Положани А.,	Културолошки и структурни компетенции на здравствените работници – учебник	Фондација Отворено Општество- Македонија	2018

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

			Мирчевска Л., Рајчановска Д.			
		2.	Косевска Е., Стефановска В. В., Најчевска М., Исмаил Георгиевска Лј., Спасовски М., Димова Ц., Положани А., Мирчевска Л., Рајчановска Д.	Културолошки и структурни компетенции на здравствените работници – практикум	Фондација Отворено Општество- Македонија	2018
		3.	Rita Charon	Principles and Practice of Narrative Medicine	Oxford University Press	2017
		4.	Vasile Astărăstoae Cristina Gavrilovici Mihaela Vicol Dezideriu Gergely Sandu Ion.	Ethics and nondiscrimination of vulnerable groups in the health system	Editura „Gr.T. U. M. F. Iasi, Copyright, ADIS, 2011	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jonathan M. Metzl Helena Hansen	Structural competency: Theorizing a new medical engagement with stigma and inequality Structural Stigma and Population Health	Social Science & Medicine Volume 103, Pages 126– 133	2014
		2.	Quesada J., Holmes SM, Sue K., Bourgois Ph.,	Re-invigorating the social history: "Structural vulnerability" as a tool for promoting structural competence in health care.	Academic Medicine structural Vulnerability Manuscript: 1-17	2015

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

Ред.број 25		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРОМОЦИЈА НА ЗДРАВЈЕ И ПРЕВЕНЦИЈА НА БОЛЕСТИ			
2.	Код	ИПЈЗ-25			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за социјална медицина, Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	прва	семестар	прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Елена Косевска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	По завршувањето на овој предмет, студентот ќе го продлабочи знаењето од областа на промоцијата на здравје и превенција на болести и ќе биде способен, врз основа на проценка на здравствената состојба на населението врз основа на основни индикатори за здравствена промоција, да ги дефинира здравствените приоритети за унапредување на здравјето и превенцијата на болести, како основни елементи за подготовка на законската регулатива во здравствениот сектор, да ги применува современите едукативни методи и средства, да изготвува превентивни програми за промоција на здравје на национално, регионално и локално ниво, применувајќи ги основните концепти, принципи и стратегии.			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Содржина на предметната програма: • Дефинирање на значењето на поимите за: здравствена промоција, здравствена едукација, превенција на болести – концепти, стратегии • Одредување на здравствени приоритети:промоција на социјалната одговорност за здравје, консолидација на партнерството и соработката за здравје, обезбедување на инфраструктура за здравствена промоција • Спроведување на принципите за здравствена промоција – научност, активност, мултидисциплинарност, континуираност и др. • Научно-истражувачката работа во функција на проценка на состојби и одредување на ризик • Подрачја и содржини на промотивни и превентивни активности – здрави градови, здрави училишта, здрави болници, здрава работна средина и др. • Изработка на здравствени индикатори за мерење на квалитет на услуги од област на промоција на здравје и превенција на болести • Методи и средства за здравствена едукација • Изработка на национални стратешко-развојни документи – здравствено промотивни програми на национално, регионално и локално ниво • Евалуација на социо-економските нееднаквости и вулнерабилност на ризични групи • Застапување и ефективни комуникациски вештини во функција на здравствениот и социјален маркетинг			

**ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)**

13.	Заемна поврзаност на предметите		Со сите предмети во студиската програма			
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот		Методи на учење: Теоретска настава: предавања, интерактивна настава, групна работа Практична настава: семинари, вежби со анализа на податоци, демонстрација, компјутерска симулација, приказ на филмови, подготовка на проекти Индивидуална работа: есеи, семинарска работа, консултации, евалуација на научна литература, консултации по сегменти од интерес			
15.	Вкупен расположив фонд на време		180 часа			
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови		45	
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови		45	
		16.3.	Пракса: часови			
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови		15	
		17.2.	Самостојни задачи: часови		15	
		17.3.	Домашно учење - задачи		60	
18	Услови за потпис		Редовност на теоретската и практична настава, положени тестови и изготвен проект			
19	Начин на оценување					
	19.1.	Тестови: бодови				
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		15-30 бодови		
	19.3.	Завршен испит: бодови		15-30 бодови		
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска анонимна евалуација за предметот и наставникот кој учествува во изведувањето на наставата.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Donev D., Pavlekov G., Kragelj Zaletel Lj.:	HEALTH PROMOTION AND DISEASE PREVENTION. A Handbook for Teachers, Researchers, Health professionals and Decision Makers	FPH-SEE, Programmes for training and Research in Public Health,	2007
		2.	Wallace/Maxcy-Rosenay-Last	Public Health&Preventive Medicine	The McGraw-Hill Companies,2008 Tabernakul Skopje	2010
		3.	James Woodall, Ruth Cross	Essentials of Health Promotion	SAGE Publications, Incorporated,	2021

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		4.	World Health Organization	Health promotion glossary of terms 2021	WHO, Geneva,	2021
		5.	Susan R. Thompson	Title: The essential guide to public health and health promotion	Abingdon, Oxon ; New York, NY : Routledge	2023
		6.	Dr Jérôme Salomon Mr Omar Abdi	Mental health of children and young people: service guidance	World Health Organization and the United Nations Children's Fund (UNICEF)	2024
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Донев Д., Мирчевска Л., Велковски З., Косевска Е., Стојановска В., Глигоров И., Ризова Е.	Промоција на здравјето и здравствено воспитание	Медицински факултет Скопје	2014
		2.	Давитковски Б., Тупанчевски Н., Павловска-Данева А., Бислимовска Ј., Спасовски М., Чакар З., Косевска Е.	Унапредување на здравјето и превенција на болестите. Во Право и јавно здравство.	Правен факултет, УКИМ, Скопје	2009
		3.	WHO – Health Promotion	WHO report on the global tobacco epidemic, 2025: warning about the dangers of tobacco	WHO, Geneva	2025

Ред.број 26		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	БЕЗБЕДНА ХРАНА И ЈАВНО ЗДРАВЈЕ			
2.	Код	ИПЈЗ-26			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра по хигиена, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	прва	семестар	прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Гордана Ристовска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема		
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	- Идентификација на клучни активности за превенција на болестите поврзани со небезбедна храна - Приоритети за градење на капацитети за одговор на епидемии со небезбедна храна кај сите надлежни тела и истражувачки центри		
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава: Запознавање со комплексноста на јавно здравственото значење на безбедна храна и снабдување со храна. Оптоварување со болести со небезбедна храна на национално, регионално и глобално ниво. Поврзаност на безбедна храна со други глобални јавно здравствени проблеми: климатски промени, антимикробна резистенција, кризни состојби катастрофи. Релација меѓу системите за производство на храна и животната средина, тековни и нови закани по јавното здравје, земајќи ги во предвид факторите како што се еднаквост, притисокот на побарувачката, историските, економските и политичките сили кои влијаеле на системите за храна. Улогата на јавноздравствените професионалци во планирањето на производство и пристап до храната. Семинари: Студентот ќе истражува и анализира во соработка со наставникот. Анализа на национални стратегии и акциони планови за безбедна храна и исхрана, здравствена сигурност и други. Сите фактори, политики и евалуација на превземени мерки ќе бидат дискутирани и презентирани. Индивидуална работа: Анализа на патокази и политики за справување со глобални предизвици, евалуација на научна литература, идентификација на три до пет можности и предизвици за да се подобри безбедноста на храната и јавното здравје.		
13	Заемна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма		
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Предавања, интерактивна настава, пребарување на нова литература, анализа на студии на случај, анализа на национални и интернационални стратегии и акциони планови, подготовка и презентација на семинарска работа.		
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	40
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	50
		16.3.	Пракса: часови	
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	30
		17.2.	Самостојни задачи: часови	30
		17.3.	Домашно учење - задачи	30
18.	Услови за потпис			
19.	Начин на оценување		бодови	
	19.1.	Тестови: бодови		
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		25-50
	19.3.	Завршен испит: бодови		25-50
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентот пополнува прашалник за евалуација на наставата.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ѓорѓев Д, Кендровски В, Ристовска Г.	Хигиена на храна и исхрана	Медицински факултет, Републички завод за здравствена заштита	2008
		2.	EFSA & ECDC	The European Union One Health 2023 Zoonoses report. 2024	EFSA & ECDC	2024
		3.	Hussaini Anthony Macun	Significance, prevention and control of food related diseases.	InTech	2016
		4.	WHO	The burden of foodborne diseases in the WHO European Region	WHO Regional Office for Europe	2017
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Noémie Levy, Tiago Cravo Oliveira Hashiguchi, Michele Cecchini,	Food safety policies and their effectiveness to prevent foodborne diseases in catering establishments: A systematic review and meta-analysis,	Food Research International,	2022
		2.	Gallo M, Ferrara L, Calogero A, Montesano D, Naviglio D.	Relationships between food and diseases: What to know to ensure food safety.	Food Research International.	2020
		3.	Grace D.	Burden of foodborne disease in low-income and middle-income countries and opportunities for scaling food safety interventions.	Food Security.	2023

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

Ред.број 27		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЕДНО ЗДРАВЈЕ ПРИСТАП И ГЛОБАЛНО ЗДРАВЈЕ			
2.	Код	ИПЈЗ-27			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра по хигиена, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	прва	семестар	прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. Д-р Гордана Ристовска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Да го разбира концептот на јавно здравје (One Health approach) низ примери за имплементација на национално и глобално ниво; Да осознае кои глобални предизвици и закани за јавното здравје можат да бидат надминати со примена на концептот Едно Здравје			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава: Едно Здравје пристап – дефиниција, поими, интеракција, координација и комуникација меѓу релевантни чинители, организации и институции. СЗО, ФАО и ОИЕ- меморандум за соработка за надминување на заканите по здравјето на човекот, животните и животната средина. Глобални закани за јавното здравје и презентација на примери во кои е имплементиран концептот Едно Здравје за намалување на последиците. Климатски промени и Едно Здравје пристап- презентација на примери за справување со овој предизвик. Едно Здравје пристапот во справување со антимикробната резистенција и безбедноста на храната како глобална закана. Улогата на јавноздравствените професионалци во концептот Едно Здравје за подобро глобално здравје. <i>Семинари:</i> Анализа на патокази, водичи и акциони планови од меѓународни организации кои го подржуваат концептот Едно здравје, анализа на примери за имплементација на концептот Едно Здравје во одредени земји и региони. Индивидуална работа: Дискусии, анализа на политики за справување со глобални предизвици, евалуација на научна литература, подготовка на семинарска работа и усна презентација на изградени ставови и знаења за мерките за унапредување на глобалното здравје.			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

13.	Заемна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма				
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Предавања, интерактивна настава, пребарување на нова литература, анализа на студии на случај, анализа на национални и интернационални стратегии и акциони планови, подготовка и презентација на семинарска работа.				
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа				
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	40		
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	50		
		16.3.	Пракса: часови			
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	30		
		17.2.	Самостојни задачи: часови	30		
		17.3.	Домашно учење - задачи	30		
18.	Услови за потпис					
19.	Начин на оценување			бодови		
	19.1.	Тестови: бодови				
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		25-50		
	19.3.	Завршен испит: бодови		25-50		
20.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентот ќе пополни прашалник за евалуација на наставата.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	FAO, UNEP, WHO, and WOA. H.	One Health Joint Plan of Action (2022-2026). Working together for the health of humans, animals, plants and the environment.	FAO, UNEP, WHO, and WOA. H.	2022
		2.	WHO Regional Office for Europe.	Adaptation guide on the One Health approach for the WHO European Region	WHO	2024

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		3.	Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO), World Organisation for Animal Health (OIE) & World Health Organization (WHO)	Memorandum of understanding between the United Nations Food and Agriculture Organization and the World Organisation for Animal Health and the World Health Organization.	FAO, OIE, WHO	2018
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број				
		1.	ECDC	Guide for the development of national One Health roadmaps on antimicrobial resistance in the Western Balkans	ECDC	2024
		2.	Barton Behraves C.	Introduction. One Health: over a decade of progress on the road to sustainability.	Rev Sci Tech	2019
		3.	Rüegg S, Häsler B; Zinsstag J.	Integrated approaches to health: a handbook for the evaluation of One Health	Wageningen: Wageningen Academic Publishers	2018

**ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)**

Ред.број 28		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЈАВНОЗДРАВСТВЕНИ АСПЕКТИ НА ДЕБЕЛИНАТА			
2.	Код	ИПЈЗ-28			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра по хигиена, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	Прва	Семестар	прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Игор Спирски			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	По завршувањето на предметот, студентот ќе добие специфични знаења поврзани со јавноздравствените аспекти на дебелината како ризик фактор за појава на незаразни болести, но и за компликации при заразни болести. Студентот би требало да биде способен: • Да ја дефинира и класифицира дебелината кај возрасни и деца; • Да користи алатки за дефинирање и класификација на дебелината; • Да ги процени ризиците за појава на дебелината поврзани со исхраната, околината и стилот на живеење; • Да усвои знаења во врска со телесниот состав и ризиците по здравјето; • Да го процени јавноздравствениот ризик поврзан со дебелина; Да усвои знаења за јавноздравствени интервенции за спречување на појава на дебелина.			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Поглавје: • Мерења за докажување на присуство на зголемена телесна тежина и дебелина • Мерења за проценка на телесен состав • Влијание на исхраната за појава на дебелина • Влијание на околината и стилот на живеење за појава на дебелина • Оптовареност на здравствениот систем заради дебелина • Комуникација на проблеми поврзани со исхрана и дебелина • Креирање на политики базирани на докази поврзани со дебелината како ризик фактор • Јавноздравствени интервенции за намалување на ризикот од појава на дебелина Резултат: • Усвоено знаење за објективна проценка на зголемена телесна тежина и дебелина • Усвоено знаење за објективизација на телесен состав • Усвоено знаење за насоки за исхрана кои промовираат здравје			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		• Усвоено знаење за детерминанти од околината кои влијаат на дебелината • Усвоено знаење за влијанието на дебелината врз здравствените трошоци • Усвоени знаења за пристапот при комуникација на јавноздравствените аспекти на дебелината • Усвоени знаења за носење на информирани политики базирани на докази Усвоени знаења за јавноздравствени политики за намалување на ризиците за појава на дебелина и промена на растечките трендови				
13	Заемна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма				
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Методи на учење: Теоретска настава: предавања, интерактивна настава, групна работа, следење на актуелности од областа на предметот. Практична настава: семинари, вежби, користење на алатки за калкулација и проценка на ризик, симулации, анализа на случаи. Индивидуална работа: Дискусии, пребарување и анализа на научна литература, консултации согласно специфичен интерес, есеи, семинарски теми и проектни задачи.				
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови				
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	20		
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	20		
		16.3.	Пракса: часови	10		
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	40		
		17.2.	Самостојни задачи: часови	40		
		17.3.	Домашно учење - задачи	50		
18	Услови за потпис	Над 60% присуство на наставните активности				
19	Начин на оценување		бодови			
	19.1.	Тестови: бодови		40		
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		40		
	19.3.	Завршен испит: бодови		20		
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Континуирана евалуација за содржините на предметот, ангажираноста на наставникот и за изведувањето на наставата				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ѓорѓев Д, Кендровски В, Ристовска Г, Димитровска З.	Хигиена на храна и исхрана	Медицински факултет	2008
		2.	WHO	European Regional Obesity Report	WHO Regional Office for Europe	2022

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		3.	De Bruyne L, Pinna K.	Nutrition for health and health care	Cengage	2020
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	WHO	Commercial determinants of noncommunicable diseases in the WHO European Region	WHO Regional Office for Europe	2024
		2.	Swinburn BA, Kraak VI, Allender S, Atkins VJ, Baker PI, Bogard JR, Brinsden H, Calvillo A, De Schutter O, Devarajan R, Ezzati M.	The global syndemic of obesity, undernutrition, and climate change: the Lancet Commission report	The Lancet	2019
		3.	Институт за јавно здравје	Насоки за исхрана на населението во Република Македонија	ИЈЗ	2014

Ред.број 29		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРОЦЕНКА НА РИЗИКОТ ПО ЗДРАВЈЕТО ОД ФАКТОР(И) НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА			
2.	Код	ИПЈЗ-29			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра по хигиена, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	Прва	семестар	прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Вонр. проф. д-р Мирјана Димовска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Овој предмет ги запознава студентите со принципите, методологиите и пристапите за проценка на ризикот по здравјето на луѓето предизвикан од изложеност на хемиски, биолошки и физички фактори од животната средина.			

		Се разработуваат чекорите на проценката на ризикот, карактеризацијата на опасности, проценка на изложеност и управување со ризик. Акцент се става на практична примена на научни податоци, модели и регулативи во процесот на проценка и комуникација на ризикот. Квантификацијата на ризикот со употреба на различни мерни единици односно индикатори (смртни случаи кои можат да се припишат на аерозагадувањето на пример, DALY (Disability-Adjusted Life Years), YLL (Years of Life Lost) и YLD (Years of life with Disability)) обезбедува податоци кои претставуваат основа за донесувањето на одлуки, креирање на политики како и приоритизација на истите или пак приоритизација на научно-истражувачките програми. Главната цел на предметот е јакнење на капацитетите на последипломците за употреба на достапните бази на податоци, самостојна проценка на клучните индикатори наведени погоре како и употреба на добиените резултати во секојдневната работа. Примената на најновите научни сознанија од областа на Здравствената екологија вклучително и проценката на ризикот придонесуваат кон креирање на јавноздравствени политики и политики во сите останати области базирани на докази.
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Поглавје 1: Вовед во проценката на ризикот 1.1 Дефиниција на ризик и проценка на ризик 1.2 Историја и значење на проценката на ризик по здравјето (развој на Студиите за глобално оптоварување со болести (Global Burden of Disease studies)) 1.3 Главни компоненти на процесот 1.4 Примери на фактори од животната средина Резултати од учење: Студентот ќе може да дефинира ризик и да го објасни неговото значење за здравјето на луѓето; Ќе ги разбере фазите на проценката на ризик, ќе може да идентификува примери на еколошки ризици (хемиски, биолошки, физички). Поглавје 2: Идентификација и карактеризација на опасност 2.1 Методи за идентификација на опасности 2.2 Класификација на опасни супстанции 2.3 Токсиколошки профили и патишта на изложеност 2.4 Биолошки ефекти и механизми на дејство Резултати од учење: Студентот ќе може да опише како се идентификуваат и карактеризираат опасностите; ќе научи некои токсиколошки концепти како LD50, NOAEL, LOAEL; ќе ги разликува различните патишта на изложеност (ингестија, инхалација, дермално). Поглавје 3: Проценка на изложеност 3.1 Извори на изложеност 3.2 Методи за мерење и моделирање на изложеност 3.3 Временски аспекти: краткорочна vs долгорочна изложеност 3.4 Популациски и индивидуални фактори што влијаат на изложеноста 3.5 Достапни бази на податоци за клучните индикатори и алатки за визуелизација на оптоварувањето со болести Резултати од учење: Студентот ќе знае како да опише изложеност на популација; ќе може да користи основни модели за проценка на изложеност; ќе разбере фактори што влијаат на варијации во изложеноста меѓу поединци. Поглавје 4: Карактеризација на ризик 4.1 Комбинирање на податоци од опасност и изложеност 4.2 Квантитативна и квалитативна анализа на ризик

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		4.3 Несигурност и чувствителност во проценката 4.4 Интегрирање на проценетите здравствени ефекти во анализа на ризик 4.5 Примена на методологии за проценка на придобивките по здравјето од услогласувањето со меѓународни стандарди, норми и обврски Резултати од учење: Студентот ќе може да изработи основна карактеризација на ризик; ќе ги разбере концептите на несигурност и чувствителност; ќе знае како се поврзуваат опасноста, изложеноста и здравствениот ризик. Поглавје 5: Управување и комуникација на ризик 5.1 Стратегии за намалување и контрола на ризик 5.2 Улога на политиките и регулативите 5.3 Комуникација со јавност и засегнати страни 5.4 Етички аспекти во управување со ризик Резултати од учење: Студентот ќе може да предложи стратегии за управување со ризик; ќе ги разбере улогите на институциите и регулативите; ќе може да објасни како се комуницира ризик на разни целни групи. Поглавје 6: Примена на проценката на ризик – студии на случај Пример, Проценка на ризик од загаден воздух, загадена вода за пиење, хемиски загадувачи, ризици од пестициди и храна, Проценка на ризик во урбани и индустриски средини. Резултати од учење: Студентот ќе може да анализира реални случаи на проценка на ризик; ќе може да примени знаења во практичен контекст; ќе знае да формулира препораки базирани на резултати од проценки.		
13	Заемна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма		
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Предавања, презентации, студии на случај, on line настава и интерактивна настава, систематски преглед на летаратура (Cochrane Library), директни пресметки во Excel и достапни софтвери, визуелизација на добиените резултати, семинарска работа – предлог студија за проценка на здравствен ризик поврзан со одреден ризик фактор од животната средина.		
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	30
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	30
		16.3.	Пракса: часови	
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	30
		17.2.	Самостојни задачи: часови	30
		17.3.	Домашно учење - задачи	60
18	Услови за потпис			
19	Начин на оценување			
	19.1.	Тестови: бодови	20	
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови	80	
	19.3.	Завршен испит: бодови		
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација		
22.	Литература			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	WHO, IPCS harmonization project document, no. 8	WHO human health risk assessment toolkit: chemical hazards, second edition	WHO	2021
		2.	Otto Hanninnen, Anne Knol	European Perspectives on Environmental Burden of Disease. Estimates for nine stressors in six European countries	University Printing Helsinki Finland	2015
		3.	WHO, ERegional Office for Europe	The Global Burden of Disease Concept	WHO	2015
		4.	Tulchinsky TH, Varavikova EA	The new Public Health: An Introduction for the 21 st Century	Elsevier Academic Press	2014
		5.	Geof Rayner, Tim Lang	Ecological Public Health: Reshaping the Conditions for Good Health	Routledge, New York	2012
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	USA EPA	Conducting a Human Health Risk Assessment	USA EPA	2025
		2.	USA EPA	The Health Impact Assessment (HIA) Resource and Tool Compilation: A Comprehensive Toolkit for New and Experienced HIA Practitioners in the U.S.	USA EPA	2016

Ред.број 30		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЈАВНО ЗДРАВСТВО ВО УСЛОВИ НА ИТНОСТИ И КАТАСТРОФИ			
2.	Код	ИПЈЗ-20			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра по хигиена, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	прва	Семестар	прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Михаил Кочубовски			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема		
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Предизвици и улоги на здравствениот систем за подготовка и одговор при вонредни/кризни состојби		
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска работа: Вовед, дефиниција:здравствена екологија-здравје-болест-околина, промени во животната средина-релација со здравјето на човекот; DPSEEA методологија во процена на здравствено еколошките ризици. Глобални еколошки движења и притисоци и здравствено еколошки предизвици. Здравствена екологија при катастрофи (водоснабдување, отпад, санитација, сместување, фактори на животната средина, стандарди на SPHERE). Законска регулатива во областа на вонредни/кризни состојби. Меѓународен здравствен правилник и конвенции и протоколи во функција на глобалната заштита на животната средина и здравјето. Анализа на хазард и ризик за интерсекторско планирање при вонредни/кризни состојби. Комуникација при ризик. Процена на штетите и анализа на потребите, брза проценка на здравствените потреби. Процес на опоравување и реконструкција – закани по животната средина и здравјето Индивидуална работа: Дискусии, евалуација на научна литература, семинари, консултации по сегменти од интерес		
13	Заемна поврзаност на предметите	Со сите предмети во студиската програма		
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Предавања, интерактивна настава, пребарување на нова литература, анализа на јавноздравствените ризици при кризни, итни и вонредни состојби, подготовка и презентација на семинарска работа.		
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	50
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	40
		16.3.	Пракса: часови	
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	30
		17.2.	Самостојни задачи: часови	30
		17.3.	Домашно учење - задачи	30
18	Услови за потпис	Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и да освои минимум бодови. За да пристапи на завршен испит студентот треба да подготви семинарски труд, а потоа пристапува на завршен испит. Оценката за предметот се формира според сите активности учество на наставата, семинарската тема и завршниот испит.		
19	Начин на оценување		бодови	
	19.1.	Тестови: бодови	60 бодови	
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови	20 бодови	
	19.3.	Завршен испит: бодови	20 бодови	
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентот пополнува прашалник за евалуација на наставата.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кочубовски М.	План за подготвеност и одговор на здравствениот систем при справување со итни, кризни остојби и катастрофи	Министерство за здравство, Скопје, 2017 www.iph.mk	2017
		2.	Кочубовски М.	План за одговор при вонредни/кризни остојби на ниво на ЈЗУ Универзитетска Клиника по хируршки болести „Св.Наум Охридски“-Скопје	Министерство за здравство	2013
		3.	IASC	Inter-Agency Contingency planning guidelines for humanitarian assistance	Inter-Agency Standing Committee – IASC	2007
		4.	WHO	Manual for the health care of children in humanitarian emergencies	WHO	2008
		5.	Кочубовски М., Ристовска Г., Димовска М., Спироски И.	Хигиена и здравствена екологија	Високошколски учебник. Издавач: Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Медицински Факултет-Скопје. СР - Каталогизација во публикација 613 (075.8), ISBN 978-608-5028-19-1, COBISS.MK-ID 66210821, Национална и Универзитетска библиотека “Св. Климент Охридски”-Скопје; 2025: 1-336	2025

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кочубовски М.	Интерен сет од презентации во Power Point и видео клипови	Интерно	2013
		2.	Тулчински Т.	Новото јавно здравство	НИП Студентски збор	2014
	22.2.	3.	www.who.int http://www.who.int/emergencies/en/ http://www.safehospitals.info/ http://www.euro.who.int/chemsafety http://www.who.int/hac/en/ http://www.epa.gov/ http://www.cdc.gov/ http://new.paho.org/ www.unisdr.org/wdrc-2008-2009 http://www.who.int/emergencies/en/ http://www.euro.who.int/en/countries/the-former-yugoslav-republic-of-macedonia/news/news/2016/12/who-in-the-former-yugoslav-republic-of-macedonia-supports-a-simulation-exercise-to-test-health-crisis-preparedness-in-the-veles-region			

Прилог бр. 31		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	НЕОНАТАЛЕН СКРИНИНГ НА ГЕНЕТСКИ БОЛЕСТИ КАКО ЈАВНОЗДРАВСТВЕН ПРОГРАМ			
2.	Код	ИПЈЗ-31			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за хумана генетика, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј”, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	1	семестар	прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Науч. сов. д-р сци. Виолета Анастасовска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Докторандите ќе се запознаат со важноста на неонаталниот скрининг како јавноздравствен превентивен програм за рано откривање на вродени генетски болести пред појавата на клиничките знаци, рано отпочнување со терапија и превенцијата на морбидитетот и морталитетот во популацијата.			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава: • Скринингот на новороденчиња како главен аспект на успехот на јавното здравје • Основни поими за скрининг на популацијата • Историјат на неонаталните скрининг програми • Организација на национален скрининг во популацијата • Индикации и критериуми за скрининг на генетски болести кои			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		претставуваат јавноздравствен проблем • Неонатален скрининг за конгенитален хипотироидизам • Неонатален скрининг за цистична фиброза • Неонатален скрининг за фенилкетонурија • Неонатален скрининг на вродени грешки во метаболизмот на аминокиселините • Неонатален скрининг на вродени грешки во метаболизмот на органски киселини • Неонатален скрининг на вродени грешки во метаболизмот на масни киселини • Неонатален генетски скрининг на спинална мускулна атрофија • Значењето на неонаталниот скрининг за рано откривање и превенирање на вродени генетски болести • Значење на скринингот за генетско советување • Предности и предизвици на скринингот • Придобивки за јавното здравство од неонаталниот скрининг Практична настава: • Приказ на практични примери позитивни на скрининг, планирање на дијагностички процедури, подготовка на ревијална анализа на скрининг програми во светски рамки, евалуација на научна литература. Проектна задача – семинарска работа: • Изготвување на семинарска работа која ќе опфати некоја од темите опфатени со теоретската настава.		
13	Заемна поврзаност на предметите	Нема		
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Интерактивно учество во предавања, вежби, дискусии, самостојна изработка на семинарски труд, самостојно планирање и организирање на популационен скрининг за одредена болест, критички осврт на научни трудови		
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	45
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	45
		16.3.	Пракса: часови	
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	15
		17.2.	Самостојни задачи: часови	15
		17.3.	Домашно учење - задачи	60
18	Услови за потпис	Редовна посета на теоретска настава и вежби		
19	Начин на оценување		бодови	
	19.1.	Тестови: бодови		
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		15-30 бодови
	19.3.	Завршен испит: бодови		15-30 бодови
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација		

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Dubay KS, Zach TL	Newborn Screening	StatPearls Publishing LLC
		2.	Catherine E. Burns PhD RN CPNP-PC FAAN, Ardys M. . Dunn PhD RN PNP et al.	Pediatric primary care	Elsevier
		3.	Angela E. Raffle, J.A.Muir Gray	Screening: Evidence and Practice	Oxford University Press
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Brendan Lee, Fernando Scaglia	Inborn errors of metabolism-from neonatal screening to metabolic pathways	Oxford University Press
		2.	Michael J. Bennett	Follow-up Testing for Metabolic Diseases Identified by Expanded Newborn Screening Using Tandem Mass Spectrometry	The National Academy of Clinical Biochemistry
		3.	Grosse S.D.	Showing Value in Newborn Screening: Challenges in Quantifying the Effectiveness and Cost-Effectiveness of Early Detection of Phenylketonuria and Cystic Fibrosis	Healthcare

Прилог бр. 32		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕНЕТИКА НА ЈАВНОТО ЗДРАВЈЕ			
2.	Код	ИПЈЗ-32			
3.	Студиска програма	Докторски студии по јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за хумана генетика, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	1	семестар	прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Науч. сов. д-р сци. Виолета Анастасовска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема						
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Докторандите ќе се запознаат со примена на достигнувањата во генетиката и молекуларната биологија во подобрување на здравјето во популацијата и во превенцијата на болести. Ќе се запознаат како генетиката на јавното здравје се движи подалеку од генетиката на индивидуално ниво со цел да се справи со пошироките импликации од генетските откритија врз јавното здравје и како тие откритија се интегрираат во инфраструктурата, политиките и развојот на програмите во јавното здравство.						
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава: • Основни податоци за ДНК молекулата • Проектот за човечкиот геном (Human Genome Project) 1990–2003 и негова примена во спречување на болести и подобрување на здравјето на населението • Генетски ДНК полиморфизми • Генетски варијанти поврзани со ретки болести во популацијата • Генетски варијанти поврзани со чести хронични болести во популацијата • Растечко влијание на револуцијата во генетиката врз практиката на јавното здравство во новиот милениум • Интеграција на генетиката во инфраструктурата, политиките и развојот на програмите во јавното здравство • Стратегија за програмите управувани од јавното здравје: „Генотипска превенција на болести“ - прекинување на пренесувањето на генетските особини од една генерација на друга преку репродуктивно советување, тестирање на носители, пренатална дијагноза и прекинување на бременоста. „Фенотипска превенција на болести“ - спречување на болести кај луѓе со специфични генотипови преку прекинување на штетната интеракција на кофакторите од животната средина (хемиски, физички, нутритивни, инфективни агенси) со генетската варијација на луѓето или со користење на генска терапија за корекција на недостатокот на генскиот производ. • Придобивки и ризици од генетско тестирање во популацијата • Целни популации за генетски истражувања во јавното здравство • Етички, правни и социјални импликации од интервенциите на генетиката во јавното здравство • Примена на генетиката во истражувањата и образованието во јавното здравство Практична настава: • Приказ на практични примери од примена на генетиката како алатка за постигнување на целите во јавното здравство, самостојно планирање на програми и политики со интегрирање на сознанијата од генетиката за подобрување на здравјето на населението и превенција на болести, евалуација на научна литература. Проектна задача – семинарска работа: • Изготвување на семинарска работа која ќе опфати некоја од темите опфатени со теоретската настава.						
13.	Заемна поврзаност на предметите	Нема						
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Интерактивно учество во предавања, вежби, дискусии, самостојна изработка на семинарски труд, критички осврт на научни трудови.						
15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови						
16.	Форми на наставните активности	<table border="1"> <tr> <td>16.1.</td><td>Предавања- теоретска настава. часови</td><td>45</td></tr> <tr> <td>16.2.</td><td>Вежби (лабораториски,</td><td>45</td></tr> </table>	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	45	16.2.	Вежби (лабораториски,	45
16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	45						
16.2.	Вежби (лабораториски,	45						

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

			аудиториски), семинари, тимска работа: часови			
		16.3.	Пракса: часови			
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	15		
		17.2.	Самостојни задачи: часови	15		
		17.3.	Домашно учење - задачи	60		
18	Услови за потпис	Редовна посета на теоретска настава и вежби				
19	Начин на оценување			бодови		
	19.1.	Тестови: бодови		/ бодови		
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		15-30 бодови		
	19.3.	Завршен испит: бодови		15-30 бодови		
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	<u>Veron Ramsuran, Tulio de Oliveira</u>	Chapter 2.6: Genomics and public health, In: <i>Oxford Textbook of Global Public Health</i> , 7 edn,	Oxford Academic	2021
		2.	<u>Claudia N. Mikail</u>	Public Health Genomics: The Essentials	<u>John Wiley & Sons, Inc.,</u>	2008
		3.	<i>Muin J. Khoury, Wylie Burke, Elizabeth Thomson</i>	Genetics and Public Health in the 21st Century: Using Genetic Information to Improve Health and Prevent Disease	Oxford University Press	2000
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	<u>Debra J. H. Mathews</u>	Chapter 54: An Overview of Ethics and Public Health Genetics, In: The Oxford Handbook of Public Health Ethics,	Oxford Handbooks Online	2019
		2.	Stewart A, Brice P, Burton H, Pharoah P, Sanderson S, Zimmern R.	Genetics in health services, In: Genetics, Health Care and Public Policy: An Introduction to Public Health Genetics.	Cambridge University Press	2007
		3.	<i>Scott Burris, Lawrence O. Gostin, Deborah Tress</i>	Genetics and Public Health in the 21st Century. Public Health Surveillance of Genetic Information: Ethical and Legal Responses to Social Risk	Oxford University Press	2000

Прилог бр. 33		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ХЕПАТОЦЕЛУЛАРЕН КАРЦИНОМ – ВАЖНОСТА НА СКРИНИНГ ПРОГРАМАТА ЗА НЕГОВА РАНА ДЕТЕКЦИЈА			
2.	Код	ИПЈЗ-33			
3.	Студиска програма	Јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по интерна медицина Клиника за Гастроентерохепатологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	прв	семестар	прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Вонр. проф. д-р Бети Тодоровска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, по потреба англиски			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Целта на наставниот предмет е да обезбеди напредни и интегрирани знаења за хепатоцелуларниот карцином (HCC) – најчестиот примарен тумор на црниот дроб – преку истражувачка и клиничка перспектива и да даде акцент на скрининг програмата за негова рана детекција. Предметот им овозможува на студентите критичка евалуација на биолошките механизми, факторите на ризик, современите дијагностички и терапевтски пристапи, како и пристап до истражувачки методи за развој на нови терапии. По успешно завршување на предметот, студентот ќе може да: • Ја објасни патогенезата и молекуларните механизми поврзани со настанување на HCC. • Ги идентификува главните етиолошки фактори: HBV, HCV, цироза, метаболна болест, афлатоксини и др. • Анализира современи пристапи за рана детекција и молекуларна дијагностика. • Го евалуира менаџментот на HCC според водечките клинички препораки (BCLC, AASLD, EASL). • Проектира истражувачки проекти за биомаркери, имунотерапија или таргетирана терапија. • Критички ги оценува резултатите од клинички студии и научна литература. • Го разбере влијанието на HCC врз јавното здравје и приоритетите во неговото скринирање и превенција.			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Епидемиологија и фактори на ризик • Глобална и регионална распространетост • HBV, HCV, цироза, MASLD/MASH • Генетски и средински фактори Молекуларна биологија и патогенеза • Оксидатиски стрес, хронично воспаление, геномска нестабилност • Онкогени патеки: Wnt/β-catenin, p53, TERT, mTOR • Stem клетки и микроокружување на туморот			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		Дијагноза и класификација - Улога на алфа-фетопротеин (AFP), PIVKA-II и нови биомаркери - Ултразвук, CT, MRI, CEUS - Ликвидна биопсија и генетски профили - BCLC класификација, TNM, ALBI Терапевтски пристапи - Хирургија (резекција), аблативни процедури (RFA, MWA) - Трансплантација на црн дроб – Милански и UCSF критериуми - Трансартериска хемоемболизација (TACE), TARE - Системски терапии: - Таргетирани агенси: Sorafenib, Lenvatinib, Regorafenib - Имуноterapiја: Nivolumab, Atezolizumab + Bevacizumab - КОМБИНИРАНИ терапии Скрининг, следење и прогноза - Скрининг кај пациенти со цироза и хроничен хепатит В и С - Стадиум на болеста, следење, појава на рецидив - Индикатори на преживување Истражувачки насоки и иновации - Геномика, протеомика и персонализирана медицина - Имплементација на нови биомаркери во клиничка пракса - Истражувања за микробиомот и имунорегулација		
13	Заедна поврзаност на предметите			
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	- Интерактивни предавања - Семинарски излагања со критички преглед на литература - Индивидуално истражување под менторство - Анализа на студии на случај и клинички сценарија - Увид во мултидисциплинарни тимови (хепатолози, хирурзи, онколози, патолози, радиолози).		
15.	Вкупен расположив фонд на време	180		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	20
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	50
		16.3.	Пракса: часови	
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	
		17.2.	Самостојни задачи: часови	20
		17.3.	Домашно учење - задачи	90
18	Услови за потпис	За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови.		
19	Начин на оценување			
	19.1.	Тестови: бодови		10-20 бодови
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		35-45 бодови
	19.3.	Завршен испит: бодови		15-35 бодови
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анонимна евалуација на програмата и начинот на нејзиното изведување				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	European Association for the Study of the Liver	EASL Clinical Practice Guidelines on the management of hepatocellular carcinoma	Journal of Hepatology, July 2024, vol. - j 1–60	2024
		2.	Wedemeyer, Mauss, Berg, Keitel, Rockstroh, Sarrazin	HEPATOLOGY A clinical textbook 11th Edition 2024–2025	Design: Hanno Schaaf Schaafkopp.de	2024-2025
		3.	Lawrence S. Friedman & Paul Martin	Handbook of Liver Disease, 4 th Edition	Elsevier	2016
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Соња Генадиева Ставриќ (уредник), група на автори	Интерна медицина	Деканат на Медицински факултет во Скопје	2020
		2.				

Прилог бр. 34		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ХРОНИЧНИ ВИРУСНИ ХЕПАТИТИ В, С И D			
2.	Код	ИПЈЗ-34			
3.	Студиска програма	Јавно здравство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по интерна медицина Клиника за Гастроентерохепатологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	прв	семестар	прв/ втор
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Вонр. Проф. д-р Бети Тодоровска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, по потреба англиски			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и	Предметот има за цел да овозможи длабинско, мултидисциплинарно и истражувачко разбирање на хроничните вирусни хепатити,			

	резултати од учењето:	вклучувајќи ги хепатитис В, С, D и нивните современи клинички, молекуларни и епидемиолошки аспекти. Програмата ја подготвува студентот за самостојно истражување, развој на научни трудови и интеграција на нови терапии во клиничката практика. По завршување на наставниот предмет, студентот ќе биде способен да: • Анализира патогенеза, имунолошки механизми и молекуларна биологија на вирусите HBV, HCV и HDV. • Интерпретира современи стратегии за дијагноза, проценка на стадиум на болеста и предиктори на прогресија. • Проценува ефективност и безбедност на антивирусни третмани вклучувајќи DAAs, нуклеозидни/нуклеотидни аналози и нови експериментални терапии. • Анализира влијанието на коинфекции (HIV, HDV), метаболни состојби и имунолошки нарушувања кај хроничните вирусни хепатити. • Проектира и спроведува сопствено истражување во областа. • Критички оценува научна литература, пишува научен труд и предлага иновативни решенија во менаџментот на хроничните вирусни хепатити.
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Вовед во хроничните вирусни хепатити • Општа класификација и дефиниции • Епидемиологија – глобални и регионални аспекти • Вакцинација и стратегии за елиминација Вирус на хепатитис В (HBV) • Структура, репликација и генотипови • Имунолошки одговор и хронизација • Биомаркери на активност (HBsAg, HBV DNA, qHBsAg, HBcAg) • Третман со нуклеозидни/нуклеотидни аналози: ентековир, тенофовир • Идни терапии – entry inhibitors, RNA interference, immune modulators Вирус на хепатитис С (HCV) • Структура и репликација (NS5A, NS3/4A, NS5B) • Натурален тек и фактори на прогресија • Револуција на третманот со DAAs (Sofosbuvir, Velpatasvir итн.) • Елиминација на HCV – стратегии на WHO Хепатитис D вирус (HDV) • Коинфекција и суперинфекција со HBV • Патогенеза и тежина на болеста • Дијагностички предизвици и терапевтски новитети (bulevirtide) Компликации и екстрахепатални манифестации • Цироза, хепатоцелуларен карцином • Автоимуни и метаболни нарушувања • Инфективни и коинфективни состојби (HIV, HBV/HDV, HCV/HIV) Дијагностика и следење • Серолошки и молекуларни тестови • Нехистолошки методи за проценка на фиброза (FibroScan, APRI, FIB-4) • Генетски и епигенетски биомаркери Истражувачки перспективи • Имплементација на нови биолошки лекови и клинички

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		студии				
		- Улога на микробиомот и генетика на домаќинот - Истражувачки етички принципи и добри клинички практики (GCP)				
13	Заемна поврзаност на предметите					
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	- Тематски предавања - Критичка анализа на научна литература - Самостојна работа на истражувачки проблем - Семинари и дискусии - Анализа на студии на случај и клинички сценарија.				
15.	Вкупен расположив фонд на време	180				
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	20		
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	50		
		16.3.	Пракса: часови			
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови			
		17.2.	Самостојни задачи: часови	20		
		17.3.	Домашно учење - задачи	90		
18	Услови за потпис	За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови.				
19	Начин на оценување					
	19.1.	Тестови: бодови		10-20 бодови		
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		35-45 бодови		
	19.3.	Завршен испит: бодови		15-35 бодови		
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анонимна евалуација на програмата и начинот на нејзиното изведување				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	European Association for the Study of the Liver	EASL Clinical Practice Guidelines on the management of hepatitis B virus infection	Journal of Hepatology, August 2025. vol. 83 j 502–583	2025
		2.	European Association for the Study of the Liver	EASL recommendations on treatment of hepatitis C: Final update of the series	Journal of Hepatology, 2020 vol. - j 1–49	2020
		3.	European Association for the Study of the Liver	EASL Clinical Practice Guidelines on hepatitis delta virus	Journal of Hepatology, August 2023. vol. 79 j 433–460	2023

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		4.	Wedemeyer, Mauss, Berg, Keitel, Rockstroh, Sarrazin	HEPATOLOGY A clinical textbook 11th Edition 2024–2025	Design: Hanno Schaaf Schaafkopp.de	2024-2025
		5.	Lawrence S. Friedman & Paul Martin	Handbook of Liver Disease, 4 th Edition	Elsevier	2016
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Соња Генадиева Ставриќ (уредник), група на автори	Интерна медицина	Деканат на Медицински факултет во Скопје	2020
		2.				

ПРИЛОГ БР. 4

1. Податоци за лицата кои изведуваат настава и за ментори на докторски студии согласно членот 7 од Правилникот за содржина на студиските програми (“Службен весник на Република Македонија”, бр.79/2023)

Реден број: 1		Податоци за наставниците кои изведуваат настава и за ментори на докторски студии		
1.	Име и презиме	Весна Велиќ Стефановска		
2.	Дата на раѓање	17.08.1962		
3.	Степен на образование	VIII		
4.	Наслов на наставно-научни, наставно-стручни, наставни, научни и соработнички звања	Редовен професор		
5.	Податоци за завршеното образование односно стекнати академски и научни степени	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1987	УКИМ Медицински факултет-Скопје
		Магистерски студии	1995	УКИМ Медицински факултет-Скопје
		Докторски студии	1999	УКИМ Медицински факултет-Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистерски студии	Подрачје	Поле	Област
		Медицински науки и здравство	Клинички медицински науки и Јавно здравство	Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика
7.	Подрачје, поле и област на научен степен доктор на науки со соодветен коден број на научната област на докторирање согласно Меѓународната Фраскатијева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Подрачје	Поле	Област
		Медицински и здравствени науки 3.02	Клиничка медицина	Епидемиологија 3.02.00.12
		Медицински и здравствени науки 3.03	Здравствен и науки 3.03.01	Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика 3.03.01.01
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран во која научна област со соодветен коден број согласно Меѓународната Фраскатијева	Институција	Звање во кое е избран	Научна област
		Институт за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	Редовен професор	Епидемиологија 3.02.00.12 Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика 3.03.01.01

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области			
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
	1.	Епидемиологија	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	2.	Биостатистика со медицинска информатика	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	3.	Превентивна медицина (XII семестар)	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	4.	Современи епидемиолошки истражувања - од идеја до научен труд	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	5.	Епидемиологија	Општа стоматологија, УКИМ Стоматолошки факултет	
	6.	Биостатистика	Општа стоматологија, УКИМ Стоматолошки факултет	
	7.	Информатика со здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за физиотерапевти, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	8.	Информатика со здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за логопеди, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	9.	Информатика со здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	10.	Информатика во здравствена нега	Тригодишни стручни студии за медицински сестри и техничари МСТ, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	11.	Јавно здравство - Епидемиологија и статистика	Тригодишни стручни студии за медицински сестри и техничари МСТ, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	12.	Медицинска информатика	Тригодишни стручни студии за инжињери по медицинско лабораториска дијагностика, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	13.	Основи на здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за инжињери по медицинско лабораториска дијагностика, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	14.	Епидемиологија и инфектологија	Тригодишни стручни студии по медицинско-лабораториска дијагностика, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	15.	Современи епидемиолошки истражувања - од идеја до научен труд	Тригодишни стручни студии, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
9.2.	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
	1.	Контрола на заразни заболувања	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	2.	Контрола на незаразни заболувања	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	3.	Биостатистика	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	4.	Принципи на епидемиологијата и методи на истражување	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	5.	Компјутерски вештини и интернет во јавното	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

10	9.3.		здравство	
		6.	Современи епидемиолошки истражувања	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		7.	Болестите на зависност предизвик за јавното здравство	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		8.	Биостатистика	Академски студии по фармаковигиланца, Фармацевски факултет, УКИМ, Скопје
	9.3.	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Информатика и статистика во јавно здравство	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		2.	Епидемиолошки принципи и методи во истражувањата во јавното здравство	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		3.	Методологија на научно истражувачка работа во јавно здравство и истражувачка етика	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		4.	Медицинските грешки како јавно здравствен проблем	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		5.	Палијативно згрижување - предизвик во јавното здравство	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		6.	Медицинска информатика со статистика	Клиничка медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		7.	Епидемиолошки методи во медицинските истражување	Клиничка медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		8.	Медицински грешки - реалност, соочување, пријавување и превенирање	Клиничка медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		9.	Палијативно згрижување - предизвик на современата медицина	Клиничка медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		10.	Статистика	УКИМ, Стоматолошки факултет - Скопје
	Селектирани резултати во последните пет години			
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)		
		Ред. број	Автори	Наслов
				Издавач / година
		1.	Nedeska Minova N, Hristov G, Velikj Stefanovska V et al.	Association of FGF23 with micro and macrovascular complications and bone mineral metabolism in patients with DMT2 in the early stage of CKD: a pilot study.
10	10.1.	2.	Popovska Kjuseva S; Velikj Stefanovska V et al.	Financial barriers and accessibility of health services among patients with non-communicable diseases in urban and rural areas in the Pelagonian region
		3.	Babulovska A, Caparovska D,	Comparison of Rhabdomyolysis in
				Folia Med (Bulgaria) 2023; Available at: https://foliamedica.bg/article/81145/

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		Velikj Stefanovska V et al.	AcutelyIntoxicated Patients with Psychotropic and Chemical Substances	
	4.	Stoleski S, Asani Kuki G, Mijakoski, Minov J, Velikj Stefanovska V	Impact of night work on health and work ability among healthcare workers.	Arch Pub Health 2025; 17 (2). doi.org/10.3889/aph.2025.6545
	5.	Kochinski D, Velikj Stefanovska V, et al.	Risk factors associated with mortality from omicron variant of SARS-CoV-2 in Republic of North Macedonia.	Journal of Morphological Sciences, [S.l.], v. 7, n. 1, p. 33-39, apr. 2024. ISSN 2545-4706. Available at: < https://www.jms.mk/jms/article/view/vol7no1-6 >.
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Ред. број	Својство (носител или учесник)	Наслов	Времетраење Институција од која што е организиран, финансиран, спроведен
	1.	учесник	North Macedonia COVID-19 Snapshot MOnitoring (COSMO North Macedonia): Monitoring knowledge, risk perceptions, preventive behaviours, and public trust in the current coronavirus outbreak in North Macedonia	WHO Regional office for Europe, WHO, 2020
	2.	учесник	Improving microbiology diagnostic system quality in the function of surveillance on communicable diseases	Istituto Superiore di Sanità, Roma, Italia, 2020 - 2024
	3.	учесник	CA18208 “Novel tools for test evaluation and disease prevalence estimation” – Harmony project –	COST – European Cooperation in science & technology, 2018-2024
	4.	учесник	MediPiet – Mediterranean program for Intervention Epidemiology Training	European Union, FIIAPP, Instituto De Salud Carlos III, 2013/2025
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Велиќ Стефановска В, Зафирова Ивановска Б, Павловска И, Кочински Д, Димитриевска Љ.	Медицинска статистика - Практикум за тригодишни стручни студии;	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет, Скопје. 2023. ISBN 978-608-4540-91-6, COBISS.MK-ID 60616197
	2.	Велиќ Стефановска В, Зафирова Ивановска Б, Павловска И, Гривчевска М, Димитиевска Љ, Кочински Д.	Национална студија за рак на грло на матка: Република Северна Македонија (2014-2022)	Скопје: Институт за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Медицински факултет; Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, 2024. ISBN 978-9989-2534-5-4, COBISS.MK-ID 63128325 https://epistat.mk/wp-content/uploads/2024/02/2023-Nacionalna-studija-Uterus-FINAL.pdf
	3.	Велиќ Стефановска В, Зафирова Ивановска Б,	Национална студија за рак на простата: Република Северна Македонија (2014-2022)	Институт за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Медицински факултет; Универзитет “Св. Кирил и Методиј“,

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

			Павловска И, Димитиевска Љ, Гривчевска М, Кочински Д.		2024. ISBN 978-9989-2534-4-7, COBISS.MK-ID 63128069 https://epistat.mk/wp-content/uploads/2024/02/2023-Nacionalna-studija-Prostata-FINAL.pdf
	4.		Велиќ Стефановска В, Зафирова Ивановска Б, Павловска И, Гривчевска М.	Национална студија за рак на црн дроб: Република Северна Македонија (2014- 2022).	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет, Институт за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика; 2024. ISBN 978-9989-2534-6-1, COBISS.MK-ID 63156741 https://epistat.mk/wp-content/uploads/2024/02/2023-Nacionalna-studija-Hepar-FINAL-1.pdf
	5.		Велиќ Стефановска В, Зафирова Ивановска Б, Гривчевска М.	Национална студија за рак на дебело црево: Република Северна Македонија (2014- 2022).	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет, Институт за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика; 2024. ISBN 978-9989-2534-7-8, COBISS.MK-ID 63157765 https://epistat.mk/wp-content/uploads/2024/03/2023-Nacionalna-studija-Colon-FINAL.pdf
	6.		Велиќ Стефановска В, Зафирова Ивановска Б, Кочински Д, Гривчевска М, Саздовска С.	ЗООНОЗИ во Република Северна Македонија: Бруцелоза (1980-2023)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј" во Скопје, Медицински факултет, Институтот за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, 2024. ISBN 978-608-5039-02-9, COBISS.MK-ID 64507653 https://epistat.mk/studija-zoonozi-bruceloza-2024/
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)				
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.	Naumovski M, Jovanovska I, Popovska K, Velikj Stefanovska V, et al.	Identification of the microflora from the oral cavity of exotic snakes kept aspets.	Arch Pub Health 2020; 12 (2): 56-63 (Macedonian).	
	2.	Tundzeva M, Velikj Stefanovska V, et al.	Polypharmacy in adults with chronic disease – characteristics and association with cognitive disorders.	Acad Med J 2023;3 (1):89-98. Available at: https://amj.mk/index.php/amj/article/view/131	
	3.	Pashoska Vasileska M, Velikj Stefanovska V, et al.	Comparative analysis of ultrasound and magnetic resonance imaging for the early detection of cryptorchidism in children and its correlation with orchidopexy findings	Journal of Morphological Sciences, [S.l.], v. 7, n. 1, p. 117-123, apr. 2024. ISSN 2545-4706. Available at: < https://www.jms.mk/jms/article/view/vol7no1-14 >.	
	4.	Babulovska A, Caparovska D, Velikj Stefanovska V, et al.	Rhabdomyolysis and aminotransferase activity due to acute intoxication with psychotropic and chemical substances.	Iranian Journal of Toxicology. 2023. Available at: http://dx.doi.org/10.32598/IJT.17.1.1031.1	
	5.	Milev I, Velikj Stefanovska V, et al.	The utilization of alvarado, air and ripasa scoring systems in adults with acute appendicitis	Journal of Morphological Sciences, [S.l.], v. 6, n. 2, p. 120-132, nov. 2023. ISSN 2545-4706. Available at:	

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

				treated with laparoscopic appendectomy.	< https://jms.mk/jms/article/view/vol6no2-17 >.
	6.	Naumovski M, Jovanovska I, Popovska K, Velikj Stefanovska V, Mirchevska G.	Identification of the microflora from the oral cavity of exotic snakes kept in aspets.	Arch Pub Health 2020; 12 (2): 56-63 (Macedonian).	
11	Менторства				
	11.1.	Дипломски работи		24	
	11.2.	Магистерски работи		7	
	11.3.	Докторски дисертации		3	
12	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/ пет години				
	12.1.	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.		Simonovska NK, Stefanovska VV et al.	Non-opioid substances acute poisonings with suicidal intent in patients with opioid use disorder.	Folia Med (Plovdiv) 2020;62(1):117-23. doi: 10.3897/folmed.62.e47789.
	2.		Babulovska A., Caparoska D., Velikj-Stefanovska V. et al.	Clinical and biochemical findings of rhabdomyolysis in acute intoxications with psychoactive and chemical substances.	Georgian Medical News. 2020; No 3 (300) Mart:90-96
	3.		Prosheva S, Kjosevska E, Velikj Stefanovska V.	Assessment of the physical environment situation in primary schools in the Republic of North Macedonia.	Arch Pub Health 2020; 12 (3). https://doi.org/10.3889/aph.2020.5418
	4.		Popovska KJuseva S; Velikj Stefanovska V, Kochinski D.	Experiences and satisfaction with health care of the patients with non-communicable diseases from urban and rural areas in Patagonian and South-western region of the Republic of North Macedonia	Journal of Morphological Sciences, [S.l.], v. 7, n. 1, p. 47-56, apr. 2024. ISSN 2545-4706. Available at: < https://www.jms.mk/jms/article/view/vol7no1-7 >.
	5.		Makazlieva T, Vaskova O, Nikolovska A, Stefanovska Velikj V.	Distribution of histopathological types of thyroid tumors in 1999-2015 compared to 1966-1988 year period. .	Archive of Oncology 2020 Volume 26, Issue 1, Pages: 1-5 https://doi.org/10.2298/AOO190402005M
	6.		Petrovska Basovska B, Jankoska G, Ajrulai B, Velikj Stefanovska V et al.	Seasonal variations of acinetobacter spp. Strains in surgical intensive unit and their genotypic confirmation.	Macedonian Journal of Anaesthesia - A Journal on Anaesthesiology, Resuscitation, Analgesia and Critical Care. December 2020; Vol. 4 No 4. UDK: 616-022.7:579.84.046]-02:616-083.98 Available at: < http://e-mja.finki.ukim.mk/wp-content/uploads/2021/01/MJA-Vol.4-No-4December.pdf
	12.2.	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.		Makazlieva T, Vaskova O, Stojanoski S, Nevena	Prognostic factors in thyroid carcinomas: a 17-year outcome study	Arch Endocrinol Metab. 2020 Feb;64(1):30-37. doi: 10.20945/2359-3997000000175.

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		M, Miladinova D, Stefanovska VV.		Epub 2019 Sep 30. PMID: 31576963	
	2.	Stefanovska-Petkovska M, Stefanovska VV et al.	Psychological distress, burnout, job satisfaction and intention to quit among primary healthcare nurses.	Health Serv Manage Res. 2020 Nov 6;951484820971444. doi: 10.1177/0951484820971444. Epub ahead of print. PMID: 33156712.	
	3.	Simonovska N, Velik-Stefanovska V, et al..	Somatic diseases in patients with Opioid Use Disorder.	Heroin Addict Relat Clin Probl 2021; 23(3): 29-36. Available at: https://www.heroinaddictionrelatedclinicalproblems.org	
	4.	Makazlieva T, Vaskova O, Stojanoski S, Manevska N, Miladinova D, Velikj Stefanovska V.	Epidemiology of Thyroid Carcinomas in North Macedonia (1999-2015)	Journal of Primary Care& Community Health.2021;12.: doi:10.1177/21501327211004286	
	5.	Makazlieva T, Stoilovska Rizova B, Stojanoski S, Manevska N, Vaskova O, Velikj Stefanovska V et al.	Ultrasound features and preoperative accuracy of the fine needle aspiration biopsy in detection of thyroid carcinomas	J Clin Ultrasound. 2022; 1-7. Available at: < https://doi.org/10.1002/jcu.23302	
	6.	Simonovska N, Velik-Stefanovska V, et al.	Patients on buprenorphine maintenance treatment. Cannabis and amphetamine use.	Heroin Addict Relat Clin Probl 2023. Available at: https://www.heroinaddictionrelatedclinicalproblems.org	
	7.	Simonovska N, Velik-Stefanovska V, et al.	Ingestion of corrosive substances and the endoscopic role in assessing the severity of caustic injury	Gastroenterology Rev (Poland) 2023. Available at: https://doi.org/10.5114/pg.2023.129415	
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните пет години				
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/конференција	Година
	1.	Natasha Kirilo Simonovska, Stefanovska Velikj Vesna et al.	Endoscopic findings and emerging complications after ingestion of corrosive substances	GASTRO 2021, Prague (a join meeting WGO/CGO	Prague, Czech Republic, 09- 11, December, 2021
	2.	Miodraga Stefanovska – Petkovska, Vesna Velikj Stefanovska., et al.	Statistics for all: analyses of attitudes and anxiety towards learning statistics in undergraduate and postgraduate students in medical and management sciences	Challenging of Official Statistics in the Era of Globalisation and Digitalisation	Skopje, RNM October, 2020
	3.	Aleksandra Babulovska, Stefanovska Velikj Vesna et al.	Comparison of aminotransferase activity in patients with rhabdomyolysis due to acute intoxication with psychotropic and chemical substances	GASTRO 2021, Prague (a join meeting WGO/CGO	Prague, Czech Republic, 09- 11, December, 2021

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		4.	Natasha Simonovska, Vesna Velikj Stefanovska et al.	Frequency of cannabis and amphetamine use past month in patients on opioid maintenance treatment with buprenorphine	Fifth European Conference on Addictive Behaviors and Dependences Lisbon Addictions 2024	Lisbon, 23-25 October, 2024
--	--	----	---	--	--	--------------------------------------

Реден број: 2		Податоци за наставниците кои изведуваат настава и за ментори на докторски студии		
1.	Име и презиме		Бети Зафирова-Ивановска	
2.	Дата на раѓање		3.04.1963	
3.	Степен на образование		VIII	
4.	Наслов на наставно-научни, наставно-стручни, наставни, научни и соработнички звања		Редовен професор	
5.	Податоци за завршеното образование односно стекнати академски и научни степени	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1989	УКИМ Медицински факултет-Скопје
		Магистерски студии	1998	УКИМ Медицински факултет-Скопје
		Докторски студии	2002	УКИМ Медицински факултет-Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистерски студии	Подрачје	Поле	Област
		Општествени науки		
7.	Подрачје, поле и област на научен степен доктор на науки со соодветен коден број на научната област на докторирање согласно Меѓународната Фраскатиева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Подрачје	Поле	Област
		Медицински и здравствени науки 3.02	Клиничка медицина	Епидемиологија 3.02.00.12
		Медицински и здравствени науки 3.03	Здравствени науки 3.03.01	Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика 3.03.01.01
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран во која научна област со соодветен коден број согласно Меѓународната Фраскатиева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Институција	Звање во кое е избран	Научна област
		Институт за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, УКИМ Медицински факултет	Редовен професор	Епидемиологија 3.02.00.12 Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика 3.03.01.01
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Епидемиологија	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		2.	Биостатистика со медицинска	Општа медицина, УКИМ Медицински

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		информатика	факултет-Скопје
	3.	Превентивна медицина (XII семестар)	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	4.	Примена на Епидемиолошките и Статистички методи во решавање на проблемите во Клиничката медицина	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	5.	Епидемиологија	Општа стоматологија, УКИМ Стоматолошки факултет
	6.	Биостатистика	Општа стоматологија, УКИМ Стоматолошки факултет
	7.	Информатика со здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за физиотерапевти, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	8.	Информатика со здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за логопеди, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	9.	Информатика со здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	10.	Информатика во здравствена нега	Тригодишни стручни студии за медицински сестри и техничари МСТ, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	11.	Јавно здравство - Епидемиологија и статистика	Тригодишни стручни студии за медицински сестри и техничари МСТ, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	12.	Примена на Епидемиолошките и Статистички методи во решавање на проблемите во Клиничката медицина	Тригодишни стручни студии, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	13.	Основи на здравствена статистика	Тригодишни стручни студии по медицинско-лабораториска дијагностика, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	14.	Медицинска информатика	Тригодишни стручни студии по медицинско-лабораториска дијагностика, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	15.	Епидемиологија и инфектологија	Тригодишни стручни студии по медицинско-лабораториска дијагностика, УКИМ Медицински факултет-Скопје
9.2.	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии		
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
	1.	Контрола на заразни заболувања	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	2.	Компјутерски вештини и Интернет во Јавното здравство	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	3.	Контрола на незаразни заболувања	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	4.	Биостатистика	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	5.	Основи на епидемиолошки методи	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	6.	Епидемиолошкиот метод во одредување на ефикасноста на превенцијата на заразните и незаразните хронични болести	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	7.	Апликативна вредност на епидемиолошките и статистички	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

			методи во решавање на проблемите поврзани со здравјето	
	8.		Статистика	УКИМ, Стоматолошки факултет
9.3.	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот		Студиска програма / институција
	1.	Информатика и статистика во јавно здравство		Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	2.	Епидемиолошки принципи и методи во истражувањата во јавното здравство		Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	3.	Методологија на научно истражувачка работа во јавно здравство и истражувачка етика		Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	4.	Епидемиолошкиот метод во процена на ефикасноста на превенирањето на заразните и незаразни болести		Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	5.	Примена на епидемиолошките и статистички методи за решавање на проблемите со кои се соочува клиничката медицина		Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	6.	Медицинска информатика со статистика		Клиничка медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	7.	Епидемиолошки методи во медицинските истражувања		Клиничка медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	8.	Епидемиолошкиот метод во процена на ефикасноста на превенирањето на заразните и незаразни болести		Клиничка медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	9.	Примена на епидемиолошките и статистички методи за решавање на проблемите со кои се соочува клиничката медицина		Клиничка медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
10	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Daniela Ivanova Panova, Beti Zafirova Ivanovska, Aleksandra Atanasova Boshku,Viktorija Jovanovska	Dysmenorrhea symptoms, intensity of pain and coping strategies among student population in republic north macedonia	Medicus, ISSN 1409-6366 UDC 61 Vol · 25 (1) · 2020, str 76-81, Skopje
	2.	Jadranka Georgievska, Gligor Tofoski, Ana Daneva, Beti Zafirova, Viktorija Jovanovska, Ljupcho Petrovski, Adela Stefanija, Ivo Kjaev, Arta Bina, Sasho Dimitrovski, Adriana Buklioska, Eva Sozovska et al.	Firstandsecondtrimestermedicallabortion - pilotstudyinrepublicofnorth macedonia медикаментозен абортус во прв и втор триместер - пилот студија во република северна македонија	Journal of the Macedonian Medical Association 3/21
	3.	Naim, Skenderi, Beti Zafirova-Ivanovska, Arta Skenderi	Мозочни удари поврзани со SARS-Cov-2 voulvinapandemijaCOVI D-19	MEDICUS,ISSN 1409-6366UDC 61 Vol28(1), 2023
	4.	Jankulovska A, TozijaFimka,	Health workers attitudes,	MJA, ISSN 2545-4366, Vo.4

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		Ivanovska B	knowledge and practice towards migrant-patients	No 3, October 2020, 42-53
	5.	Elena Jovanovska Janeva, Dejan Dokic, Zlatica Goseva, Zoran Arsovski, Dejan Trajkov, Beti Zafirova at al.	Serum IL-17 II-33 and different types asthma treatments	Allergy clin immunology February, 2023
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Ред.број	Својство (носител или учесник)	Наслов	Времетраење Институција од која што е организиран, финансиран, спроведен
	1.	Jadranka Georgievska, GligorTofoski, Ana Daneva, Beti Zafirova, Viktorija Jovanovska, Ljupcho Petrovski, AdelaStefanija, Ivo Kjaev, ArtaBina, Sasho Dimitrovski, Adriana Buklioska, Eva Sozovska, Katerina Dudeska, Adrijana Shterjovska	First and second trimester medical abortion – pilot study in Republic Of North Macedonia	2021
	2.	Каролина Блажевска, Ирина Богдановска, Маја Цеков, Бети Зафирова-Ивановска	Евалуација на ефектите на методата ласер трабекулопластика ккао почетна терапија кај пациентите со примарен глауком со отворен агол	2021
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Велиќ Стефановска В, Зафирова Ивановска Б, Павловска И, Кочински Д, Димитриевска Љ.	Медицинска статистика - Практикум за тригодишни стручни студии;	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет, Скопје. 2023. ISBN 978-608-4540-91-6, COBISS.MK-ID 60616197
	2.	Велиќ Стефановска В, Зафирова Ивановска Б, Павловска И, Гривчевска М, Димитиевска Љ, Кочински Д.	Национална студија за рак на грло на матка: Република Северна Македонија (2014-2022)	Скопје: Институт за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Медицински факултет; Универзитет "Св. Кирил и Методиј", 2024. ISBN 978-9989-2534-5-4, COBISS.MK-ID 63128325 https://epistat.mk/wp-content/uploads/2024/02/2023-Nacionalna-studija-Uterus-FINAL.pdf
	3.	Велиќ Стефановска В, Зафирова Ивановска Б, Павловска И, Димитиевска Љ, Гривчевска М, Кочински Д.	Национална студија за рак на простата: Република Северна Македонија (2014-2022)	Институт за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Медицински факултет; Универзитет "Св. Кирил и Методиј", 2024. ISBN 978-9989-2534-4-7, COBISS.MK-ID 63128069 https://epistat.mk/wp-content/uploads/2024/02/2023-Nacionalna-studija-Uterus-FINAL.pdf

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

					content/uploads/2024/02/2023-Nacionalna-studija-Prostata-FINAL.pdf
	4.	Велиќ Стефановска В, Зафирова Ивановска Б, Павловска И, Гривчевска М.	Национална студија за рак на црн дроб: Република Северна Македонија (2014-2022).	Универзитет “Св. Кирил и Методиј“,Медицински факултет, Институт за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика; 2024. ISBN 978-9989-2534- 6-1, COBISS.MK-ID 63156741 https://epistat.mk/wp- content/uploads/2024/02/2023- Nacionalna-studija-Hepar- FINAL-1.pdf	
	5.	Велиќ Стефановска В, Зафирова Ивановска Б, Гривчевска М.	Национална студија за рак на дебело црево: Република Северна Македонија (2014-2022).	Универзитет “Св. Кирил и Методиј“,Медицински факултет, Институт за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика; 2024. ISBN 978-9989-2534- 7-8, COBISS.MK-ID 63157765 https://epistat.mk/wp- content/uploads/2024/03/2023- Nacionalna-studija-Colon- FINAL.pdf	
	6.	Велиќ Стефановска В, Зафирова Ивановска Б, Кочински Д, Гривчевска М, Саздовска С.	ЗООНОЗИ во Република Северна Македонија:Бруцелоза (1980-2023)	Универзитет "Св. Кирил и Методиј" во Скопје, Медицински факултет, Институтот за Епидемиологија и биостатистика со медицинскаинформатика, 2024.ISBN 978-608-5039-02- 9, COBISS.MK-ID 64507653 https://epistat.mk/studija- zoonozi-bruceloza-2024/	
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)				
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.	Daniela Ivanova Panova, Beti Zafirova Ivanovska , Aleksandra Atanasova Boshku,Viktorija Jovanovs	Dysmenorrhea symptoms, intensity of pain and coping strategies among student population in Republic North Macedonia	Medicus, ISSN 1409-6366 UDC 61 Vol · 25 (1) · 2020, str 76-81, Skopje	
	2.	Наим Скендери, Бети Зафирова-Ивановска, Арта Хисени Скендери	Асоцијација помеѓу мозочните удари и КОВИД-19 во Тетовскиот регион	MEDICUS,ISSN 1409-6366UDC 61 Vol28(2), 2023	
11	Менторства				
	11.1.	Дипломски работи		2	
	11.2.	Магистерски работи		6	
	11.3.	Докторски дисертации		5	
12	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/ пет години				
	12.1.	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
1.	Daniela Ivanova Panova MD, Beti Zafirova Ivanovska, Aleksandra Atanasova Boshku MD PhD, Viktorija Jovanovska	Dysmenorrhea symptoms, intensity of pain and coping strategies among student population In Republic North Macedonia	Medicus, ISSN 1409-6366 UDC 61 Vol · 25 (1) · 2020, str 76-81, Skopje
2.	Jadranka Georgievska, Gligor Tofoski, AnaDaneva, Beti Zafirova, Viktorija Jovanovska, Ljupcho Petrovski, Adela Stefanija, Ivo Kjaev, Arta Bina, Sasho Dimitrovski, Adriana Buklioska, EvaSozovska, Katerina Dudeska, Adrijana Shterjovska	First and second trimester medic alabortion – pilot study in Republic of North Macedonia	Journal of the Macedonian Medical Association 3/21
3.	G.Selim,O.Stojceva-Taneva, LiljanaTozija, Beti Zafirova-Ivanovska, Goce Spasovski, Vesna Gerasimovska, Zvezdana Petronijevic, Lada Trajceska, Pavlina Dzekova-Vidimliski, Nikola Gjorgjievski, Svetlana Pavleska-Kuzmanovska, Angela Kabova and Ljubica Georgievska -Ismail	Uric acid and left ventricular hypertrophy: another relationship in hemodialysis patients	Clinical KidneyJournal, 2020, 1-8
4.	Jankulovska A, Tozija Fimka, Ivanovska B	Health workers attitudes, knowledge and practice towards migrant-patients	MJA, ISSN 2545-4366, Vo.4 No 3, October 2020, 42-53
5.	Elena Jovanovska Janeva1, Dejan Dokic, MD1, Zlatica Goseva1, Zoran Arsovski, Dejan Trajkov, Beti Zafirova, Martina Nikolova, Olivera Nakovska Krstic	Serum IL-17 II-33 anddifferent types asthma treatments	ALLERGY CLIN IMMUNOL FEBRUARY 2023
6.	Наим Скендери, Бети Зафирова-Ивановска, Арта Хисени Скендери	Асоцијација помеѓу мозочните удари и КОВИД-19 во Тетовскиот регион	MEDICUS,ISSN 1409-6366UDC 61 Vol28(2), 2023
12.2.	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години		
Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
1.	A. Atanasova Boshku, B.Zafirova-Ivanovska, V. Jovanovska	Association of vascular and inflammatory markers with metabolic disorders in women with polycystics ovary	Vojnosanit Pregl 2020; 76 (7): 703-709

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

				sybdrome	
	2.	G.Selim1,O.Stojceva-Taneva1, Liljana Tozija, BetiZafirova-Ivanovska, Goce Spasovski, Vesna Gerasimovska, Zvezdana Petronijevic, LadaTrajceska1, Pavlina Dzekova-Vidimliski, Nikola Gjorgjievski, Svetlana Pavleska-Kuzmanovska, Angela Kabova and LjubicaGeorgievska -Ismail		Uric acid and left ventricular hypertrophy: another relationship in hemodialysis patients	Clinical KidneyJournal, 2020, 1-8
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните пет години				
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/конференција	Година
	1.				
	2.				
	3.				

Реден број: 3	Податоци за наставниците кои изведуваат настава и за ментори на докторски студии			
1.	Име и презиме	Ирина Павловска		
2.	Дата на раѓање	30.07.1968 година		
3.	Степен на образование	Високо образование		
4.	Наслов на наставно-научни, наставно-стручни, наставни, научни и соработнички звања	Редовен професор		
5.	Податоци за завршеното образование односно стекнати академски и научни степени	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1994	УКИМ Медицински факултет-Скопје
		Магистерски студии	2002	УКИМ Медицински факултет-Скопје
		Докторски студии	2009	УКИМ Медицински факултет-Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистерски студии	Подрачје	Поле	Област
		Медицински и здравствени науки	Клиничка медицина	Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика
7.	Подрачје, поле и област на научен степен доктор на науки со соодветен коден број на научната област на докторирање согласно Меѓународната Фраскатијева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Подрачје	Поле	Област
		Медицински и здравствени науки 3.02	Клиничка медицина	Епидемиологија 3.02.00.12
		Медицински и здравствени науки	Здравствени науки 3.03.01	Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика 3.03.01.01

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		3.03		
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран во која научна област со соодветен коден број согласно Меѓународната Фраскатијева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Институција	Звање во кое е избран	Научна област
		Институт за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	Редовен професор	Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика 3.02.00.12 3.03.01.01
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Епидемиологија	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		2.	Биостатистика со медицинска информатика	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		3.	Превентивна медицина (XII семестар)	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		4.	Епидемиологија	Општа стоматологија, УКИМ Стоматолошки факултет-Скопје
		5.	Биостатистика	Општа стоматологија, УКИМ Стоматолошки факултет-Скопје
		6.	Информатика со здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за физиотерапевти, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		7.	Информатика со здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за логопеди УКИМ Медицински факултет-Скопје
		8.	Информатика со здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		9.	Информатика со здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за медицински сестри и техничари МСТ, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		10.	Јавно здравство – Епидемиологија и статистика	Тригодишни стручни студии за медицински сестри и техничари МСТ, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		11.	Основи на здравствена статистика	Тригодишни стручни студии за инжињери по медицинско лабораториска дијагностика, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		12.	Медицинска информатика	Тригодишни стручни студии за инжињери по медицинско лабораториска дијагностика, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		13.	Епидемиологија	Тригодишни стручни студии за инжињери по медицинско лабораториска дијагностика, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		14.	Биостатистика со информатика	Тригодишни стручни студии за дипломирана акушерка/акушер, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	9.2.	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Контрола на заразни заболувања	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
2.		Контрола на незаразни заболувања	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	3.	Биостатистика	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински	

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

				факултет-Скопје
	4.	Компјутерски вештини и интернет во јавното здравство	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	5.	Современи епидемиолошки истражувања	Школа за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	6.	Статистика	УКИМ, Стоматолошки факултет	
9.3.	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
	1.			
	2.			
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Biljana Iliev, Irina Pavlovska, Andromahi Naumovska.	Epidemiological Characteristics of Great Depression Diseases of Hospitalized Patients in Psychiatric Hospital"Skopje" - Skopje for a Five Year Period From 2013 – 2017.	Journal of Health, Medicine and Nursing www.iiste.org ISSN 2422-8419 An International Peer-reviewed Journal 2021; Vol.95;49-57.
	2.	Andrej Nikolovski, Agron Zuferi, Nimetula Limani, Irina Pavlovska, Gordana Petrusevska.	Endothelial Cyst of the Left Adrenal Gland in Female Patient Presented as a Cystic Tumor of the Pancreas: a case report.	Journal of Health, Medicine and Nursing, ISSN 2422-8419. An International Peer-reviewed Journal 2021; Vol.85:42-44.
	3.			
	4.			
	5.			
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Ред.број	Својство (носител или учесник)	Наслов	Времетраење Институција од која што е организиран, финансиран, спроведен
	1.			
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Весна Велиќ Стефановска, Бети Зафирова, Ирина Павловска, Драган Кочински, Љубица Димитријевска	Медицинска статистика – Практикум за тригодишни стручни студии	Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Медицински факултет, Скопје. 2023. ISBN 978-608-4840-91-6. COBISS.MK-ID 60616197.
	2.			
	3.			
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Taushanova B, Pavlovska I, Bajrami Lj, Veljanoska S.	Public health promotion of the impact of oral health on the quality of life of the children in primary and secondary schools in Ohrid.	Journal of Morphological Sciences [S.I.]. 2020; 3(2): p.81-97.
	2.			
	3.			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

11.	Менторства					
	11.1.	Дипломски работи	3			
	11.2.	Магистерски работи	3			
	11.3.	Докторски дисертации	3			
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/ пет години					
	12.1.	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години				
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година	
		1.	Biljana Iliev, I. Pavlovska	Analysis of clinical features of patients with depressive disorder	Journal of Health, Medicine and Nursing, ISSN 2422-8419. An International Peer-reviewed Journal 2021; Vol.92:1-6.	
		2.	Biljana Iliev, I. Pavlovska	Socio-demographic characteristics of hospitalized patients with depressive disorder	Journal of Health, Medicine and Nursing, ISSN 2422-8419. An International Peer-reviewed Journal 2021; Vol.89:50-55.	
		3.				
		4.				
		5.				
	6.					
	12.2.	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години				
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година	
		1.				
		2.				
	12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните пет години				
		Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција	Година
		1.	Irina Pavlovska, Zafirova B., DimitrievskaLj., Lazovska L.	The role of some risk factors in occurrence of low back pain syndrome	54 th Days of Preventive Medicine International Congress, 27-30 September 2022, Nis, Serbia.Book of abstracts. Page 151.	2022
		2.	Ljubica Dimitrievska, Zafirova B., Pavlovska I.,Lazovska L.	Smoking and passive smoking as risk factors for development of lung cancer	55 th Days of Preventive Medicine, International Congress, 26-29 September 2023. Nis, Serbia. Book of abstracts. Page: 131.	2023
		3.	Ljubica Dimitrievska, Pavlovska Irina,Grivcevska Milena, Nehteparova Meliha, Stamenova Aleksandra, Stefanoska Julijana.	Smoking habit as a risk factor associated with occurrence of lung cancer	56 th Days of Preventive Medicine, International Congress, 24-27 September 2024. Nis, Serbia. Book of abstracts. Page: 76.	2024
		4.	Ljubica Dimitrievska, Irina Pavlovska, Beti Zafirova Ivanovska, Milena Grivcevska,Meliha Nehteparova.	Risk factors associated with occurrence of lung cancer	International congress Public health – achievements and challenges, October 15-16, 2024 Belgrade, Republic of Serbia. Book of abstracts. Page: 196.	2024

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

Реден број: 4		Податоци за наставниците кои изведуваат настава и за ментори на докторски студии		
1.	Име и презиме	Розалинда Исјановска		
2.	Дата на раѓање	24.04.1955		
3.	Степен на образование	VIII		
4.	Наслов на наставно-научни, наставно-стручни, наставни, научни и соработнички звања	Редовен професор		
5.	Податоци за завршеното образование односно стекнати академски и научни степени	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1979	УКИМ Медицински факултет-Скопје
		Магистерски студии	1995	УКИМ Медицински факултет-Скопје
		Докторски студии	1999	УКИМ Медицински факултет-Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистерски студии	Подрачје	Поле	Област
		Медицински науки и здравство	Клинички медицински науки и Јавно здравство	Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика
7.	Подрачје, поле и област на научен степен доктор на науки со соодветен коден број на научната област на докторирање согласно Меѓународната Фраскатијева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Подрачје	Поле	Област
		Медицински и здравствени науки 3.02	Клиничка медицина	Епидемиологија 3.02.00.12
		Медицински и здравствени науки 3.03	Здравствени науки 3.03.01	Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика 3.03.01.01
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран во која научна област со соодветен коден број согласно Меѓународната Фраскатијева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Институција	Звање во кое е избран	Научна област
		пензионер	Редовен професор	Епидемиологија 3.02.00.12 Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика 3.03.01.01
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.		
		2.		
	9.2.	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии		
		Ред.б рој	Наслов на предметот	Студиска програма / институција

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

10	9.3.	1.		
		2.		
		Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии		
		Ред.б рој	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Епидемиологија на животна средина, темел на јавното здравство	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		2.	Дизајн на епидемиолошки студии	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		3.	Епидемиологија на животна средина	Докторски студии по клиничка медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		4.	Дизајн на епидемиолошки студии	Докторски студии по клиничка медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	10 Селектирани резултати во последните пет години			
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)		
		Ред. број	Автори	Наслов
				Издавач / година
		1.	Zejnullahu AV., Isjanovska R., Ibishi Ademi v.,	Risk Factors for Postpartum Hemorrhage in a Low-middle Income Country: A Retrospective Cross-Sectional Study CMMB ORIGINAL PAPERS https://doi.org/10.31689/rmm.2025.32.2.181
		2.	Volkanovska A., Dejanova V, Isjanovska R., Nikolovska Trpchevska E., Nikolova D., Deriban G., Todorovska B., Grivcheva Stadelova K., Labudovikj D.,	Impaired balance of clotting factors in liver cirrhosis Acad Med J 2023;3(1):27-34 Received: February 6, 2023 Accepted: February 18, 2023 UDC: 616.151.5:616.36-004 www.doi.org/10.53582/AMJ2331027v
		3.	Шољакова М, Кузмановска Б, Дурнев В, Карталов А, Исјановска Р.	Епидурална аналгезија при неснаосна канцерска болка - Стара приказна со употреба до денес. Арх Ј Здравје 2020;12(2):15-24 DOI: https://doi.org/10.3889/aph.2020.5198
		4.	Zejnullahu AV., Isjanovska R., Sejffija Z., Zejnullahu AV.,	Surgical site infections after cesarean sections at the University Clinical Center of Kosovo: rates, microbiological profile and risk factors BMC Infectious Diseases (2019) 19:752,p.1-9
		5.	Коколански В, Трајковиќ-Јолевска С, Исјановска Р, Ивановски К, Дирјанска К	Компаративна анализа на системите на материовигиланца во Македонија, САД, ЕУ, Јапонија и Кина и нивната улога во јавното здравство. Арх Ј Здравје 2019;11(1):20-30
	10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)		
		Ред. број	Својство (носител или учесник)	Наслов
				Времетраење Институција од која што е организиран, финансиран, спроведен

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	1.	учесник	Одредување на КЕП-индексот кај деца на 12-годишна возраст во урбани и рурални средини на територијата на Република Македонија	Стоматолошки факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје, Република Македонија, завршен 2024г.
	2.	учесник	Евалуација на тераписката ефикасност на perioplus protect и perioplus regenerate во третманот на пародонтална болест и оралната халитоза	Стоматолошки факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје, Република Македонија, завршен 2024 година.
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред.б рој	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	/		
	2.	/		
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Ред.б рој	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Volkanovska A., Dejanova V, Isjanovska R., Nikolovska Trpchevska E., Nikolova D., Deriban G., Todorovska B., Grivcheva Stardelova K., Labudovikj D.,	Impaired balance of clotting factors in liver cirrhosis	Acad Med J 2023;3(1):27-34 Received: February 6, 2023 Accepted: February 18, 2023 UDC: 616.151.5:616.36-004 www.doi.org/10.53582/AMJ2331027v
	2.	Sholjakova M., Kuzmanovska B., Durnev V., Kartalov A., Isjanovska R.,	Epidural analgesia for intractable cancer pain- an old story used until now,	Archives of Public Health, Vol. 12 No.2 2020,p15-24
	3.	Zejnnullahu AV., Isjanovska R. , Ibishi Ademi V.,	Risk Factors for Postpartum Hemorrhage in a Low-middle Income Country: A Retrospective Cross-Sectional Study	CMMB ORIGINAL PAPERS https://doi.org/10.31689/rmm.2025.32.2.181
	4.	Коколански В, Трајковиќ- Јолевска С, Исјановска Р, Ивановски Ќ, Дирјанска К	Компаративна анализа на системите на материовигиланца во Македонија, САД, ЕУ, Јапонија и Кина и нивната улога во јавното здравство.	Арх Ј Здравје 2019;11(1):20-30
	5.	Zejnnullahu AV., Isjanovska R., Sejfija Z., Zejnnullahu AV.,	Surgical site infections after cesarean sections at the University Clinical Center of Kosovo: rates, microbiological profile and risk factors	BMC Infectious Diseases (2019) 19:752,p.1-9
	6.	Petkovikj , E., Grubovic Rastvorceva R., Isjanovska R.,	Inherited thrombophilia and implications in pregnancy loss	Mak Med Pregled 2019; 73(1): 19-23
11	Менторства			
	11.1.	Дипломски работи	12	
	11.2.	Магистерски работи	21	
	11.3.	Докторски дисертации	14	
12	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/ пет години			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

.	12.1.	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
		Ред.б пој	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Zejnullahu AV., Isjanovska R., Ibishi Ademi V.,	Risk Factors for Postpartum Hemorrhage in a Low-middle Income Country: A Retrospective Cross-Sectional Study	CMMB ORIGINAL PAPERS https://doi.org/10.31689/rmm.2025.32.2.181
		2.	Sholjakova M., Kuzmanovska B., Durnev V., Kartalov A., Isjanovska R.,	Epidural analgesia for intractable cancer pain- an old story used until now,	Archives of Public Health, Vol. 12 No.2 2020,p15-24
	12.2.	3.	Volkanovska A., Dejanova V., Isjanovska R., Nikolovska Trpchevska E., Nikolova D., Deriban G., Todorovska B., Grivcheva Stardelova K., Labudovikj D.,	Impaired balance of clotting factors in liver cirrhosis	Acad Med J 2023;3(1):27-34 Received: February 6, 2023 Accepted: February 18, 2023 UDC: 616.151.5:616.36-004 www.doi.org/10.53582/AMJ2331027v
		Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
		Ред.б пој	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Zejnullahu AV., Isjanovska R., Ibishi Ademi V.,	Risk Factors for Postpartum Hemorrhage in a Low-middle Income Country: A Retrospective Cross-Sectional Study	CMMB ORIGINAL PAPERS https://doi.org/10.31689/rmm.2025.32.2.181
		2.	Zejnullahu AV., Isjanovska R., Sejffija Z., Zejnullahu AV.,	Surgical site infections after cesarean sections at the University Clinical Center of Kosovo: rates, microbiological profile and risk factors	BMC Infectious Diseases (2019) 19:752,p.1-9
	12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните пет години			
		Редбр ој	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција
		1.	/		
		2.	/		

**ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)**

Реден број: 5		Податоци за наставниците кои изведуваат настава и за ментори на докторски студии		
1.	Име и презиме	Јордан Минов		
2.	Дата на раѓање	09.07.1960		
3.	Степен на образование	VIII		
4.	Наслов на наставно-научни, наставно-стручни, наставни, научни и соработнички звања	Редовен професор		
5.	Податоци за завршеното образование односно стекнати академски и научни степени	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1984	Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		Магистерски студии	2001	Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		Докторски студии	2006	Медицински факултет, УКИМ, Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистерски студии	Подрачје	Поле	Област
			Клинички медицински науки	Нефрологија
7.	Подрачје, поле и област на научен степен доктор на науки со соодветен коден број на научната област на докторирање согласно Меѓународната Фраскатиева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Подрачје	Поле	Област
		Медицински и здравствени науки 3.02	Клиничка медицина	Пулмологија со физиологија 3.02.00.06
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран во која научна област со соодветен коден број согласно Меѓународната Фраскатиева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Институција	Звање во кое е избран	Научна област
		Институт за медицина на трудот на РС Македонија, Скопје Медицински факултет, УКИМ, Скопје	Редовен професор	Медицина на трудот 3.03.01.04
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Здравје и заштита на работа	Тригодишни стручни студии за дипломиран инженер по медицинско-лабораториска дијагностика, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		2.	Медицина на трудот	Општа медицина, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		3.	Медицина на трудот со ергономија	Тригодишни стручни студии за физиотерапевти, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		4.	Медицина на трудот	Тригодишни стручни студии за логопеди, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
	5.	Јавно здравство со		
			Тригодишни стручни студии за медицински сестри и	

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		епидемиологија и статистика	техничари, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
	6.	Здравје и заштита при работа	Тригодишни стручни студии за дипломирана акушерка/акушер, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
	7.	Професионални болести и болести во врска со работата – каде е границата?	Општа медицина, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
9.2.	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
	1.	Медицина на трудот	Последипломски студии по јавно здравство, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
	2.	Волести на белите дробови поврзани со професионалната експозиција – јавноздравствен проблем	Последипломски студии по јавно здравство, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
	9.3. Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии			
9.3.	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
	1.	Професионални болести и болести во врска со работата – јавноздравствени аспекти	Трет циклус студии-докторски студии по јавно здравство, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
	2.	Респираторно здравје и аерополутанти од животната и работната средина – јавноздравствени аспекти	Трет циклус студии-докторски студии по јавно здравство, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	J. Minov, S. Stoleski, D. Mijakoski, A. Atanasovska, M. Panajotovic Radevska, D. Bislimovska	Work Ability in Patients with COPD: Sick Leave Frequency and Duration.	IJCMCR 2023; 34 (1): 004.
	2.	J. Minov, S. Stoleski, E. Stikova, D. Mijakoski, A. Atanasovska, J. Karadzinska-Bislimovska	COPD in a sample of general adult population from the Skopje region.	Acad Med J 2022; 2(1): 47-58.
	3.	J. Minov, S. Stoleski, T. Petrova, D. Mijakoski, A. Atanasovska, D. Bislimovska	Efficacy and safety of levofloxacin in outpatient treatment of exacerbations of COPD and bronchiectasis	Eur J Respir Med 2022; 4:1; doi: 10.31488/EJRM.125
	4.	J. Minov, S. Stoleski, T. Petrova, et al.	Cefpodoxime in the outpatient treatment of lower respiratory tract infections	Acad Med J 2021; 1(1): 37-48.

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	5.	J. Minov, S. Stoleski, T. Petrova, K. Vasilevska, D. Mijakoski, J. Karadzinska-Bislimovska	Effects of a long-term use of carbocysteine on frequency and duration of exacerbations in patients with bronchiectasis	Open Access Maced J Med Sci 2020; https://doi.org/10.3889/oamjms.2019.697
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Ред.број	Својство (носител или учесник)	Наслов	Времетраење Институција од која што е организиран, финансиран, спроведен
	1.	J. Минов, J. Караџинска-Бислимовска, Е. Стикова, Д. Мијакоски, С. Столески, А. Атанасовска	Хронична опструктивна белодробна болест и специфична професионална експозиција	2018-2022 Медицински факултет, УКИМ, Скопје
	2.	J. Minov, S. Stoleski, D. Mijakoski	Research Project “European Bronchiectasis Registry”	2016 – продолжува (REC reference: 14/SS/1101; IRAS project ID: 165833)
	3.	J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski, S. Stoleski	Building of effective state administration authorities for control of occupational health services in Serbia and North Macedonia	2021 – продолжува (SAMRS/2021/ZB/1/8)
	4.	J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski, S. Stoleski, A. Atanasovska, M. Panajotovic-Radevska, D. Bislimovska	Revision of the List of hazardous occupations eligible for early retirement with extended service period (ESP)	2023- продолжува
	5.			
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	J. Минов, Д. Мијакоски, С. Столески, А. Атанасовска, Д. Бислимовска	Медицина на трудот за Тригодишните стручни студии и Академските студии по логопедија	Медицински факултет, УКИМ, Скопје, 2025
	2.	К. Гривчева (ур.) – група автори (J. Минов)	Насоки за превенција, препознавање и за лекување на недостигот од витамин Д меѓу возрасната популација во РС Македонија	Македонско здружение за ентерална и парентерална исхрана - МСПЕН, 2024
	3.	J. Минов (ур.)	Хронична опструктивна белодробна болест	Медицински факултет, УКИМ, Скопје, 2023

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		4.	J. Минов	Спирометријата во дијагностиката и мониторингот на болестите на респираторниот систем	Медицински факултет, УКИМ, Скопје, 2021
		5.			
	10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
		Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	S. Stoleski, J. Minov, D. Mijakoski, H. Brborovic, M. Milosevic, R. Zaja	COPD prevalence and characteristics among sample of working population	Front. Public Health 2025; 13:1598290.
		2.	S. Stoleski, J. Minov, D. Mijakoski, A. Atanasovska, D. Bislimovska, M. Panajotovic-Radevska, D. Zdraveski	COPD prevalence and characteristics among retired workers	Acad Med J 2025; 5(1): 95-106.
		3.	J. Minov, S. Stoleski, T. Petrova, N. Kocovska Kamcevska, D. Buklioska Ilievska, E. Jovanovska Janeva, D. Bislimovska, D. Mijakoski	Effects of Vitamin D supplementation on exacerbatation in patients with severe COPD.	Medp Public Health Epidemiol 2022; 1(1): mmphe-202206002.
11.	Менторства				
	11.1.	Дипломски работи		16	
	11.2.	Магистерски работи		3	
	11.3.	Докторски дисертации		4	
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/ пет години				
	12.1.	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	J. Minov, S. Stoleski, D. Mijakoski, A. Atanasovska, M. Panajotovis-Radevska, D. Bislimovska	Incidence of immunological occupational asthma in 2015-2022 by occupation: Macedonian experience.	SEE J Immunol 2023; 6(1): 7-11.
		2.	J. Minov, S. Stoleski, T. Petrova, K. Vasilevska, D. Mijakoski, J. Karadzinska-Bislimovska	Efficacy and safety of levofloxacin in the outpatient treatment of exacerbation of chronic obstructive pulmonary disease: levofloxacin 750 mg vs. levofloxacin 500 mg.	Health Prim Car 2020; DOI: 10.15761/HPC.1000184

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	3.	S. Stoleski, J. Minov, D. Mijakoski, A. Atanasovska, D. Bislimovska, J. Karadzinska-Bislimovska	Specific work activities and exposure to respiratory hazards – predictors of lung function impairment among crop farmers.	Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences 2020; https://doi.org/10.3889/oamjms.2020.4641	
12.2.	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години				
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.	J. Minov, S. Stoleski, D. Mijakoski, A. Atanasovska, M. Panajotovic Radevska, D. Bislimovska, D. Zdraveski	Work ability in patients with COPD: Premature retirement	IJCMCR 2024 DOI: 10.46998/IJCMCR.2024.42.001028	
	2.	J. Minov	Occupational chronic obstructive pulmonary disorder: prevalence and prevention.	Expert Review of Respiratory Medicine, 2021 DOI: 10.1080/17476348.2021.2011722.	
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните пет години				
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/конференција	Година
	1.	Minov J, Stoleski S, Mijakoski D.	COPD in furniture manufacturing workers.	Pneumo Update Europe 2024	14-15 June 2024
	2.	Minov J, Stoleski S, Mijakoski D, Bislimovska D, Atanasovska A.	Chronic rhinosinusitis and occupational exposures.	ERS Virtual Congress 2021	5-8 September 2021
	3.	Minov J, Stoleski S, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D, Karadzinska-Bislimovska J.	Chronic obstructive pulmonary disease in workers from different sectors.	ERS Virtual Congress 2021	7-9 September 2020

**ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)**

Реден број: 6		Податоци за наставниците кои изведуваат настава и за ментори на докторски студии		
1.	Име и презиме	Сашо Столески		
2.	Дата на раѓање	01.01.1978 год.		
3.	Степен на образование	VIII		
4.	Наслов на наставно-научни, наставно-стручни, наставни, научни и соработнички звања	Вонреден професор на Медицинскиот факултет, УКИМ, Скопје		
5.	Податоци за завршеното образование односно стекнати академски и научни степени	Образование	Година	Институција
		Високо образование	2002	Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		Магистерски студии	2009	Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		Докторски студии	2016	Медицински факултет, УКИМ, Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистерски студии	Подрачје	Поле	Област
		Медицински науки и здравство	Клинички медицински науки	Медицина на трудот
7.	Подрачје, поле и област на научен степен доктор на науки со соодветен коден број на научната област на докторирање согласно Меѓународната Фраскатијева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Подрачје	Поле	Област
		Медицински и здравствени науки 3.02	Клиничка медицина	Пулмологија со физиологија 3.02.00.06
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран во која научна област со соодветен коден број согласно Меѓународната Фраскатијева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Институција	Звање во кое е избран	Научна област
		Институт за медицина на трудот на РС Македонија, Скопје Медицински факултет, УКИМ, Скопје	Вонреден професор	Медицина на трудот 3.03.01.04
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Медицина на трудот	Општа медицина, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		2.	Медицина на трудот со ергономија	Тригодишни стручни студии за физиотерапевти, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		3.	Медицина на трудот	Тригодишни стручни студии за логопеди, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		4.	Јавно здравство со епидемиологија и статистика	Тригодишни стручни студии за медицински сестри и техничари, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
	5.	Здравје и заштита при работа	Тригодишни стручни студии за инженери по медицинско лабораториска дијагностика, Медицински факултет, УКИМ,	

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

10.	9.2.			Скопје
		6.	Здравје и заштита при работа	Тригодишни стручни студии за дипломирана акушерка/акушер, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		7.	Јавно здравство - клиничка пракса	Општа медицина, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		8.	Професионални малигни неоплазми	Општа медицина, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Медицина на трудот	Последипломски студии по јавно здравство, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		2.	Професионални малигни неоплазми - јавноздравствени аспекти	Последипломски студии по јавно здравство, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		3.	Медицина на трудот	Специјализација по медицина на трудот, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
	9.3.	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Професионални малигни неоплазми – јавноздравствени аспекти (изборен предмет)	Трет циклус студии-докторски студии по јавно здравство, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		2.	Професионални малигни неоплазми (изборен предмет)	Трет циклус студии-докторски студии по клиничка медицина, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
	Селектирани резултати во последните пет години			
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)		
		Ред.број	Автори	Наслов
				Издавач / година
		1.	Sim K, Mijakoski D, Stoleski S, Rodriguez del Rio P, Sammut P, Le T-My, Munblit D, Boyle R.J.	Outcomes for clinical trials of food allergy treatments
		2.	Minov J, Stoleski S, Mijakoski D, Atanasovska A, Panajotovic Radevska M, Bislimovska D.	Work Ability in Patients with COPD: Sick Leave Frequency and Duration.
		3.	Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D.	Work-related Asthma in Crop Farmers
		4.	Stoleski S, Minov J, Mijakoski D, Bislimovska D, Atanasovska A, Karadzinska-Bislimovska J.	Lung Function Impairment in Construction Workers - Influence of Smoking and Exposure Duration.

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	5.	Stoleski S, Minov J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D, Bislimovska J.	Prevalence and Characteristics of Chronic Obstructive Pulmonary Disease in Dairy Farmers.	Open Access Maced J Med Sci. 2022;10(E):1652-1660.
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Ред.број	Својство (носител или учесник)	Наслов	Времетраење Институција од која што е организиран, финансиран, спроведен
	1.	J. Minov, S. Stoleski, D. Mijakoski	European Bronchiectasis Registry (REC reference: 14/SS/1101; IRAS project ID: 165833)	2015-продолжува
	2.	J. Минов, J. Карадинска- Бислимовска, Е. Стикова, Д. Мијакоски, С. Столески, А. Атанасовска (Катедра за медицина на трудот)	Хронична опструктивна белодробна болест и специфична професионална експозиција (Медицински факултет, УКИМ, Скопје)	2018-2021
	3.	J. Karadzinska- Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski, S. Stoleski, A. Atanasovska, M. Panajotovic- Radevska, D. Bislimovska	Revision of the List of hazardous occupations eligible for early retirement with extended service period (ESP)	2023- продолжува
	4.	J. Karadzinska- Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski, S. Stoleski	Building of effective state administration authorities for control of occupational health services in Serbia and North Macedonia (SAMRS/2021/ZB/1/8)	2021 - 2023
	5.	D. Mijakoski, S. Stoleski, T. Jakjovska, B. Ivanova- Dimcheva	The Core Outcome Measures for Food Allergy - COST Action CA18227	2019 - 2024
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	T. Otsuki, M. Di Gioacchino, C. Petrarca (Eds.). S. Stoleski	Occupational respiratory allergic diseases: occupational asthma. In: Allergy and Immunotoxicology in Occupational Health - The Next Step (ISBN: 978-981- 15-4734-8)	Springer, 2020, Singapore
	2.	Минов Ј (ур.), Атанасовска А, Бислимовска Д, Буклиоска- Илиевска Д,	Хронична опструктивна белодробна болест	Скопје, 2023

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		Димитријевска Д, Здравеска М, Исмаили И, Јовановска- Јанева Е, Мијакоски Д, Ставриќ К, Столески С, Татабитовска А, Тодевски Д.		
	3.	Ј. Минов, Д. Мијакоски, С. Столески, А. Атанасовска, Д. Бислимовска	Медицина на трудот за Тригодишните стручни студии и Академските студии по логопедија	Медицински факултет, УКИМ, Скопје, 2025
	4.			
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Stoleski S, Minov J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D, Karadzinska- Bislimovska J, Donovski K	Prevalence and Characteristics of Allergic Asthma in a Sample of Dairy Farmers.	South East Eur J Immun. 2024; 7(1):21-28. https://doi.org/10.3889/seejim.2024.6065
	2.	S. Stoleski, J. Minov, D. Mijakoski, A. Atanasovska, D. Bislimovska, J. Karadzinska- Bislimovska	Specific work activities and exposure to respiratory hazards - predictors of lung function impairment among crop farmers.	Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences 2020; https://doi.org/10.3889/oamjms.2020.4641
	3.	S. Stoleski, J. Minov, D. Mijakoski, A. Atanasovska, D. Bislimovska, M. Panajotovic- Radevska, D. Zdraveski	COPD prevalence and characteristics among retired workers	Acad Med J 2025; 5(1): 95-106.
	4.	J. Minov, S. Stoleski, T. Petrova, N. Kocovska Kamcevska, D. Buklioska Ilievska, E. Jovanovska Janeva, D. Bislimovska, D. Mijakoski	Effects of Vitamin D supplementation on exacerbation in patients with severe COPD.	Medp Public Health Epidemiol 2022; 1(1): mmphe-202206002.
	5.	Minov J, Stoleski S, Petrova T, Vasilevska K, Mijakoski D, Karadzinska- Bislimovska J, Jesenak M	Effects of pleuran (β -glucan from <i>Pleurotus ostreatus</i>) supplementation on incidence and duration of bronchiectasis exacerbations	Open Access Maced J Med Sci. 2020;8(B):1- 7. https://doi.org/10.3889/oamjms.2020.5266

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

11.	Менторства				
	11.1.	Дипломски работи		4 (завршени)	
	11.2.	Магистерски работи		4 (завршени), 1 (во тек на изработка)	
	11.3.	Докторски дисертации		3 (во тек на изработка)	
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/ пет години				
	12.1.	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Minov J, Stoleski S, Mijakoski D, Atanasovska A, Panajotovic Radevska M, Bislimovska D.	Work Ability in Patients with COPD: SickLeave Frequency and Duration.	IJCMCR. 2023;34(1):004
		2.	Minov J, Stoleski S, Mijakoski D, Atanasovska A,Panajotovic-Radevska M, Bislimovska D.	Incidence of Immunological Occupational Asthma in the Period2015-2022 by Occupation: Macedonian Experience.	SEEJ Immunol. 2023 May 02; 6(1):7-11
		3.	Marina R. O, Anne K.M. F, Claudia M. H, Mathias H, Francesca L. F, Dragan M. Jordan M, Andreea M, Euripides S, Zara A.S, Stoleski S, Vivi S.	The value of fractional exhaled nitric oxidein occupational diseases - a systematic review	Journal of Occupational Medicine and Toxicology, 2022: 17:14
		4.	Rui F, Otelea MR, Møller Fell AL, Stoleski S, Mijakoski D, Holm M, SchlünsseV, Larese Filon F.	Occupational Asthma: The Knowledge Needs fora Better Management	Annals of Work Exposures and Health, 2022;66(3):287-290.
		5.	Minov J, Stoleski S, Stikova E, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska Karadzinska J.	COPD in a sample of general adult population from the Skopje region	Acad Med J 2022;2(1):47-58
		6.			
	12.2.	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
Ред. број		Автори	Наслов	Издавач / година	
1					
	2				

**ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)**

Реден број: 7		Податоци за наставниците кои изведуваат настава и за ментори на докторски студии		
1.	Име и презиме	Драган Мијакоски		
2.	Дата на раѓање	21.05.1977 год.		
3.	Степен на образование	VIII		
4.	Наслов на наставно-научни, наставно-стручни, наставни, научни и соработнички звања	Вонреден професор		
5.	Податоци за завршеното образование односно стекнати академски и научни степени	Образование	Година	Институција
		Високо образование	2002	Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		Магистерски студии	2009	Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		Докторски студии	2016	Медицински факултет, УКИМ, Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистерски студии	Подрачје	Поле	Област
		Здравство и науки	Клиничка медицина	Медицина на трудот
7.	Подрачје, поле и област на научен степен доктор на науки со соодветен коден број на научната област на докторирање согласно Меѓународната Фраскатиева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Подрачје	Поле	Област
		Медицински и здравствени науки 3.03	Здравствени науки 3.03.01	Медицина на трудот 3.03.01.04
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран во која научна област со соодветен коден број согласно Меѓународната Фраскатиева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Институција	Звање во кое е избран	Научна област
		Институт за медицина на трудот на РС Македонија, Скопје Медицински факултет, УКИМ, Скопје	Вонреден професор	Медицина на трудот 3.03.01.04
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Медицина на трудот	Општа медицина, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		2.	Медицина на трудот со ергономија	Тригодишни стручни студии за физиотерапевти, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		3.	Медицина на трудот	Тригодишни стручни студии за логопеди, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		4.	Јавно здравство со епидемиологија и статистика	Тригодишни стручни студии за медицински сестри и техничари, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		5.	Здравје и заштита при работа	Тригодишни стручни студии за инженери по медицинско лабораториска дијагностика, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		6.	Здравје и заштита при работа	Тригодишни стручни студии за дипломирана акушерка/акушер, Медицински факултет, УКИМ, Скопје
	7.	Стрес поврзан со работата и синдром на согорување		Сите студиски програми, Медицински факултет, УКИМ, Скопје

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

9.2.	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
	1.	Медицина на трудот	Последипломски студии по јавно здравство, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
	2.	Психосоцијални фактори на работното место – јавноздравствени аспекти	Последипломски студии по јавно здравство, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
	3.	Медицина на трудот	Специјализација по медицина на трудот, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
	9.3. Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
	1.	Психосоцијални фактори на работното место – јавноздравствени аспекти	Трет циклус студии-докторски студии по јавно здравство, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
	2.	Психосоцијални фактори на работното место	Трет циклус студии-докторски студии по клиничка медицина, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
	10.	Селектирани резултати во последните пет години		
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Мијаќоски Д, Караќинска-Бислимовска Ј, Бислимовска Д, Минов Ј, Столески С, Гошевска Ј.	Асоцијации меѓу синдромот на соѓорување и субјективните тегоби од мускуло-скелетниот систем кај здравствените работници од хируршката дејност	Мак Мед Преглед 2019;73(3):140-149.
	2.	Guseva Canu I, Marca SC, Dell'Oro F, Mijakoski D, et al.	Harmonized definition of occupational burnout: A systematic review, semantic analysis, and Delphi consensus in 29 countries	Scand J Work Environ Health. 2021;47(2):95-107.
	3.	Stoleski S, Minov J, Mijakoski D, Bislimovska D, Atanasovska A, Karadzinska-Bislimovska J.	Lung Function Impairment in Construction Workers – Influence of Smoking and Exposure Duration	Open Access Maced J Med Sci. 2021;9(E):406-14.
	4.	Mijakoski D, Stoleski S, Bislimovska D, Pazheska-Dimitrioski E, Karasmanakis E, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J.	Personal Protective Equipment in Health Workers during Coronavirus Disease-19 Outbreak	Open Access Maced J Med Sci 2020;8(T1):634-41.
	5.	Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D, et al.	Associations of burnout with job demands/resources during the pandemic in health workers from Southeast European countries	Front Psychol 2023;14:1258226.
	10.2. Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Ред.број	Својство (носител или учесник)	Наслов	Времетраење Институција од која што е организиран,

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

				финансиран, спроведен
	1.	учесник	European Bronchiectasis Registry	2015 - продолжува (REC reference: 14/SS/1101; IRAS project ID: 165833)
	2.	учесник	Хронична опструктивна белодробна болест и специфична професионална експозиција	2019 - 2021 (Медицински факултет, УКИМ, Скопје)
	3.	учесник	OMEGA-NET Inventory on Occupational Cohorts	2019 - 2022 (COST Action 16216)
	4.	учесник	Building of effective state administration authorities for control of occupational health services in Serbia and North Macedonia	2021 - продолжува (SAMRS/2021/ZB/1/8)
	5.	учесник	The Core Outcome Measures for Food Allergy	2019 - 2024 (COST Action CA18227)
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Ј. Минов, Д. Мијакоски, С. Столески, А. Атанасовска, Д. Бислимовска	Медицина на трудот за Тригодишните стручни студии и Академските студии по логопедија	Медицински факултет, УКИМ, Скопје, 2025
	2.	Докиќ Д., Антова М, Брешковска Г, Влашки Е, Гривчева-Пановска В, Докиќ Д, Ѓорчев А, Јовковска-Каева Б, Карадинска-Бислимовска Ј, Мијакоски Д, Минов Ј, Николовска С, Петличковски А, Столески С, и сор.	Алергологија	Скопје, 2017
	3.	T. Otsuki, M. Di Gioacchino, C. Petrarca (Eds.).	Occupational Skin Diseases	
	4.	Минов Ј (ур.), Атанасовска А, Бислимовска Д, Буклиоска-Илиевска Д, Димитриевска Д, Здравеска М, Исмаили И, Јовановска-Јанева Е, Мијакоски Д, Ставриќ К, Столески С, Татабитовска А, Тодевски Д.	Хронична опструктивна белодробна болест	Скопје, 2023
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	S. Stoleski, J. Minov, D. Mijakoski, H. Brborovic, M. Milosevic,	COPD prevalence and characteristics among sample of working	Front. Public Health 2025; 13:1598290.

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		R. Zaja	population	
	2.	Minov J, Stoleski S, Petrova T, Vasilevska K, Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Jesenak M	Effects of pleuran (β-glucan from Pleurotus ostreatus) supplementation on incidence and duration of bronchiectasis exacerbations	Open Access Maced J Med Sci. 2020;8(B):1-7. https://doi.org/10.3889/oamjms.2020.5266
	3.	Карадинска-Бислимовска J, Мијакоски Д, Столески С, Минов J, Тодоровска В.	Влијание на сончевите УВ зраци врз здравјето на работниците кои работат на отворено	Лекарски весник. 2019;107/108:16
	4.	Мијакоски Д, Карадинска-Бислимовска J, Столески С, Минов J.	Менталното здравје кај работниците за време на COVID-19 пандемијата	Лекарски весник. 2020;119/120/121:16.
	5.	Stoleski S, Minov J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D, Karadzinska-Bislimovska J, Donovski K	Prevalence and Characteristics of Allergic Asthma in a Sample of Dairy Farmers.	South East Eur J Immun. 2024; 7(1):21-28. https://doi.org/10.3889/seejim.2024.6065
11.	Менторства			
	11.1.	Дипломски работи	2	
	11.2.	Магистерски работи	2	
	11.3.	Докторски дисертации	3 (во тек)	
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/ пет години			
	12.1.	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години		
		Ред. број	Автори	Наслов
				Издавач / година
	1.	Minov J, Stoleski S, Mijakoski D, Atanasovska A, Panajotovic Radevska M, Bislimovska D.	Work Ability in Patients with COPD: SickLeave Frequency and Duration.	IJCMCR. 2023;34(1):004
	2.	Minov J, Stoleski S, Mijakoski D, Atanasovska A, Panajotovic-Radevska M, Bislimovska D.	Incidence of Immunological Occupational Asthma in the Period 2015-2022 by Occupation: Macedonian Experience.	SEEJ Immunol. 2023 May 02; 6(1):7-11
	3.	Marina R. O, Anne K.M. F, Claudia M. H, Mathias H, Francesca L. F, Dragan M. Jordan M, Andreea M, Euripides S, Zara A.S, Stoleski S, Vivi S.	The value of fractional exhaled nitric oxide in occupational diseases - a systematic review	Journal of Occupational Medicine and Toxicology, 2022: 17:14
	4.	Rui F, Otelea MR, Møller Fell AL, Stoleski S, Mijakoski D, Holm M, Schlünsse V, Larese Filon F.	Occupational Asthma: The Knowledge Needs for a Better Management	Annals of Work Exposures and Health, 2022;66(3):287-290.
	5.	Minov J, Stoleski S, Stikova E, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska Karadzinska J.	COPD in a sample of general adult population from the Skopje region	Acad Med J 2022;2(1):47-58
	12.2.	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со		

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	импакт фактор во даденото поле во последните пет години				
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.	J. Minov, S. Stoleski, D. Mijakoski, A. Atanasovska, M. Panajotovic Radevska, D. Bislimovska, D. Zdraveski	Work ability in patients with COPD: Premature retirement	IJCMCR 2024 DOI: 10.46998/IJCMCR.2024.42.001028	
	2.	Sim K, Mijakoski D, Stoleski S, Rodriguez del Rio P, Sammut P, Le T-My, Munblit D, Boyle R.J.	Outcomes for clinical trials of food allergy treatments	Annals of Allergy, Asthma & Immunology. 2020;125(5):535-542.	
	3.	Schoos A-MM, Bullens D, Chawes BL, Costa J, De Vlieger L, DunnGalvin A, Epstein ME, Garssen J, Hilger C, Knipping K, Kuehn A, Mijakoski D, Munblit D, Nekliudov NA, Ozdemir C, Patient K, Peroni D, Stoleski S, et al.	Immunological Outcomes of Allergen-Specific Immunotherapy in Food Allergy	Front. Immunol. 2020;11:568598.	
	4.	Cherrez-Ojeda I, Bousquet J, Giménez-Arnau A, Godse K, Krasowska D, Bartosińska J, Szczepanik-Kułak P, Wawrzycki B, Kolkhir P, Allenova A, Allenova A, Tkachenko S, Teovska Mitrevska N, Mijakoski D, et al.	Patient-Reported Outcome Measures in Atopic Dermatitis and Chronic Urticaria Are Underused in Clinical Practice.	J Allergy Clin Immunol Pract. 2024 Jun;12(6):1575-1583.e1. doi: 10.1016/j.jaip.2024.03.050.	
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните пет години				
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/конференција	Година
	1.	Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J, Atanasovska A, Bislimovska D.	Food hypersensitivity in a random children population in RN Macedonia	EAACI Annual Congress, London, 6-10 June, 2020	2020
	2.	Mijakoski D, Macan J, Turner MC, Sivesind Mehlum I.	Network on the Coordination and Harmonisation of European Occupational Cohorts (OMEGA-NET).	7th Croatian Congress on Occupational Health with International Participation, Pula, 9-13 October, 2019	2019
	3.	Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D, Brborovic H, Cvejanov-Kezunovic L, Milosevic M, Minov J, Ōnal B, Pranjic N, Rapas L, Stoleski S, Vangelova K, Źaja R, Karadzinska-Bislimovska J.	Burnout and its predictors during pandemic in health workers from South-East European countries	ICOH Virtual 33rd International Congress on Occupational Health	2022

**ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)**

Реден број: 8		Податоци за наставниците кои изведуваат настава и за ментори на докторски студии		
1.	Име и презиме	Јованка Караџинска Бислимовска		
2.	Дата на раѓање	29.05.1955		
3.	Степен на образование	VIII		
4.	Наслов на наставно-научни, наставно-стручни, наставни, научни и соработнички звања	Редовен професор		
5.	Податоци за завршеното образование односно стекнати академски и научни степени	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1979	Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		Магистерски студии	1986	Медицински факултет, УКИМ, Скопје
		Докторски студии	1990	Медицински факултет, УКИМ, Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистерски студии	Подрачје	Поле	Област
		Медицински науки и здравство	Клинички медицински науки	Пулмологија и алергологија
7.	Подрачје, поле и област на научен степен доктор на науки со соодветен коден број на научната област на докторирање согласно Меѓународната Фраскатијева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Подрачје	Поле	Област
		Медицински и здравствени науки 3.02	Клиничка медицина 3.03.01	Пулмологија со физиологија 3.03.00.05
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран во која научна област со соодветен коден број согласно Меѓународната Фраскатијева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Институција	Звање во кое е избран	Научна област
		Во пензија	Редовен професор	Медицина на трудот 3.03.01.04
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.		
		2.		
		3.		
		4.		
		5.		
	9.2.	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.		
	9.3.	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		1.	Професионална експозиција и детерминанти на здравје	Трет циклус студии-докторски студии по клиничка медицина, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
		2.	Научен пристап во менаџирањето на професионалните имуноалергиски болести	Трет циклус студии-докторски студии по клиничка медицина, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
		3.	Принципи на добра пракса во јавното здравство	Трет циклус студии-докторски студии по јавно здравство, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
		4.	Глобализација и ефектите врз здравјето на работниците	Трет циклус студии-докторски студии по јавно здравство, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	
10	Селектирани резултати во последните пет години				
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	J. Minov, S. Stoleski, E. Stikova, D. Mijakoski, A. Atanasovska, J. Karadzinska-Bislimovska	COPD in a sample of general adult population from the Skopje region	Acad Med J 2022; 2(1): 47-58.
		2.	J. Minov, S. Stoleski, T.Petrova, K. Vasilevska, D. Mijakoski, J. Karadzinska-Bislimovska	Effects of a long-term use of carbocysteine on frequency and duration of exacerbations in patients with bronchiectasis	Open Access Maced J Med Sci 2020; https://doi.org/10.3889/oamjms.2019.697
		3.	MP Radevska, JK Bislimovska	Risk assessment of musculoskeletal disorders in nurses using the WERA Questionnaire	Acad Med J 2024; 4 (2), 85-94.
		4.	S. Stoleski, J. Minov, D. Mijakoski, A. Atanasovska, D. Bislimovska, J. Karadzinska-Bislimovska	Specific work activities and exposure to respiratory hazards – predictors of lung function impairment among crop farmers.	Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences 2020; https://doi.org/10.3889/oamjms.2020.4641
	5.				
	10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
		Ред. број	Својство (носител или учесник)	Наслов	Времетраење Институција од која што е организиран, финансиран, спроведен
		1.	Учесник J. Минов, J. Караџинска-Бислимовска, Е. Стикова, Д. Мијакоски, С. Столески, А. Атанасовска	„Хронична опструктивна белодробна болест и специфична професионална експозиција“	2018-2022 Медицински факултет УКИМ, Скопје
2.		Носител J. Karadzinska-Bislimovska, D. Mijakoski, S. Stoleski, Minov J.	“Job Stress in Health Workers during Covid-19 pandemics”	2020-2021 година, WHO Regional Office for Europe, Институт за медицина на трудот на Р.С.Македонија, СЗО Колаборативен центар	
3.	Носител J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski, S. Stoleski	„Building of effective state administration authorities for control of occupational health services in Serbia and North Macedonia “(SAMRS/2021/ZB/1/8)	2021 –2024 ЕУ проект, Институт за медицина на трудот на Р.С.Македонија, СЗО Колаборативен центар		

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		4.	Носител J. Karadzinska- Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski, S. Stoleski, A. Atanasovska, M. Panajotovic-Radevska, D. Bislimovska	Revision of the List of hazardous occupations eligible for early retirement with extended service period (ESP)	2023- продолжува World Bank, Институт за медицина на трудот на Р.С.Македонија, СЗО Колаборативен центар	
		5.				
		10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
		Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година	
		1.				
		2.				
		3.				
		10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година	
		1.	G. Andonov, S.Stoleski, D. Mijakoski, J.Minov, M.Panajotovikj Radevska, J. Karadzinska Bislimovska	Prevalence and risk factors of work- related musculoskeletal disorders among workers in high- voltage transmission line network and substations	Macedonian Journal of Anaesthesia, Vol 8No4, December 2024	
		2.	<u>D. Mijakoski</u> , <u>S.Stoleski</u> , <u>D.Bislimovska</u> , <u>E.Pazheska-Dimitrioski</u> , <u>E.</u> <u>J.Minov</u> , <u>J. Karadzinska-</u> <u>Bislimovska</u>	Personal Protective Equipment in Health Workers during Coronavirus Disease-19 Outbreak	Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences 2020. <u>10.3889/oamjms. 5621</u>	
		Менторства				
		11.1.	Дипломски работи	/		
		11.2.	Магистерски работи	8		
		11.3.	Докторски дисертации	6		
		12	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/ пет години			
		12.1.	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година	
		1.	J. Minov, S. Stoleski, T. Petrova, K. Vasilevska, D. Mijakoski, J. Karadzinska-Bislimovska	Efficacy and safety of levofloxacin in the outpatient treatment of exacerbation of chronic obstructive pulmonary disease: levofloxacin 750 mg vs. levofloxacin 500 mg.	Health Prim Car 2020; DOI: 10.15761/HPC.1000184	
		2.	M. Panajotovikj Radevska, J. Karadzinska Bislimovska	The Impact of age as risk factor in the development of symptoms of musculoskeletal disorders related to work of a defined group of nurses	Acad Med J 2025.Vol. 5 No.1.	
		3.	S. Stoleski, J. Minov, D. Mijakoski, A.Atanasovska, D. Bislimovska, J. Karadzinska-	<u>Prevalence and</u> <u>Characteristics of</u> <u>Allergic Asthma in a</u> <u>Sample of Dairy Farmers</u>	South East European Journal of Immunology.Vo.7, pp 21-28, 2024	

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		Bislimovska, K. Donovski.			
	4.	S.Stoleski , J. Minov, D. Mijakoski , D.Bislimovska, A.Atanasovska, J. Karadzinska-Bislimovska	Lung Function Impairment in Construction Workers – Influence of Smoking and Exposure Duration	Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences 2021; https://oamjms.eu/index.php/mjms.2021.6145	
12.2.	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години				
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.	I. Guseva Canu, S.Carla Marca, F. Dell’Oro, Á. Balázs, E. Bergamaschi, C. Besse, R. Bianchi, J. Bislimovska, A. Koscec Bjelajac, M. Bugge, C. Iliana Busneag, Ç.Çağlayan, M. Cernițanu, C. Costa Pereira, N.Dernovšček Hafner, N. Droz, M. Eglite	Harmonized definition of occupational burnout: A systematic review, semantic analysis, and Delphi consensus in 29 countries	Scandinavian journal of work, environment & health 47 (2), 95, 2021. Impact factor: 4.539	
	2.	T. Zuberbier, T. Dörr, W.Aberer, M. Alvaro, E.Angier, S. Arasi, H.Arshad, B.Ballmer-Weber, J.Bartra, L.Beck, P. Bégin, C.Bindslev-Jensen,J.Bislimovska,J. Bousquet	Proposal of 0.5 mg of protein/100 g of processed food as threshold for voluntary declaration of food allergen traces in processed food—A first step in an initiative to better inform patients and avoid fatal allergic reactions: A GA²LEN position paper	Allergy, Vol. 77, Issue 6 pp. 1736-1750, 2022 Impact factor:12.6	
	3.	D. Mijakoski, A. Atanasovska, D.Bislimovska, H. Brborović, O. Brborović, Lj. Cvjeanov Kezunović, M. Milošević, J. Minov, B. Ōnal, N. Pranjić, L.Rapas, S. Stoleski, K. Vangelova, R. Žaja, P. Bulat, A. Milovanović, J. Karadžinska-Bislimovska	Associations of burnout with job demands/resources during the pandemic in health workers from Southeast European countries	Frontiers in psychology, Vol. 14, 2023 Impact factor:2.9	
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните пет години				
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/конференција	Година
	1.	S Stoleski, J Minov, D Mijakoski, A Atanasovska, D Bislimovska, J.Karadzinska-Bislimovska	Respiratory health assessment in agricultural workers by job exposure matrices	ERS Virtual Congress 2021	2021
	2.	D.Mijakoski, A. Atanasovska. D.	Burnout and its predictors	ICOH 2022	2022

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

			Bislimovska, H. Brborovic, Lj.Cvejanov Kezunovic, M. Milosevic, J.Minov, B.Ōnal, N. Pranjic, L.Rapas, S. Stoleski, K. Vangelova, R. Žaja, J. Karadzinska- Bislimovska	during pandemic in health workers from south-east European countries.		
		3.	D.Mijakoski, S.Stoleski, J. Minov, A. Atanasovska, D. Bislimovska, D.Zdraveski, J. Karadzinska- Bislimovska	Lung function impairment and COPD in workers from production of chemical materials for construction and engineering	ERS 2023	2023
		4.	Atanasovska A , Karadjinska – Bislimovska J, Minov J, Bislimovska D, Mijakoski D, Stoleski S, Panajotovikj Radevska M.	Occupational hazards influence on the health status among professional drivers	I st International Congress of Preventive Medicine and Public Health, Struga, N.Macedonia.	November 2024

Реден број: 9		Податоци за наставниците кои изведуваат настава и за ментори на докторски студии		
1.	Име и презиме	Фимка Тозија		
2.	Дата на раѓање	29.11.1958		
3.	Степен на образование	VIII		
4.	Наслов на наставно-научни, наставно-стручни, наставни, научни и соработнички звања	Редовен професор		
5.	Податоци за завршеното образование односно стекнати академски и научни степени	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1986	УКИМ Медицински факултет Скопје
		Магистерски студии	/	/
		Докторски студии	2002	УКИМ Медицински факултет Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистерски студии	Подрачје	Поле	Област
		/	/	/
7		Подрачје	Поле	Област
	Подрачје, поле и област на научен степен доктор на науки со соодветен коден број на научната област на докторирање согласно	Медицински и здравствени науки 3.01.	Базична медицина	Социјална медицина 3.01.00.14

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	Меѓународната Фраскатиева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области		Здравствени науки 3.03.01.	Социјална медицина во јавно здравје 3.03.01.03
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран во која научна област со соодветен коден број согласно Меѓународната Фраскатиева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Институција УКИМ Медицински факултет Скопје	Звање во кое е избран Редовен професор	Научна област Социјална медицина 3.01.00.14 Социјална медицина во јавно здравје 3.03.01.03
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
	1.	Социјална медицина и економика во здравството	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	2.	Вовед во медицина	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	3.	Промоција на здравје	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	4.	Клиничка пракса - Јавно здравство	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	5.	Оценка на здравје и стратешко планирање за здравје во заедницата – изборен предмет	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	6.	Здравје на мигранти	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	7.	Јавно здравство	Тригодишни стручни студии за медицински сестри-техничари, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	8.	Промоција на здравје	Тригодишни стручни студии за медицински сестри-техничари, радиолошки технолози, логопеди, физиотерапевти, акушерки, логопеди 4, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	9.	Здравствен менаџмент	Тригодишни стручни студии за медицински сестри-техничари, радиолошки технолози, логопеди, физиотерапевти, логопеди 4. УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	10.	Здравствено и социјално законодавство	Тригодишни стручни студии за медицински сестри-техничари, радиолошки технолози, логопеди, физиотерапевти, акушерки, логопеди 4. УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	11.	Социјална медицина	Тригодишни стручни студии за лаборанти и акушерки. УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	12.	Оценка на здравје и стратешко планирање за здравје во заедницата – изборен предмет	Тригодишни стручни студии за медицински сестри-техничари, СР, СФ, СЛ, ДА, лаборанти, логопеди 4. УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	13.	Здравје на мигранти – изборен предмет	Тригодишни стручни студии за медицински сестри-техничари, СР, СФ, СЛ, ДА, лаборанти, логопеди 4. УКИМ Медицински факултет-Скопје	

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	14.	Социјална медицина – изборен предмет	Дентална медицина, УКИМ Стоматолошки факултет	
	15.	Introduction to medicine – задолжителен предмет	Општа медицина англиска програма, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	16.	Health Promotion – задолжителен предмет	Општа медицина англиска програма, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
9.2.	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
	1.	Економика во здравство	Пост-дипломски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	2.	Фамилијарни и специјални потреби	Пост-дипломски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	3.	Јавно-здравствена работа и организација	Пост-дипломски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	4.	Здравствен менаџмент	Пост-дипломски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	5.	Планирање за здравје – стратешка анализа и планирање во јавното здравство	Пост-дипломски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	6.	Истражување на повреди и насилство и промоција на безбедност	Пост-дипломски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
9.3.	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии			
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
	1.	Принципи на добра пракса во јавното здравство	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	2.	Дизајнирање и управување со научно-истражувачките проекти во јавното здравство	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	3.	Здравствена политика и стратешко планирање – дигитализација и вештачка интелигенција во пракса	Докторски студии по јавно здравство и клиничка медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	4.	Здравје на мигранти и примена на вештачката интелигенција	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
	5.	Промоција на безбедност и вештачка интелигенција	Докторски студии по клиничка медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје	
Селектирани резултати во последните пет години				
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Kurti Meta A., Stefanovska Velikj V., Tozija F.	Alama COVID-19 Medical Risk Assessment Tool – Kosovo Demographic Experience.	<u>Acad Med J</u> , 2025;5(2):66-72
	2..	Stojchevska M, Stamenova A, Tozija F.	Factors that have impact on natural population change in Republic of North Macedonia.	Arch Pub Health [Internet]. 2023 Sep. 5 [cited 2023 Nov. 8];15(2). Available from: https://www.idpress.eu/aph/article/view/6103
	3.	Kurti-Karameta A, Tozija F.	Assessment of the epidemiological situation and	Arch Pub Health [Internet]. 2021 Nov. 20 [cited 2021 Dec. 1];13(2):5-16

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

			burden of COVID-19 on global, regional and national level.	
	4.	Janevski B, Tozija F, Ristovska G, Mikikj V, Poposka-Treneska V.	The prioritisation of zoonoses in the Republic of North Macedonia – Do we need one health approach.	Arch Pub Health [Internet]. 2021 Nov. 20 [cited 2021 Dec. 1];13(2):39-48
	5.	Jankulovska A, Tozija F, Ivanovska B, Minov J.	Health workers' attitudes, knowledge and practice towards migrant-patients.	Macedonian Journal of Anaesthesia. Vol. 4 No 3, October 2020:42-54
	10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)		
	Ред. број	Својство (носител или учесник)	Наслов	Времетраење Институција од која што е организиран, финансиран, спроведен
	1.	F. Tozija - National Data focal point	5 th Global status report on road safety.	World Health Organization., 2022-2024
	2.	F. Tozija - Project Steering Committee member.	Road Safety Management Capacity Review (RSMCR) and improvements of road safety management capacity at municipality level (Local Communities).	World Bank/Ministry of transport and Communications. April 2022 – May 2023
	3.	F. Tozija - National focal point for health	Technical Committee on Road Safety. Indicators for Balkan Road Safety	Transport Community, Observatory - 2021 -2024
	4.	Fimka Tozija- MC member	Burden of Disease in Europe	COST. 2019-2024
	5.	Fimka Tozija - contributor	WHO. Responding to violence against women and children during COVID -19 Impact on service provision, strategies and actions in the WHO European Region	WHO/MOH VIP focal points - 2021 - 2023
	6.	F. Tozija consultant	Working bottom up – building a local model for deinstitutionalization - UNPRPD project in the South Eastern part of the country (Strumica Region),	UNFPA. 2020-2021
	7.	Fimka Tozija – senior researcher	INHERIT Project	HORIZON 2020. 2016-2020
	10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)		
	Ред.бр ој	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Тоџија Ф., Спасовски М., Ќосевска Е. et al.	Вовед во медицина Практикум	УКИМ Медицински факултет, Скопје, 2023г.
	2.	Спасовски М, Тоџија Ф,	Вовед во медицина учебник	УКИМ Медицински факултет, Скопје, 2023г.

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

			Ќосевска Е et al.		
	3.	Tozija F. Contributor	Global status report on road safety 2023.	World Health Organization; Geneva.: 2023	
	4.	Fimka Tozija	North Macedonia MIPEX 2020. In Editors: Solano, Giacomo & Huddleston, Thomas (2020). Migrant Integration Policy Index 2020.	Barcelona/ Brussels: CIDOB and MPG. 2020	
	5.	Тозија Фимка, Ставриќ Катарина, Факовиќ, Нермина,. Матевска Весна, Кочовска Елена	Постапување на здравствените работници како одговор на родово базирано насилство, вклучувајќи ги и лицата со попреченост - Прирачник	ХЕРА - Асоцијација за здравствена едукација и истражување, Скопје, 2020	
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)				
	Ред.бр ој	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.	Hristina Vasilevska, Monika Stojchevska, Aleksandra Stamenova, Milcho Filipche, Fimka Tozija	Health Financing and Expenditures in Balkan Countries: The Case of North Macedonia, Serbia, Bosnia and Herzegovina and Montenegro.	MMA, Macedonian Medical Preview, 2025- Suppl 01:102	
	2.	F. Tozija	Road Safety is no accident – Public Health Approach to Action and Policy Intervention. 1 st International Congress on Preventive Medicine and Public Health. Book of abstracts: 30	MMA, 2024	
	3.	J. Todorovski, F. Tozija	Knowledge, attitudes and behavior of adolescents related to traffic in Bitola. 1 st International Congress on Preventive Medicine and Public Health. Book of abstracts:56	MMA, 2024	
	4.	Fimka Tozija, Anica Milenkovska.	Road safety and burden of Road Traffic Injuries in Republic of North Macedonia.	COST, 2020	
	5.	Fimka Tozija, Muhamed Tairi	Patient Safety in Republic of North Macedonia.	Journal of Healthcare Communications, 2019, Volume 4:66 ISSN:2472-1654	
11.	Менторства				
	11.1.	Дипломски работи	18		
	11.2.	Магистерски работи	22		
	11.3.	Докторски дисертации	9		
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/ пет години				
	12.1.	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1..	Gunn Marit Aasvang, Balazs Adam, Alaa Alkerwi, The COST Action CA18218 participants Fimka Tozija	Burden of disease attributable to risk factors in European countries: a scoping literature review.	<u>Archives of Public Health</u> 81(1):116 June 2023. DOI: 10.1186/s13690-023-01119-x	

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		103 authors,		
	2.	<u>Haagsma</u> JA, <u>Charalampous</u> P, <u>Ariani</u> F, <u>Gallay</u> A, <u>Tozija</u> F..... <u>Zastrozhina</u> A, <u>Polinder</u> S, and <u>Majdan</u> M.	The burden of injury in Central, Eastern, and Western European sub-region: a systematic analysis from the Global Burden of Disease 2019 Study.	<u>Arch Public Health</u> . 2022; 80: 142. Published online 2022 May 20. doi: 10.1186/s13690-022-00891-6 (if 2.589)
	3.	Anica Milenkovska, Fimka Tozija	Road Traffic Injuries in Republic of North Macedonia – Burden and Trend	BMJ Journals Injury Prevention.2022 Volume 28, Issue Suppl 2: A1.2
	4.	Fimka Tozija	<u>The Global One Health Environment</u> . In:Yehia Abed, Madhumita Dobe et al. Reviewer section 1.4.	South Eastern European Journal of Public Health:Special Volume No. 1, 2021: Publisher: Jacobs/Germany ISSN 2197
	5.	Angelka Jankulovska, Fimka Tozija.	The Right of Access to Health Care for Migrants in the Republic of North Macedonia - Barriers and Challenges.	Journal of Health, Medicine and Nursing Vol.70, 2020: 20-25 ISSN 2422-8419 https://iiste.org/Journals/index.php/JHM
	6.	Tozija F, Lizana T.	Migrant Health Policy in European Union (EU) and non EU country: Current situation and future challenges for improvement (Original research)	SEEJPH 2020, posted: 16 March 2020. DOI:10.4119/seejph-3369
12.2.	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Charalampous P, Haagsma JA, Jakobsen LS, Gorasso V, ...Tozija F.et al.	Burden of infectious disease studies in Europe and the United Kingdom: a review of methodological design choices.	<u>Epidemiology and Infection</u> , (2023) (doi: 10.1017/S0950268823000031) (Early Online Publication) (if 4,434)
	2.	Todorovic J., Stamenkovic Z., Stevanovic A., Terzic N., Kissimova Skarbek K., Tozija F.....Kabir Z.	The burden of breast, cervical, and colon and rectum cancer in the Balkan countries, 1990–2019 and forecast to 2030.	<u>Archives of Public Health</u> 81(1) August 2023 DOI: 10.1186/s13690-023-01137-9 License CC BY 4.0
	3.	<u>Charalampous</u> P, <u>Pallari</u> P, <u>Gorasso</u> V, <u>von der Lippe</u> E,... <u>Tozija</u> F. et al.	Methodological considerations in injury burden of disease studies across Europe: a systematic literature review".	BMC Public Health. 2022 Aug 17;22(1):1564. doi: 10.1186/s12889-022-13925-z . https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/35978333/#article-details (if 3.177)
	4.	Charalampous, Periklis, Vanessa Gorasso, Dietrich Plass, Sara M Pires, Elena von der Lippe,... Fimka Tozija et al.	Burden of Non-Communicable Disease Studies in Europe : A Systematic Review of Data Sources and Methodological Choices.	European Journal of Public Health. 2022. doi:10.1093/eurpub/ckab218. (5 year Impact Factor 4.011)
	5.	Tozija F.	Women's Safety and	<i>Front. Public Health</i> 8:33. doi:

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

				Gender-Based Violence in the Republic of North Macedonia.	10.3389/fpubh.2020.00033 https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpubh.2020.00033/full (if 3.4)
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните пет години				
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/конференција	Година
	1.	F. Tozija	Road Safety is no accident – Public Health Approach to Action and Policy Intervention	First International Congress on Preventive Medicine and Public Health	31 October – 2 November 2024
	2.	Anica Milenkova, Fimka Tozija.	5 Road Traffic Injuries in Republic of North Macedonia – Burden and Trend. BMJ Journals Injury Prevention. Volume 28, Issue Suppl 2: A1.2	Safety 2022 - 14th World Conference on Injury Prevention and Safety Promotion. Adelaide Australia	29 November 2022
	3.	Fimka Tozija	Surveillance System for Road Safety in Republic of North Macedonia	Road Safety Conference and the Second meeting of the Western Balkans Road Safety Observatory (WBRSo). Skopje	6-7 December 2021
	4.	Fimka Tozija, Anica Milenkova.	Road safety and burden of Road Traffic Injuries in Republic of North Macedonia.	COST 1st WG meeting & 2nd MC meeting. Burden of Disease in Europe Taking stock and moving forward. Copenhagen	18-19 February 2020.

Реден број: 10	Податоци за наставниците кои изведуваат настава и за ментори на докторски студии			
1.	Име и презиме	Моме Спасовски		
2.	Дата на раѓање	25.09.1957		
3.	Степен на образование	VIII		
4.	Наслов на наставно-научни, наставно-стручни, наставни, научни и соработнички звања	Доктор на науки		
5.	Податоци за завршеното образование односно стекнати академски и научни степени	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1982	УКИМ – Медицински факултет Скопје
		Специјализација	1987	УКИМ – Медицински факултет Скопје
		Докторски студии	1997	УКИМ – Медицински факултет Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистерски студии	Подрачје	Поле	Област
		/	/	/
7.	Подрачје, поле и област на научен степен доктор на науки со соодветен коден број на научната област на докторирање согласно Меѓународната Фраскатијева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Подрачје	Поле	Област
		Медицински и здравствени науки 3.01.	Базична медицина Здравствени науки 3.03.01.	Социјална медицина 3.01.00.14, Социјална медицина во јавно здравје

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

				3.03.01.03
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран во која научна област со соодветен коден број согласно Меѓународната Фраскатијева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Институција	Звање во кое е избран	Научна област
		Пензионер		
Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии				
9.	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	/	/
	9.2.	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	/	/
	9.3.	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Методологија на научно истражувачката работа од областа на јавното здравство	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ-Медицински факултет Скопје
		2.	Право и јавно здравство	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ-Медицински факултет Скопје
		3.	Здравствен менаџмент	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ-Медицински факултет Скопје
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)		
		Ред.број	Автори	Наслов
				Издавач / година
		1.	Stojchevska M., Stamenova A., Spasovski M., Vasilevska H.	Smoking cessation centers: Opportunity to address the leading public health challenge in Macedonia,
		2.	Kosumi E., Isjanovski V., Spasovski M.	Knowledge on human papillomavirus and associated factors among the population in the Republic of Kosova
		3.	Kosumi E., Kosumi M., Spasovski M.	Attitude and practice on Human Papillomavirus Vaccine and associated factors among population in the Republic of Kosova.
		4.	Zdraveska M., Dimitrievska D., Spasovski M., et al.	Strategy for Developing a Smoking Cessation Program in Macedonia
		5.	Stamenova A., Stevanovski G., Spasovski M.	Rising prevalence of diabetes: evidence for the national registry in North Macedonia
				Archives of Public Health, 2022; 14(1)
				Arch Pub Health, 2022; 14(2): 34-45.
				EC Pulmonology and Respiratory Medicine 2020: 9(8):83-91
				European Journal of Public Health, 2019; 29(4)
	10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)		
		Ред.број	Својство (носител или учесник)	Наслов
				Времетраење Институција од која што е организиран, финансиран, спроведен
		1.	Deska Dimitrievska, Marija Zdraveska, Mome Spasovski	Collaborative development of a continuing education program to train healthcare providers on tobacco
				Универзитет “Св. Кирил и Методиј” – Скопје и Henry Ford Health System

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

				cessation counseling in the Republic Macedonia	
	2.	Моме Спасовски, Блашко Касапинов	Доенечка и мајчина смртност во Република Македонија - Фокус на социјалните детерминатори	Универзитет “Св. Кирил и Методиј” – Скопје; Медицински Факултет – Скопје, Институт за Социјална Медицина, Декември 2014	
	3.	Mome Spasovski, Vladimir Lazarevik	Study on use tobacco and tobacco products among medical doctors in the Republic of Macedonia	Ministry of Health, Institute of Social Medicine, Faculty of Medicine; 2014	
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)				
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.	Спасовски М., Тозија Ф., Ќосевска Е., Гудева-Никовска Д., Панговски И., Стаменова А.	Вовед во медицина - Учебник	УКИМ, Медицински факултет во Скопје, 2023	
	2.	Тозија Ф., Спасовски М., Ќосевска Е., Гудева-Никовска Д., Панговски И., Стаменова А.	Вовед во медицина - Практикум	УКИМ, Медицински факултет во Скопје, 2023	
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)				
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.	Stojchevska M., Stamenova A., Spasovski M., Vasilevska H.	Smoking cessation centers: Opportunity to address the leading public health challenge in Macedonia,	Academic Medical Journal 2023:3(1); 115-123	
	2.	Spasovski M., Chingoska D., Pecev P., Stamenova A.	Lifestyle risk factors and control of chronic non-communicable diseases	Archives of Public Health 2018; 10(1):36-45	
	3.	Spasovski M., Stamenova A., Spasovska E.	The Legal and Institutional response to gender-based violence in Macedonia	Archives of Public Health, 2018; 10(3)	
	4.	Spasovski M., Stamenova A.	Smoking Prevalence and Attitudes Toward Smoking Medical Doctors in the Republic of Macedonia.	Tobacco Prevention and Cessation, 2018 (4)	
11.	Менторства				
	11.1.	Дипломски работи	11		
	11.2.	Магистерски работи	14		
	11.3.	Докторски дисертации	10		
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/ пет години				
	12.1.	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.	Zdraveska M., Dimitrievska D., Spasovski M., et al.	Strategy for Developing a Smoking Cessation Program in Macedonia	EC Pulmonology and Respiratory Medicine 2020: 9(8):83-91	
	2.	Kosumi E., Isjanovski V., Spasovski M.	Knowledge on human papillomavirus and associated factors among the population in the Republic of Kosova	Archives of Public Health, 2022; 14(1)	
	3.	Stamenova A., Stevanovski G., Spasovski M.	Rising prevalence of diabetes: evidence for the national registry in North Macedonia	European Journal of Public Health, 2019; 29(4)	
	4.	Spasovski M.,	Smoking Prevalence and	Tobacco Prevention and	

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

			Stamenova A.	Attitudes Toward Smoking Medical Doctors in the Republic of Macedonia.	Cessation, 2018 (4)
	5.		Spasovski M. Ristovska G., Spiroski I., Pangovski, I.	Obesity and diabetes type 2 in Republic of Macedonia - recent activities for improved management	The European Journal of Obesity, 2017; 10 (1):196
	6.		Spasovski M., Chingoska D., Pecev P., Stamenova A.	Lifestyle risk factors and control of chronic non-communicable diseases	Archives of Public Health 2018; 10(1):36-45
12.2.	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години				
	Ред. број	Автори	Наслов		Издавач / година
	1.	Stamenova A., Stevanovski G., Spasovski M.	Rising prevalence of diabetes: evidence for the national registry in North Macedonia		European Journal of Public Health, 2019; 29(4)
	2.	Spasovski M. Ristovska G., Spiroski I.,Pangovski, I.	Obesity and diabetes type 2 in Republic of Macedonia - recent activities for improved management		The European Journal of Obesity, 2017; 10 (1):196
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните пет години				
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/конференција	Година
	1.	Spasovski M., Stamenova A.	Health status of young adults and organization of health care services in North Macedonia	Congress of Youth Health, Belgrade	2021
	2.	Mome Spasovski	Health workforce Mobility: the case of North Macedonia	Health Workforce Mobility in the EU and Western Balkan World Bank Group	2019
	3.	Mome Spasovski – chair of panel discussion	Emerging Issues in Tobacco Control in the Balkans: Hot Topics for Better Health.	3rd ENST-CNPT International Conference on Tobacco Control	2018

Реден број: 11	Податоци за наставниците кои изведуваат настава и за ментори на докторски студии			
1.	Име и презиме	Елена Косевска		
2.	Дата на раѓање	25.06.1958		
3.	Степен на образование	VIII		
4.	Наслов на наставно-научни, наставно-стручни, наставни, научни и соработнички звања	Редовен професор		
5.	Податоци за завршеното образование односно стекнати академски и научни степени	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1984	УКИМ Медицински факултет-Скопје

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		Магистерски студии		
		Докторски студии	2004	УКИМ Медицински факултет-Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистерски студии	Подрачје	Поле	Област
7.	Подрачје, поле и област на научен степен доктор на науки со соодветен коден број на научната област на докторирање согласно Меѓународната Фраскатијева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Подрачје	Поле	Област
		Медицински и здравствени науки 3.01.	Базична медицина	Социјална медицина 3.01.00.14,
			Здравствени науки, 3.03.01.	Социјална медицина во јавно здравје 3.03.01.03
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран во која научна област со соодветен коден број согласно Меѓународната Фраскатијева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Институција	Звање во кое е избран	Научна област
		Пензионер		
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.		
		2.		
		3.		
	9.2.	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.		
		2.		
	9.3.	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Промоција на здравје и превенција на болести—изборен предмет	Јавно здравство/Медицински факултет
		2.	Културолошки и структурни компетенции на здравствените професионалци-изборен предмет	Јавно здравство / Медицински факултет
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)		
		Ред.број	Автори	Наслов
				Издавач / година

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		1.	Билали Е., Косевска Е., Зафирова Ивановска Б.	Проценка на присуство на анксиозност кај родителите на деца во пубертет на територија на општина Гостивар.	Medicus, 25(2), 2020
		2.	Darijan Trajanov, Elena Kjosevska, Beti Ivanova Zafirova	Level of physical activity among the students at the Faculty of Medicine within Ss. Cyril and Methodius University in Skopje	Journal of Morphological Sciences. Vol 3 No 3(2020):JMS Pages 49-55
	10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
		Ред.број	Својство (носител или учесник)	Наслов	Времетраење Институција од која што е организиран, финансиран, спроведен
		1.	Kjosevska E.	SHE monitoring of HPS -Report in North Macedonia	SHE Network and Foundation, 2020
		2.	Kjosevska E.,Prosheva S.	On-line Survey for Drug Use	EMCDDA, IPH. 2020/21
		3.	Kjosevska E., Memeti Sh., Velikj Stefanovska V. et al.	Distance learning on epidemic and pandemic outbreaks in Western Balkans: Albania, North Macedonia, Serbia, B&H, Montenegro	CEI&ISS with IPH RNM, 2020/2021
		4.	Kjosevska E.	ESPAD 2024	EMCDDA, IPH 2024
		5.	Kjosevska E.	Global Youth Tobacco Survey	WHO,CDC,IPH 2024
	10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
		Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Kjosevska Elena, Stefanovska Velikj Vesna, et al.	North Macedonia COVID-19 Snapshot MOnitoring (COSMO North Macedonia): Monitoring knowledge, risk perceptions, preventive behaviors, and public trust in the current coronavirus outbreak in North Macedonia	WHO, IPH, 2020
		2.	Спасовски М.,Тоџија Ф., Косевска Е. и сор.	Вовед во медицина - учебник	Медицински факултет,УКИМ,2023
	10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
		Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Лидушка Василеска, Елена Косевска, Тања Лековска-Стоицовска, Вјоса Речица	Улога на комуникацијата и оралната здравствена писменост во промоција на оралното здравје.	Архиви на јавно здравје. Вол 12 (1), 2020

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	2.	Даријан Трајанов,Елена Ќосевска, Бети Зафирова- Ивановска	Влијанието на социоекономската состојба во семејството врз практикување редовна физичка активност кај младите	Арх. Ј Здравје 2020:12(3) doi.org/10.3889/arh.2020.5613	
	3.	Vasileska L., Kjosevska E, Lekovska Stoicovska T.	Prevention of Coronavirus infections SARS-COV-2 in dental practice.	Arh Pub Health 2021: 12(1) doi.org/10.3889/arh2021.5992	
	4.	Totikj N. Kjosevska E.,Stefanovska V.V.	Organization of health care of elderly people in the city of Skopje- conditions and needs.	Arh Pub Health, 2022:14(2) p. 1-12	
	5.	Лидушка Василеска, Елена Ќосевска, Тања Лековска- Стоицовска,Александар Кардашевски.	Морталитет од малигни неоплазми во Република Северна Македонија во периодот од 2010 до 2018 година	Арх Ј Здравје 2022: 14 (1), p.1-13	
11.	Менторства				
	11.1.	Дипломски работи	39		
	11.2.	Магистерски работи	14		
	11.3.	Докторски дисертации	10		
2.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/ пет години				
	12.1.	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.		Емире Билали, Елена Ќосевска,Бети Зафирова Ивановска	Проценка на присуство на анксиозност кај родителите на деца во пубертет на територија на општина Гостивар	Medicus, Vol. 25(2), 2020.
	2.		Prosheva, S., Kjosevska, E., & Velikj Stefanovska, V.	Assessment of the physical environment situation in primary schools in the Republic of North Macedonia.	Archives of Public Health 2020: 12, 1-11. https://doi.org/10.3889/aph.2020.5418
	3.		Jeta Bunjaku , Elena Kjosevska, Arber Lama, Genta Bunjaku	Exposure to air pollutants and lung diseases of the population in Kosovo	Medicus, Vol. 28(2), 2023. p.196-201.
	12.2.	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.		K. Petrovski, E. Kjosevska, Sh.Memeti, M.Petrovski	The challenge of monitoring climate changes and its consequences in North Macedonia	European Journal of Public Health. Vol . 31, Issue 6, 2021 Impact Factor 3.367

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		2.	Kjosevska E., Stefanovska Velikj V., Memeti Sh., Prosheva S.	Conditions and Challenges for Healthy School Staff in the Republic of North Macedonia	Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences, 2022 Impact Factor 1.12
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните пет години				
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција	Година
	1.	Ирена Јанакиевска, Елена Косевска, Марија Постоловска	Организација на здравствената заштита во услови на КОВИД-19 пандемијата во Здравствен дом Скопје	20-ти Конгрес на МЛД, со меѓународно учество, Скопје, Република Северна Македонија	2020
	2.	Kjosevska E.	Monitoring the implementation of school-based programs and interventions to promote the health and well-being of students in North Macedonia	10 th Global Conference on Health Promotion, Geneva, Switzerland	2021
	3.	Elena K Josevska, Shaban Memeti, Sanja Prosheva, Marina Bacanovikj, Dea Karanfilovska	Review of the health promotion and educational activities in the different healthy settings in North Macedonia.	The IIIrd Regional Conference on Health Promotion and Education. Prishtina,Kosovo	2022
	4.	Џ. Буковец, Е. Косевска, Ш.Мемети, В.Велиќ Стефановска	Употреба на цигари и тутун кај стари лица.	Симпозиум за здраво стареење: Единство на телесното и менталното здравје. Скопје, РСМакедонија	2022
	5.	Лидушка Василеска, Елена Косевска, Шабан Мемети, Тања Лековска-Стоицовска, Александар Кардашевски.	Скрининг за рано откривање на ракот на на дојка во ран стадиум кај жените на возраст од 45-69 години во период од 2018-2022 година во Република Северна Македонија	5-ти Конгрес на гинеколози и опстетричари. Охрид, РСМакедонија	2023

**ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)**

Реден број: 12		Податоци за наставниците кои изведуваат настава и за ментори на докторски студии		
1.	Име и презиме	Гордана Ристовска		
2.	Дата на раѓање	29.06.1964		
3.	Степен на образование	VIII		
4.	Наслов на наставно-научни, наставно-стручни, наставни, научни и соработнички звања	Редовен професор		
5.	Податоци за завршеното образование односно стекнати академски и научни степени	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1988	УКИМ Медицински факултет-Скопје
		Магистерски студии	2003	УКИМ Медицински факултет-Скопје
		Докторски студии	2010	УКИМ Медицински факултет-Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистерски студии	Подрачје	Поле	Област
		Медицински и здравствени науки	Јавно здравје и здравствена заштита	хигиена
7.	Подрачје, поле и област на научен степен доктор на науки со соодветен коден број на научната област на докторирање согласно Меѓународната Фраскатијева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Подрачје	Поле	Област
		Медицински и здравствени науки 3.03	Здравствени науки 3.03.01.	Хигиена 3.03.01.02
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран во која научна област со соодветен коден број согласно Меѓународната Фраскатијева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Институција	Звање во кое е избран	Научна област
		Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, Медицински факултет, УКИМ, Скопје	Редовен професор	Хигиена 3.03.01.02
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Хигиена	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		2.	Хигиена со екологија	Тригодишни стручни студии за физиотерапевти, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		3.	Хигиена со екологија	Тригодишни стручни студии за дипломирани акушерки, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		4.	Безбедност на храната и ризици по здравјето	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	9.2.	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Здравствена екологија	Последипломски студии за јавно здравје, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		2.	Исхрана во јавното здравство	Последипломски студии за јавно здравје, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	9.3.	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		1.	Етика во научноистражувачка работа со примена и примери во подрачјето на јавното здравство	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ, Медицински факултет –Скопје	
		2.	Безбедна храна и јавно здравје	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ, Медицински факултет –Скопје	
		3.	Едно здравје пристап и глобално здравје	Докторски студии по јавно здравство, УКИМ, Медицински факултет –Скопје	
10.	Селектирани резултати во последните пет години				
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
		Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Kamp I, Persson KW, Kanninen K, Gulliver J, Bozzone A, Psyllidis A, Boshuizen H, Selander J, van den Hazel P, Brambilla M, Foraster M, Julvez J, Klatte M, Jeram S, Lercher P, Botteldooren D, Ristovska G et al	Early environmental quality and life-course mental health effects: The Equal-Life project.	Environmental Epidemiology 2021; 6 (1):pe183
		2.	Waye KP, Löve J, Lercher P, Dzhambov AM, Klatte M, Schreckenberger D, Belke C, Leist L, Ristovska G, Jeram S, Kanninen KM..	Adopting a child perspective for exposome research on mental health and cognitive development- Conceptualisation and opportunities	Environmental research. 2023 15;239:117279.
		3.	Ristovska G, Manusheva N, Aleksovski B, Bukovetz J, Stojanovska V, Babinkostova Z.	Depression and insomnia among students during COVID-19 pandemic-cross sectional study.	Srpski arhiv za celokupno lekarstvo. 2023;151(5-6):278-84.
		4.	Karanfilska DP, Mircheski V, Donev D, Ristovska G, Elezi N, Trajkovski V, Gligorov I.	Skopje Declaration on Scientific and Publishing Integrity in Biomedicine.	Materia Socio-Medica. 2024;36(3):236
		5.	Kostova A, Ristovska G, Gudeva-Nikovska D.	Assessment of disease burden caused by biological agents associated with unsafe food in the Republic of North Macedonia.	Archives of Public Health / 2025
	10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
		Ред.број	Својство (носител или учесник)	Наслов	Времетраење Институција од која што е организиран, финансиран, спроведен
		1.	Интернационален конзорциум Гордана Ристовска Национален тим лидер	Интернационален проект Early Environmental Quality and Life-Course Mental Health Effects- HORIZON 2020	2020-2025
	10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
		Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Кочубовски М, Ристовска Г, Спироски И, Петрова А.	Практикум по хигиена и здравствена екологија.	Медицински факултет, УКИМ Скопје/ 2021.

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	2.	Кочубовски М, Ристовска Г, Димовска М, Спироски И.	Хигиена и здравствена екологија	Медицински факултет. УКИМ Скопје/ 2025
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Janevski B, Tozija F, Ristovska G, Mikikj V, Poposka-Treneska V.	The prioritisation of zoonoses in the Republic of North Macedonia—Do we need one health approach	Archives of Public Health. 2021;13(2):39-48
	2.	Ristovska G, Petrova A, Grigorova E.	Public health aspects of food allergy and food intolerance—literature review.	Annals of Nursing. 2022;1(1):24-53.
	3.	Bukovetz J, Kochubovski M, Memeti S, Ristovska G.	Preventive Measures and Hygiene Habits of Apple Producers in the Prespa Region..	Indian Journal of Occupational and Environmental Medicine/ 2023
	4.	Kocubovski M, Ristovska G, Petrova A, Bukovetz J, Disho K, Tosev TH, Petreski A.	Review of policies and actions on tackling global climate change-COP26-is this the last chance?.	Archives of Public Health/ 2023
	5.	Kostova A, Ristovska G, Kotev D.	Assessment of the burden of salmonellosis in the Republic of North Macedonia.	Archives of Public Health/ 2024
11.	Менторства			
	11.1.	Дипломски работи	7	
	11.2.	Магистерски работи	1	
	11.3.	Докторски дисертации	4	
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/ пет години			
	12.1.	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години		
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Kamp I, Persson KW, Kanninen K, Gulliver J, Bozzone A, Psyllidis A, Boshuizen H, Selander J, van den Hazel P, Brambilla M, Foraster M, Julvez J, Klatte M, Jeram S, Lercher P, Botteldooren D, Ristovska G et al	Early environmental quality and life-course mental health effects: The Equal-Life project.	Environmental Epidemiology /2021
	2.	Waye KP, Löve J, Lercher P, Dzhambov AM, Klatte M, Schreckenberger D, Belke C, Leist L, Ristovska G, Jeram S, Kanninen KM..	Adopting a child perspective for exposome research on mental health and cognitive development- Conceptualisation and opportunities	Environmental research/ 2023
	3.	Ristovska G, Manusheva N, Aleksovski B, Bukovetz J, Stojanovska V, Babinkostova Z.	Depression and insomnia among students during COVID-19 pandemic-cross sectional study.	Srpski arhiv za celokupno lekarstvo / 2023
	4.	Dzhambov AM, Lercher P, Vincens N, Waye KP, Klatte M, Leist L, Lachmann T, Schreckenberger D, Belke C, Ristovska G, Kanninen	Protective effect of restorative possibilities on cognitive function and mental health in children and adolescents: A scoping review including the role of physical activity.	Environmental Research/ 2023

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		KM.			
	5.	Karanfilska DP, Mircheski V, Donev D, Ristovska G, Elezi N, Trajkovski V, Gligorov I.	Skopje Declaration on Scientific and Publishing Integrity in Biomedicine.	Materia Socio-Medica /2024	
	6.	Paunović K, Ristovska G, Argalasova L, Dzhambov AM, Andersen ZJ.	How are Eastern European Countries Addressing Environmental Noise Issues? A Post-conference Expert Discussion.	Noise and Health / 2025	
12.2.	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години				
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.	Waye KP, Löve J, Lercher P, Dzhambov AM, Klatte M, Schreckenber D, Belke C, Leist L, Ristovska G, Jeram S, Kanninen KM..	Adopting a child perspective for exposome research on mental health and cognitive development- Conceptualisation and opportunities	Environmental research/ 2023	
	2.	Dzhambov AM, Lercher P, Vincens N, Waye KP, Klatte M, Leist L, Lachmann T, Schreckenber D, Belke C, Ristovska G, Kanninen KM.	Protective effect of restorative possibilities on cognitive function and mental health in children and adolescents: A scoping review including the role of physical activity.	Environmental Research/ 2023	
	3.	Ristovska G, Manusheva N, Aleksovski B, Bukovetz J, Stojanovska V, Babinkostova Z.	Depression and insomnia among students during COVID-19 pandemic-cross sectional study.	Srpski arhiv za celokupno lekarstvo/ 2023	
	4.	Karanfilska DP, Mircheski V, Donev D, Ristovska G, Elezi N, Trajkovski V, Gligorov I.	Skopje Declaration on Scientific and Publishing Integrity in Biomedicine.	Materia Socio-Medica /2024	
	5.	Paunović K, Ristovska G, Argalasova L, Dzhambov AM, Andersen ZJ.	How are Eastern European Countries Addressing Environmental Noise Issues? A Post-conference Expert Discussion.	Noise and Health/ 2025	
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните пет години				
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција	Година
	1.	Ristovska G, Hazel PVD, Weber M, Jansen S et al.	Stakeholders' involvement in identification of research and policy needs for children's mental health	European Public Health Conference	2021
	2	Jeram S, Frigelj N, Kralj M, Ristovska G, Boljka U, Škafar M, Ahrens J, Bolte G, White M.	Implementation of the Environmental Noise Directive 2002/49/EC in Slovenia seen through an equity lens.	14th ICBEN Congress on Noise as a Public Health Problem	2023
	3.	Ristovska G, Van Kamp I, Kochubovski M, Spiroski I.	Influnce of exposome from prenatal period to adolescence on mental health	GREDIT	2022
	4.	Ristovska G.	One Health approach	I International Congress	2024

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

				actions for food safety in North Macedonia	of Preventive Medicine and Public Health	
		5.	Kostova A, Ristovska G.	Assessment of the burden of bacterial infections associated with unsafe food in the Republic of North Macedonia	I International Congress of Preventive Medicine and Public Health	2024

Реден број: 13		Податоци за наставниците кои изведуваат настава и за ментори на докторски студии		
1.	Име и презиме	Игор Спироски		
2.	Дата на раѓање	24.10.1977		
3.	Степен на образование	VIII		
4.	Наслов на наставно-научни, наставно-стручни, наставни, научни и соработнички звања	Редовен професор		
5.	Податоци за завршеното образование односно стекнати академски и научни степени	Образование	Година	Институција
		Високо образование	2003	УКИМ Медицински факултет
		Магистерски студии	2010	УКИМ Медицински факултет
		Докторски студии	2015	УКИМ Медицински факултет
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистерски студии	Подрачје	Поле	Област
		Медицински и здравствени науки	Здравствени науки	Хигиена
7.	Подрачје, поле и област на научен степен доктор на науки со соодветен коден број на научната област на докторирање согласно Меѓународната Фраскатиева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Подрачје	Поле	Област
		Медицински и здравствени науки 3.03	Здравствени науки 3.03.01.	Хигиена 3.03.01.02
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран во која научна област со соодветен коден број согласно Меѓународната Фраскатиева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Институција	Звање во кое е избран	Научна област
		Институт за јавно здравје на РСМ УКИМ Медицински факултет во Скопје	Редовен професор	Хигиена 3.03.01.02
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Хигиена	Општа медицина, УКИМ Медицински факултет
		2.	Хигиена со екологија	Тригодишни стручни студии за стручни радиолошки технолози, УКИМ Медицински факултет
		3.	Хигиена и здравствена екологија	Дентална медицина, УКИМ Стоматолошки факултет
		4.	Хигиена и екологија	Четиригодишни стручни студии за дипломирани логопеди, УКИМ Медицински факултет
	9.2.	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Исхрана во јавно здравје	Магистерски студии по јавно здравје, УКИМ, Медицински факултет – Скопје
	9.3.	2.	Јавноздравствени аспекти на детската дебелина	Магистерски студии по јавно здравје, УКИМ, Медицински факултет – Скопје
		Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Методологија на научноистражувачката етика со примена и примери во подрачјето на јавното здравство	Докторски студии по јавно здравје, УКИМ, Медицински факултет – Скопје
		2.	Јавноздравствени аспекти на дебелината	Докторски студии по јавно здравје, УКИМ, Медицински факултет – Скопје
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)		
		Ред.број	Автори	Наслов
				Издавач / година
		1.	Perez-Cueto FJA, Brennan SF, Laitinen K, Diercks J, Spiroski I, Katić M, Fallaize R, Garin JP, Cvejic JH, Pourshahidi K, Bordon A, Ockhuizen T, Daniel H, Šobajić S.	The European nutrition research landscape: diversity and perspectives Eur J Nutr 2025. 64:240.
		2.	Spiroski I, as a member of NCD Risk Factor Collaboration (NCD-RisC).	General and abdominal adiposity and hypertension in eight world regions: a pooled analysis of 837 population-based studies with 7·5 million participants Lancet. 2024; 404: 851–63.
		3.	Strain T, Flaxman S, Guthold R, Semenova E, Cowan M, Riley LM, Bull FC, Stevens GA, Spiroski I et al.	National, regional, and global trends in insufficient physical activity among adults from 2000 to 2022: a pooled analysis of 507 population-based surveys with 5·7 million participants Lancet Glob Health. 2024; 12: e1232–43

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	4.	Spiroski I, as a member of NCD Risk Factor Collaboration (NCD-RisC).	Worldwide trends in underweight and obesity from 1990 to 2022: a pooled analysis of 3663 population representative studies with 222 million children, adolescents, and adults	Lancet. 2024; 403:1027–50.
	5.	Breda J, Sant'Angelo VF, Duleva V, Galeone D, Heinen MM, Kelleher CC, Menzano MT, Musić Milanović S, Mitchell L, Pudule I, Rito AI, Shengelia L, Spinelli A, Spiroski I, Yardim N, Buoncristiano M, Williams J, Rakovac I, McColl K.	Mobilizing governments and society to combat obesity: reflections on how data from the who European childhood obesity surveillance initiative are helping to drive policy progress	Obes Rev. 2021; e13217
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Ред.број	Својство (носител или учесник)	Наслов	Времетраење Институција од која што е организиран, финансиран, спроведен
	1.	Носител	WHO Europe, COSI (Childhood Obesity Surveillance Initiative), Sixth round	2022
	2.	Носител	FutureFoods - European partnership for a sustainable future of food systems	2023
	3.			
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Кочубовски М, Ристовска Г, Спироски И, Петрова А. Скопје:	Практикум по хигиена и здравствена екологија	УКИМ Медицински факултет; 2021
	2.	Кочубовски М, Ристовска Г, Димовска М, Спироски И.	Хигиена и здравствена екологија	УКИМ Медицински факултет; 2025
	3.			
	4.			
	5.			
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Ахмети И, Спироски И,	Мултидисциплинарен експертски консензус за	Vox Medici. 2024; 122:16-18.

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

			Трајковска М, Јовановска- Мишевска С, Митевска И, Шукарова- Ангеловска Е, Ставриќ К, Хасан Т, Елези Г, Клопчевска Ј, Новотни А.	справување со обезноста во Македонија	
	2.		Igor Spiroski, Contributor	WHO European childhood obesity surveillance initiative (cosi) Report on the fifth round of data collection, 2018–2020.	Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2022.
	3.		Spiroski I, Contributor	Sustainable food systems partnership for people, planet and climate, Strategic Research and Innovation Agenda (SRIA), R&I Area 1 'Change the way we eat'	SCAR, 2023.
	4.				
	5.				
11.	Менторства				
	11.1.	Дипломски работи		3	
	11.2.	Магистерски работи		/	
	11.3.	Докторски дисертации		3	
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/ пет години				
	12.1.	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.		Stamenova A, Wallas LS, Mihajlova K, Spiroski I.	Parental perceptions on their child's weight status in North Macedonia.	Acad Med J. 2024;4(2):64-71
	2.		Mihajlova K, Wallas LS, Stamenova A, Spiroski I.	Characterizing food, dairy, and beverage availability in primary school premises in north macedonia - COSI study.	Acad Med J. 2024;4(2):72-76.
	3.				
	4.				
	12.2.	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.		Perez-Cueto FJA, Brennan SF, Laitinen K, Diercks J, Spiroski I, Katić M, Fallaise R, Garin JP, Cvejic JH, Pourshahidi K, Bordoni A.	The European nutrition research landscape: diversity and perspectives	Eur J Nutr 2025. 64:240.

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

			Ockhuizen T, Daniel H, Šobajić S.			
		2.	Spiroski I, as a member of NCD Risk Factor Collaboration (NCD-RisC).	General and abdominal adiposity and hypertension in eight world regions: a pooled analysis of 837 population-based studies with 7·5 million participants	Lancet. 2024; 404: 851–63.	
	12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните пет години				
		Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција	Година
		1.	Spiroski I.	Vitamin D intake among Macedonian children.	American Society of Nutrition congress 2023. (Suppl 1): 778.	2023
		2.	Stamenova A, Mihajlova K, Wallace L.S, Spiroski I.	Socioeconomic inequalities in food habits among children living in North Macedonia	European Congress of Nutrition, FENS 2023 Proceedings. 2023; 91: 241.	2023
		3.	Spiroski I, Tortevska- Danilov E.	Socio-economic factors and eating behavior of children in North Macedonia.	Book of Abstracts of the 22nd International Congress of Nutrition. Tokyo, Japan.	2022

Реден број 14		Податоци за наставниците кои изведуваат настава и за ментори на докторски студии		
1.	Име и презиме	Мирјана Димовска		
2.	Дата на раѓање	27.4.1972		
3.	Степен на образование	VIII		
4.	Наслов на наставно-научни, наставно-стручни, наставни, научни и соработнички звања	Вонреден професор		
5.	Податоци за завршеното образование односно стекнати академски и научни степени	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1997	Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
		Магистерски студии	2012	Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
		Специјализација по Хигиена	2018	Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		Докторски студии	2019	Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистерски студии	Подрачје	Поле	Област
			Јавно здравство	Здравствена екологија
7.	Подрачје, поле и област на научен степен доктор на науки со соодветен коден број на научната област на докторирање согласно Меѓународната Фраскатијева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Подрачје	Поле	Област
		Медицински и здравствени науки 3.03	Здравствени науки 3.03.01.	Хигиена 3.03.01.02
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран во која научна област со соодветен коден број согласно Меѓународната Фраскатијева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Институција	Звање во кое е избран	Научна област
		Институт за јавно здравје на РС Македонија; Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	Вонреден професор	Хигиена 3.03.01.02
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Хигиена	Општа медицина, Медицински факултет – Скопје, УКИМ
		2.	Хигиена и здравствена екологија	Дентална медицина, Медицински факултет - Скопје, УКИМ
		3.	Хигиена со екологија	Тригодишни стручни студии за дипломирани медицински сестри и техничари, Медицински факултет - Скопје, УКИМ
		4.	Хигиена и екологија	Тригодишни стручни студии за дипломирани радиолошки технолози, Медицински факултет - Скопје, УКИМ
		5.	Хигиена и екологија	Тригодишни стручни студии за дипломирани физиотерапевти, Медицински факултет - Скопје, УКИМ
		6.	Хигиена и екологија	Тригодишни стручни студии за дипломирани логопеди, Медицински факултет - Скопје, УКИМ
		7.	Хигиена и екологија	Четиригодишни стручни студии за дипломирани логопеди, Медицински факултет - Скопје, УКИМ
		8.	Хигиена и екологија	Тригодишни стручни студии за дипломирана акушерка/акушер, Медицински факултет - Скопје, УКИМ
		9.	Хигиена и екологија	Тригодишни стручни студии за инжењери по медицинско лабораториска дијагностика, Медицински факултет - Скопје, УКИМ
	9.2.	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Здравствена екологија	Магистерски студии по јавно здравство, Медицински факултет - Скопје, УКИМ
	9.3.	2.	Проценка на ризикот по здравјето од фактор(и) на животната средина (изборен предмет)	Магистерски студии по јавно здравство, Медицински факултет - Скопје, УКИМ
		Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Проценка на ризикот по здравјето од фактор(и) на животната средина (изборен предмет)	Докторски студии по јавно здравство, Медицински факултет - Скопје, УКИМ
		2.		
1 0.	Селектирани резултати во последните пет години			
	10.1 .	Релевантни печатени научни трудови (до пет)		
		Ред.број	Автори	Издавач / година
		1.	Mehmeti Cakuli L, Dimovska M, Gjorgjev D.	Mapping the current and future climate extremes and health threats to vulnerable populations in Kosovo. January 2025. <u>Macedonian Journal of Anaesthesia</u> 9(1):24-38 DOI: 10.55302/MJA259124c
		2.	Mehmeti Cakuli L, Dimovska M, Gjorgjev D.	Assessing the Current Healthcare System Capacity in Kosovo to Address Potential Risks of Climate Change Extremes. Open Access Maced J Med Sci [Internet]. 2024 Nov. 20 [cited 2024 Dec. 4];12:Ahead of print. Available from: https://oamjms.eu/index.php/mjms/article/view/11951
		3.	Dimovska M, Borota-Popovska M, Topuzovska-Latkovic M, Pavleska-Kuzmanoska S, Gjorgjev D.	Some Aspects of Women's Health in Republic of Macedonia. Open Access Maced J Med Sci [Internet]. 2022 Oct. 22 [cited 2022 Dec. 25];10(E):1759-68. Available from: https://oamjms.eu/index.php/mjms/article/view/10851

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

10.2	4.	Shabani Isenaj Z, Berisha M, Gjorgjev D, Dimovska M et al.	Air Pollution in Kosovo: Short Term Effects on Hospital Visits of Children Due to Respiratory Health Diagnoses.	Int J Environ Res Public Health. 2022 Aug 16;19(16):10141. doi: 10.3390/ijerph191610141. PMID: 36011773; PMCID: PMC9407926.
	5.	Matisāne L, Knudsen LE, Lobo Vicente J, Uhl M, Katsonouri A, van den Brand AD, Berman T, Dimovska M et al	Citizens' Perception and Concerns on Chemical Exposures and Human Biomonitoring—Results from a Harmonized Qualitative Study in Seven European Countries.	Int J Environ Res Public Health. 2022 May 25;19(11):6414. doi: 10.3390/ijerph19116414. PMID: 35681998; PMCID: PMC9180191.
	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Ред.број	Својство (носител или учесник)	Наслов	Времетраење Институција од која што е организиран, финансиран, спроведен
	1.	Team leader of the third partner in the Project	Air Pollution in Kosovo – impact on human health, behavior change and policy recommendations K-02-2021	HERAS+ (Higher Education, Research and Applied Science Plus): Partners in the Project (Faculty of Medicine Skopje, UKIM; NPHI in cooperation with Medical University in Vienna and University of Hasan Pristina); (July 2021 to December 2022)
	2.	Expert	DEMIS EU Project “Development of the Monitoring Information System – EuropeAid/139107/IH/SER/MK	The European Union Sector Operational Programme for Environment and Climate Action, Implemented by Particip led Consortium (duration 10.3.2019-23.7.2023)
	3.	Expert	Supply of project management, air quality information management, behavior change and communication services	Millennium Foundation Kosovo. October 2020 – July 2021
	4.	Expert	Transboundary Air Pollution Health Index, Development and Implementation (TRAP Project)	Ministry of Environment and Physical Planning Skopje, North Macedonia, 2019-june, 2022
	5.	Expert	HBM4EU Project	the European Environment Agency and the European Commission, co-funded under Horizon 2020, Consortium of 30 partners (2017-2021)
	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
10.3	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Кочубовски М, Ристовска Г, Димовска М и др	Хигиена и здравствена екологија	Медицински факултет - Скопје, УКИМ Високошколски учебници COBISS.MK-ID 66210821
	2.	Мемети Ш, Косевска Е, Димовска М, и др.	Извештај за здравјето на населението во Република Македонија за 2022 година.	Институт за јавно здравје на Република Македонија, 2022. СРП – Каталогизација во публикација 614.1 (497.7).2022. ISBN 978-608-235-128-5. COBISS.MK-ID 62686981.
	3.	Мемети Ш,	Извештај за здравјето на	Институт за јавно здравје на

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

			Ќосевска Е, Димовска М, и др.	населението во Република Македонија за 2021 година.	Република Македонија, 2021. СIP – Каталогизација во публикација 614.1 (497.7).2021. ISBN 978-608-235-115-5. COBISS.MK-ID 59757317.
	4.		Мемети Ш, Ќосевска Е, Димовска М, и др.	Извештај за здравјето на населението во Република Македонија за 2020 година.	Институт за јавно здравје на Република Македонија, 2020. СIP – Каталогизација во публикација 614.1 (497.7).2020. ISBN 978-608-235-091-2. COBISS.MK-ID 56219141.
	10.4	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
		Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.			
		2.			
		3.			
		4.			
1	Менторства				
1.	11.1	Дипломски работи	/		
	11.2	Магистерски работи	/		
	11.3	Докторски дисертации	1 (во тек)		
1	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/ пет години				
2.	12.1	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	Mehmeti-Cakuli L, Dimovska M, Gjorgjev D.	Mapping the current and future climate extremes and health threats to vulnerable populations in Kosovo.	January 2025. <u>Macedonian Journal of Anaesthesia</u> 9(1):24-38 DOI: <u>10.55302/MJA259124c</u>
		2.	Mehmeti-Cakuli L, Dimovska M, Gjorgjev D.	Assessing the Current Healthcare System Capacity in Kosovo to Address Potential Risks of Climate Change Extremes.	Open Access Maced J Med Sci [Internet]. 2024 Nov. 20 [cited 2025 Aug. 15];12(4):471-7. Available from: https://oamjms.eu/index.php/mjms/article/view/11951 DOI: https://doi.org/10.3889/oamjms.2024.11951
		3.	Dimovska M, Borota-Popovska M, Topuzovska- Latkovikj M, Pavleska- Kuzmanoska S, Gjorgjev D.	Some Aspects of Women’s Health in Republic of Macedonia.	Open Access Maced J Med Sci [Internet]. 2022 Oct. 22 [cited 2022 Dec. 25];10(E):1759-68. Available from: https://oamjms.eu/index.php/mjms/article/view/10851
		4.	Shabani Isenaj Z, Berisha M, Gjorgjev D, Dimovska M, Moshammer H, Ukëhaxhaj A.	Air Pollution in Kosovo: Short Term Effects on Hospital Visits of Children Due to Respiratory Health Diagnoses.	Int J Environ Res Public Health. 2022 Aug 16;19(16):10141. doi: 10.3390/ijerph191610141. PMID: 36011773; PMCID: PMC9407926.

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		5.	Matisāne L, Knudsen LE, Lobo Vicente J, Uhl M, Katsonouri A, van den Brand AD, Berman T, Dimovska M, et al.	Citizens’ Perception and Concerns on Chemical Exposures and Human Biomonitoring—Results from a Harmonized Qualitative Study in Seven European Countries.	Int J Environ Res Public Health. 2022 May 25;19(11):6414. doi: 10.3390/ijerph19116414. PMID: 35681998; PMCID: PMC9180191.	
		6.	Gjorgjev D., Dimovska M., et al.	How Good Is our Place-Implementation of the Place Standard Tool in North Macedonia	Int. J.Environ.Res. Public Health 2020, 27;17(1). pii: E194. doi: 10.3390/ijerph17010194	
12.2.	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години					
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година		
	1.	Shabani Isenaj Z, Berisha M, Gjorgjev D, Dimovska M, Moshammer H, Ukëhaxhaj A.	Air Pollution in Kosovo: Short Term Effects on Hospital Visits of Children Due to Respiratory Health Diagnoses.	Int J Environ Res Public Health. 2022 Aug 16;19(16):10141. doi: 10.3390/ijerph191610141. PMID: 36011773; PMCID: PMC9407926.		
	2.	Matisāne L, Knudsen LE, Lobo Vicente J, Uhl M, Katsonouri A, van den Brand AD, Berman T, Dimovska M, et al.	Citizens’ Perception and Concerns on Chemical Exposures and Human Biomonitoring—Results from a Harmonized Qualitative Study in Seven European Countries.	Int J Environ Res Public Health. 2022 May 25;19(11):6414. doi: 10.3390/ijerph19116414. PMID: 35681998; PMCID: PMC9180191.		
	3.	Gjorgjev D, Dimovska M, Morris G, Howie J, Borota PM and Topuzovska LM	How Good Is our Place- Implementation of the Place Standard Tool in North Macedonia.	Int. J.Environ.Res. Public Health 2020, 27;17(1). pii: E194. doi: 10.3390/ijerph17010194		
12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните пет години					
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција	Година	
	1.	Dimovska M.	Air pollution – A priority public health and environmental issue in the R.N. Macedonia.	6 th Congress of the Macedonian Respiratory Society and the 5 th Congress of the Association of Pneumophthisiologists of the Republic of Macedonia.	2025	
	2.	Dimovska M.	The role of vocational schools in the implementation of the approach One Health”	Second International meeting of vocational school in agriculture and veterinary	2024	
	3.	Dimovska M.	Health Impact Assessment of air pollution in Bitola Region	TRAP Conference on “Strategies for managing air pollution and environmental	2022	

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

					sustainability”, Interreg – IPA CBC Greece – RN Macedonia	
		4.	Mirjana Dimovska	Health Impact Assessment of Air Pollution – the case of RN Macedonia	HEI Webinar Series on Air Pollution and Health in SE Europe: Webinar 1, Global and Regional evidence on health effects of air pollution: The case of SE Europe, Health Effects Institute (HEI), USA	2021

Реден број: 15		Податоци за наставниците кои изведуваат настава и за ментори на докторски студии		
1.	Име и презиме	Драган Ѓорѓев		
2.	Дата на раѓање	06.10.1955		
3.	Степен на образование	Високо		
4.	Наслов на наставно-научни, наставно-стручни, наставни, научни и соработнички звања			
5.	Податоци за завршеното образование односно стекнати академски и научни степени	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1980	УКИМ Медицински факултет - Скопје
		Магистерски студии		
		Докторски студии	1990	УКИМ Медицински факултет - Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистерски студии	Подрачје	Поле	Област
7.	Подрачје, поле и област на научен степен доктор на науки со соодветен коден број на научната област на докторирање согласно Меѓународната Фраскатиева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Подрачје	Поле	Област
		Биолошки (медицински) науки	308 Јавно здравство	30811 Здравствена екологија
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран во која научна област со соодветен коден број согласно Меѓународната Фраскатиева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Институција	Звање во кое е избран	Научна област
		Медицински факултет Скопје	Редовен професор - во пензија	30811 Здравствена екологија
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
	1.			

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

10.	9.2.	2.		
		3.		
		4.		
		5.		
		6.		
		Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии		
	1.	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Здравствена екологија	II циклус по Јавно здравство/Медицински факултет-Скопје
		2.	Исхрана во јавно здравство	II циклус по Јавно здравство/Медицински факултет-Скопје
	9.3.	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Дизајнирање и управување со научно истражувачки проекти во јавното здравство	III циклус по јавно здравство/Медицински факултет-Скопје
		2.	Принципи на добра пракса во јавното здравство	Јавно здравство/Медицински факултет- Скопје
	Селектирани резултати во последните пет години			
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)		
		Ред.број	Автори	Наслов
		1.	Lendita Mehmeti Cakuli, Mirjana Dimovska and Dragan Gjorgjev.	„Assessing the current Health Care System capacities in Kosovo to address potential risks of climate change extremes
		2.	Lendita Mehmeti Cakuli, Mirjana Dimovska and Dragan Gjorgjev.	“Mapping the current climate extremes and health threats to vulnerable population in Kosovo
		3.	Gjorgjev D., Dimovska M., Morris G., Howie J., Borota PM and Topuzovska LM	How Good Is our Place- Implementation of the Place Standard Tool in North Macedonia..
		4.	Xhelili A., Strube R., Grossi F., Taylor T., Juarez-Martinez P., Quiroga S., Suarez C and Gjorgjev D.	A Technological Scenario for a Healthier, More Equitable and Sustainable Europe in 2040: Citizen Perceptions and Policy Implications.
	10.2.	5.		
		Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)		
		Ред.број	Својство (носител или учесник)	Времетраење
				Институција од која што е организиран, финансиран, спроведен

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	1.	Dragan Gjorgjev - Expert	Development of Baseline Emission inventories and CC Risk and Vulnerability Assessment (RVA)for three supported LSGU in North Macedonia	УНДП, 2022-2023
	2.	.Dragan Gjorgjev - Expert	Data consolidation and additional gender-sensitive climate risk assessments of the four priority sectors (water, agriculture, health, and tourism) in Montenegro	УНДП, 2021-2023
	3.	Dragan Gjorgjev - Expert	Transboundary Air Pollution Health Index, Development and Implementation (TRAP)	Ministry of Environment and Physical Planning Skopje, North Macedonia, /2019-2020
	4.	Dragan Gjorgjev - Expert	“Supply of Project management, air quality information management, behavior change and communication services”	Millennium Foundation of Kosovo (MFK, the Contracting Authority, 2020-2021
	5.			
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Marija Topuzovska Latkovikj Mirjana Borota Popovska Ana Chupeska o Nita Starova Dragan Gjorgjev	<i>Women Study the Republic of North Macedonia</i>	Friedrich-Ebert-Stiftung Office Skopje 2020/2021
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
	10.4. Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
	6.			
11.	Менторства			
	11.1.	Дипломски работи		
	11.2.	Магистерски работи		5
	11.3.	Докторски дисертации		8
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/ пет години			
	12.1.	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години		

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.	Gjorgjev D., Dimovska M., Morris G., Howie J., Borota PM and Topuzovska LM	How Good Is our Place- Implementation of the Place Standard Tool in North Macedonia..	<i>Int. J. Environ. Res. Public Health</i> 2020, 27;17(1). pii: E194. doi: 10.3390/ijerph17010194	
	2.	Shabani Isenaj, Z.; Berisha, M.; Gjorgjev, D.; Dimovska, M.; Moshammer, H.; Ukëhaxhaj.	Pollution in Kosovo: Short Term Effects on Hospital Visits of Children Due to Respiratory Health Diagnose	<i>Environ. Res. Public Health</i> 2022 ,19, 10141. https://doi.org/10.3390/ijerph191610141	
	3.	Lendita Mehmeti Cakuli, Mirjana Dimovska and Dragan Gjorgjev.	„Assessing the current Health Care System capacities in Kosovo to address potential risks of climate change extremes	Open access Macedonian Journal of medical sciences 2024 Nov 20, 12(4) https://doi.org/10.3889/oamjms.2024.11951	
	4.	Dimovska M, Borota-Popovska M, Topuzovska-Latkovikj M, Pavleska-Kuzmanoska S, Gjorgjev D	Some Aspects of Women’s Health in Republic of Macedonia.	Open-Access Maced J Med Sci. 2022 Feb 05; 10(E):1759-1768. https://doi.org/10.3889/oamjms.2022.10851	
	5.				
6.					
12.2.	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години				
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.	Ubong. D. D. Gjorgjev et al.	Application of human biomonitoring data to support policy development, raise awareness and environmental public health protection among countries within the HBM4EU project	<i>International Journal of Hygiene and Environmental Health</i> 251 (2023) 114170, www.elsevier.com/locate/ijheh https://doi.org/10.1016/j.ijheh.2023.114170	
	2.	Xhelili A., Strube R., Grossi F., Taylor T., Juarez-Martinez P., Quiroga S., Suarez C and Gjorgjev D.	A Technological Scenario for a Healthier, More Equitable and Sustainable Europe in 2040: Citizen Perceptions and Policy Implications.	<i>Int. J. Environ. Res. Public Health</i> 2020, 17(1), 231; https://doi.org/10.3390/ijerph17010231	
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните пет години				
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција	Година
	1.				

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

Реден број: 16		Податоци за наставниците кои изведуваат настава и за ментори на докторски студии		
1.	Име и презиме	Михаил Кочубовски		
2.	Дата на раѓање	22.07.1958		
3.	Степен на образование	VIII		
4.	Наслов на наставно-научни, наставно-стручни, наставни, научни и соработнички звања	Редовен професор		
5.	Податоци за завршеното образование односно стекнати академски и научни степени	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1983	Медицински факултет-Скопје
		Магистерски студии	/	/
		Докторски студии	2004	Медицински факултет-Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистерски студии	Подрачје	Поле	Област
		/	/	/
7.	Подрачје, поле и област на научен степен доктор на науки со соодветен коден број на научната област на докторирање согласно Меѓународната Фраскатиева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Подрачје	Поле	Област
		Медицински и дравствени науки 3.03	Здравствени науки 3.03.01.	Хигиена 3.03.01.02
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран во која научна област со соодветен коден број согласно Меѓународната Фраскатиева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Институција	Звање во кое е избран	Научна област
		Пензионер		

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии				
9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии				
	Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција		
	1.				
	2.				
	3.				
	9.2.	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
		1.			
	9.3.	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии			
Ред. број		Наслов на предметот	Студиска програма / институција		
1.		Јавно здравство во услови на итности и катастрофи	Докторски студии за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје		
2.		Етика во научноистражувачка работа со примена и примери во подрачјето на јавното здравство	Докторски студии за јавно здравство, УКИМ Медицински факултет-Скопје		
10	Селектирани резултати во последните пет години				
10.1	Релевантни печатени научни трудови (до пет)				
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.	M. Antic, M. Dakovic-Bjelakovic, V. Antic, M. Pavlovic, V. Zivkovic, M. Kochubovski	Endemic nephropathy and its significance for public health	Journal of Environmental Protection and Ecology, Vol.22, No.4, Sofia; 2021: 1735-1744	
	2.	M. Kochubovski, A. Petrova, S. Memeti, D. Bukovec	Menstrual hygiene among medical female students	Acta Scientific Women's Health, Vol.3, Issue 10, 2021: 11-14; ISSN: 2582-3205. DOI: 10.31080/ASWH.2021.03.0279	
	3.	M. Kochubovski, G. Ristovska, A. Petrova, J. Bukovetz, K. Disho, T. Hadzi Tosev, A. Petreski	Review of policies and actions on tackling global climate change – COP26 – is this the last chance?	Arch Pub Health Vol.15 (1), Skopje; 2023: 1-11. Doi.org/10.3889/aph.2023.6075	
	4.	A. Petreski, P. Ohanesjan. M. Kochubovski	Treatment of wastewater in Prilep from a public health aspect	Acad Med J, Skopje; 2023; 3(2): 41-51. UDC: 628.3(497.775)"2018/2022"	
	5.	M. Kochubovski	Building resilience to cope with heat waves and extreme weather events in the Republic of North Macedonia	Arch Pub Health Vol.16 (2), Skopje; 2024: 1-9. https://doi.org/10.3889/aph.2024.6139	

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	10.2	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
		Ред. број	Својство (носител или учесник)	Наслов	Времетраење Институција од која што е организиран, финансиран, спроведен
		1.	учесник	Strengthening CBRN Waste Management Capabilities in South-East and Eastern European Countries	EU CBRN CoE Project 67, European Union Chemical, Biological, Radiological and Nuclear risk mitigating Centres of Excellence Initiative (EU CBRN CoE), 2018-2022
		2.	носител	Климатски пријателски здравствени институции	ЕУ преку INTEREG бр. CBC006.2.12.027 помеѓу Северна Македонија и Бугарија, 2021
		3.	учесник	Early environmental quality and life-course mental health effects	EU Horizon 2020 – the Framework Programme for Research and Innovation, 2020-2025
		4.	учесник	Студија за подземни води во Скопска агломерација	UNDP, 2021
		5.	учесник	Превенција, подготовка и одговор за Акционите планови за топлотни бранови	ЕУ Проект EPIC11 Пилот Вежба на маса (TTX), Атина, 2024
	10.3	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
		Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	М. Кочубовски, Г. Ристовска, И. Спироски, А. Петрова	Практикум по хигиена и здравствена екологија	2021, ISBN 978-608-4840-58-9. Медицински факултет, Катедра по хигиена, Национална и Универзитетска библиотека “Св.Климент Охридски” Скопје; CIP 613:502(035) COBISS.MK-ID 53596165
		2.	М. Кочубовски	Прирачник за безбедно управување со водата за пиење, санитацијата и отпадните води, во период на пандемијата со COVID-19: наменет за практичари и даватели на услуги за водоснабдување и канализација	2021, ISBN 978-608-65848-8-7. АДКОМ, Национална и Универзитетска библиотека “Св.Климент Охридски” Скопје; CIP 616.98:578.834:628(035) COBISS.MK-ID 53662213
		3.	Н. Visser, М. Кочубовски, А.Петрова	Управување со биолошки отпад: CBRN CoE Project 67	Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, 2022, CIP - Каталогизација во публикација Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје 628.04.042:005.5; ISBN 978-608-235-113-1 COBISS.MK-ID 58958853
		4.	D. Jarosinska, V. Kendrovski, O. Schmoll, F. Racciopi, M. Kochubovski	Zero regrets: scaling up action on climate change mitigation and adaptation for health in the WHO European Region, second edition. Key messages from the Working Group on Health in Climate Change	World Health Organization. Regional Office for Europe. 2023, https://apps.who.int/iris/handle/10665/368161 . License: CC BY-NC-SA 3.0 IGO
		5.	М. Кочубовски, Г. Ристовска, М. Димовска, И. Спироски	Хигиена и здравствена екологија	Високошколски учебник. Издавач: Универзитет “Св. Кирил и Методиј“, Медицински Факултет-Скопје. CIP - Каталогизација во публикација 613 (075.8), ISBN 978-608-5028-19-1,

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

					COBISS.MK-ID 66210821, Национална и Универзитетска библиотека “Св. Климент Охридски”-Скопје; 2025: 1-336
10.4	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)				
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.	S. Hristov, D. Vasovic, G. Janackovic, D. Dimitrovski, M. Kochubovski	System analysis of pharmaceutical waste management practices in the Republic of Srebia and the Republic of North Macedonia	Proceedings Book of Abstracts from the International Scientific Conference “Green development, infrastructure, technology - GREDIT 2022”, ISBN 978-608-4624-27-1, Skopje; 2022: 33	
	2.	G. Ristovska, P. Hazel, M. Weber, S. Jansen, S. Benz, M. White, M. Kochubovski, I. Spiroski, A. Sandiniogi, D. Schreckenberger, I. Kamp	Influence of exposome on mental health and cognitive development of children – survey with the stakeholders	Proceedings Book of Abstracts from the International Scientific Conference “Green development, infrastructure, technology - GREDIT 2022”, ISBN 978-608-4624-27-1, Skopje; 2022: 34	
	3.	A. Petrova, M. Kochubovski, B. Zafirova Ivanovska	Association of ischemic diseases with increased number of hospital admission during heat waves	Proceedings Book of Abstracts from the International Scientific Conference “Green development, infrastructure, technology - GREDIT 2022”, ISBN 978-608-4624-27-1, Skopje; 2022: 35	
	4.	J. Bukovetz, G. Ristovska, M. Kochubovski	Human and health in the evolving world	Proceedings Book of Abstracts from the International Student Congress “Medical sciences and nursing (MEDNS)”, E-ISBN 978-605-2124-60-4 Mayis: 2022: 48	
	5.	M. Kochubovski	Climate change, mitigation, adaptation, resistance and industrial developments	Proceedings Book of Abstracts from the II International Climate Change Congress, ISBN 978-605-06408-5-4, Izmir; 2022: 26	
	6.	J. Bukovetz, F. Yigit, A. Lazarevska, N. Jokic, M. Kochubovski	Climate change, mitigation, adaptation, resistance and industrial developments	Proceedings Book of Abstracts from the II International Climate Change Congress, ISBN 978-605-06408-5-4, Izmir; 2022: 141	
	11	Менторства			
11.1		Дипломски работи		/	
11.2		Магистерски работи		/	
11.3		Докторски дисертации		3	
12	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/ пет години				
	12.1	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година	

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	1.	V. Antic, M. Antic, V. Rakic, S. Stankovic, A. Jevremovic, M. Kochubovski	Modalities of therapy of temporomandibular disorders and their importance in public health	Journal of Environmental Protection and Ecology, Vol.23, No.1, Sofia; 2022: 352-359	
	2.	M. S. Glavinov, M. Kochubovski	Kochubovski. Impact of social status on the severity of lower urinary tract symptoms in patients with benign prostatic hyperplasia	Journal of Environmental Protection and Ecology, Vol. 23, No. 1, Sofia; 2022: 360–365	
	3.	M. Kochubovski, A. Petrova, S. Memeti	Arsenic in drinking water – case study in Gevgelija	Journal of Environmental Protection and Ecology, Vol. 23, No. 3, Sofia; 2022: 919–928	
	4.	S. Medenica, N. Miladinovic-Tasic, B. Rakocevic, N. Lakicevic, M. Kochubovski	Retrospective epidemiological study of Leishmaniosis/Leishmaniasis in Montenegro during seven decades of monitoring (1945-2014)	Journal of Environmental Protection and Ecology, Vol. 23, No. 8, Sofia; 2022: 3601-3607	
	5.	S. Boskovic, S. Stankovic, A. Jevremovic, D. Bogdanovic, M. Kochubovski	Prevalence of partial edentulousness in Southeastern Serbia and its importance in public health	Journal of Environmental Protection and Ecology, Vol. 24, No. 1, Sofia; 2023: 315-322	
	6.	F. Yigit, A.M. Lazarevska, G. Dinc, M. Kochubovski	Environmental and energy aspects in meat industry risk assessment via fuzzy clustering	Journal of Environmental Protection and Ecology, Vol. 24, No. 2, Sofia; 2023: 408-415	
12.2	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години				
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година	
	1.	P. Munk, C. Brinch, F.D. Moller, T. Petersen, M. Kochubovski, G. Boshevska	Genomic analysis of sewage from 101 countries reveals global landscape of antimicrobial resistance	Nature Communications, 2022; 13: 7251. https://doi.org/10.1038/s41467-022-34312-7	
	2.	Caka R., Kochubovski M.	Trends in water consumption: a comparative analysis of childhood and adulthood preferences in 2021	(2025). MEDIS – International Journal of Medical Sciences and Research, 4(2), 27-30. https://doi.org/10.35120/medisij040227c	
12.3	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните пет години				
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција	Година
	1.	Kochubovski M	Health impact of the air pollution by PM to population in Skopje	Book of Abstracts from the 56 th Days of Preventive Medicine International Congress, Nish, ISBN 978-86-900283-5-1	2024
	2.	Kochubovski	Climate change	Book of abstracts from the 1st International	2024

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		i M	and impact to human health	Congress of preventive medicine and public health. ISBN 978-9989-37-026-7, COBISS.MK-ID 64967941, DSgtruga	
	3.	Jusufi M., Kochubovsk i M	The correlation between dental caries prevalence and parents' education of children 12-15 years in Kosovo	Book of abstracts from the RAD Conference 13 th International Conference on radiation, natural sciences, medicine, engineering, technology and ecology. Herceg Novi	2025

Реден број: 17		Податоци за наставниците кои изведуваат настава и за ментори на докторски студии		
1.	Име и презиме	Виолета Анастасовска		
2.	Дата на раѓање	18.12.1970		
3.	Степен на образование	VIII		
4.	Наслов на наставно-научни, наставно-стручни, наставни, научни и соработнички звања	Научен советник		
5.	Податоци за завршеното образование односно стекнати академски и научни степени	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1994	Природно-математички факултет, УКИМ -Скопје
		Магистерски студии	2001	Природно-математички факултет, УКИМ -Скопје
		Докторски студии	2011	Медицински факултет, УКИМ - Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистерски студии	Подрачје	Поле	Област
		Природно-математички науки	Биохемија	Ензими
7.	Подрачје, поле и област на научен степен доктор на науки со соодветен коден број на научната област на докторирање согласно Меѓународната Фраскатијева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Подрачје	Поле	Област
		Медицински здравствени науки 3.01.	Базична медицина	Медицинска генетика 3.01.00.09

**ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)**

8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран во која научна област со соодветен коден број согласно Меѓународната Фраскатијева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Институција	Звање во кое е избран	Научна област	
		ЈЗУ Универзитетска клиника за детски болести – Скопје; Катедра за хумана генетика, Медицински факултет, УКИМ - Скопје	Научен советник	Медицинска генетика 3.01.00.09	
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии				
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии			
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
		1.			
		2.			
	9.2.	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии			
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
		1.			
		2.			
	9.3.	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии			
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција	
		1.	Неонатален скрининг на генетски болести	Клиничка медицина, базична медицина, молекуларна медицина/Универзитетска клиника за детски болести, Катедра за Хумана генетика, Медицински факултет УКИМ - Скопје	
		2.	Тироидни засагања во детската возраст	Клиничка медицина, базична медицина, молекуларна медицина /Универзитетска клиника за детски болести, Медицински факултет УКИМ	
		3.	Неонатална ендокринологија	Клиничка медицина, базична медицина, молекуларна медицина /Универзитетска клиника за детски болести, Медицински факултет УКИМ	
		4.	Современи цитогенетски и молекуларни методи во пренаталната дијагностика	Клиничка медицина, базична медицина, молекуларна медицина /Катедра за Хумана генетика, Универзитетска клиника за детски болести, Медицински факултет УКИМ	
		5.	Основи на молекуларна медицина	Молекуларна медицина/Катедра за Хумана генетика, Универзитетска клиника за детски болести, Медицински факултет УКИМ	
10.	Селектирани резултати во последните пет години				
	10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
		Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.	М. Kocova, V. Anastasovska, A.	First insights into the genetics of 21-hydroxylase deficiency in the Roma population	Clinical Endocrinology, 2021;95(1):41-46 doi: 10.1111/cen.14447 (IF=3,523)

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

			Petlichkovski, H. Falhammar		
	2.		V. Anastasovska, M. Kocova, N. Zdraveska, M. Stojiljkovic, A. Skakic, K. Klaassen, S. Pavlovic	A novel 9 bp deletion (c.1271_1279delGTGCCCCGCG) in exon 10 of CYP21A2 gene causing severe congenital adrenal hyperplasia.	Endocrine, 2021;73:196-202 doi.org/10.1007/s12020-021-02680-7 (IF=3,925)
	3.		S. Fustik, V. Anastasovska, D. Plaseska-Karanfilska, A. Stamatova, L. Spirevska, M. et al.	Two years of newborn screening for cystic fibrosis in North Macedonia: first experience.	Balkan Journal of Medical Genetics, 2021;24(1):41-46, doi:10.2478/bjmg-2021-0015 (IF=0.769)
	4.		Anastasovska V, Pesevska M, Zdraveska N, Zafirova B, Jovcevska JM, Kocova M.	Prevalence of congenital hypothyroidism in North Macedonia: data from a newborn screening program conducted for twenty years.	<i>The Turkish Journal of Pediatrics</i> , 2023; 65:227-234. doi.org/10.24953/turkijped.2022.594 (IF = 0.8)
	5.		Anastasovska Violeta, Kocova Mirjana, Zdraveska Nikolina, Tesovnik Tine, Debeljak Maruša, Kovač Jernej.	Medium-chain acyl-CoA dehydrogenase deficiency in North Macedonia - ten years experience.	<i>Journal of Pediatric Endocrinology and Metabolism</i> , 2025;38(5):501-508. doi.org/10.1515/jpem-2024-0537 . (IF = 1.0)
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)				
	Ред.број	Својство (носител или учесник)	Наслов	Времетраење Институција од која што е организиран, финансиран, спроведен	
	1.	учесник	PharmGenHUB	Европската Унија, HORIZON-WIDERA-2021-ACCESS-02-01, GA 101059870 (2022-2025)	
	2.	учесник	Инциденца и етиологија на анемии кај хоспитализирани деца на возраст до 5 години на Универзитетската Клиника за детски болести со фокус на дефицит на витамин Б12	Медицински Факултет, УКИМ, 2022-2025	
	3.	учесник	Ауксолошка и нутритивна проценка на деца со хронични состојби	Медицински Факултет, УКИМ, 2022-2025	
	4.	учесник	Улогата на неонаталниот скрининг во превенција на респираторните секвели и нутритивните дефицити кај децата дијагностицирани со цистична фиброза	Медицински Факултет, УКИМ, 2018-2020	
	5.	учесник	Зачестеност на полиморфизмите на MTHFR генот кај пациенти со	Медицински Факултет, УКИМ, 2018-2020	

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

			конгенитални аномалии асоцирани со расцепи на структури.	
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Виолета Анастасовска, Мирјана Кочова	Клинички и молекуларни аспекти на Конгенитална адренална хиперплазија (21-хидроксилаза дефицит)	Медицински факултет, УКИМ, 2023
	2.			
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Kuypers AM, Bouva MJ, Loeber JG, Boelen A, Dekkers E, Petritis K, Pickens CA, The Isns Representatives (C.G. Abarquez, V. Anastasovska, Sh. Almashanu, F. Boemer, I. et. all	Evaluation of Neonatal Screening Programs for Tyrosinemia Type 1 Worldwide	Int J Neonatal Screen. 2024 Dec 16;10(4):82. doi: 10.3390/ijns10040082. (IF = 4,0)
	2.			
11.	Менторства			
	11.1.	Дипломски работи	/	
	11.2.	Магистерски работи	/	
	11.3.	Докторски дисертации	/	
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/ пет години			
	12.1.	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години		
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.			
	2.			
	12.2.	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години		
	Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	M. Kocova, V. Anastasovska, A. Petlichkovski, H. Falhammar	First insights into the genetics of 21-hydroxylase deficiency in the Roma population	Clinical Endocrinology, 2021;95(1):41-46 doi: 10.1111/cen.14447 (IF=3,523)
	2.	V. Anastasovska, M. Kocova, N. Zdraveska, M. Stojiljkovic, A. Skakic, K. Klaassen, S. Pavlovic	A novel 9 bp deletion (c.1271_1279delGTGCCCGCG) in exon 10 of CYP21A2 gene causing severe congenital adrenal hyperplasia.	Endocrine, 2021;73:196-202 doi.org/10.1007/s12020-021-02680-7 (IF=3,925)

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		3.	S. Fustik, V. Anastasovska , D. Plaseska-Karanfilska, A. Stamatova, L. Spirevska, M. Pesevska, M. Terzikj, M. Vujovic.	Two years of newborn screening for cystic fibrosis in North Macedonia: first experience.	Balkan Journal of Medical Genetics, 2021;24(1):41-46, doi:10.2478/bjmg-2021-0015 (IF=0.769)
		4.	Anastasovska V, Pesevska M, Zdraveska N, Zafirova B, Jovcevska JM, Kocova M.	Prevalence of congenital hypothyroidism in North Macedonia: data from a newborn screening program conducted for twenty years.	<i>The Turkish Journal of Pediatrics</i> , 2023; 65:227-234. doi.org/10.24953/turkjped.2022.594 (IF = 0.8)
		5.	Kuypers AM, Bouva MJ, Loeber JG, Boelen A, Dekkers E, Petritis K, Pickens CA, The Isns Representatives (C.G. Abarquez, V. Anastasovska, Sh. Almashanu, F. et all.	Evaluation of Neonatal Screening Programs for Tyrosinemia Type 1 Worldwide	Int J Neonatal Screen. 2024 Dec 16;10(4):82. doi: 10.3390/ijns10040082. (IF = 4,0)
		6.	Anastasovska Violeta, Kocova Mirjana, Zdraveska Nikolina, Tesovnik Tine, Debeljak Maruša, Kovač Jernej.	Medium-chain acyl-CoA dehydrogenase deficiency in North Macedonia - ten years experience.	Journal of Pediatric Endocrinology and Metabolism, 2025;38(5):501-508. doi.org/10.1515/jpem-2024-0537 . (IF = 1.0)
12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните пет години				
	Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција	Година
	1.	V. Anastasovska, E. Sukarova-Angelovska, D. et al.	Detection of 3p25 microdeletion syndrome in the Macedonian patient with significant psychomotor retardation.	54 th European Human Genetics Conference	August 28-31, 2021, Vienna, Austria
	2.	M. Pesevska, V. Anastasovska, et al.	Development delay in paediatric patient with deletion on chromosome 15q26.2.	54 th European Human Genetics Conference	August 28-31, 2021, Vienna, Austria

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

	3.	G. Ilieva, E. Sukarova-Angelovska, D. Nestoroska, Lj. Muaremoska Kanzoska, M. Pesevska, V. Anastasovska.	Detection of giant chromosomal material on 7p+ with conventional karyotyping and aCGH.	54 th European Human Genetics Conference	August 28-31, 2021, Vienna, Austria
	4.	V. Anastasovska, M. Kocova, N. Zdraveska, T. Tesovnik, M. Debeljak, J. Kovač.	Molecular diagnosis of MCAD in the Macedonian neonates with elevated medium-chain acylcarnitines identified through MS/MS-based newborn screening.	55 th European Human Genetics Conference	June 11-14, 2022, Vienna, Austria
	5	S. Fustik, V. Anastasovska, et al.	The spectrum of CFTR mutations in newly diagnosed cases of cystic fibrosis through newborn screening in the Republic of North Macedonia.	45 th European Cystic Fibrosis Conference	8-11 June, 2022, Rotterdam, the Netherlands
	6	V. Anastasovska, M. Kocova, N. Zdraveska.	Frequency of CYP21A2 point mutations in Macedonian patients with 21-hydroxylase deficiency.	14th Balkan Congress of Human Genetics & 9th Rare Disease SEE Meeting	5-7 October, 2023, Skopje, North Macedonia.
	7.	M. Pesevska, V. Anastasovska, et al.	Evaluation of neonatal screening for phenylketonuria in North Macedonia – pilot study.	14th Balkan Congress of Human Genetics & 9th Rare Disease SEE Meeting	5-7 October, 2023, Skopje, North Macedonia.
	8.	V. Anastasovska, et al.	Regional Disparities in the Incidence of Congenital Hypothyroidism in North Macedonia.	13th ISNS European Regional Meeting	23 - 26 March 2025, Luxembourg.
	9.	M. Pesevska, V. Anastasovska et al.	Neonatal Screening for Phenylketonuria in North Macedonia by Fluorescent Ninhydrin Method.	13th ISNS European Regional Meeting	23 - 26 March 2025, Luxembourg.

**ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)**

Реден број: 18		Податоци за наставниците кои изведуваат настава и за ментори на докторски студии		
1.	Име и презиме	Бети Тодоровска		
2.	Дата на раѓање	05.06.1972		
3.	Степен на образование	Високо		
4.	Наслов на наставно-научни, наставно-стручни, наставни, научни и соработнички звања	Вонреден професор		
5.	Податоци за завршеното образование односно стекнати академски и научни степени	Образование	Година	Институција
		Високо образование	1996	УКИМ Медицински факултет-Скопје
		Магистерски студии		
		Докторски студии	2017	УКИМ Медицински факултет-Скопје
6.	Подрачје, поле и област на научниот степен магистерски студии	Подрачје	Поле	Област
7.	Подрачје, поле и област на научен степен доктор на науки со соодветен коден број на научната област на докторирање согласно Меѓународната Фраскатијева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Подрачје	Поле	Област
		Медицински здравствени науки 3.01.	Клиничка медицина	3. 3.02.00.01 Интерна медицина 3.02.00.05 Хепато-гастро-ентерологија
8.	Доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран во која научна област со соодветен коден број согласно Меѓународната Фраскатијева класификација од 2015 година и релевантни домашни акти со кои се утврдуваат научно-истражувачките полиња од трето ниво-области	Институција	Звање во кое е избран	Научна област
		ЈЗУ УК за Гастроентерохепатологија	вонреден професор	3.02.00.01 Интерна медицина 3.02.00.05 Хепато-гастро-ентерологија
9.	Список на предмети кои наставникот ги води одделно за првиот, вториот и третиот циклус на студии			
	9.1.	Список на предмети кои наставникот ги води на првиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Интерна медицина	Општа Медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		2.	Клиничко испитување	Општа Медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		3.	Клиничка пракса по интерна медицина	Општа Медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		4	Семинар по интерна медицина	Општа Медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		5	Геријатриска медицина	Општа Медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		6.	Палијативна медицина	Општа Медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		7.	Геронтологија	Тригодишни стручни студии за Логопеди, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		8.	Интерна медицина	Тригодишни стручни студии за Логопеди, , УКИМ Медицински факултет-Скопје
		9.	Интерна медицина со дерматовенерологија	Тригодишни стручни студии за Физиотерапевти, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		10.	Геронтологија	Тригодишни стручни студии за Физиотерапевти, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		11.	Здравствена нега на интернистички болни со интерна медицина, дерматовенерологија и инфективни болести	Тригодишни стручни студии за Медицински Сестри и Техничари, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		12.	Здравствена нега на стари и геронтологија	Тригодишни стручни студии за Медицински Сестри и Техничари, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		13.	Избрани поглавја од клиничка медицина I (интерна медицина, инфективни болести, клиничка пракса и дијагностичка лабораторија)	Тригодишни стручни студии за Акушерки, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		14.	Основи на здравствена нега	Тригодишни стручни студии за Акушерки, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		15.	Клиничко-лабораториски корелации	Тригодишни стручни студии за дипломиран инженер по медицинско лабораториска дијагностика, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		16.	Интерна медицина	Дентална Медицина, УКИМ Стоматолошки факултет-Скопје
	9.2.	Список на предмети кои наставникот ги води на вториот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Гастроентерохепатологија	Специјализација по Интерна Медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		2.	Гастроентерохепатологија	Специјализација по Гастроентерохепатологија, УКИМ Медицински факултет-Скопје
		3.	Сестринска интензивна нега во ургентно и интензивно интернистичко лекување (ГЕХ, пулмологија, нефрологија, ендокринологија, хематологија, токсикологија, ревматологија, неврологија)	Тригодишни стручни специјалистички студии за интерна сестра/техничар – специјалист за интензивна здравствена нега, УКИМ Медицински факултет-Скопје
	9.3.	Список на предмети кои наставникот ги води на третиот циклус на студии		
		Ред. број	Наслов на предметот	Студиска програма / институција
		1.	Хепатични и екстрахепатични манифестации на хепатитис Ц вирусната инфекција	Клиничка Медицина, УКИМ Медицински факултет-Скопје

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

		2.		
10.	Селектирани резултати во последните пет години			
10.1.	Релевантни печатени научни трудови (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Nikolovska Trpchevska E, Popova Jovanovska R, Trajkovska M, Nikolova D, Todorovska B, Deriban Gj, Zdravkovski P, Eftimov A, Petrushevska G and Antovikj S	The Degree of Fibrous Stroma in Pancreatic Ductal Adenocarcinoma Does Not Serve as A Reliable Marker for Survival: A Case Study	J Gastro Hepato. 2024; V10(10): 1-5
	2.	Elena Curakova Ristovska, Magdalena Genadieva- Dimitrova, Beti Todorovska, Vladimir Milivojevic, Ivan Rankovic, Igor Samardziski, Maja Bojadzioska	The Role of Endothelial Dysfunction in the Pathogenesis of Pregnancy-Related Pathological Conditions: A Review	CONTRIBUTIONS. Sec. of Med. Sci., XLIV 2, 2023
	3.	Emilija Nikolovska Trpchevska, Beti Todorovska, Magdalena Bogdanovska Todorovska, Meri Trajkovska, Dafina Nikolova, Darko Dzambaz, Gjorgji Deriban, Fana Licoska-Josifovikj	Testicular Mixed Germ Cell Tumor Presenting with Upper Gastrointestinal Bleeding: A Case Report	CONTRIBUTIONS. Sec. of Med. Sci., XLIV 2, 2023
	4.	Volkanovska A, Dejanova V, Isjanovska R, Nikolovska Trpchevska E, Nikolova D, Deriban Gj, Todorovska B, Grivcheva Stardelova K, Labudovikj D	Impaired balance of clotting factors in liver cirrhosis	Acad Med J 2023;3(1):27-34
	5.	Lichoska-Josifovikj F, Grivceva- Stardelova K, Joksimovikj N, Todorovska B, Trajkovska M, Lichoski L.	Predictive potential of blood and ascitic fluid laboratory parameters for spontaneous bacterial peritonitis in patients with cirrhosis	Georgian Med News. 2021 Dec;(321):69-75
10.2.	Учество во научно-истражувачки национални и меѓународни проекти (до пет)			
	Ред.број	Својство (носител или учесник)	Наслов	Времетраење Институција од која што е организиран,

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

				финансиран, спроведен
	1.	Todorovska B et al. – Principal investigator	Measures for early detection and diagnosis of HCC - one of the initiatives for execution of European plan for fight against cancer	PHI University Clinic for Gastroenterohepatology , Ss Cyril and Methodius University, Medical Faculty, 2022 - 2025
	2.	Stardelova G. K et al. (Todorovska B - subinvestigator)	HEP 102	Promethera/Cellaion 2021 - 2024
	3.	Stardelova G. K et al. (Todorovska B - subinvestigator)	P2-IMU-838-UC	Immunic AG, Germany 2020 - 2022
	4.	Deriban Gj et al. (Todorovska B - subinvestigator)	Galaxi study CNTO 1959CRD3001	Janssen Research & Development 2018 -
	5.	Калина Г. Старделова, и сор..... (Бети Тодоровска - подистражувач)	Клиничка подхранетост – ризик во лекувањето на пациентите	Универзитетска Клиника за Гастроентерохепатологија, УКИМ Медицински Факултет 2018-2022
10.3.	Печатени книги во последните пет години (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Марија Вавлукис (уредник), група на автори (.....Б. Тодооровска)	Клиничко испитување	Универзитет Св Кирил и Методиј, Медицински Факултет, Катедра по интерна медицина, 2024 година, Скопје
	2.	Емилија Трпчевска Николовска, Бети Тодоровска et al.	Гастроинтестинални заболувања во бременост	Печатница Култура, 2023
	3.			
10.4.	Печатени стручни трудови во последните пет години (до пет)			
	Ред.број	Автори	Наслов	Издавач / година
	1.	Fana Lichoska Josifovikj, Kalina Grivcheva Stardelova, Beti Todorovska, Magdalena Genadieva Dimitrova, Nenad Joksimovikj, Vladimir Andreevski, Meri Trajkovska, Vladimir Serafimovski	Diagnostic Potential of Calprotectin for Spontaneous Bacterial Peritonitis in Patients Withliver Cirrhosis and Ascites	Prilozi, 2021 Dec 30; 42(3):97-106.
	2.	Kalina Grivcheva Stardelova, Gjorgji	Esophageal, gastric, colorectal, pancreatic, hepatocellular carcinomas and	Serbian Journal of the Medical Chamber

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

			Deriban, Goran Stefanovski, Magdalena Genadieva Dimitrova, Fana Ličovska Josifović, Beti Todorovska, Dzem Adem, Sanja Sazdovska, Žaklina Čagorосka	cholangiocarcinomas in Northern Macedonia: A series of patients treated at the University Clinic, between 2015 and 2019	Volume 2 / No. 2 June 2021
	3.		Fana Lichoska Josifovikj, Beti Todorovska, Kalina Grivcheva Stardelova, Magdalena Genadieva Dimitrova, Gjorgi Deriban, Anche Volkanovska Nikolovska	Diagnostic and predictive potential of the c-reactive protein in serum and ascites for spontaneous bacterial peritonitis in patients with liver cirrhosis and ascites	Journal of Morphological Sciences, [S.l.], v. 4, n. 2, p. 86-93, july 2021
	4.		Lichoska Josifovikj F, Grivcheva Stardelova K, Todorovska B , Genadieva Dimitrova M, Petkovska L, Trajkovska M.	Predictive potential of the MELD and Child-Turcotte-Pugh II scores for SBP in patients with cirrhosis and ascites Predictive potential of the MELD and Child-Turcotte-Pugh II scores for SBP in patients with cirrhosis and ascites.	Arch Pub Health 2021; 13 (2).101-109
	5.				
11.	Менторства				
	11.1.	Дипломски работи			
	11.2.	Магистерски работи			
	11.3.	Докторски дисертации			Ментор на двајца докторанди – во тек
12.	За ментори на докторски трудови селектирани резултати во последните четири/ пет години				
	12.1.	Доказ за печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во даденото поле (до шест) во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.			
		2.			
		3.			
		4.			
		5.			
		6.			
	12.2.	Доказ за најмалку два печатени научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор во даденото поле во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов	Издавач / година
		1.			
		2.			
	12.3.	Доказ за најмалку три учества на меѓународни собири во последните пет години			
		Ред. број	Автори	Наслов на трудот	Меѓународен собир/ конференција
		1.			Година

ПРИЛОЗИ

Прилог бр. 5
Додаток на диплома

Република Северна Македонија

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

ДОДАТОК НА ДИПЛОМАТА

Република Северна Македонија

**Универзитет
„Св. Кирил и Методиј“ во Скопје**

ДОДАТОК НА ДИПЛОМАТА

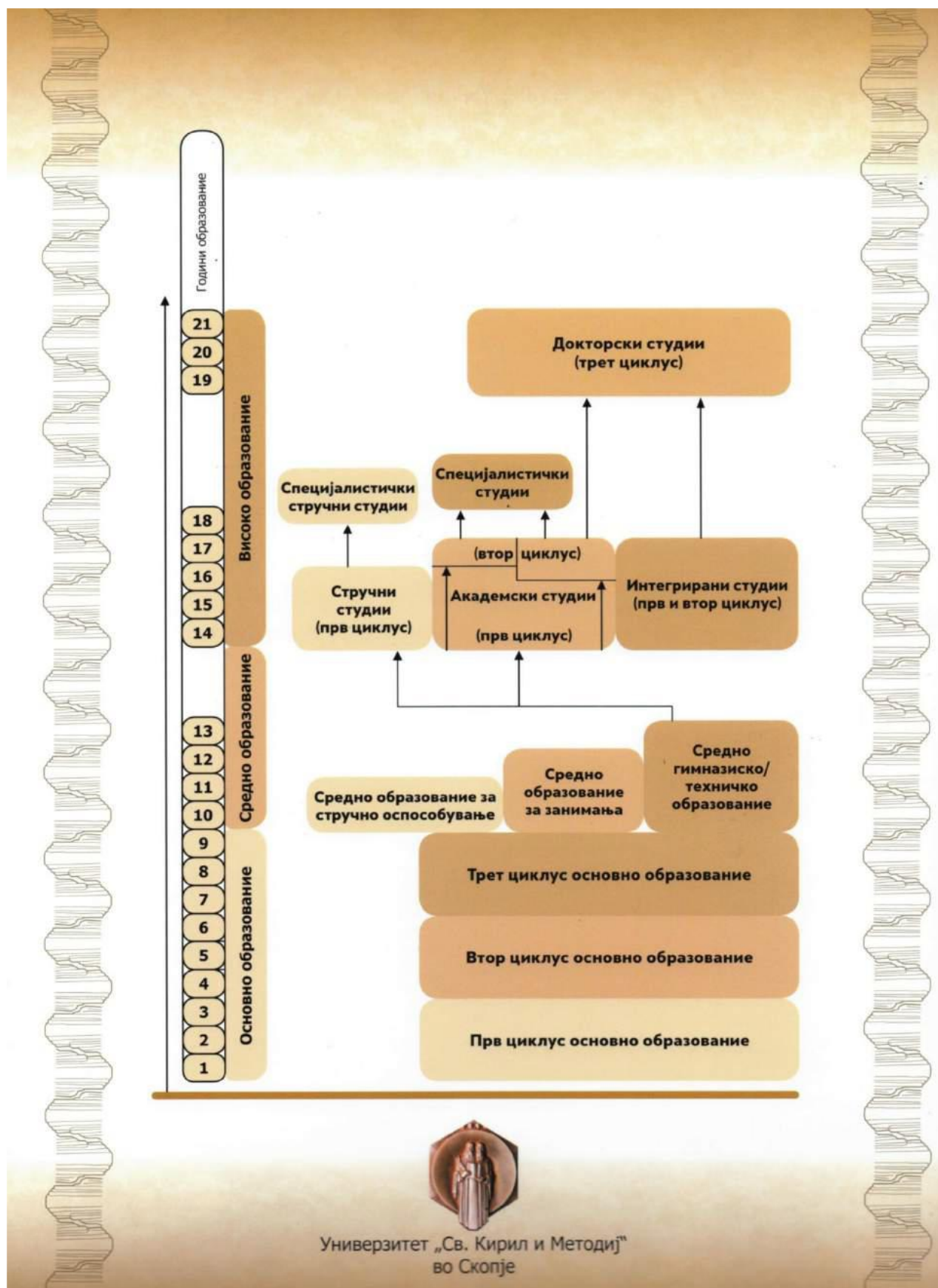
Медицински факултет во Скопје

1. Податоци за носителот на дипломата	
1.1. Име	
1.2. Презиме	
1.3. Датум на раѓање, место и држава на раѓање	
1.4. Матичен број	
2. Податоци за стекнатата квалификација	
2.1. Датум на издавање	
2.2. Назив на квалификацијата	доктор на науки по јавно здравство
2.3. Име на студиската програма, односно главно студиско подрачје, поле и област на студиите	Трет циклус студии-докторски студии по јавно здравство
2.4. Име и статус на високообразовната/научната установа која ја издава дипломата	Универзитет "Св. Кирил и Методиј" во Скопје-Медицински факултет во Скопје, јавна високообразовна установа, последна акредитација од Министерство за образование и наука на 02.10.2009 (бр. 12-78/3)
2.5. Име и статус на високообразовната/научната установа (доколку е различна) која ја администрира дипломата	Универзитет "Св. Кирил и Методиј" во Скопје-Медицински факултет во Скопје
2.6. Јазик на наставата	Македонски јазик
3. Податоци за степен (циклус) на квалификација	
3.1. Вид на квалификацијата (академски/стручни студии)	Академски студии
3.2. Степен (циклус) на квалификацијата	Трет циклус студии-докторски студии по јавно здравство
3.3. Траење на студиската програма: години и ЕКТС кредити	3 години, 6 семестри, 180 ЕКТС кредити
3.4. Услови за запишување на студиската програма	Основните критериуми: - завршен втор циклус на студии усогласени со европскиот кредит-трансфер систем (во натамошниот текст: ЕКТС-кредити); - завршени постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем, на кои им се признаваат 60 кредити од обука а истражување и едукација; - стекната стручна подготовка според студиски програми за регулирани професии, со остварени најмалку 300 ЕКТС-кредити; - остварен просечен успех од сите предмети од претходно завршеното високо образование, од најмалку 8,00; - познавање на еден од светските јазици. Доказ за познавање на светски јазик е сертификат од Филолошкиот факултет "Блаже Конески" или меѓународен сертификат или диплома за претходно стекнато образование - додипломски студии (прв циклус) и постдипломски студии (втор циклус), на еден од светските јазици. Право на запишување на докторски студии на Медицинскиот факултет, согласно со препораките и стандардите на Орфеус за докторски студии во биомедицината и здравствените науки, имаат и:

	- лица кои завршиле според студиските програми до 2005/2006 година и се стекнале со диплома: доктор на медицина, за се во тек на втора половина од здравствена специјализација; - лица кои завршиле според студиската програма од 2005/2006 (360 кредити) и се стекнале со диплома: доктор по медицина, а се во тек на втора половина од здравствена специјализација; - лицата кои се запишуваат на докторски студии од базична медицина на област за која нема здравствена специјализација, треба да имаат најмалку два in extenso труда како прв автор, публикувани во списанија со меѓународен уредувачки одбор. - За кандидатите кои не ги исполнуваат условите во однос на просечниот успех од претходно завршено високо образование, одделно прв и втор циклус студии, советот на студиската програма ќе утврди дополнителни критериуми за запишување кои ќе бидат наведени во конкурсните услови. За кандидатите кои запишале последипломски магистерски студии, ги положиле испитите предвидени со соодветната програма, но не го одбраниле магистерскиот труд, советот на студиската програма ќе процени колку кредити ќе се признаат, во зависност од соодветноста на ислушаните и положените предмети со предметите на докторските студии.
4. Податоци за содржините и постигнатите резултати	
4.1. Начин на студирање (редовни, вонредни)	
4.2. Барања и резултати на студиската програма	Студентот ги завршил студиите откако успешно ќе ги ислуша и положи сите предвидени предмети, успешно ќе бидат извршени другите обврски предвидени со студиската програма и изработил и одбранил докторска дисертација. Студентот по завршување на студиите од третиот циклус треба да покаже високо ниво на систематизирано знаење и разбирање во областа на научното истражување во биомедицинските и здравствените науки, генерално, но и од потесната област на истражувањето. Исто така, треба да биде квалификуван и да има совладано вештини на истражување во полето на истражување и потесната медицинска област со кои ќе биде оспособен за независно и автономно истражување во согласност со принципите на медицина базирана на докази, како и добра лабораториска, односно клиничка пракса. Со помош на стекнатото знаење и совладаните вештини да може да примени оригинално истражување во соодветната потесна област, кое ќе овозможи стекнување на нови знаења кои безусловно ќе треба да бидат вреднувани не само во национални, туку и интернационални публикации од страна на независни стручњаци во научното поле.
4.3. Податоци за студиската програма (насока/модул, оценки, ЕКТС кредити)	Тригодишни академски студии од трет циклус Доктор на науки по јавно здравство 180 ЕКТС кредити
4.4. Систем на оценување (шема на оценки и критериуми за добивање на оценките)	
4.5. Просечна оценка во текот на студиите	
5. Податоци за користење на квалификацијата	
5.1. Пристап до понатамошни студии	
5.2. Професионален статус (ако е применливо)	
6. Дополнителни информации	
6.1. Дополнителни информации за студентот	
6.2. Дополнителни информации за високообразовната установа	Универзитет "Св. Кирил и Методиј" во Скопје, Медицински факултет, ул. "50 Дивизија" бр. 6, 1000 Скопје, Република Северна Македонија www.ukim.edu.mk; www.medf.ukim.edu.mk; e-mail: medf@medf.ukim.edu.mk
7. Заверка на додатокот на дипломата	
7.1. Датум и место	
7.2. Име и потпис	
7.3. Функција на потписникот	декан ректор на УКИМ
7.4. Печат	
1) Додаток на 4.3. е Уверение за положени испити на трет циклус	

8. Податоци за системот на високото образование во Република Северна Македонија

8.1. Видови високообразовни установи, односно установи што вршат високообразовна дејност	Дејноста на високото образование ја извршуваат следниве високообразовни установи: универзитет, факултет, уметничка академија и висока стручна школа кои се во состав на универзитет - единици на универзитет и самостојна висока стручна школа. Универзитетот и самостојната висока стручна школа се самостојни високообразовни установи и имаат својство на правно лице. Високообразовните установи можат да бидат јавни, приватно-јавни непрофитни установи и приватни непрофитни установи.
8.2. Вид на студии	Студиските програми за стекнување на високо образование се распоредуваат во три циклуси на високото образование. Студии на прв циклус се: прв циклус академски студии (додипломски студии) и прв циклус стручни студии. Студии на втор циклус се: втор циклус академски студии (постдипломски студии) и втор циклус стручни студии. Студии на трет циклус на академски студии се докторски студии.
8.3. Акредитација на високообразовната установа, односно установа што врши високообразовна дејност	Акредитација на високообразовна установа врши Одборот за акредитација на високото образование со донесување решение, со кое се прифаќа, односно се дава мислење по проектот во кој се содржани и образложени условите за основање на високообразовна установа. Исто така, Одборот одлучува и за акредитација на студиски програми за период од пет студиски години, за акредитација на ментори на докторски студии и др. Одборот за евалуација ја следи дејноста на високообразовните установи на кои им е дадена акредитација и решение за почеток со работа, го следи и го оценува квалитетот на вршењето на високообразовната дејност, научноистражувачката, уметничката и стручна работа на академскиот кадар на високообразовните установи, а посебно на нивните студиски програми најмалку на секои пет години и врз основа на тоа му предлага на Одборот за акредитација да ја продолжи или да ја одземе акредитацијата.
8.4. Структура на високообразовните универзитетски (академски) студиски програми	Првиот циклус академски студии (додипломски студии) траат три или четири години и со нивното завршување се стекнуваат 180, односно 240 ЕКТС-кредити. Лицето кое ги завршило додипломските студии се стекнува со назив - дипломиран и додавка на соодветната област. Квалификациите кои се стекнуваат припаѓаат на нивото VI Б за тригодишните додипломски студии, односно на нивото VI А за четиригодишните додипломски студии од Националната рамка на квалификации и соодветствуваат на ниво VI од Европската рамка на квалификации. Дипломата на англиски јазик е: bachelor или baccalaureus, односно baccalaurea. Студиите од втор циклус академски студии - постдипломските студии се организираат како студии кои траат една, односно две години и со нивното завршување се стекнуваат 60, односно 120 ЕКТС-кредити. Лицето кое по завршувањето на постдипломските студии стекнало најмалку 300 ЕКТС-кредити, вкупно од додипломските и постдипломските студии се стекнува со назив - магистер од соодветната област, односно магистер на уметности. Дипломата на англиски јазик е: master, Master of Science (MSc), односно Master of Arts (MA). Квалификациите кои се стекнуваат припаѓаат на ниво VII А од Националната рамка на квалификации и соодветствуваат на ниво VII од Европската рамка на високообразовни квалификации. Интегрираните студии од прв и втор циклус се организираат во траење од 5 до 6 години и со нивното завршување се стекнуваат 300 - 360 ЕКТС-кредити. Квалификациите кои се стекнуваат припаѓаат на нивото VIIA од Националната рамка на високообразовни квалификации и соодветствуваат на ниво VII од Европската рамка на квалификации. Третиот циклус академски студии - докторски студии траат најмалку три години и носат најмалку 180 ЕКТС-кредити. Со јавната одбрана на докторскиот труд се стекнува научен назив - доктор на науки (dr. sc, PhD) односно доктор по уметности (dr.art). Квалификациите кои се стекнуваат припаѓаат на ниво VIII од Националната рамка на високообразовни квалификации и соодветствуваат на ниво VIII од Европската рамка на високообразовни квалификации.
8.5. Структура на високообразовните стручни студии	Стручните студии од прв циклус траат три години и со нивното завршување се стекнуваат 180 ЕКТС-кредити. Во рамките на првиот циклус стручни студии можат да се реализираат и кратки стручни студиски програми со 60 до 120 ЕКТС-кредити. Со завршувањето на стручните студии од 180 ЕКТС-кредити се стекнува диплома со додавка на соодветната струка. Во меѓународниот промет и дипломата на англиски јазик, стручниот назив по завршување на првиот циклус на стручни студии е: bachelor или baccalaureus, односно baccalaurea, со додавка на струката. Квалификациите кои се стекнуваат со завршување на студиска програма на првиот циклус на стручни студии припаѓаат на нивото VI Б за тригодишните стручни студии од прв циклус, односно на нивото V А за кратки стручни студиски програми од прв циклус со 60 до 120 ЕКТС-кредити од Националната рамка на високообразовни квалификации утврдена со Законот за националната рамка за квалификации и соодветствуваат на ниво VI, односно ниво V од Европската рамка на високообразовни квалификации. Стручните студии од втор циклус се организираат како студии кои траат една година и со нивното завршување се стекнуваат 60 ЕКТС-кредити. Вкупниот број на кредити кои се стекнуваат на прв и на втор циклус стручни студии изнесува 240 ЕКТС-кредити. Лицето кое завршило втор циклус стручни студии од 60 ЕКТС-кредити се стекнува со назив - специјалист од одредена струка. Во меѓународниот промет и дипломата на англиски јазик, називот по завршувањето на стручните студии од втор циклус со кои се стекнале 60 ЕКТС-кредити е: Specialist (Spec.). Квалификациите кои се стекнуваат со завршување на студиска програма од втор циклус стручни студии припаѓаат на ниво VII Б од Националната рамка на високообразовни квалификации утврдена со Законот за националната рамка за квалификации и соодветствуваат на ниво VII од Европската рамка на високообразовни квалификации.
8.6. Услови за запишување на студиите	Право на запишување на прв циклус академски студии, на академски студии од областа на уметностите и на прв циклус стручни студии имаат кандидати кои положили државна или меѓународна матура, како и кандидати со завршено четиригодишно средно образование според прописите кои важеле пред воведувањето на државната матура. На студиски програми од втор циклус универзитетски студии може да се запише лице кое завршило соодветни студиски програми од прв циклус, или студенти со завршени додипломски студии. Докторските студии можат да се запишат по завршувањето на соодветни студии од вториот циклус на академски студии со стекнати најмалку 300 ЕКТС кредити од првиот и вториот циклус на студии (додипломски и постдипломски студии) збирно. Со студиската програма на докторските студии може да се предвиди и дека потребниот број на ЕКТС кредити за запишувањето на таа студиска програма изнесува 360 ЕКТС кредити од првиот и вториот циклус на студии (додипломски и постдипломски студии) збирно. Универзитетот може да постави и други услови за упис на докторски студии.
8.7. Систем на оценување	За исполнување на обврските од предметната програма, студентот добива одреден број на поени, и може да оствари најмногу 100. Оценувањето може да биде квантитативно или описно, или квантитативно и описно. Завршното оценување се изразува квантитативно со оценка од 5 (net) до 10 (deset). Оценката 5 (net) означува недоволен успех.

Прилог бр. 6

Копија од Решението за акредитација на високообразовната установа издадено од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на РМ

Прилог бр. 7

Копија од Решението за акредитација на студиска програма издадено од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на РМ односно Одборот за акредитација орган во состав на АКВО (доколку студиската програма се поднесува за реакредитација)

ОБ.3 Елаборат за измени и дополнувања на студиската програма од третиот циклус академски студии
-докторски студии по јавно здравство
(повторна акредитација—реакредитација 2025 година)

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ-Скопје

Примено	20.08.2021		
Орг. един.	Број:	Предлог:	Вредност:
0105	3335/1		

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - REPUBLIKA E MAQEDONISE SE VERIUT
АГЕНЦИЈА ЗА КВАЛИТЕТ ВО ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ
AGJENCIA PËR CILËSI NË ARSIMIN E LARTË

Бр.-Нг. 08-500/6

20.08. 2021 год.-viii
Скопје - Shkup

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА КВАЛИТЕТ ВО ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ
ОДБОР ЗА АКРЕДИТАЦИЈА НА ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

REPUBLIKA E MAQEDONISE SE VERIUT
AGJENCIA PËR CILËSI NË ARSIMIN E LARTË
BORDI PËR AKREDITIM I ARSIMIT TË LARTË

Врз основа на член 48 став (2) точка 6, член 145 став (2) и член 227 од Законот за високото образование* („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/18), Одборот за акредитација на високото образование на Република Северна Македонија, на својата 14 седница одржана на 31.03.2021 година, донесе

РЕШЕНИЕ

за акредитација на студиската програма „Јавно здравство“, трет циклус на академски студии
- докторски студии (180 ЕКТС) на Медицински факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје

1. Се акредитира студиската програма „Јавно здравство“, трет циклус на академски студии - докторски студии (180 ЕКТС) на Медицински факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје, согласно Законот за високо образование* („Службен весник на Република Македонија“ бр.82/18), Уредбата за нормативите и стандардите за основање на високообразовни установи и за вршење високообразовна дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр.103/10, 168/10 и 10/11) и Класификацијата на научно-истражувачки подрачја, полиња и области според Меѓународната франска тиева класификација (дадена како Прилог 1 на наведената Уредба).

2. Акредитација за студиската програма од точка 1 на ова решение е за период од пет студиски години, почнувајќи од студиската 2021/2022 година.

3. По завршување на студиите на студиската програма од точка 1 од ова решение, студентот се стекнува со 180 ЕКТС кредити и се стекнува со стручни назив: Доктор на науки по јавно здравство /во меѓународен промет стручни назив: PhD in public health .

4. Научно - истражувачко подрачје: 3 Медицински науки и здравство

Научно – истражувачко поле: 308 Јавно здравство и здравствена заштита

Научно – истражувачка област: 30800 Епидемиологија, 30803 Здравствена статистика и информатика, 30804 Организација на здравствена служба, 30807 Медицина на трудот 30707 Друго

5. Акредитирани ментори за докторски студии на студиската програма се:

Проф. д-р Розалинда Исјановска 2. Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска 3. Проф. д-р Весна Велик Стефановска 4. Виш.науч.сор. д-р Ирина Павловска 5. Проф. д-р Моме Спасовски 6. Проф. д-р Фимка Тозија 7. Проф. д-р Елена Косевска 8. Проф. д-р Јованка Караџинска Бислимовска 9. Проф. д-р Јордан Минов 10. Проф. д-р Драган Ѓорѓев 11. Проф. д-р Михаил Кочубовски 12. Проф. д-р Гордана Ристовска 13. Проф. д-р Игор Спироски.

6. Менторот на докторски студии од точка 1 на ова решение може истовремено да биде ментор на најмногу три докторанти кои кај него ќе се обучуваат за научна работа и за изработка на докторски труд.

7. Ова решение е конечно и влегува во сила со денот на донесувањето.

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА КВАЛИТЕТ ВО ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ
ОДБОР ЗА АКРЕДИТАЦИЈА НА ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
AGJENCIA PËR CILËSI NË ARSIMIN E LARTË
BORDI PËR AKREDITIM I ARSIMIT TË LARTË

Образложение

По предходно донесената одлука бр. 0905 - 478/4 од 05.02.2021 година од страна на Универзитетски сенат, за усвојување на студиската програма „Јавно здравство“, трет циклус на академски студии - докторски студии (180 ЕКТС) на Медицински факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје, до Одборот за акредитација на високото образование, достави барање бр.08 - 500/1 од 08.02.2021 година за прифаќање на елаборат, односно за акредитација на предметната студиска програма.

Одборот за акредитација на високото образование, на 12-та седницата одржана на 24.02.2021 година, формира стручна комисија за разгледување на барањето за акредитација со придружната документација и подготвување на извештај по однос на барањето и документацијата.

Врз основа на позитивната оценка содржана во извештајот на стручната комисија, бр.08 - 500/3 од 16.04.2021 година, согласно Законот за високо образование* („Службен весник на Република Македонија“ бр.82/18), Уредбата за нормативите и стандардите за основање на високообразовни установи и за вршење високообразовна дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр.103/10, 168/10 и 10/11) и Класификацијата на научно-истражувачки подрачја, полиња и области според Меѓународната фраскатиева класификација и Правилникот за организацијата, работата, начинот на одлучување, методологијата за акредитација и евалуација, стандардите за акредитација и евалуација, како и други прашања во врска со работата на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр.151/12), Одборот за акредитација на високото образование, на својата 14-та седница одржана на 31.03.2021 година, одлучи како во диспозитивот на ова решение.

Правна поука: Решението за акредитација на студиска програма е конечно и против него може да се поднесе тужба до Управниот суд.

Претседател
на Одборот за акредитација на високото образование

Академик Владо Камбовски

Прилог бр. 8

Копија од Решението за почеток со работа на студиска програма издадено од МОН на РСМ односно Влада на Република Северна Македонија (доколку студиската програма се поднесува за реакредитација)

Врз основа на член 145 став (7) од Законот за високото образование* („Службен весник на Република Македонија“ бр.82/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.178/21), Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана на 21 септември 2021 година, дава

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ - Скопје

Примено:	28.08.2021		
Орг. един.	Број:	Предмет:	Вредност:
0905	3984/2		

РЕШЕНИЕ

за почеток со работа на студиската програма од трет циклус на студии по „Јавно здравство“ на Медицински факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

1. Со ова решение се утврдува почеток со работа на студиската програма од трет циклус на студии по „Јавно здравство“ на Медицински факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.
2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето.

Образложение

По добивање на Решение за акредитација бр.08-489/6 од 20.8.2021 година од страна на Одборот за акредитација на високото образование, Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, достави барање бр.0905-3355/1 од 24.8.2021 година, до Агенцијата за квалитет во високото образование, заведено под бр. 08-724/1 од 24.8.2021 година, за утврдување на исполнетоста на условите за почеток со работа на студиската програма од трет циклус на студии по „Јавно здравство“ на Медицински факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Директорот на Агенцијата за квалитет во високото образование, со Решение бр. 08-724/2 од 25.8.2021 година формира Комисија за утврдување на исполнетоста на условите за почеток со работа на студиската програма наведена во точка 1 на ова решение.

Комисијата на ден 27.8.2021 година, изврши увид и изготви Извештај бр. 08-724/3 од 6.9.2021 година, во кој се констатира дека се исполнети условите за почеток со работа на студиската програма од трет циклус на студии по „Јавно здравство“ на Медицински факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно одредбите утврдени со Законот за високото образование* и Уредбата за нормативи и стандарди за основање на високообразовни установи и за вршење на високообразовна дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр.103/10, 168/10 и 10/11).

Согласно член 145 став (7) од Законот за високото образование* Решение за почеток со работа на студиските програми од трет циклус дава Владата на Република Северна Македонија, по добиена акредитација од страна на Одборот за акредитација на високото образование и по добиен позитивен извештај за исполнетост на условите за почеток со работа на студиските програми.

Решението задолжително се објавува на веб-страната на Агенцијата за квалитет во високото образование.

Имајќи го во предвид изнесеното, се одлучи како во диспозитивот на ова решение.

ПРАВНА ПОУКА: Против ова решение, може да се заведе управен спор, со поднесување на тужба до Управниот суд на Република Северна Македонија, во рок од 30 дена од денот на приемот на ова решение.

Бр.40-9935/1
21 септември 2021 година
Скопје

ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ВЛАДАТА НА
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Зоран Заев

Прилог бр. 9

Договори за закуп

Прилог бр. 10

Банкарска гаранција – за приватните високообразовни установи
Финансиски план во циклуси од три односно четири години

Прилог бр. 11

M1/M2– за приватните високообразовни установи

Прилог бр. 12

Програма/Стратегија за развој и работа на високообразовната установа за период од 3 години

Во наредниот период од три години развојот/надградувањето на докторските студии по јавно здравје би се однесувала на следните аспекти:

- обезбедување на актуелен наставен приод со поголема интерактивна работа на докторандите;
- техничко модернизирање на условите за работа како вклучување на вештачката интелигенција во деловите каде е возможно нејзино користење како и информирање на докторандите за опциите на нејзиното користење и границите кои би ја спречиле нејзината злоупотреба;
- иницирање на поголема интрауниверзитетска соработка со останатите факултети на УКИМ, но и меѓу-универзитетска соработка на национално ниво;
- лобирање за подобро препознавање на дипломата доктор на науки по јавно здравје во државните институции како и во приватниот сектор,
- организирање на почести форуми со учество на докторандите по јавно здравје од сите генерации со цел за размена на искуста и дискусија на различни теми од интерес за јавното здравје модерирани од домашни/ странски експерти;
- поттикнување на предавачите на докторските студии по јавно здравство за осовременување на листите на препорачана литература за докторанди;
- организирање на промоција на докторските студии по јавно здравство во нашата земјата/ соседните земји со цел за зголемување на заинтересираноста за приклучување на поголем број докторанди;
- организирање собири под назив “Мои визии и предлози за унапредување на докторските студии по јавно здравје“ со учество на докторандите и професорите-предавачи. Истото би можело да биде искористено и као механизам за квалитативна евалуација на програмата;
- иницирање на акредитација на програмата за докторски студии по јавно здравје на англиски јазик
- интензивирање на поддршката на одборот за меѓународна соработка за разгледување на можноста за престој на наши докторади во школите за докторски студии по јавно здравство на познати европски и светски универзитети;
- воспоставување на информативен систем за регистрирање и водење на докторските студии/ докторандите по јавно здравје како и интерактивна веб платформ со обезбедување на информатичко-технолошка поддршка.

Прилог бр. 13

Акционен план за реализација на програмата/Стратегијата за развој и работа на високообразовната установа за период од 3 години

Активностите ќе започнат во тек на првата година, а нивната динамика ќе зависи од околностите и можностите.